in eis ⁊ eoꝝ actibus paupertas perfecta relu/
ceat ⁊c̈. Ex p̄dictis liquet ꝙ declaratio que ſit
quãtitas moderata ad miſtros ſeu cuſtodes p/
tinet: nõ poſſet igitur facere guardianus ⁊ cõ/
uentus ſi ſup hoc emergeret dubitatio. Appet
igit ꝙ ſiue dicta quantitas ſit exponẽda in ne/
ceſſitate ꝯuentus: ſiue in neceſſitate certi frís:
dicta declaratio ptinet ad miſtrum ⁊ cuſtodes
ſi ſup hoc dubitet: qḋ appet ibi dum dicit pſo/
naꝝ q̃litas. Idem in cle. exiui. §. p̄terea.

Quãdo eſt quãtitas imoderata qd fiet de
ſupfluo: vel quando pro tunc non ſubeſt ne/
ceſſitas. Cap. iij.

q **Uando** autem eſſet quãtitas
imoderata qd fiet de
ſupfluo: ⁊ hic diligẽter attẽdẽda ſunt
verba capituli exiui de paradiſo. §. cupientes:
vbi papa ſic ait. Neq̃ꝫ licꝫ eis valorẽ heredita/
tum taliũ vel tantã eaꝝ partẽ ꝙ p̄ſumi poſſet
hoc in fraudẽ fieri: quaſi ſub mõ legati reling
ſibi facere aut ſic dimiſſa recipere ⁊c. Aduertẽ/
dum eſt igit ꝙ hic papa nõ irritat legatuꝫ: nec
heredes eoꝝ a qbus relictũ eſt liberat: ſꝫ limi/
tat receptionẽ fiendam a fribus: vult. n. ꝙ frẽs
non poſſint recipe: qñ talis receptio p̄ſumeret
in fraudẽ: vt in p̄cedenti li. di. ij. eſt declaratuꝫ:
⁊ ꝙ tunc dr̃ fieri in fraudẽ: qñ eſſet tanta quã/
titas ꝙ eius receptio magis ſaperet theſauri/
zari q̃ꝫ ob iminentes neceſſitates recipere. Itẽ
exp̄ſſe ſciendũ eſt: ꝙ relictũ factuꝫ fribus quã/
tũcunq̃ꝫ ſimplr̃: intelligit factum ob neceſſita/
tes iminẽtes: vt. d. c. exiit q ſeminat. §. ad hoc
q: fribus: ⁊ de iure ciuili diſpoſitũ eſt ꝙ relictũ
factum ob aliquaꝫ neceſſitatẽ iminẽtem debet
nõ aliter. ff. qñ dies le. ce. nec ſolent. §. ſi in ha/
bitatione. In ꝓpoſita ergo. q. ab initio: de quã/
titate legata dabit frib⁹ per pſonas ꝯſtitutas ad
hoc ſm formã illius ꝯſtitutionis exiit q ſemi/
nat: dabit moderata: dico ꝙ dabit ſꝫ ꝙ iminẽs
neceſſitas reqrit: ſiue ſit neceſſitas que inſtan/
tiſſime hꝫ tractuꝫ: vt in. d. ꝯſtitutione exiit de/
claratur: reſiduũ vͦo tunc frẽs non poſſunt re/
cipere: ⁊ ſi nunq̃ꝫ ſupueneri neceſſitas nunq̃ꝫ
recipe poſſent: ſed alia neceſſitate ſupueniente
licite illud ſupfluum poſſent recipe: nec enim
receptio poſſet p̄ſumi in fraudem: nec aio the/
ſaurizandi: cum ob iminẽtem neceſſitatẽ reci/
pitur. Illud ergo ſuperfluuꝫ iminente neceſſi/
tate petant fratres per modum cuiuſdam ele/
moſyne ꝯfidenter extra iudicium: quũ in iudi/
cio nullo mõ poſſint: vt infra dicet. Quid aũt
ſi in diuerſoꝝ teſtamẽtis varie quãtitates fra/
tribus relinquant: quoꝝ quodlibet per ſe im/
moderatã quãtitatem non facit: ſed oĩ cumu/
latione facta efficitur quantitas imoderata: an
fratribus accipe liceat. R̃ñ. non puto q: ſi oĩa
verba regule ⁊ dictaꝝ decretaliuꝫ diligẽter in/
ſpiciant ſemp ſe referunt vt liceat recipere pro
frm̃ neceſſitatibus: vt. d. §. iſuper. ⁊. §. ad hoc
q: fribus ab eis: ergo puto ꝙ pro ſua neceſſita/
te tunc iminẽte recipiant que p̄mo venerunt
ad ſoluẽdum. ar. C. de iur. deli. l. ſancimus. §. ⁊
ſi imperfectam ab aliis non recipiant: tunc re/
cepturi quuꝫ neceſſitas ſuperueniat: vt in p̄ce/
cedenti. c. dictum eſt.

Secunda diſtinctio.

Qñ relinquunt ea q̃ in vſu nõ ꝯſumuntur
adiecto mõ illicito ſm rlaꝫ nõ valet. Cap. j.

a **Liquando** cõtigit ꝙ im/
mobilia ⁊ ea q̃
vſu non ꝯſumunt fribus relinquũtur
adiecto mõ ſm quem fratribus nõ licꝫ exige/
re: an valeat relictũ vt ſaltem extimatio fratri/
bus debeat: qḋ videtur ſm qḋ etiam in p̄cedẽ/
ti li. dictum eſt: qñ hereditas fribus per fidei/
cõmiſſuꝫ relinqtur. Preterea de legato ſubdu
citur oĩs impoſſibilitas. vt. l. obtinuit. de ꝯdi.
⁊ demon. ⁊. C. de inſti. ⁊ ſubſti. l. rep̄hendẽda.
ergo ille modus q fratribus eſt de iure impoſ/
ſibilis reiicietur: quaſi modus legati nõ poteſt
ꝯſeruari: ⁊ dꝫ trãſmutari in alium modũ poſſi/
bilem. l. legatũ: de vſuf. le. Cõtrarium videtur
exp̄ſſe in. d. §. ad hec q: fratribus: vbi papa ſic
dicit ꝙ ſi teſtator moduꝫ ſm quem fratribus:
eoꝝ ꝯditione inſpecta recipere nõ liceret expri
mat in legando: vt ſi legaret fratribus vineam
vel agrũ colendũ vel domum locãdam ⁊ ſimi/
lia verba in ſilibus ꝓfert: aut modos ſimiles in
relinq̃ndo ꝓuaret a tali legato ⁊ eius receptio/
ne: per oẽm modum frẽs abſtineant ⁊c. Ex eo
enim ꝙ dicit per oẽm modũ: apparet ꝙ etiam
extimationẽ recipere non debeãt. Nã modus
percipiẽdi legatum eſt extimationẽ recipe. l. ſi
domus. §. q ꝯficietur: de le. i. ⁊. l. nõ dubium. §.
ſi. de le. iij. So. dicẽdũ eſt ꝙ ſi modus adiectus
eſt illicitus fribus minoribus iſpecta ꝯditione
ipſorum:

ipſoꝝ: ꝙ tunc etiam extimatio non debet nec
põt recipi: in tantum enim ſanctiſſimus ponti
fex odit eum qui modum repugnãtem regule
adiicit: vt pro eo talem elemoſynã omnino fra
tres recipere prohibet: vt dicta verba manife/
ſte dicũt. Si vero modus eſſet illicitus fratri/
bus: nõ quia ꝯtra regulam fratrum minorum:
ſed q: ſic eſſet in quolꝫ religioſo tũc tale legatũ
licꝫ recipere vt in ſe. c. dicet. Nõ ob. rõ p̄ma in
ꝯtrarium q: vbi retẽtio ipſius rei relicte repu/
gnat fribus ip̄m legatũ non eſt modificatũ ali/
quo modo repugnãti ipſi regule: ⁊ ideo a iure
modificat mõ licito. In qõne vero noſtra ſec⁹.
Nõ ob. ſecũda rõ q: hic ſpeciale: q: impoſſibi/
litas nõ ſubducit rõne p̄dicta. Nõ ob. ratio in
contrarium quia illud veruꝫ: vbi modus eſſet
illicitus ratione regule. vt ſupra dictum eſt ⁊
infra proxime dicetur ⁊c.

Quando non valet relictum ſi modus eſt
illicitus aliter q̃ꝫ per regulam ⁊ tranſmutabi/
tur in modum licitum. Cap. ij.

p **One** aliquis relinquit fratribus
edificia vt ibi ꝯſtruatur lo/
cus frm̃: vel vt ibi diuinum officiũ ce/
lebretur p ipſos fratres ibi intrantes an valeat
tale relictũ: ⁊ videt ꝙ nõ: q: fratrib⁹ nõ licet re
cipere hoc ſine ſũmi põtificis licentia ſpeciali:
vt extra de exceſ. prela. c. i. li. vj. Sꝫ iſtud quod
nõ põt expediri niſi p ſolũ papã videt ipoſſib
le de iure. vt. l. apud iul. §. ſi. de le. i. ⁊ no. p glo. i
de verb. ob. l. ꝯtinuus. §. cum quis: ⁊ p Dy. de
reg. iur. c. qḋ ſemel deo dedicatum eſt. l. vi. ⁊ ſic
iſtud videt relictũ ſub mõ ipoſſibili: ergo ſm
ea q̃ dicta ſunt nullo mõ fratrib⁹ p vllũ modũ
licꝫ recipere. Ecõtra videt ꝙ legatũ valeat nõ
vt illud qḋ teſtator iuſſit obſeruet: ſꝫ vt in aliã
cauſam transferat: vt memoria ⁊ ſalus aĩe de/
functi ſeruet: vt. l. legatũ. de vſufr. le. ⁊ de admi.
rerũ ad ciui. pertinentiũ. l. legatũ. ij. rñ. ⁊ iſtam
partẽ putoveram: nec ob. ꝯtrarium q: illud ve
ruꝫ quãdo modus continet impoſſibilitatẽ vi
gore regule ⁊ conditione fratrum minorum.
Sed hoc. ſ. capere nouum locuꝫ non eſt eis in
terdictum: ideo quia fratres minores quia ſic
eſt in quolibet mendicante: vt dicto capi. j. ex/
tra. de priuile. lib. vj.

Per quem fiet iſta tranſmutatio ſeu com/
mutatio. Cap. iij.

p **Er quem** autẽ fiet iſta talis
cõmutatio i aliud
dubitat: nã quedã iura vident velle ꝙ
poſſet fieri ſine auctoritate p̄ncipis ſiue ponti/
ficis: vt. l. j. ⁊. l. legatum. in prin. de admi. re. ad
ciui. parti. ij. rñ. ⁊ de reli. do. c. j. circa p̄n. in cle.
Quedam alia vident velle ꝙ fiat de volũtate
vtriuſq̃ꝫ partis. ſ. ei⁹ cui relinqtur: ⁊ eius a quo
relinquit: vt. d. l. legatum: de vſufruc. lega. In
eo ꝙ dicit adhibitis p̄matib⁹ ciuitatis: hoc eſt
his qui regũt ipſam ciuitatẽ: cui eſt relictum ⁊
heredibus a quibus eſt relictum: vt. d. l. legatũ
ij. rñ. de admi. re. ad ciui. ptĩ. Quedaꝫ iura vi/
dent velle ꝙ ſtetur volũtati ei⁹ cui relinqtur:
vt. d. l. legatum. ij. rñ. verſi. ſi vero plures. ibi in
opus qḋ ciuitas velit erogari ⁊c̈. So. dicẽduꝫ
eſt ꝙ qñq̃ꝫ illud quod teſtator iuſſit fieri in re
vel de re quaꝫ relinqt. põt licite fieri de iure ⁊
de facto: ⁊ tunc illud nõ põt in alium transfer/
ri ſine pmiſſione p̄ncipis. ita loquunt iura pri/
mo allegata: quãdoq̃ꝫ nõ poteſt fieri de iure: ⁊
tũc debet fieri transmutatio de conſenſu vtri/
uſq̃ꝫ partis: vt. d. l. legatum. de vſufru. le. quan/
doq̃ꝫ põt fieri de iure: ſed non de facto: ⁊ tunc
idem: quia poteſt fieri trãſmutatio de conſenſu
vtriuſq̃ꝫ partis: puta ſi pecunia legata non ſuf/
ficit: vt. d. l. legatum. ij. rñ. de admi. re. ad ciui.
perti. idem ſi aliud eſſet impedimẽtuꝫ facti ea/
dem rõne: ſed ſi partes eſſent in diſcordia: tũc
iudex erit medius cuius auctoritati ſtabitur.
arg. C. de nup. l. j. ⁊. l. in conuentione: q: iudex
magis fauebit voluntati eius cui relinquit q̃ꝫ
eius a quo relictum eſt: vt. d. l. legatum. §. ſi vͦo
plures: ⁊ arg. l. de die. qui ſa. co. Nũc ad propo
ſitũ dico ꝙ illa trãſmutatio fiet ad aliũ vſuꝫ
pium per iudicẽ volẽte herede ⁊ miniſtro ſeu
cuſtode fratrum qbus hoc dicit pmiſſum: arg.
eoruꝫ que dixi in precedẽti diſtinctiõe: ⁊ ſi eẽnt
diſcordes iudex erit medius: non ꝙ ipſe mini/
ſter ſeu cuſtos prouocent ad iudicium: qm̃ ad
iudicium pro nulla re tẽporali eſſe poſſunt: ſed
quãdo heres ꝓuocaretur ab alio cui hoc per/
mittit ſm ea que in p̄cedenti libro dicta ſunt:
⁊ infra dicent: tunc ipſe miniſter ſeu cuſtos po
terit eſſe coram iudice ⁊ ſuper hoc volũtatem
declarare: nam eſſe in iudicio hoc mihi nõ eſt
prohibitum: non enim in eius perſona ſubſtan
tiatur iudicium: ſicut poteſt eſſe in iudicio vt

teſtis: vt extra de teſti.c.nuper.

Tertia diſtinctio.

Quando relinquuntur aliqua ad modũ licitũ ꝙ in eo caſu valet relictum. Cap̄.j.

q Uandoqʒ relinquunť fr̄ib⁹ res mobiles vel imobiles ob cām vel modũ licituʒ an valeat: vtputa ſi relinquatur vt res vendatur ꝛ in neceſſitateʒ conuertať. hoc Nicolaus papa in.d.c.exijt q ſeminat.§.ad hoc.que fr̄ibus determinauit ꝙ valet: ſed tamē ſi precium ipſarum rerum faceret quãtitateʒ in imoderatã: dic vt dixi in precedendi diſtinctione: quando relinquiť pecunia. Item non intelligas ꝙ dominium earum rerum tranſeat in fratres ſicut alios legatarios: ſed cuius ſit dominium dicaʒ ſtatim in ſequenti diſtinctione.

Quid fiet ex eo quod ſupereſt allegata cauſa finita. Cap̄.ij.

s Ed pone ꝙ dicte res relinquuntur fr̄ibus ad vnam certam cām puta pro fr̄ibus induendis: ꝛ tota quãtitas que ex dictis reb⁹ redigiť non expendiť in illaʒ cām quid fiet de ſuperfluo. Reſpõ. hoc in legato non habem⁹ expreſſum: ſed in elemoſyna data intervivos bene declarauit dict⁹ Nicolaus papa in.d.c.exijt qui ſeminat.§.quiavero puritatem.vbi ſic ait. Quũ determinatam neceſſitatẽ: vt predicitur pecuniam per aliquem cõcedi cõtigerit concedens pecuniam rogari poſſet a fratribus: ꝙ ſi quid de ipſa pecunia: habita neceſſitate determinata ſupererit: cõſentiat ipſe ꝯcedens: ꝙ reſiduũ dicte pecunie in res alias pro alijs ipſoꝝ fratrum neceſſitatibus conuertatur: quo non conſentiente predictis: ipſum reſiduum ſiquid fuerit reſtituatur eideʒ ꝛc̄. Ex quibus videť ꝙ remanere debet dominij reſiduum apud heredem ſi rogatus a fratribus cõſentire noluerit. Cõtrarium tamen eſt verum: nam licʒ ille qui concedit dum viuit poſſet reuocare. tamē hoc heredi eius non pmittiť: vt.ff.de ſeruis expor.l.iiij.ꝛ qui ſine manumiſ.ad li.perue.l.iij.§.fi. ꝛ hoc etiam videť declarari in.d.c.exijt qui ſeminat.§.in eo vero caſu.ibi non obſtãte morte concedẽtis vel heredis cõtradictione quũ ergo heres cõtradicere nõ poteſt: ꝛ in dictã cauſam conuerti non poſſit: qꝛ cauſa eſt finita: debebit cõmutari in aliam cauſam eo modo quo dixi ſupra in precedenti diſtinctione.

Si cauſa ob quam relinquitur nõ eſt neceſſaria pōt in alium cõmutari. Cap̄.iij.

p Onamus ꝙ pecunia vł aliud relictũ ob certam quãtitatem: que tamen neceſſitas non iminet: vtputa relicta eſt pecunia pro fratribus induendis eo anno quum alius de hoc iam fr̄ibus ꝓuiderat: nam iſta legata alimenta que recipiunt non poſſunt diu circa idem duplicari: vt.ff.de ali.ꝛ.ci.le.l.alimẽta.§.baſilice: vel pone ꝙ relicta eſt pecunia pro emẽdo vnũ calicem: vel pro emendo paramenta: quũʒ habent calicem ꝛ paramẽta ſufficientia quid fiet de illo relicto: hoc videtur declaratuʒ in illa cõſtitutiõe Exiui de paradiſo.§ quãuis in paramenta: ꝙ ſuperfluitas aut nimia curioſitas in his ꝛ in alijs nõ poteſt eorum ſtatui cõuenire. Ex his videtur ꝙ tale legatum fratres nullo modo recipere poſſunt: naʒ videtur expreſſus modus illicitus ex illa regula ꝛ ex conditione fratrum: nam ꝛ in alijs religioſis fratribus iſta duplicitas vaſorum ꝛ paramẽtoruʒ non damnatur: vt.C.de ſac.ſan.eccle.auc.igitur. Preterea, vt dixi in precedenti diſtinctione: contrarium dico.ꝛ eſt caſus.ff.de op.pu.l.ſi.in princi. Non ob.cõtrarium: quia in caſu noſtro nõ expreſſit teſtator modum illicitum ex ipſa regula imo licitum: licʒ enim fratrib⁹ paramenta habere: ꝛ calicem ꝛ dicta cauſa efficitur illicita ex antecedenti.ſ.ꝙ fratres reperiunť habere alia vaſa: ſecus ſi teſtator dixiſſet lego pro emendis paramentis ꝛ vaſis ſuperfluis: qꝛ tũc preſumeretur modus ex virtute ipſi⁹ rł̄e reprobatus.

Deciſio quarũdam queſtionum quas omiſerat in primo libro. Cap̄.iiij.

e X predictis manifeſte apparet dciſio illarum queſtionum quas tetigi in precedenti libro.ſ.quãdo eccleſia inſtituiť heres: vel facta ipſius eccleſie refectione pecunia ſuperfluat: vel eccleſia ſeu locus eſt adeo pfectus ꝙ refectione nõ eget: cum ſit declaratum in dicta cõſtitutione: exiui de paradiſo: hinc eſt etiaʒ ꝙ fratres deinceps tẽperatis ꝛ moderatis edificijs ſint contenti: certe dicta pecunia in alios vſus conuertetur: vt ex predictis patet.

Quarta

Quarta diſtinctio.

Quando fr̄ibus generalr̄ aliqd abſqʒ modi expreſſiõe relinqtur valet moderate tñ. Ca.j.

c Ontingit aliquãdo ꝙ ipſis fr̄ibus aliqđ gñaliter abſqʒ modi expreſſione relinquiť: an valeat. Rñ. ſic ꝛ eſt declaratũ in.d.c.exijt q ſeminat.§.ad hoc qꝛ fr̄ib⁹: vbi papa ſic ait. Ubi fr̄ibus ipſis gñalr̄ abſqʒ modi expreſſiõe aliud legetur hoc in legato ſic indeterminate relicto in oībus ꝛ p omnia intelligiť ſeruare volum⁹: ꝛ in ppetuum p̄ſenti cõſtitutione iubemus: ꝙ vbi in pecunia ſeu elemoſyna fr̄ibus ideterminate relicta volumus ac exp̄ſſimus obſeruari: videlicet vt ſub modo licito fr̄ibus itelligatur eſſe relictuʒ: ita ꝙ legãs merito nec fratres ipſi effectu relicti fraudenť ꝛc̄. Ex qb⁹ apparet ꝙ legatum valet ꝛ itelligiť modus expreſſus qui perſone legitime congruat: vt.ff.de vſu.ꝛ habi.l.plenum.§.equitij.ſic ergo videť ꝙ preciuʒ in neceſſitatem fratrum cõuerteť: vt ſupra dictum eſt: qđ intelligiť: niſi ſũmam imoderataʒ excederet: ꝛ tunc ſerua quod ſupra dixi.

Apud quem eſt dominium rerum legatarum fratribus. Cap̄.ij.

s Ed mortuo teſtatore ad queʒ ſpectat dñium dictarum reꝝ. Circa qđ ſciendum eſt ꝙ res ſic relicte poſſunt eſſe triplicis generis. Primo pōt eſſe ꝙ relinquunť res fratribus que vſu nõ ꝯſumuntur: quaꝝ vſus non eſt fr̄ibus interdictus: vt ſi relinquantur libri theologie ꝛ ſĩlia: ꝛ tunc nõ eſt dubiuʒ ꝙ dominium ptinet ad eccleſiam romanaʒ: hoc eſt declaratum p Nicolauʒ in.d.c.exijt qui ſeminat.§.Ad hec frẽs ipſi: vbi loquunť ſic: cuʒ aliquid ꝑpter deum ipſis ꝯferť ꝯceditur vel donatur: ꝛ ibi oīum vtẽſilium ꝛ libroꝝ ac eorum mobilium p̄ſentium ꝛ futuroꝝ que ꝛ quoꝝ vſuʒ facti ordini vel fr̄ibus ipſis licʒ habere ꝓprietatem ꝛ dñium. ꝙ etiam Innocẽ. papa quartus predeceſſor noſter feciſſe dignoſciť: in nos ꝛ romanã eccleſiam authoritate apłica recipimus: ꝛ ad nos ꝛ ipſaʒ eccleſiã plene ꝛ libere ptinere: ac p̄ſenti ꝯſtitutione imppetuum valitura ſancimus. Qđqʒ in p̄dictis reb⁹ que vſu nõ conſumunť Federico ſcripſit Joã.xxij.papa in ꝯſtitutione que icipit. Ad ꝯditorem ꝯfirmat: alſqʒ confirmauit: cuius verba qʒtũ ad hoc inferius referim⁹. Scđo pōt eſſe ꝙ fr̄ib⁹ relinquunť res que vſu nõ ꝯſumunť: ſed eoꝝ vſus eſt fr̄ib⁹ interdict⁹: vt ſi quis reliquerit domũ agruʒ: ꝛ ſimilia: q̄ res debẽt vẽdi ꝛ in neceſſitate fr̄m cõuerti: ſed ad quẽ ptineat dñium illaꝝ reruʒ nõ reperio ꝯſtitutioneʒ aliquã declarãtem: poſſet tñ ad hoc in argumẽtum ꝛ ſil'itudineʒ adduci ꝙ idẽ Nico.papa in.d.c.exijt q ſeminat.§.cetex.quũ in eadẽ regula vbi loquẽs de pecunia ꝯceſſa ab aliquo viuẽte fr̄ibus: ſic ait.ita tamẽ ꝙ penes ip̄m dantẽ dominio ꝓprietate: ac poſſeſſione ipſius pecunie: cũ libera ptãte reuocãdi pecuniam ipſam ſempvſqʒ ad ꝯuerſionẽ ipſius in rem deputatã: plene libere ac itegre remanẽtib⁹: in ipſa pecunia nihil oīno frẽs iuris habeant ꝛc̄. Ex qb⁹ videť qđ dñium remanet penes ip̄m heredem: maxie quũ idem papa in verbis que preſenti capło retulimus in tali legato idem p oīa qđ in pecunia ſeu elemoſyna fr̄ibus oblata voluit obſeruare. Sed hec rõ nõ videť bona: naʒ cũ papa dixit in oībus ꝛ p oīa: ſtatim ſe reſtrinxit.vʒ.ſub modo illicito fr̄ibus intelligať eſſe relictũ: nõ ergo quoad dominiũ. Preterea non videť eſſe idem in herede qđ in defuncto: vt dixi ſupra in ꝓx.diſtinctiõe: quuʒ ergo nulla ſit ꝯſtitutio deciſiua: qd iuris ſit videamus: ꝛ vŕ dñium dictaꝝ reꝝ ad ciuitatem vbi ſunt illi frẽs qbus eſt relictum ptinere: qđ ꝓbo. frẽs minores ſunt paupes: ꝛ in pauptate altiſſima cõſtituti vt in eoꝝ rła ꝛ declaratores p̄dicti dicũr: ſi ergo aliqd relinquať pro neceſſitate paupeꝝ: videť relictũ illi ciuitati cui⁹ pauperib⁹ relinquiť: vt in.l.ſi cui relictũ: ꝛ in.l.ciuitatib⁹.de.le.j.ſi ergo ciuitati videť relictum ergo in ea trãſit dñium recta via.C.cõia de le.l.j.ꝛ.ij.ff.de fur.l.aticio.ꝛ iſti.de le.§.nr̄aʒ aũt. nec eſt ẽt incõgruum vt vn⁹ legatarius a teſtatore noieť: alteri vo q̄rať.ff.de le.iij.l.fideicommiſſa.§.iterdũ.ꝛ de le.j.l.ſeruo legato.§.ſi teſtator.ꝛ de cõdi.ꝛ demõ.l.ticio.§.ticio. Cõtrariũ tñ puto.ſ.ꝙ dñiũ remanet apud heredem. Nã qñ legať res cui⁹ cõmertiuʒ hʒ legatarius: ꝓprietas apud heredẽ remanet ꝛ debetur extimatio.l.apud iul.§.fi.cũ.l.ſe.de le.j.ita in ꝓpoſito. Preterea in reb⁹ que nõ relinquunť directe ſed p quãdam ꝯñtiã: nõ ꝓcedit illa regula ꝙ dñiuʒ trãſeat recto iure in legatariũ: lʒ pro-

baţ ex ꝯiunctione duaꝝ legum.ex.l.i.de ſerui.
lega.ꝛ.ff.queadmodū ſer.amit.l.ſi partem.§.j.
ſed quādo ſeruitus legatur tacite per quādam
ꝯſequentiaʒ mortuo teſtatore nō competit ius.
ſeruitutis:niſi cōſtituatur ab herede:vt.d.l.j.
ꝛ de ſer.le.l.ſeruuʒ filij.§.ſi.ꝛ ibi per Ja.de are.
de le.j.Ita ergo dicimus in propoſito ꝙ domi
nium rei legate tranſeat recta via in legatariuʒ
cui legatur expreſſe:in eo vero cui legatur per
ꝯſequētiam nō trāſit:niſi per heredem tradaţ:
ꝛ ſic apparet ꝙ remanet penes heredeʒ:ita in
ꝓpoſito quum illi ciuitati non legaţ expreſſe:
ſed per quādam ꝯſequētiam. Preterea hoc viͩ
detur in ſimili:ſi aliquis legat filio vel ſeruo vi
deţ legare patri vel dn̄o : qđ pʒ quia pater vel
dn̄s pōt onere fideicōmiſſi grauari.ff.đ.le.j.l.
cum filio.§.cū ſi.Sed ſi legatuʒ eſt tale qđ nō
poſſit queri dn̄ium filio vel ſeruo:ſed eius exti
matio debeţ:tunc non queriţ dominiuʒ patri
vel dn̄o ſed debeţ extimatio:vt.ff.de le.ij.l.de/
bitor.§.ſeruo.ꝛ.l.fideicō.§.ſi ſeruo.de le.iij.ita
in ꝓpoſito cum fribus minorib⁹non poſſit q̄ri
dn̄ium nec reipublice cui per ꝯſequentiam vi/
deţ relictum eſſe:ꝛ huic opi.videnţ adherere
verba decretalis ſupra allegate ꝛ relate.Et ꝑ hͦ
pʒ reſpōſio ad rōnem in ꝯtrarium. Tertio con
tingit ꝙ fratribus relinquunţ res que vſu cō/
ſumunţ vt vinum:frumētuʒ:pānus pro indu
mentis ꝛ ſimilia quoꝝ vſus fribus nō eſt iter/
dictus:quoꝝ dn̄ium dicebant q̄dam ad eccle/
ſiaʒ romanā ꝑtinere ex verbis Nicolai pape ſu
pra relatis:dum dicit vtenſilium ꝛc̄.ſed Joan.
papa dicit dicta verba debere itelligi de rebus
que vſu nō ꝯſumunţ:ꝛ declarauit in dicta de/
cretali que icipit.Ad ꝯditorem:in multis par/
tibus ipſius decretalis:dū ait.Quis ſane men/
tis credere poterit:ꝙ intētio fuerit tāti patris:
vnius oui vel caſei ſeu fruſti panis ꝛ aliarū re/
rum vſu ꝯſumptibilium:que fribus ipſis ꝛ ad
ꝯſumendum eueſtigio ꝯferuntur:dn̄iuʒ roma/
ne eccleſie ꝛ vſuʒ fratribus ꝑtinere:ꝓfecto lau/
dabile nō videţ:vt Nicolaus ait ſupra:nec ob.
ſupradictis ꝙ idem ꝑdeceſſor noſter in ordina
tione predicta etiam illoꝝ que ad ſuſtētationē
pertinent niſi romane eccleſie dominiuʒ reſer/
uet.hoc enim de reb⁹illis dūtaxat debet intel/
ligi que vſu nō ſunt ꝯſumptibiles ſine q̄b⁹ hu/
mana vita nō eſt ſuſtē tabilis:que vtiq̄ʒ nō ſunt

pauce:vt in eo.c.idem papa declarauit:ſʒ in hͦ
idem conſtituit dum ſic ait:ſancimus ꝙ in bo/
nis que in poſterū cōferenţ vel offerentur aut
quolibet alio mō obuenire ꝯtigerit fribus ſeu
ordinibus ſupradictis:exceptis eccleſijs orato/
rijs:officinis ꝛ habitatiōib⁹:vt libris: veſtimē
tis:diurnis:officijs dedicatis vel dedicādis:ꝛ
que ad ipſos obtinent in futurū ad que ſe non
extēdunt in ꝯſequentiam ſupradictam:ꝑꝑ qđ
ꝯſtitutionem iſtā ad aliam extēdi volum⁹ nul/
lum ius ſiue dn̄ium aliqđ occaſione ordinatio/
nis ꝑdicte ſeu cuiuſq̄ʒ alterius a quocūq̄ʒ ꝑde/
ceſſoꝝ nr̄orum ſup hoc ſpecialr̄ edite ſcē roma
ne eccleſie acq̄raţ:ſed quoad hoc habeanţ or/
dinationes hmōi pro non factis ꝛc̄.Ecce apte
liquet ꝙ eccleſie romane non q̄riţ dn̄ium nec
etiam reipu.rōnibus predictis:dicēdum ergo
videţ ꝙ ſiq̄dem vinuʒ frumētum ꝛ ſil'ia legan
tur in gn̄e:tunc nō tractaţ de trāſlatione dn̄ij
anteq̄ʒ ꝑueniaţ ad traditionem:vt no.C.com
munia de le.l.ij.ꝛ inſti.de le.§.nr̄a.Sed ſolum
tunc eſt videndū de ꝑſonali obligatiōe de qua
infra diceţ:ſi v̄o legareţ in ſpecie vel quū ꝑue/
niretur ad traditionē cuius ſit ꝓprietas ꝛ do/
miniuʒ ꝛ qualē vſum hēant frēs:dico ꝓut col
ligiţ ex iſtis ꝯſtitutionib⁹ Joā.pape.xxij.quaꝝ
vna incipit.Ad cōditorem.Alia incipit.Quia
quorūdam.quaꝝ verba hic nō refero q꞉ longū
eſſet:ſed ꝓut ipſe declarauit ita credo ac deter
mino.Illud vero quod ſupra dixi de reb⁹ que
debent vendi vt in neceſſitate fratruʒ ꝯuertan
tur:illud idem dico in pecunia legata:etiam ſi
pecunia legareţ in ſpecie:vt pʒ in dictiſ aucto/
ritatibus:nō enim ipm̄ corpus pecunie in ne/
ceſſitate frm̄ ꝯſumitur:ſed in ſpēm aliam trāſ/
mutatur:ꝛ hoc quantum ad dominium nunc
vero quantum ad actionem perſonalem:quid
iuris ſit videamus.

¶ Quis poteſt res legatas fratrib⁹vendere:ꝛ
quid ſi predicta legata relinquuntr eccleſie fra/
trum. Caplm̄.iij.

q Uis ergo poterit dictas res vendere q̄ū ven/
dende ſunt pro fratrum vtilitate:ꝛ de
hoc Nicolaus in.d.§.ad hec q꞉ fribus:quū ꝑ/
miſit de rebus vendendis pro frm̄ neceſſitate:
ſic ait ad que legata ſoluēda tam heres teſtato/
rū q̄ʒ executores ſe liberales exhibeant:ac etiā
prelati

prelati ſeculares q̄b⁹ de iure vel de ꝯſuetudine
ꝓuiſio iſta cōpeteret:quū expedierit ſe ab offō
ſuo prōptos exhibeant:ad pias volūtates de/
cedētium adimplēdas ꝛc̄.Et ſic maniſeſte ap/
paret ꝙ hoc pn̄t facere heredes:nec mirum q꞉
apud eos eſt dn̄ium vt dixi.Item hͦ facere pn̄t
executores:licʒ al's ſup vēditione bonoꝝ req̄/
raţ ſpālis ꝑmiſſio teſtatoris:vt.l.alio.de ali.ꝛ
ci.le.ꝛ.C.q̄n̄ decre.opus nō eſt.l.pen.ꝛ ibi no.
ꝛ hec ſemp ineſt ꝙ talis res vēdaţ vt dc̄m̄ eſt:
ꝛ ſic ſpālis ꝑmiſſio nō req̄riţ.Item hͦ pōt face/
re ep̄s ꝛ iudex ſecularis ex ſuo offō:vt di in di
cto tex.etiā ex noīe ꝓmouentis:qđ pʒ ex vi di
ctoꝝ verboꝝ:dum dicit ſe prōptos exhibeant:
ꝛ facit etiaʒ l.q̄ntus.de annu.lega.ꝛ in auc.de
ec.ti.§.ſi q̄s ad edificādum.ꝛ de ali.ꝛ ci.le.l.iij.
in prin.Iudices tn̄ predicti ad hoc venientes
ꝑcedente mora heredis vel executoris puta ſi
fuit bis monit⁹:vt in auc.de ec.ti.§.ſi q̄s autē.
ſupradict⁹vero ꝯuentus licʒ nō habeat dn̄ium
vt dictum eſt:tn̄ hʒ actionē ꝑſonalē:vt iſra di/
cetur:tn̄ ſi poſſet poſſidere hēet dn̄ium ꝛ poſ/
ſet vēdere:vt iſra dicam.frēs de hoc nullo mō
ſe impediant quū hoc voto ꝛ regule repugna/
ret:pn̄t tn̄ humilr̄ ſupplicare heredi vel execu
tori extra iudicium vt votum teſtatoris adim
pleat:vt infra diceţ. Sed ſi predicta legata nō
relinquunţ fribus:ſed eccleſie eorum:tunc pu
to ꝙ dn̄ium quereţ eccleſie romane:ꝛ tunc q̄d
iuris ſit collige ex his q̄ dixi in ꝑcedēti libro.

¶ Quinta diſtinctio.

¶ Quod valet legatum vni frm̄:ꝛ debet con/
uerti in eius vtilitatem. Cap.j.

d E his que fribus largiunţ ſin/
gulariter ꝙ valeat reli/
ctum factum vni fratri:ꝛ qualr̄ frēs in
hoc ſe habere debeant expreſſe determinauit
Bn̄dictus papa.xij.in ꝯſtitutione quā edidit
circa ſtatum frm̄ minoꝝ.c.xij.vbi ſic ait.Qui/
libet autē frater dicti ordinis cui aliquid ſine
determinato vſu:donari vel legari vel pro quo
deponi continget:poſtq̄ʒ hmōi legatum dona
tum vel depoſitum ad eius notitiaʒ ꝑuenerit:
cuſtodi vel guardiano ſuo vel eius vicario qua
cito poterit cōmode debeat fideliter reuelare:
al's hoc ideʒ facere debeat quilibet alius frater
ſi habet notitiam ꝑdictoruʒ. Guardianus aūt
ſi frater cui donatum vel depoſitū fuerit ſit ha/
bilis ad ſcientiam capeſcēdam prouideat ei ſeu
prouideri faciat ſm̄ donati legati vel depoſiti
quātitatem:ꝛ ſm̄ fratris ipſius idoneitateʒ de
libris ad eius ſtudium oportunis:ex his appa/
ret ꝙ legatum debet in fratris vtilitatem pri/
mo conuerti:ꝛ licʒ hic exprimat de lib.in.ca.
proxi.exprimit etiam de alijs neceſſitatib⁹.Ap
paret etiam ex predictis ꝙ quādo alicui ſingu
lari fratri legatur non debet ad petitionem ip/
ſius ſolui:ſed ad petitionem guardiani. Item
ex predictis pʒ ꝙ frater minor poteſt eſſe diſtri
butor : ꝛ pretorum officio frunguntur fratres
vt dicetur in ſequenti libro.

¶ Quid ſi ille fr̄ nō eget tāta pecunia. Ca.ij.

s Ed ſi frater ille tot dena/
rijs ꝑ ſuis ne/
ceſſitatibus non indigeat.idem predi/
ctus papa imediate poſt predicta ſic ſubdit.Si
autem frēs predictis libris non indigerent aut
vbi de libris indigeret ꝓuiſo de libris ſufficien
ter eidem aliq̄d de legato donato vel depoſito
hmōi ſupeſt:Guardianus hmōi legatum vel
donatū vel depoſitum vel id quod facta ꝓui/
ſione hmōi ſuperit:in cōmunem ſui conuent⁹
neceſſitatem conuerti ſeu diſpenſari procuret:
ꝛ neceſſitati eius cuius contēplatione donatū
legatum datum ſeu oblatū vel depoſitum ſue/
rit fauorabiliter ſtudeat ſubuenire.ꝑ hmōi tn̄
vel pro quauis alia ſupra vel iſra ſcripta conſti
tutione felicis recordationis Boniſacij pape
octaui ꝑdeceſſoris nr̄i q̄ icipit.Sup cathedrā
in nullo intēdimus derogare.Prius dʒ ſubue/
niri fratri ſupra ſcripto.Secūdo conuentui.ex
quo pʒ ꝙ relictum fratri hoc eſt conuentui : ꝛ
ſic in petendo hoc legatum erit idem qđ in eo
qđ relictum eſt conuentui fratrū vt iſra diceţ.

¶ Sexta diſtinctio.

¶ De relictis annuis.ſ.qđ relictum annuum
nō valet etiam quoad extimationē. Cap.j.

i Nterdum etiam euenit vt fribus minorib⁹
aliquid annuuʒ relinquitur.an valeat
queritur.Et videtur ꝙ non vt habetur in cō
ſtitutione que incipit.Exiui de paradiſo.vbi
ſic ait.Cūq̄ʒ annui redditus inter mobilia cen
ſeantur a iure:ac huiuſmodi redditu; retinere
paupertati ꝛ mendicitati repugnet:nulla du/
bitatio eſt:ꝙ dictis fratribus quoſcūq̄ʒ ſicut ꝛ

poſſeſſiões vel eoꝝ etiã vſum cũ in eis non reperiatur eſſe conceſſum recipere vel hĩre (conſiderata conditione ipſorum) nõ licȝ ꝛc. Ex quibus vero colligit̃ ꝙ legatum non valet. Econtra ꝙ dominij legatũ valeat ꝓbatur ex auctoritate predicta ſic nõ eſt dubium ꝙ imobilium poſſeſſionum fructus frĩbus legatus nõ valet: vt ipſas poſſeſſiones frẽs retineant: ſed vt vendant̃ ꝛ in neceſſitatem frm̃ ↄuertant̃: vt eſt expreſſe declaratũ. Sic quũ redditꝰ inter mobilia cõputent̃. C. de Sacroſan. eccle. l. Jubemus. ꝛ in auc. de nõ alie. §. hoc ergo. ꝛ. §. nos igit̃. ꝛ ſic videt̃ ꝙ tale legatum valeat non vt ipſos annuos redditꝰ ipſi frẽs hĩe vel retinere poſſent: qꝛ hoc eſt eis prohibitum: ſed vt illud ius pcipiendi vendat̃ ꝛ in fratrum neceſſitatem ↄuertatur: vt dictum eſt de rebꝰ imobilibus. ¶ Secũdo dicẽdum ꝙ legatum annuũ non frĩbus interdicit̃ rõne rei legate: ſȝ ratione modi a teſtatore expreſſi. ſ. ꝙ annuatim detur: q modus regule ꝛ conditioni eorum repugnat: ꝛ ſic videtur ꝙ nullo modo valeat ꝛc.

¶ Idẽ ꝺ relicto diurno mẽſtruo vl̃ ſimi. Ca. ij.

p **Er omnia** putarem ideȝ ſi frĩbus relinqueretur aliquid diurnum vel mẽſtruum vel alias diuiſiones temporuȝ: vtputa decẽnio vel triẽnio: vt. ff. de tranſac. l. cum hi. §. ſi cui. ꝛ de alimẽ. ꝛ ci. le. l. libertus quos. in pn̄. ꝛ. l. diarijs. de annu. lega. l. penul.

¶ Quid ſi annuum relinquatur non in perpetuum. Cap. iij.

q **Uid ſi** frĩbus relinquat̃ aliquid annuum nõ in ppetuuȝ: ſed vſq3 ad certũ tp̃s: an incidit in ꝓhibitionem p̃dictam? Videt̃ ꝙ non: ꝓpter limitationem tẽporis non videt̃ legatũ annuuȝ: ſed di vnũ legatum ↄſtatio diuiſa: vt. C. quãdo dies le. ce. l. ſi cum p̃finitione. ¶ Cõtrariuȝ videt̃. ſ. ꝙ valeat in dictam ꝓhibitionẽ per generalia verba dicte ↄſtitionis ſupra allegate. nã relictũ frĩbus ſperat̃ relictuȝ pro ipſoꝝ neceſſitate vt pro alimẽtis ꝛ ſilia: ſed in relicto cauſa alimẽtorum licȝ ſit frumẽtum tpis: p̃finitione tñ annuuȝ dicet̃: vt. d. l. ſi cum p̃finitione. ꝫ ꝛc. ¶ Sȝ ſi relinq̃ret̃ cuȝ tpis p̃finitione vni fratri ſingulari: tñ dicet̃ legatũ annuum p oẽs ſupradictas. Si vo relinquat̃ frĩbus vnius conuentus: tũc facit dubium qꝛ ↄuentus nõ moritur: ꝛ ſic ceſſat ratio que eſt in alimẽtis relictis certe pſone. ¶ Finalr̃ puto tñ ꝙ frẽs debeant a dicto legato penitus abſtinere: naȝ hoc ſtatui eorum ꝛ mendicitati repugnat. nam nõ viderent̃ ſimplr̃ in ſpe dei ꝓpter ſpẽ quaȝ hñent in dicto legato intra p̃finitum tempus. ſi in eo eſt eadem ratio ꝙ in legato annuo ſimplici.

¶ Quid ſi annuum in conditionis relinquatur. Cap. iiij.

q **Uid ſi** non directo ſȝ in vim cõditionis aliqd annuum frĩbus relinquat̃: puta aliquẽ heredeȝ inſtituo ſub ↄditione: ſi aliqd annuum dederit frĩbus minoribꝰ. Certe ideȝ eſt qđ ſupra: vt fratribꝰ nullo modo liceat accipe. hoc. n. videt̃ in fraudem fieri: vt. l. qđ cõditionis. ff. de do. cau. mor. ꝛ. ff. de condi. ꝛ demon. l. meuius. Jlle tñ vt impleat cõditionem dȝ auferre: vt. d. l. meuius. Sed cõtra predicta videtur. ff. de iure fiſ. l. in fideicõmiſ. vt ibi patet ꝛc.

¶ Septima diſtinctio.

¶ De modo petendi dicta relicta. ſ. An ille a quo dicta legata relinquuntur ſit ad ea obligatus fratribus. Cap. j.

q **Ualiter** aũt petant̃ dicta relicta ab alijs q ad ea p̃ſtanda tenent̃ videnduȝ eſt. ꝑ cuiꝰ declaratiõe eſt vidẽdũ. Primo vtrũ ille a quo legatũ relinquit̃: ad id p̃ſtandum ſit obligatus ꝛ cui: nam ꝑ rebꝰ frĩbus ipſis relictis ipſis frĩbus nulluȝ ius ſeu obligatio q̄rit̃. De p̃dictis dictꝰ Nico. iiij. in. d. c. Exijt q ſeminat. §. Ceteꝝ. ſic ait. nec ↄtra pſonam noiatã ab eis vel nõ noiatam: cuiuſcũq3 ↄditionis exiſter in iudicio vel ex̃ actionẽ, pſecutionẽ vl̃ aliqđ aliud ius qualr̃cũq3 pſona p̃dicta in cõmiſſiõe huiꝰ ſe hñet ꝛc.

¶ An ſit obligata alijs q̃3 frĩbus. Cap. ij.

e **X hoc** pȝ ꝙ obligatio fribꝰ non querit̃. Preterea ꝙ obligatio eis q̄rat̃ vr̃ ↄtra p̃ncipale fundamẽtum rl̃e: que eſt vt frẽs ſibi nil appropriẽt: nec domũ nec locũ: vel aliam reȝ: vt dictis declarationibꝰ ſũmoꝝ põtificũ ↄtinet̃. ¶ Si diceremꝰ ꝙ ſibi acq̄reret̃ obligatio: aliquid ſibi appropriarẽt qđ eſſet ꝯ vota quũ iſta regulariter obligatio ſit de rebꝰ ſine qbꝰ vita põt ſuſtentari hũana. ¶ Preterea in. d. c. Exijt q ſemiat. §.

Ad hec

Ad hec. qꝛ frĩbus di: ꝙ iudex eſt officio ſuo ſe ꝓmptũ exhibeat: q̃ vba retuli ſupra in diſtõne iiij. huiꝰ ſcđi libri. Sȝ ea que iudicis offõ expediunt̃ nõ p̃ſupponũt obligationẽ: vt. l. qui per colluſionẽ. §. j. ff. de ac. emp. ꝛ de an. le. l. qntꝰ. ¶ Et ↄclude ꝙ frĩbus obligatio nõ querit̃: ſic heres vel alij qbus relinqtur nõ ſunt obligati ad talia relicta. In ↄ̃rium vr̃ regula gñalis que eſt ꝙ legatario cõpetit obligatio ꝛ actio pſonalis ꝛ hypothecaria ꝛ actio in rẽ: vt. C. de le. l. j. ꝛ. ij. ꝛ inſti. de le. §. nr̃a. autẽ. ¶ Scđo dicẽduȝ eſt ꝙ in hoc an ille a quo relinqtur legatuȝ ad hoc ſit obligatus põt conſiderari quoad ipſos frẽs: ꝛ tunc dicẽdum eſt ꝙ obligatio põt intelligi duobus modis. ¶ Uno modo ꝓprie ꝛ ſtricte put eſt iuris vinculum quo qs neceſſitate aſtringitur: vt inſti. de obli. in prin. ꝛ hoc modo reqritur ꝙ ſint duo vnus q tenet̃ ꝛ eſt obligatus: alius cui ꝛ hȝ obligationẽ: vt. ff. de accep. l. j. ꝛ ibi no. p glo. ꝛ hoc mõ ſumẽdo heres vel alius a quo legatuȝ relinquat̃ nõ eſt obligatus fribꝰ: ꝛ frẽs ipſi pp pauptatẽ vite ꝛ rl̃e eoꝝ neminẽ tenẽt obligatũ: vt ſup̃ dcm̃ eſt. ¶ Scđo mõ põt ſumi obligatio large ꝛ iproprie ex q̃dã eqtate in qua qs in ſe ipo tenet̃ ad dãdũ aliqd vel ad faciendũ: ꝛ ad hoc ipſe videt ſe obligatũ licȝ a nemine teneat̃ ꝛ iſta talis eqtas parit officium iudicis: vt. l. qntus. ff. de an. le. ꝛ. l. hereditas. ff. de peti. here. ꝛ iſto mõ heres vel alius a quo eſt aliqd relictuȝ põt dici obligatus: ꝛ ꝑ hoc cõpetit officium iudicis: vt ſupra dictum eſt. ¶ Tertio modo conſiderari poteſt an ille a quo eſt legatum relictum ſit obligatꝰ reſpectu aliorum q̃3 ipſoꝝ frm̃: ꝛ tunc eſt dicẽduȝ ꝙ eſt proprie obligatus: nam certum eſt ꝙ vita fratrum minoꝝ in altiſſima paupertate eſt fundata: ſed quãdo aliqd ob neceſſitatem fratruȝ vel paupeꝝ relinquit̃ illi ciuitati in qua ſunt pauperes: videt̃ ipſis frĩbus vel pauperibꝰ relictũ l. ſi cui. ꝛ. l. ciuitatibus. ff. de le. j. cum reipublice iterſit vt pauperes ſuſtẽtent̃. C. de ſacroſan. eccle. l. ꝑuilegia. ¶ Ideȝ in eo qđ relinquitur ꝓpter ſubſidium ſtudij ipſoꝝ fratrum: vt. d. l. ſi cui. ꝛ. l. ciuitatibus. ex quo ↄcludo ꝙ licȝ ipſius ciuitatis nomen in teſtamẽto non ſit inſertum tñ ipſe q relinqt legatuȝ obligat̃ ipſi ciuitati ad illud: vt. d. l. ciuitatibus. ꝛ. l. ſi cui ↄiuncta. l. ſeruo alieno. §. ſi teſtator eo. ti. ꝛ. l. fideicõ. ff. de le. iij. §. plerũq3. ꝛ. §. interdum. ff. de conditio. ꝛ demon. l. ticio genero. Huic igitur ciuitati heres ad hoc obligatur ciuiliter ꝛ nãliter: ex qua obligatione oritur actio: vt ifra dicam.

¶ Per quos dicta legata petantur. Cap. iij.

p **Er quos** ergo dicta legata ꝛ qualr̃ petant̃ ꝛ exigantur: ſatis pȝ ex predictis ꝙ diligenter debemus inquirere vel diſtinguere. Naȝ ſi quideȝ queratur an ipſi fratres petere poſſent: dicendum eſt ꝙ eſt duplex petitio. ¶ Eſt eniȝ petitio extra iudicium ꝛ iſtam fratres licite facere poſſunt. nam dictus Nicolaus papa in. d. c. Exijt. §. Ceterum cum in eadem. ſic ait. poſſunt tamẽ fratres ſuas neceſſitates iſinuare ac ſpecificare vel exponere perſone p̃dicte ac eam rogare ꝙ ſoluat. Poſſunt etiam eaȝ ſicut perſonaȝ exhortari ac inducere ꝙ fidelr̃ in re cõmiſſa ſe habeat: ꝛ aie ſue ſaluti in cõmiſſa ſibi executione ꝓuideat ꝛc. Ecce aperte liquet ꝙ extra iudicium petere ꝛ exhortari poſſunt ſicut quãdo ab herede legat̃ aliquid ſeruo ꝓprio ſine libertate. l. qdaȝ. §. illo. C. de neceſ. ſeruis here. inſti. ¶ Quedã eſt petitio que ſit in iudicio: ꝛ iſta nullo modo põt fieri per fratres vt ꝓbant verba predicta ſupra in prima diſtinctione. c. j. Nulla enim eſt eis actio ſeu proſecutio hoc eſt iudicis officium. hoc ꝓbat̃ ex verbis Cle. in. d. c. Exiui. §. Cũq3 annui. ibi quuȝ dicti ordinis fratres vtcũq3 dicti ordinis ꝓfeſſores pro nulla re temporali poſſunt in iudicio experiri ꝛc. Ecce ſatis liquet ꝙ dicti frẽs in iudicio petere non poſſunt. ¶ Si vero querat̃ an petere poſſit reſpublica ſeu ſindicus ipſius: pȝ ꝙ ſic qꝛ ei competit obligatio ꝛ actio ↄtra heredẽ: vt. d. l. ſi cui. ꝛ. d. l. ciuitatibꝰ. ff. de le. j. Ex hoc etiaȝ ſequitur ꝙ qlibet de populo hoc poterit petere. ff. de op. no. nun. l. in ꝓuiciali. §. fratrũ. ꝛ. l. ſeq. ꝛ in auc. de eccle. ti. §. ſi quis autẽ. quis hoc facere ꝛc. Et hoc dixi plenius in p̃cedenti li. iiij. diſtin. vbi etiam põt colligi modus formãdi libellum. Caueant fratres ne predictis ſic petentibus aſſiſtant hoc enim ſtatui eorũ repugnat: vt. d. c. Exiui. ibi etiam ex talibus exiſtentijs ꝛ incurijs: vt. ff. ad trebel. l. j. §. incidit. expectẽt enim ꝙ aliqs ad hoc faciendũ ex deuotiõe moueat̃. ¶ Poterit ẽt exigi iſtud legatuȝ ex offõ epi vel etiaȝ iudicis ſecularis: vt. in. d. declara-

tione Nicolai continetur cuius verba quãtuz
ad hoc retulimus ſupra in quarta .diſtinctione
huius ſecũdi libri.in.c.qs ergo poterit dictas
res vendere:⁊ dic vt ibi.⁊ dabitur pecunia illi
quẽ iudex deputabit:vel etiam ipſis fratribus
vt in ſequenti diſtin.dicam ⁊c.

¶ Octaua diſtinctio.

¶ De ſindico Innocentij : ⁊ de ſindico pape
Martini. Capl'm pᵐ.⁊ ſcđm.

d **E ſindicis** vo frm̃ minorũ
ſciẽdum eſt per
quoſdã ſũmos põtifices fuiſſe ꝯceſſuz
fribus ꝙ noiarent quoſdã qui adminiſtrarent
noie eccleſie roma.que ꝯceſſiones fuerunt pri/
mo per Jo.pap.xxij.in aliqbus reuocate:ideo
vt p̃dicta clareſcãt primo ꝑuilegia antiqua ad
lrãm referamus.Et primo Inno.iiij lrãs fra/
tribus ꝯceſſit in hec verba.Inno.epẽ ſeruus
ſeruoꝝ dei dilectis filijs gñalibus ⁊ ꝓuincia/
libus miniſtris frm̃ minoꝝ ſalutem ⁊ aplĩcam
bñdictionẽ.Quãto ſtudioſius Dominice con
tẽplationi vaccatis famulãdo tanto quieti ve/
ſtre libentius ꝓuidemus:ne pedes quos lauiſ/
ſe videmini affectu ⁊ officio oia relinquendo
cogant(qđ abſit) iteꝝ ingnari: quum.n.lecta
a nobis veſtra petitio ꝯtineat de reb'oib' ordi/
ni veſtro ꝯceſſis vel in poſteꝝ ꝯcedendis per
voſipſos:ꝓut exigit neceſſitas iuxta iuris ordi
nis ſtatuta diſponere nequeatis : nec velitis ꝓ
ꝯſcie veſtre puritate ſeruanda:ne vobis odioſa
vaganda tribuat mã:ſꝫ oporteat vos ꝑ hoc ad
ſedẽ aplĩcã ad quã reꝝ ipſaꝝ ſpectat ꝓprietas
hĩe recurſum.Nos geri dicti ordis ⁊ necitati/
bus vr̃is pĩna volẽtes ſolicitudine ꝓuidere:p̃/
ſentium auc̃te ꝯcedimus:vt ſingulis veſtris li
ceat in ꝓuincijs eis cõmiſſis ꝑ ſe vel per alios
frẽs ſuos qbus iniunxerint cõmittendum ꝯſti
tuere aliquos viros idoneos deũ timẽtes:qui
pro locoꝝ idigẽtia ſinguloꝝ res hmõi ꝯceſſas
vel ẽt ꝯcedẽdas auc̃te nr̃a petere : vẽdere:cõ/
mutare:tractare:expẽdere:ꝑmutare:ac in frm̃
vſum ꝯuertere valeãt:ſm̃ diſpoſitiões vĩas ꝓ
necitatibus vel cõmodis frm̃ ordis memorati:
ſicut vobis pro loco ⁊ tpe videbit expedire.Li
ceat quoqꝫ vobis eoſdẽ viros ſic ꝯſtitutos a vo
bis ãmouere:alioſqꝫ ad p̃miſſa exequenda ſine
difficultate qualꝫ ſubrogare:quotiẽs videbitur
opportunũ.Nulli ergo ⁊c.Data Auinioni.iij.
calen.ſeptẽ.pontificatus noſtri anno.v.

d **Einde** Martinus quartus pa/
pa eiſdẽ ꝯceſſit ſupradi/
ctis litteras largiores in hunc modũ.
Martinus ſeruus ſeruoꝝ dei dilectis filijs ſuis
Generali ⁊ Prouincialib' Miſtris ac ẽt Cu/
ſtodibus vniuerſis ordis frm̃ minoꝝ ſalutẽ ⁊
apoſtolicã bñdictionẽ.Exultans in dño ꝙ ſa/
cri veſtri ordis ꝓfeſſores in dei bñplacitis ꝯfir/
mari p̃ꝓptitudine deuotiõis:⁊ opeꝫ illius ſtu
dentes imitari veſtigia eiuſdẽ ⁊ vias ſũmope/
re cuſtodire:q deſcẽdens a pr̃e luminum ⁊ for/
maꝫ ſerui accipiens ſe in laudis bñficiũ placa/
bilem hoſtiã imolauit cogitare iducimur ho/
neſta remedia qbus dicti ordis obſeruãtia pu/
ra in ſui vigore ſeruet.Idẽqꝫ frẽs q pro nulla
re tpali poſſunt in iudicio expiri:⁊ excluſis q/
buſcũqꝫ ſolicitudinib' libẽtius aptius ⁊ quie/
tius diuis vaccent officijs:⁊ offerentiũ donan
tium ⁊ tradẽtiũ atqꝫ in vltima volũtate relin/
quentiũ ordini p̃dicto vel fribus aliqd ꝓpter
deum pia intẽtio nõ fraudet:ſicqꝫ vos ſolicitu
dini quã p̃dictus ordo pro ſuis neceſſitatibus:
quotiẽs iminerit neceſſitas vel vtilitas ſuade/
ret remittere ad eccleſiã romanã vrgerent:ad
quã oium reꝝ mobiliuꝫ ⁊ imobiliũ qbus frẽs
vti pñt ius proprietatis ⁊ dñium ſpectat nullo
medio ipenſa ſpectat imoderare potius q̃ꝫ per
hoc vrgeri poſſit frib' ſupradictis benignius
indulgẽtes:volenteſqꝫ heredũ vel executorum
negligentijs obuiare:vt fratres ſm̃ modos lici
tos ⁊ ꝯgruos ipſi ordini relicta in teſtamentis
⁊ elemoſynis nõ fraudent:ac ſperãtes ꝙ his q̃
pro ſtatu ꝓſpero dicti ordis ſꝑ nos ſalubrius ⁊
vlterius ꝯſulent:quo maiore fueritis vt hic in
parte auc̃te minuti:diſcretionis veſtre(de qua
plene in dño ꝯfidimus)ſpãles ꝑſonas que non
ſunt de dicto ordie noiande ꝓ locoꝝ idulgẽtia
ſinguloꝝ:quas ꝑſonas ꝑ vos taliter noiatis in
his admiſtrationib' legitimis gñalibus liberã/
tur ⁊ libere gerere ⁊ ipſos vere ⁊ legitimos ad/
miniſtratores yconomos ſindicos ⁊ actores ẽẽ
de plenitudine ptãtis pñtium auc̃te ꝯſtituẽdo
decernimus:q res ipſas ⁊ reꝝ p̃ciuꝫ:⁊ p̃dictas
elemoſynas noie ipſius eccleſie recipiãt ꝓ eiſ/
dem:⁊ frm̃ ipſoꝝ vtilitatem ꝓut eis licꝫ ex re/
gula vel declaratione ꝯuertenda : ſicut qñ filij
generalis ⁊ ſingularis nr̃i in prouincia vel cu/
ſtodia ſibi

ſtodia ſibi decreta vel ex eiſdeꝫ fribus de aſſen/
ſu noſtro extiterint reqſiti per ſe petendi:exigẽ
di:recipiẽdi:alienãdi p̃dicta trãſigendi quoqꝫ
⁊ poſſidẽdi:ꝯueniendi:ꝑmittendi:refutandi:
ꝯtrafaciendi:agẽdi:defendẽdi:⁊ in aiabus eoꝝ
de calũnia ⁊ veritate dicẽda:iurãdi:⁊ cuiuſlibꝫ
alterius iuramenti p̃ſtandi cũ illis:⁊ ꝯtra illos
qui hmõi res mobiles ⁊ imobiles aut precium
eaꝝ:vel relictas elemoſynas fribus in teſtamẽ
tis occuparẽt ⁊ violenter auferrẽt:ſiue contra
voluntatẽ frm̃ quomodolꝫ detinerent:⁊ gñā/
liter in oibus caſibus pro rebus licitis ad eccle
ſiam p̃dictam ſpectãtibus ipſoꝝ frm̃ vſui con/
ceſſis:necnõ pro imunitatibus libertatibus iu
ribus ac priuilegijs ⁊ indulgẽtijs eoꝝ ſine cu/
iuſlibet ſatiſdationis ⁊ cautionis onere plenaꝫ
⁊ generalẽ ⁊ liberã ac auc̃te aplĩca ⁊ in iudicio
⁊ extra iudiciũ ptãtem plenam ⁊ liberã ꝯcedi/
mus auc̃te pñtiũ facultatẽ.Nulli ergo ⁊c.Da/
ta apud vrbẽ.xv.calẽ.febru.põtificatuꝫ nr̃i an/
no.ij.Idem ẽt conceſſit Nicolaus.iiij.quaſi de
verbo ad verbũ:⁊ ideo hoc non refero ⁊c.

¶ Conſtitutio pape Joãnis. Cap.iij.

p **Oſtea** vero Jo.papa.xxij.in il/
la decretali que icipit ad
ꝯditionem canonũ:predicta in aliqb'
reuocauit per hec verba. ¶ Et q: ꝓfectum p̃/
deceſſoꝝ nr̃oꝝ priuilegiũ dudum ſeruatũ quo
admiſtratores bonoꝝ p̃miſſoꝝ non extitit nec
ſeruauit:⁊ ipſoꝝ procuratoꝝ offm̃ qui noiãn/
tur a miſtris dicti ordinis:romane eccleſie in/
iurioſum ac multis alijs moleſtũ ⁊ etiaꝫ inho/
neſtum noſcit:diſcretius inhibemus:vt dein/
ceps pro recipiẽdis:petendis:defendẽdis:exi/
gendis ſeu adminiſtrãdis bonis:que in poſte/
rum ordini vel fribus offerri ſeu aĩs obuenire
ꝯtigerit:quicũqꝫ noietur a quocũqꝫ ſeu conſti/
tuatur:ãmodo noie ſancte romane eccleſie ꝓ/
curator nec occaſione cuiuſcũqꝫ priuilegij apo
ſtolici quicq̃ꝫ adminiſtratoꝝ quorũcunqꝫ bo/
noꝝ que obuenire fratribus ipſius : vel ordini
contigerit:in poſteꝝ in iudicio vel extra agen/
do vel defendẽdo:vel aliquo quocũqꝫ mõ aſſu
mere vel exercere dicte ro.eccl.noie audeat(ni
ſi ſedis apoſtolice mãdato ſpeciali) decernẽtes
irritum ⁊ inane:ſi ſecus a quocũqꝫ in poſteruꝫ
contigerit attentari:nõ obſtãtibus qbuſcunqꝫ
ꝑuilegijs a Martino papa p̃dicto:vel ab alijs
predeceſſoribus noſtris ipſis fratribus vel ordi
ni ſub quacunqꝫ forma verboꝝ vel expreſſione
conceſſis.Per hoc autẽ dicti ordis regule nõ
intẽdimus in aliquo derogare nec priuilegijs
fratrib' ipſis ſeu eoꝝ ordini:ſeu ab aplĩca ſede
conceſſis:niſi dũtaxat quoad premiſſa tãgẽtia
preiudicium aliqđ gerere.Nulli ergo ⁊c.Da/
ta auinioni.vj.calen.decẽb.põtificatus noſtri
anno.vij. ¶ Si igitur p̃dicta inſpiciant non
caſſauit papa p̃dictus p̃dictam ꝯceſſionem ni/
ſi ſolum in bonis que in poſteꝝ fratribus vel
ordini offerri ꝯtigerit:ergo in his ⁊ pro his q̃
dictis fratribus erant ꝯceſſa ante dictã conſti/
tutionem vt pro eccleſijs domibus ordinis ⁊
ſilibus poſſint noiari procuratores ſm̃ formaꝫ
predictaꝝ litteraꝝ:fuit facta dicti Jo.ꝯſtitutio
anno dñi.M.cccxxvij.die ⁊ menſe predictis.
¶ Item eſt aduertẽdum ꝙ dicti Jo. conſtitu
tio reuocat precedentẽ ſoluꝫ in his que fratri/
bus relinquunt : vnde ſup his que non relin/
quunt fratribus ſed eccleſie frm̃ poteſt fieri di
cta noiatio ex vigore illius generalis clauſule
poſite in litteris Mar.aliud eſt eñiꝫ relinque/
re fratribus aliud relinquere eccleſie frm̃:vt di
ctum eſt in p̃cedenti lib.in.vij.diſtin.⁊ pro iu/
ribus eccleſie frẽs poſſunt agere : vt ſupra pa/
tet nec eſt reuocatũ.ergo ⁊c. ¶ Item diligen/
ter eſt aduertẽduꝫ ꝙ ex p̃dicta ꝯſtitutione nul
lo modo liceat dictas res fratribus relictas cõ
tra voluntatẽ frm̃ occupare vel detinere : ⁊ in
hoc dicte regule non ſunt correcte:quod facit
ad multa dicta ⁊ dicenda in hoc capi.

¶ De ſindico ex ꝯſtitutione pape Nicolai ad
libros vendendos. Cap.iiij.

r **Eperio** etiaꝫ ꝙ per Nicolaũ
papaꝫ in illa decreta/
li.Exijt qui ſeminat.§.Quia vero do/
minium libroꝝ:ſit mentio de quodã procura/
tore ſpeciali ad recipiẽdum p̃cium libroꝝ qui
vendẽtur per frẽs:⁊ illud in rem licitã expen/
dendũ per hec verba.Si vero res hmõi exti/
mato precio vendi contigerit : cum fratribus
ipſis per ſe vel per alium recipe pecuniam re/
gula prohibente non liceat:ordinamus ⁊ volu
mus ꝙ talis pecunia ſeu precium recipiatur ⁊
expendatur in rem licitam:cuius vſuꝫ fratri/
bus licꝫ habere per ꝓcuratorem a prefata ſede
vel a cardinali per ipſam ſedem gubernationẽ

gerenti:eiuſdem oꝛdinis deputandum ⁊c. Et ſic videt̃ ꝙ ad iſtum certum actum datur pꝛocuratoꝛ ab apoſtolica ſede:ſed in eo qḋ dicit de cardinalibus videt̃ coꝛrectum per decretalem Jo.pape cuius verba ſupꝛa pꝛoxima retuli:vbi videt̃ ꝙ nullus pōt inſtitui pꝛocuratoꝛ dictoꝝ frm̃ noı̃e romane eccleſie niſi de ſedis apoſtolice licentia ſpeciali. Unde eſſet neceſſe ꝙ cardinalis ꝯſeruatoꝛ haberet de hoc ſpeciale mādatum: alſ de hoc pꝛocuratoꝛ citare non poſſet. Poſtea vō Benedictus papa.xij.in ſuis cōſtitutionibus quas circa ſtatum frm̃ minoꝝ edidit in illo.c.xj.qḋ incipit. Rurſus oꝛdinamus circa venditionem dictoꝝ libꝛoꝝ ſic ait:p illos quibus fuerunt dicti libꝛi diſtributi dicti libꝛi nō poſſunt diſtrahi cōmutari vl' vēdi ſeu quomodolibet alienari:niſi pꝛo melioꝛibus ⁊ vtilioꝛibus libꝛis:⁊ tunc de ꝯſenſu ⁊ licētia monaſterij ⁊ illoꝝ per quos fuerūt diſtributi ⁊c. Ecce ergo videt̃ permittere ꝙ ex cauſa legitima poſſunt vendi. Miniſtri autē venditio ꝑſuponit pꝛecij ꝑceptionem ſm̄ modū ⁊ oꝛdinem eoꝝ ſtatui ꝯgruentem:⁊ ſic videt̃ ꝙ talis ꝓcuratoꝛ ab apoſtolica ſede non ſit neceſſarius:graue enim eſſet eis ꝓcuratoꝛem ab apoſtolica ſede expoſcere ſup iſtis in quolibet conuentu:⁊ ita vt audio fratres obſeruant ⁊c.

¶ De Sindico generali qui eſt in curia Romana. Cap.v.

e Si etiam quidā pꝛocuratoꝛ generalis oꝛdis ꝗ ſemp in curia Romana moꝛatur: vbi oꝛdo minoꝝ in cōmuni ⁊ particulari ſemp habet multa facere:vñ ibidem vnus ꝓcuratoꝛ de ipſo oꝛdine ad iſta negocia ꝑtractanda qui eligitur p generalem Miniſtrū in generali Capitulo:de qua ꝯſtitutione pꝛefatus Benedictus papa.xij.in pꝛedictis ſuis ꝯſtitutionibus ſuper ſtatu fratrum minoꝛum.c.xxiiij.quedam etiā ad ipſius officium pꝛocuratoꝛis pertinētia poſuit. Et idem Benedictus in.xiij.ca.de libꝛis cuius pꝛocuratoꝛis officium ad noſtrum examen non pertinet ⁊c.

¶ De Fratre minoꝛe qui conſtituitur pꝛocuratoꝛ per conuentum. Cap.vj.

b Habent etiam fratres in multis locis aliquos ex his fratribus qui vocantur pꝛocuratoꝛes cōuentus:hoꝛum officium eſt ꝙ quum in regula contineatur ꝙ fr̄es vadant pꝛo elemoſyna cōfidēter vñ cū ipſis ꝯuētibus ſit neceſſitas multa(ſm̄ ꝙ oꝛdo exigit)ille fr̄ qui dicit̃ pꝛocuratoꝛ:habet illas elemoſynas pꝛocurare. Poteſt etiam hoc humiliter extra iudiciū pꝛocurare: vt fratribus relicta legata petant̃: vt ſupꝛa in pꝛecedenti diſtinctione dictum eſt. Poteſt etiā ſibi pꝛocurare elemoſynas pꝛo fr̄ibus induendis:⁊ neceſſitatibus frm̃. Licꝫ enim regula diceret ꝙ de fr̄ibus ⁊ neceſſitatibus ifirmoꝝ miniſtri ⁊ cuſtodes ſolicitā curam gerant ⁊c. Et ſic videbat̃ ꝙ alijs non poſſet cōmittere:tamē q2 oꝛdo exigit ita ꝙ Cuſtodes ⁊ Miniſtri hoc expedire non poſſunt:ꝯceſſit pꝛedictus Nicolaus in.d.c.Exijt.§.Et q̃ꝙ̃ regulā ꝙ ipſi Miniſtri ⁊ Cuſtodes poſſunt hmōi curam ⁊ ſolicitudinem exercere:⁊ ſic ſup hoc debent habere mandatum a Miniſtris ⁊ Cuſtodibus:⁊ illi qui tenentur ad dandum pꝛo fr̄ibus induendis non debēt ſoluere guardiano nec alteri de eius mandato vel Miniſtro vel Cuſtodi:niſi guardianus habet ſup hoc mandatum a Miniſtro vel Cuſtode:ſꝫ debēt ſoluere ipſi Pꝛocuratoꝛi vel alteri de eius mādato:vel Miniſtro vel cuſtodi:⁊ talis Pꝛocuratoꝛ nullo mō in iudicio pōt eſſe nec litigantibus pꝛo re tempoꝛali aſſiſtere: vt de alijs fratribus ſupius eſt dictum. Et ꝙ iſte talis appellatur pꝛocuratoꝛ pꝛout videtur poni in dicta ꝯſtitutiōe Benedicti.xij.ca.v.vbi ſic ait: de quo cōmuni panno Miniſtri ⁊ Cuſtodes:guardiani:lectoꝛes:confeſſoꝛes:pꝛedicatoꝛēs:pꝛocuratoꝛes:⁊ ceteri fr̄es omnes induātur:⁊ in eo qḋ dicit Pꝛocuratoꝛ intelligimus de pꝛedictis vt puto.

¶ De Sindico pꝛocuratoꝛis qui ꝯſtituitur p cōmunitatem ⁊ ſtatuta eoꝛum. Cap.vij.

p Possunt etiam ꝙ ſtatuta terrarum ⁊ cōmunitatū cōſtituunt pꝛocuratoꝛes ⁊ ſindicos ꝗ nomine ciuitatis poſſunt relicta ⁊ alia obuenientia fratribus petere:exigere:defendere:vendere ⁊ in neceſſitatem frm̃ diſtribuere cum pleno mandato:quod iuridice arbitroꝛ eſſe factū. ¶ Pꝛimo quia ipſi cōmunitati videtur relictū:vt ſupꝛa in pluribus partibus huius operis eſt pꝛobatum. ¶ Item quia concedentes poſſunt in ipſa conceſſione expꝛimere p quem

res dicte vendantur:nec alſ in neceſſitatē fratrum conuertatur:patet in illo.c.Exijt qui ſeminat:cuius verba ſtatim reſcribam. Sed ſtatutum ciuitatis eſt cōmunis vtilitas oīum ciuium.l.j.ff.de legi.ergo ipſi ciues poſſunt conſtituere aliquem ꝓcuratoꝛem: qui de relictis conceſſis ab eis hoc faciant:⁊ iſte ꝓcuratoꝛ vel ſindicus dicitur ſindicus ſeu ꝓcuratoꝛ ciuitatis:appellatur autem in vulgari ſindicus fratrum minoꝝ qui ad ipſoꝛum vtilitatem eſt cōſtitutus. Circa quē autē ſindicum plura ſunt videnda. ¶ Pꝛimo an eis liceat pꝛocurare ꝙ ciuitas faciat talem ſindicum: ⁊ videtur ꝙ ſic ex verbis Nicolai in.d.c.Exijt.§.Cetex cum in eadē:vbi ſic ait. Quo caſu pꝛocuret̃ a fratribus ꝙ ille qui dabit elemoſynā per ſe vel per alium non noīandum ab ipſis ſi fieri poterit:ſed ab eo potius iuxta ſuum bñplacitum aſſumendum: huiuſmodi ſatiſfactionem faciat in totum vel in partē: pꝛout ſibi dñs inſpirauerit. ¶ Si tamen ipſe hoc nollet facere:vel nō poſſet:vel quia receſſus imineat:aut quia quibus hoc velit cōmittere notitiam non habet fidelium perſonaꝝ:ſeu qualicunq; alia occaſione vel cauſa. Declaramus ⁊ dicimus ꝙ in nullo regule puritas infringatur:aut q̃uolibet ipſius obſeruātia maculet̃:ſi fratres ipſi alicuius vel aliquoꝝ curent ſibi dare notitiam: vel aliquē ſeu aliquos noīare aut pꝛeſentare:cui vel quibus:ſi elemoſynā facienti placuerit cōmitti poſſit executio pꝛedictoꝝ: ac eius habeatur aſſenſus ſup ſubꝛogationibus infraſcriptis ⁊c. Ecce ex pꝛedictis liquet ꝙ ciues qui iſtas elemoſynas ⁊ legata concedunt poſſunt p ſuā.l. ſindicum facere ad pꝛedicta. ¶ Itē ex pꝛedictis liquet ꝙ ipſi fratres poſſunt pꝛocurare ꝙ hoc fiat:quod intelligo quātum ad actus extraiudiciales.ſed quātum ad iudicium ⁊ litigia pꝛo iſtis tēpoꝛalibus non credo ꝙ hoc eis pꝛocurare liceat: imo(vt puto)ſtatui eoꝝ omnino repugnat: vt dixi ſupꝛa ꝑxima diſtinctione.c.ſi. ¶ Item ex ꝑdictis liquet ꝙ ciuitas ad pꝛedicta pōt conſtituere ſindicum vel ſindicos noīatim expꝛimēdo:⁊ ſi noīatī nō vult expꝛimere pōt ꝯſtituere illum quem fr̄es noīabunt ſeu pn̄tabunt. In hac tñ foꝛma in ꝯſtituendo adhibeatur talis cautela:vt ꝯſtituentes verbis congruis ⁊ ſtatui frm̃ non repugnantib9 vtantur. Non enim licꝫ fratribus nominare aliquē ad litigādum:vt dcm̃ eſt. dicatur ergo ſic. Ille vel qs ergo inter fideles deuotos duxerint nominādos ad recipiendū ea que ſibi relicta ⁊ cōceſſa fuerunt:dans lniam ⁊ ꝑtātem eligendi ⁊ petendi eos ſindicos ⁊ pꝛocuratoꝛes ꝯſtituimus ⁊c. vt ſic fr̄es ipſi eos nō noīent niſi ad rē eis licitā:ſtatutum tñ eis ſic noīatis vel ita cōcedere poſſunt. Itē ex pꝛedicta auc̃te pꝫ quod dicimus ꝙ dictus ſindicus nō ſolum pōt conſtitui vt ipſe pꝛedicta faciat:ſed etiam vt alium ſeu alios loco ſuo ꝯſtituat. ¶ In aliquibus tñ ciuitatibus ſunt ſtatuta ꝙ fratres minoꝛes habeāt ſindicos ſicut alij religioſi:⁊ ꝙ eoꝝ ſindici in iudicijs audiātur. Et ſtatutū qḋ aliquis in iudicio nomine fratrū minoꝝ compareat non puto valere:repugnat enī ſtatui ⁊ regule eoꝝ:⁊ p ꝯſequens ſacris canonibus qui eoꝛum ſtatuta ⁊ regulam appꝛobarunt. ¶ Hic autem modus faciendi ſindicos nomine cōitatis (vt ſupꝛa eſt dictum) iuridicus eſt ⁊ iuſtus (vt arbitroꝛ) iſtius autem ſindici cōitatis ipſius nomine conſtituti poteſtas apparet ex his q̃ in ꝑcedētib9 ſūt relata. Nā ſi i aliqd ſit heres inſtituta eccleſia dictus ſindicus ciuitatis poterit adire:hereditatem petere:vendere ⁊ in vtilitatem eccleſie conuertere ⁊ in aliā commutare: ex cauſa vt dictū eſt ſupꝛa in pꝛimo libꝛo.iij.diſ. ¶ Idem ſi iure legati relinquetur eccleſie vt dictū eſt ſupꝛa diſ.iiij.c.fratres:alias ſi.li.ij.ſed ſi relictum eſſet tunc pꝛo tali legato ſiue ſit quātitas ſiue ſpēs:ꝯpetit ciuitati actio pſonalis nō actio in rem quū in ciuitatē nullū tranſeat dominiū:vt dictum eſt ſupꝛa di.iiij.⁊ di.vj.⁊ iō ſi res legata ſindico traderetur efficeret̃ dominus traditione ⁊ poſſet de ea diſponere pꝛout vellet anteq̃ꝫ ſibi tradatur: ſed alienando non transfert dominiū:quia dominus nō eſt. Sed ſi alienaſſet an heres poſſet ab emptoꝛe recipere alias repetere dicam in ſe.c.

¶ De Sindico ⁊ pꝛocuratoꝛe fratrū laico ꝗ conſtituitur a caplo frūm. Cap.viij.

i In multis locis vidi ꝙ ipſi fratres videlicet Guardianus cū caplo ⁊ Cuſtodes faciūt aliquos ſeculares ſuos Sindicos ad lites ⁊ cās etiā ad vendendū alienādum:⁊ pꝛecium recipiendum ⁊ eis dant plenam poteſta/

tem. Qđ an ꝓcedat ⁊ qualr videamus. Ad qđ
ſciendum eſt ꝙ (ꝓut in precedenti caplo dixi)
quādo ille qui dat elemoſynā non vult vel nō
poteſt eligere ꝑſonam que excuſationem predi
ctam faceret: ipſi fratres ipſum eligere pñt: vt
ſupra verba relata manifeſte dicunt: ſicut ergo
vnus poteſt noīari per fratres in vna ſingula/
ri elemoſyna: ita pōt vnus nominari per frēs
vt eorum obuentiones recipiat: in qbus certa
ꝑſona per ꝯcedentem non deputatur: ⁊ iſtum
qdam noīant ſindicum fratrū: qdam depoſita
riuꝫ de quo fit mētio p Cle. in. d. c. Exiui. ⁊. §
porro cum frēs. vbi ſic ait. ad amicos ſiue ſint.
dantes ꝓcuratores ſiue deputati: per ipſos ſiue
nūcij vel depoſitarij ſeu aliquo quouis alio no
mine appellent. Nunc ad propoſitum dico ꝙ
qñ tales frēs faciunt Sindicos qbus dant illā
poteſtatem nō bene faciunt: ⁊ verba non bene
ſonant: poſſunt tamē hr̄e ſanum itellectum: vt
intelligant ꝙ frēs faciant talem eorꝫ Sindi/
cum. i. ad ipſoꝝ frm̄ vtilitateꝫ: ⁊ illud quod di/
cti Sindici faciunt: ſindicario noīe fratrꝫ de/
bet intelligi: ꝙ hoc faciunt tanq̄ꝫ nominati a
fribus nomine eorum: qui elemoſynas conceſ/
ſerant ad vtilitatem tamē fratrum. Similē ex/
poſitionem facit glo. C. de his qui. vt indig. l.
polla. ⁊. ff. de his q. vt idig. l. tutores. verba eni
in ꝯtractibus itelligunt iproprie ꝓut adapta/
ri pñt ad materiam de qua agit: vt. l. ſi vno. ff.
loca. in princi. ⁊. l. ſi ſtipulatus. ff. de vſuris. ⁊. l.
dāni inſec. qdam. ff. de dam. inſec. ¶ Iteꝫ ver/
ba ſindicatus predicti quādo porrigunt ad li/
tes ⁊ cauſas oīno reprobo: quia fribus ad hoc
noīare non licꝫ: vt in precedenti. c. dictum eſt.
vnde quātum ad illa verba inſtrumētum ſin/
dicatus haberetur pro non ſcripto quātum ad
illos qui elemoſynas ꝯceſſerunt: vel quātum
ad heredem eius qui ſoluit legatam rem quia
pro illa re legata poſſunt in iudicio deferendo
⁊ agendo ſicut dicimus de eo apud quem res
eſt depoſita ſiue ſeq̄ſtrata: vt. ff. vt le. cauſa ca. l.
poſtq̄ꝫ. §. Imperator. ver. ſed nec ipſe. ¶ Con
tra ipſum vero recipientem elemoſynam nul/
lo modo poteſt agi quuꝫ apud eum remaneat
libera poteſtas reuocandi: vt dixi ſupra in hoc
ij. li. di. iij. c. ij. ¶ Item nec contra heredem a
quo legatum relictū eſt ſi heres ipſe noluit ali/
quem actū vel officium: vt dicit intentari poſ/
ſunt nomine fratrum minorum: quia ipſis fra/
tribus non competit: vt ſuperiorib⁹ eſt proba/
tum: ⁊ ſi qua actione iſte ſit electus debeat age/
re nomine eorum qui elemoſynas tales conceſ
ſerunt: ſequeretur ꝙ contra eundem ipſius no
mine ageretur: quod fieri non poteſt: vt. l. ij. de
ope. no. nun. Poſſet tamen agere: vt quilibet
de populo (vt ſupra dictum eſt) ⁊ heres cogere
tur ſoluere tanquā perſone nominature a fra/
tribus: quātum vero ad alia acta que veniunt
expedienda extra iudicium: vt recipere a ſpon
te ſoluentibus ⁊ res receptas vendere ex pecu/
nia ſibi data alias emere: ⁊ in fratruꝫ neceſſita/
tem cōuertere: puto dictum ſindicatuꝫ ſuffice/
re: intelligēdo eum (vt ſupra dixi) quia tamen
verba dicti ſindicatus ſtatui fratrum non con
ueniunt: dico fratres ab ipſorum confectione
abſtibere. nam Clemens in. d. c. Exiui. §. De/
niqꝫ cum ideꝫ confeſſor. dicit ſic. In omnibus
ſic ſe gerant ꝙ cunctis ſe oſtendāt in dictis pe/
cunijs ſicut nihil habēt penitus nil habere: vt
dicta verba loquāt prima facie eos aliquid ha/
bere. ergo ⁊c̄. Cautius ergo facerent: ſi ſimpli/
citer aliquem vel aliquos nominareut ad reci
piendas res legatas fratribus ⁊ relictas ſeu ali
quo modo conceſſas ⁊ conuertēdas eas in fra/
trum neceſſitates: ſm̄ concedentis volunta/
tem: ⁊ ſm̄ ꝙ a iure permittitur. Iſtud ergo eis
licꝫ in his que conceduntur inter viuos (vt ſu
pra probatum eſt) ⁊ etiam in his que cōcedun
tur in vltima voluntate eodem modo dictum
eſt in. d. c. exijt qui ſeminat. §. Ad hec quia fra/
tribus: ⁊ tales ſic nominati poſſunt facere om/
nia que ſupra dixi. ¶ Sed pone ꝙ talis ſindi/
cus ſeu ſic nominatus cōtra voluntatem here/
dis rem ſic fratribus relictam vendidit ⁊ tra/
didit ⁊ preciuꝫ recepit: quid iuris. ¶ Reſpō/
deo ex tali ꝯtractu emptori non q̄reret domi/
nium nec ius in re: ex quo agere poſſit ſi alius
poſſideret: q: ille q vēdidit ius vēdēdi nō ha/
buit (vt ſupra eſt exp̄ſſum) ſi tñ ipſe emptor poſ
ſidet ⁊ heres vēdicat: hꝫ exceptionē p quā pōt
retinere rē emptā: donec ſibi reſtituat p̄ciū qđ
ſoluit: qđ apparet in frm̄ neceſſitatē expēſum:
hoc eni ſolo cōmodo heredis cedit merito re/
ſtituēdū. ff. de rei ven. l. emptor. ⁊. C. đ p̄di. mi.
l. p̄dia. ⁊. l. vnū. ff. de re. eo. ¶ An aūt ꝯtra talē
hic noīatum frēs habeant aliquam actionem
Rñ. non

¶ Rñ. non hoc probatur in. d. c. exijt qui ſe/
minat. §. ceteꝝ cum in eadē: vbi ſic ait: ita tñ ꝙ
ab oī eiſdem pecunie admiſtratione ſeu diſpen
ſatione: ⁊ ꝯtra ꝑſonā predictā actione ſeu ꝓſe/
cutione (vt dcm̄ eſt) frēs abſtineant oīmodo.
Ecce aperte liquet ꝙ ꝯtra p̄dictos nullaꝫ hñt
actionē: nec ꝯtra aliquos ꝓ aliqua re tꝑali (vt
dcm̄ eſt) illi tñ qui dictas res ꝯceſſerūt poſſunt
ab eo recipere ⁊ petere: ⁊ etiam reſpublica. ar.
eorum que dicta ſunt ſupra ⁊c̄.

¶ Explicit liber ſecundus.

¶ Incipit liber tertius tres diſtinc. icludens.

¶ Prima de executionib⁹ vltimaꝝ volūtatū.

¶ Qz frēs minores nō poſſunt eē executores
qñ vicem heredū ſuſtineāt. Cap. p̄mum.

De executionibus

Dvltimaꝝ volūtatuꝫ que fribus re/
linquunt: an p eos exerceri valeāt.
Videt ꝙ nō: ⁊ ſic videt declaratū
p cle. in. d. c. exiui de paradiſo: vbi ſic ait. quūqꝫ
dicti ordis ꝓfeſſores pro nulla re tꝑali poſſint
in iudicio expiri: p̄dictis fribus nō licꝫ nec cō/
petit: qn potius (ꝯſiderata ſui puritate ſtatus)
ſcire debēt ſibi iterdictuꝫ: ꝙ hmōi executioni/
bus diſpēſationibus exponāt: cum hoc ſepius
abſqꝫ litigio ⁊ ꝯtrectatione vel admiſtratione
pecunie nequeāt expediri ⁊c̄. ¶ E cōtra videt
ꝙ poſſint: q: in qbuſdaꝫ caſibus ceſſant rōnes
predicte: ideo qđ iuris ſit per ſingulos caſus ꝓ/
ſequamur. Quandoqꝫ eni executores vltimaꝝ
voluntatū vicē heredis tenēt: ⁊ ipſi hñt actio/
nem mouere ⁊ in iudicijs rñdere: qđ eſt quan/
do paupes. vel captiui vel aliqua pia cauſa ſunt
ſimplr̄ iſtituti. vt de epi. ⁊ cle. l. ſi quis ad decli/
nādā: ⁊ extra de teſta. c. cū tibi. ⁊ ibi no. p Inn.
⁊ iſto caſu nō eſt dubiū ꝙ frib⁹ minorib⁹ eſt exe/
cutoris offm̄ interdictum: tam ex verbis q̄ꝫ ex
eo ꝙ hereditatis non ſunt capaces.

¶ Quod fratres minores nō poſſunt eſſe exe/
cutores quando ibi venit diſtributio pecunie
in alios. Cap. ij.

q Vandoqꝫ iſti executores vi
cem heredis nō
ſuſtinent: nec aliqđ litigium ſperant: ⁊
tunc ſiqdem eſt aliqua res vendēda vel pecu/
nia diſtribuenda in illo executoris officio: non
licꝫ eis itromittere: vt verba ſupra relata oſtē/
dunt. ¶ Nec ob. quod poſſet dici ꝙ p̄dicti po
terunt admiſtrare per ꝑſonas noīatas eo reſpe
ctu quo ſupra dictuꝫ eſt in legatis: q: illud veꝝ
eſt pro eoꝝ neceſſitate: ſed ſi fieret illa diſtribu/
tio pro alijs idoneis: nullo mō licꝫ: hoc ꝓbant
in. d. c. Exiui. §. Porro. vbi ſic ait Papa. Attē
dant frēs p̄fati ꝙ nullis alijs cauſis q̄ꝫ p̄dictis
vel ſilibus: in via vel alibi licꝫ recurrere eis ad
amicos hmōi ſiue ſint dātes pecuniā ſiue depu
tati per eos ⁊c̄. Apparet ergo manifeſte ꝙ ex
nullis alijs cauſis licꝫ. ¶ Ex his puto ꝙ ſi re/
linqueretur pecunia diſtribuēda in neceſſitate
frm̄ arbitrio talis fratris minoris: ꝙ talis exe/
cutiōis offm̄ poſſit iplere herede ſoluēte ſpon/
te: fiet enim adminiſtratio per ꝑſonas ſupra po
ſitas: ⁊ ibi frater arbitrabitur: hoc enim eorum
ſtatui non repugnat (vt dictum eſt) ⁊ rationes
proxime dicte ceſſant.

¶ Qđ pñt eē executores ad diſtribuēdū iter
fratres vel ſorores ſui ordinis. Cap. iij.

i Dem dico ſi pecunia veniat diſtri
buenda iter moniales ⁊ ſo/
rores monaſterioꝝ que regunt p ipōs
frēs. Nā Benedictus papa. xij. in ꝯſtitutioni/
bus quas fecit circa ſtatutū frm̄ minoꝝ hoc vi
detur exponere in. c. Exijt. vt dixi in alio li. di.
v. c. j. Hoc ēt ꝓbatur in eiuſdeꝫ ꝯſtitutione. c.
xxx. que icipit. Inſup q: decet xp̄i famulas ⁊c.
vbi exp̄ſſe pmittit fribus vt rōnibus ⁊ cōpu/
tationibus ⁊ diſtributionib⁹ bonoꝝ tꝑaliuꝫ in/
ter ipſos iterſint ⁊ eas ꝑtractent: vt ex multis
partibus illius capituli colligit: vbi ſic ait. In
ſingulis monaſterijs earūdē p ꝓuinciales mi/
niſtros eiuſdē ordis minoꝝ de ꝯſenſu abbatiſ/
ſaꝝ ⁊ ꝯuentū ſeu maioris partis earūdē nūero
aucte ap̄lica cert⁹ monialiū nūer⁹ ſtatuat: iuxta
monaſterioꝝ ipſoꝝ ſuppetentiā obuētitionū, ⁊
facultatuꝫ: ita ꝙ ex his congrue valeāt ſuſten/
tari ⁊c. Ecce apte liquet ꝙ talibus diſtributio/
nibus ⁊ cōputationibus. ſ. quātuꝫ pro quolibꝫ
detur poſſunt itereſſe. Idē etiā ꝓbatur in eo. c.
vbi ait: niſi adeo ipſoꝝ monaſterioꝝ facultates
ſeu obuētiones excreſcerēt ꝙ pluribus poſſent
ſufficere competēter. Sed tunc prius talis ex/
creſcentia referatur capitulo generali dictoꝝ
frm̄ minoꝝ in quo ordinare habeāt quot ꝑſo/
ne de ipſis fructibus vel obuētionibus excre/
ſcētibus vltra ſtatutū numeꝝ poſſint poni ⁊c̄.

Et in pluribus alijs partibus eiuſdem capituli: predictis autem caſibus (vt ſupra ⁊ infra dicetur) fratres poſſe ſe de executione intromittere intelligatur: habita licentia ſuperioris: vt extra de teſta. c. religioſus lib. vj.

¶ Quod poſſunt eſſe executores: qñ ſola pſonarum electio eſt fienda. Cap. iiij.

q Vandoqʒ cõmittit eis aliquod executionis offm̄ in quo nullũ litigium nulla pecunie exactio ſeu diſpẽſatio vertitur. ver. gr̃. ꝙ. x. floreni expẽdant iter. x. paupes: vel vt vnus florenus pro quolʒ qui paupes eligant per talem frẽm. ¶ Item nulla ſit diſtributio pecunie: ſed teſtator ipſe diſtribuit: ſʒ per frẽm fiet ſola electio perſonaꝝ an poſſit fieri per euʒ: puto ꝙ ſic. ¶ Nã ceſſant rõnes ꝓhibentes. Preterea ex hoc fribus nullum cõmodũ queritur. Eſt enim iſta electio meri facti: qd patet qꝛ cadit in deportatũ qui nõ eſt capax que ſunt iuris ciuilis. vt. l. impator. §. hereditatẽ. de le. ij. ff. ad trebel. l. ex facto. §. ſi qs rogatus: hoc. n. ſi fideliter fiat meritoriũ eſt: ipſi enim ꝓpter ſecreta que audiũt in ꝯfeſſionibꝰ melius cognoſcunt paupes vocandos qʒ alij hoies: hec eniʒ nec malum eſt nec ſpẽs mali: habet tñ hortari eum ſm deum ne eligat pſonas in qbus non poſſit eſſe ſiniſtra ſuſpitio.

¶ Si eis electio pſonaꝝ ⁊ diſtributio iniũgat preſertur pſonaꝝ electio. Cap. v.

s Ed pone quod aliqs reliquit pecuniã vel res diſtribuendas arbitrio executoꝝ ⁊ inter pauperes quos executores elegerũt ⁊ ſint frẽs minores: in dicta ꝯſtitutione ꝯtinentur duo. ſ. electio perſonaꝝ ⁊ hec fribus licita. Item diſtributio pecunie ⁊ hec eſt fribus interdictuʒ. ¶ An poterũt dicere frẽs non volumus pauperes eligere: diſtributionẽ autem pecunie faciat ille ad quẽ ſpectat: qd videt quaſi vt vtile p inutile non vitiet imo ſeparetur. vt in. c. vtile per inutile. li. vj. de re. iur. ⁊ quia ſunt duo ergo poteſt vnuʒ amplecti ⁊ aliud reſpui. l. ij. de le. ij. cum ſi. ¶ Econtra videt quia ſi eligãtur perſone impeditur diſtributio que alteri deberet competere: aliter enim cogitur quis diſtribuere inter plures: aliter inter pauciores: ergo videtur ꝙ non poſſit. l. ij. §. q ſtichum. ff. de eo quod cer. lo. ibi dum dicit: aliogn tolles actionem dum vis reſeruare reo electionẽ. ¶ Secundo dicẽdum eſt ꝙ fratres poterunt eligere perſonas: pro cuius ĩtellectuʒ eſt ſciendũ quãdo relinquitur perſone incerte vt pauperibus vel captiuis: tunc ſi executor teſtamẽtarius nõ eligit: ſuccedit legitimus. ſ. epiſcopus. l. nulli. ⁊ l. ſi quis ad declinãdã. C. de epi. ⁊ cle. ⁊ in auc. de eccle. ti. §. ſi quis autem facere: quandoqʒ perſona eſt certa ſed res que relinqtur eſt incerta: tunc executor non declarat rem: ſiqdem debet eligere vnã de certis ipſe ſuccedit arbitrium: ⁊ electio ſit ipſius legatarij executore non eligente: vt. l. ſi. §. ſi. C. cõmunia de le. ſi vero executor debeat arbitrari ſimpliciter quatenus ſibi videbitur: tunc ſuccedit arbitrium boni viri hec eſt iudicis. vt. l. j. de le. iij. quandoqʒ contingit ꝙ perſone ⁊ res ſunt incerte. Sed qualiter inter perſonas predictas diſtribuantur dicte res arbitrio executoris cõmittitur: ⁊ tunc executore ceſſante diſtribuere non ſuccedit legitimus diſtributor: ſed lex ipſa diſtribuit vt quilibet equaliter admittatur qui venit ad petendum: vt. l. ſi quis duos. §. ſi. de le. ⁊. l. cũ quidam. ⁊. l. vnum ex familia. §. ſi duos. e. ti. ⁊ ibi per glo. ¶ Ac nũc in propoſito ſi frater nominet perſonas licʒ ipſe non poſſet inter eas diſtribuere: tamen diſtributionem facit lex ne aliquis poſſet conqueri ne ſibi facultatẽ diſtribuendi abſtulerit: cũ lex ipſa hoc fecerit. Preterea in legato illo primo debet attendi perſona. vt. l. quidaʒ referũt: de iure codi. ff. dʒ ergo electio pſonaꝝ precedere ⁊ preferri: equius enĩ eſt ꝙ per electionẽ pſonaꝝ impediat diſtributio: qʒ per diſtributionem impediatur perſonarum electio: vt ex predictis patet.

¶ Secunda diſtinctio.

¶ De conſilio dando executoribus. Qꝛ poſſunt fratres dare conſilium executoribus ⁊ exactoribus. Cap. j.

a N autem in iſtis executoribus ſi reperiantur fratres: poſſint dare conſilium. Videtur enim ꝙ ſic: licet enim Clemens ſtatim poſt verba predicta in. i. c. precedenti diſtinc. ſubdit ſic. Verũtamen in his exequendis dare conſilium eorum ſtatus non obſtat: cum per hec ipſis circa temporalia bona nullo iure di/

cta actio

cta actio in iudicio ſiue diſpenſatio tribuatur: que verba intelligo generaliter prout iacent ſiue conſilium determinate ſiue indeterminate petatur: ſiue de perſonis ſiue de quantitate. Caueant tamen fratres ⁊ faciant taliter ꝙ in talibus conſilijs ſuis ceſſet ſuſpitio: ⁊ predicta vera niſi perſona predicta que conſilium ſuper diſtributione peteret ordinem minoꝝ ingreſſura eſſet. vt in ſe. c. dicetur.

¶ Executori q eſſet frm̄ ordineʒ ingreſſurus non poteſt dari conſilium. Cap. ij.

s Ed ſi perſona que a fratribus cõſilium peteret eſſet ipſorum fratrũ ordinem ingreſſura: tunc fratres ſuper eo conſilium dare non poſſunt: vt colligitur ex verbis cle. in. d. c. Exiui. §. Dubitauerunt: vbi ſic ait. Dubitauerunt ⁊ dubitant multi fratrum an liceat ipſas de bonis ingredientiuʒ quicqʒ recipere ſi donetur: ⁊ ſi ad dandum perſonis ⁊ cõuentibus eos poſſint inducere ſine culpa: ⁊ ſi etiam ad diſponendum de diſtributione taliuʒ reꝝ debeant ipſi miniſtri ſeu fratres dare conſilium: dicimus omnino tam miniſtros qʒ fratres ceteros adictis inductionibus ad ſibi dandum ⁊ ſuaſionibus: necnon ⁊ a dandis circa diſtributionẽ conſilijs abſtinere ⁊c̃. Licet verba predicta ſolum videantur referri quando ingrediens de bonis ſuis voluit diſtribuere: tamen idem puto ſi vellet diſtribuere de bonis alienis: quia forte fuiſſet executor relictus in bonis alterius: quia rationes que ponuntur in illa decretali etiam hic locuʒ habent: videlicet ꝙ fratres debeant magis habere affectum ad perſonã qʒ ad bona temporalia. Preterea ſubeſt alia rõ: qꝛ quũ ſit ingreſſurus religionẽ ⁊ ſic in ptãte monaſterij ⁊ frm̄ ipſoꝝ rogamẽ ⁊ ſuaſio eſſet p̃ceptũ: ⁊ ſic ille libere nõ diſtribueret: ideo papa voluit ꝙ hoc caſu a dandis conſilijs abſtinerent. argu. ad hoc. ff. de adul. l. poſtulauerit. §. vt autem publicandorum.

¶ Tertia diſtinctio.

¶ An ille cui executio cõmittitur cum conſilio fratrum teneatur illud requirere: ⁊ teneat illud ſequi. Cap. j.

a N autem ille tertiꝰ cui executoris officium ⁊ diſtributio eſt iniuncta in teſtamẽto cum conſilio fratrum minorum: debeat eorum conſiliũ reqrere de neceſſitate. Breuiter omiſſis multis dictis: ĩfra in pñti. c. ſic dico. Aut teſtator iniunxit ꝙ fiat cuʒ conſilio frm̄ minoꝝ: eo caſu quo ipſi fratres non poſſunt eſſe executores: ⁊ de vrbanitate debet eoꝝ ꝯſiliuʒ reqrere: de neceſſitate non tenet. l. qdam decedens §. qdam pap. de admi. tu. arg. eo caſu ꝙ ipſi fratres poſſunt eſſe executores: tunc debet eorum conſilium requiri. ff. man. l. ideqʒ. §. ſi quis. ⁊. l. ſed ⁊ ſi pupillus. §. conditio. ff. de inſti. ⁊. l. ſi qs mihi bona. §. iuſſum. ff. de acqui. here. ⁊. l. cõram ticio. ff. de verbo. ſig. ¶ Sed contra predicta facit. ff. de admi. tu. l. ticium ⁊ meuium. vbi reperitur ꝙ etiam qui non poteſt eſſe particeps officij non tenetur quis eius conſilium requirere: ſʒ ibi loquitur in curatore cuius poteſtas eſt a lege licʒ a teſtatore dentur. Sed hic loquitur in executore cuius poteſtas eſt ab homine ſicut poteſtas procuratoris. Et circa hec ⁊ alia que infra dicam proxime latius dixi in quodam cõmento quod feci in. l. j. §. ſi plures ff. de exercitoria: hec vero hic dixiſſe ſufficiãt. ¶ Sed an ille qui ipſorum requiſiuit conſiliũ teneatur illud ſequi de neceſſitate? Dic aut loquimur eo caſu quo ꝯſilium requirere non tenetur de neceſſitate: ⁊ tunc non tenetur illud ſequi: vt patet ex his que dixi ſupra. c. proximo etiam ſi teſtator dixit ꝙ hec faciat de conſilio ⁊ conſenſu ipſoꝝ: ne quod vna via prohibetur: id fiat alia. vt. l. ſcire oportet. §. j. ff. de excu. tu. extra de re. iur. c. cum quis vna. li. vj. ¶ Aut loquimnr eo caſu quo tenetur requirere conſiliũ: quod eſt quando ipſe poteſt executor eſſe. ſi quidem eſt frater minor aſſumptus vt executor ⁊ conſultor: ſimul tenetur illud ſequi. vt d. l. ticium. ff. de admi. tu. ¶ Aut fuit aſſumptus vt ſimplex conſultor: ⁊ tunc ſufficit quod eius requiratur conſilium nec tamen ſequi debet: vt extra de arbi. c. cum olim: ⁊ ar. ff. man. l. ij. in ſi. ⁊ reprobatur diſtinctio eorum qui dicunt aut dixit conſilio: aut cum conſilio: ⁊ tangitur per glo. in. l. id quod pauperibus. C. de epiſ. ⁊ cle. ⁊ ego plenius in. d. §. ſi plures: vbi reſpondeo ad omnia iura ſi qua poſſunt in cõtrarium facere ⁊c.

¶ Explicit liber tertius.

¶ Incipit liber quartus trib⁹ diſtin. ꝯcluſus.
¶ Prima diſtinctio.
¶ De hereditatibus que ab iteſtato frib⁹ mi/
noꝛibus vel alijs obueniũt. Et qđ frẽs mino/
res nõ ſuccedãt ab iteſtato parẽtib⁹ vel alijs ſi
veniãt ad ſequentẽ in gradu. Cap. j.

De hereditatibus que fratribus ab inteſtato obue/
niunt aliqua dubia oꝛiunt. Pri/
mo an frater minoꝛ parẽtibus ⁊
alijs agnatis ab iteſtato ſuccedat ſicut mona/
chus. vt di. C. de epi. ⁊ cle. l. ſi. al's deo nobis.
§. ẽt. Iſtã qõnem mouet ibi Ja. de are. ⁊ etiam
Cy. recitat opi. quoꝛũdã. Quidã dicunt ꝙ per
eos acqritur eccleſie romane. Alij dicũt ꝙ acq
ritur eis nõ vt retineãt ſed vt vendãt. Alij di/
cunt ꝙ nullo mõ hꝛe poſſunt. Sed iſtoꝝ opi/
niones fuerũt anteq̃z venirẽt declaratio Cle.
in. d. c. Exiui. §. cupiẽtes: vt hec queſtio deter/
minet: dic ſic. Quia igit in ſucceſſionib⁹ trãſit
non ſolũ vſu rei: ſed ẽt dñium ſuo tpe in here/
dem: frẽs aũt pꝛefati nil ſibi in ſpeciali acqrere
vel eoꝝ oꝛdini poſſit ẽt in cõi: declarãdo dici/
m⁹: ꝙ ſucceſſionũ hmõi q̃ ẽt ex nã ſua idifferẽ/
ter ad pecuniã ⁊ ẽt ad alia bõa mobilia ⁊ imo/
bilia ſe extẽdũt: ꝯſiderata ſui puritate voti: nul
latenus ſunt capaces ⁊c. Ecce habeo expꝛeſſe
ꝙ his frib⁹ vel oꝛdini nullatenus querit: ⁊ ſic
legitimã debitã iure nature non poterit petere
vel hꝛe: quũ ſit tertia eius qđ habituri erãt ab
inteſtato. Sed ab inteſtato nil habituri ſunt:
ergo ⁊c. ¶ Itẽ ex eo qđ dicit eos nõ capaces:
apparet ꝙ nõ querit per eos eccleſie romane:
vt. l. ſi in metallũ. ff. de his qui pꝛo non ſcrip.
ha. ⁊ de here. iſti. l. j. ⁊ de bo. li. l. nece. §. ſi depoꝛ
tat⁹: venit ḡ dicta hẽditas ad ſeq̃ntes i gradu.
¶ Etiã ſi in dcã hẽditate ſunt res q̃s frẽs pñt
licite retinere nõ ſuccedũt frẽs. Cap. ij.

a Sed quid ſi in dicta hẽditate eſt domus cõtigua
loco frm̃ minoꝝ: vel ibi ſunt res quas
frẽs ad vſum poſſunt licite retinere: an in illis
ſuccedãt. Rñ. nõ. vt pȝ ex p̃dictis verbis dum
dicit nullatenus. ergo ⁊c. Et ſic in nulla parte
vel re. Preterea non di q̃s ꝓpꝛie ſuccedere in
rebus certis: ſȝ in hereditate que eſt quoddaȝ
incoꝛpoꝛale: licȝ ꝯtineat res coꝛpales. vt. ff. de
re. diui. l. j. in. ſi. ⁊ inſti. de re. coꝛ. ⁊ incoꝛ. §. j. ⁊ ꝑ
totum ti. Quũ igit ipſi non ſint capaces iſtius
ſucceſſionis: hoc eſt ipſius vniuerſalis iuris:
ergo nec eoꝝ que in. d. iure ꝯtinentur: ⁊ pꝛedi/
cta vera in fratribus iam pꝛofeſſis ⁊c̃.
¶ Fratres nouitij ſuccedunt. Cap. iij.

a Sed nouitij ante factã ꝓfeſ/
ſionem expꝛeſſe
vel tacite ſunt liberi hoies. extra de re.
iur. c. nõ ſolum. li. vj. ⁊ eſt hodie in fribus mi/
noꝛibus exp̃ſſe declaratuȝ per Benedictũ pa/
pam. xij. in dictis ꝯſtitutionib⁹ vbi ſic ait. c. iij.
Caueãt aũt guardiani ⁊ ipſoꝝ nouitioꝝ magi
ſtri ac frẽs alij: ne quẽ ꝯſtitutũ infra ꝓbationis
annũ aliqualiter ipedire p̃ſumant: quo minus
ad aliã religionẽ quã maluerit trãſeat: vel oino
ad ſeculũ redeat ſi de ſua ꝓceſſerit volũtate ⁊c.
Ecce appet ꝙ ſunt in ſua libertate: ergo ſicut
alij liberi ⁊ ſeculares poſſunt ſuccedere: qui ſi
poſtea fecerint ꝓfeſſionem: erit de iſtis bonis
que pꝛedicta ſucceſſione ſibi queſierint: ſicut đ
alijs bonis pꝛoxima diſtin. dicetur.
¶ Secunda diſtinctio.
¶ De bonis eoꝝ q frm̃ regulã ꝓfitent: pñt de
bonis ſuis habita lnia diſponere. Cap. j.

d De bonis vero eoꝝ qui pꝛedi/
ctoꝝ frm̃ regulã imi
tantur: vel ꝓfitent: qđ iuris ſit videa/
mus. Cõſtat eniȝ ꝙ ipſi nil retinere poſſint oi/
no: ⁊ ſi qđ ipſi ante ꝓfeſſionem de bonis ſuis
diſtribuerint ſeu diſpoſitionẽ fecerint: hec rata
eſſe debet ⁊ firma; quuȝ in ipſa regula adijcia/
tur: ꝙ liceat ingrediẽtibus ⁊ ſit liberũ facere de
bonis ſuis ſm quod dñs inſpirauerit; hoc etiã
dicitur in. d. c. Exiui. §. dubitauerũt ⁊c. Et licȝ
in his qui al's religionem ingrediuntur ꝯſue/
uerit dubitari an in eoꝝ teſtamẽto quod ante
fecerũt: debeant aliqđ iure inſtitutionis relin/
quere monaſterio quod ingrediũtur. vt. C. de
ſacroſan. eccle. auc. ſi qua mulier. ⁊. xix. q. iij. c.
Si qua mulier: tamen in eo qui pꝛofitetur re/
gulam minoꝝ hoc expeditum puto. Ille eniȝ
filius pꝛeteritus rũpit teſtm̃ q põt ſuccedere:
al's ſecus. vt. l. ſi neceſſe. §. j. de bo. li. ⁊. l. gallus.
⁊. § quid ſi tm̃. ff. de libe. ⁊ poſthu.
¶ Quod heredes inſtituti in eoꝛum teſta/
mento capiunt etiam naturali moꝛte non ſe/
cuta. Cap. ij.
Iſti etiam

a Iſti etiam heredes inſtituti in teſtamento ta/
lis ſic ingrediẽtis capienti ipſius here
ditatẽ ſtatim nõ expectata moꝛte naturali: licȝ
de ingrediẽtibus alias religiones ꝯſueuerit du
bitari in. d. auc. Si qua mulier. Ratio quia ibi
ciuilis moꝛs quo ad abdicationẽ bonoꝝ ab eo
habet ꝑ oia eũdem effectũ: quẽ hȝ moꝛs natu/
ralis: ergo idem ius. vt. l. deo nobis: in pꝛin. C.
de Epiſ. ⁊ cle. ⁊. l. ex ea parte. §. inſulã. ff. de ver
bo. ob. Ad qđ etiã ꝑ Dy. in. d. l. ſi neceſſe. ⁊ (ut
puto) iſtam ſuã volũtatem nõ poterit reuoca/
re: vt ſtatim dicam ⁊c.
¶ Et oꝛdini fratrum minoꝛũ iure inſtitutio/
nis nil tenetur relinquere. Cap. iij.

q Quandoq; ꝯtingit ꝙ ingre/
dientes dictã reli
gionẽ fratrum minoꝝ fecerunt ꝓfeſſio
nem: ⁊ de bonis ſuis nullo mõ diſponunt. Du
bitabat pꝛio an poterũt bona ſua diuidere in/
ter filios: ſicut poſſunt alij: q alias religiones
ingrediunt. vt. d. auc. Si qua mulier. Reſpõ/
deo nõ puto: q: poſt pꝛofeſſionẽ nõ poſſunt ſe
impedire de talibus ꝯſtitutionib⁹; quũ non fa/
ciant ob ſuas neceſſitates ſed ob alias: ⁊ hoc ve
rũ eſſe ꝓbatur per ea q̃ dixi in p̃cedẽti libꝛo de
executoꝛibus vltimaꝝ voluntatũ: dixi in. c. iij.
⁊ per hoc puto ꝙ voluntatem pꝛopꝛiam reuo
care non poſſunt: quicquid ſit de iure in alijs
religioſis hic non dico ⁊c.
¶ Tertia diſtinctio.
¶ Cum ingrediens faciat pꝛofeſſionem de bo
nis ſuis nil diſponat: Et poſtq̃z quis fecit pꝛo/
feſſionem in oꝛdine minoꝛum: nõ poteſt de bo
nis ſuis diſponere inter filios. Cap. j.

a Sed ad quos pertinebũt bona
ipſoꝝ ingredientiũ p̃di
ctã religionẽ: ⁊ nõ diſponẽtiũ. Iſta eſt
antiqua q̃ſtio: eã tãgit Innocẽ. extra de ꝓba. c.
in p̃ſentia: ⁊ hodie Jo. reciatt opi. ⁊ eaȝ tangit
Spec. in ti. de ſtatu mo. c. j. ij. ⁊. iij. ⁊. iiij. Bre/
uiter qđ iuris ſit in alijs religioſis hoc nõ dico
ſȝ quãtũ ad fratres minoꝛes dico: ꝙ eoꝝ oꝛdo
ex p̃dictis bonis nil dȝ vel poſſet petere: vt ex
pꝛeſſe colligit in. d. c. Exiui. §. dubitauerũt: vñ
puto ꝙ quãtũ ad iſtã materiã penitus habeat
ꝓ moꝛtuo (vt dictũ ẽ) ⁊ ꝙ dicta bona ꝑtineãt
ad veniẽtes ab iteſtato: ſicut ſi moꝛtu⁹ eẽt: facit
ad hoc. C. de bo. dam. auc. bona damnatoꝝ ⁊c.
¶ Qui recuperent ius ſuccedẽdi parentibus
⁊ cognatis. Cap. ij.

c Contingit interdũ ꝙ illi q
regulã fratrum
minoꝝ ſunt ꝓfeſſi: tranſeant ad epiſco/
patũ vel aliã regulã q pñt in cõmuni habere.
Querit pꝛimo an eoꝝ bona alicui queſita poſ/
ſint recuperare. ¶ Et videt ꝙ ſic: ſicut dicim⁹
de reſtituto. vt. l. ij. C. de ſen. paſ. ⁊. l. i. ff. de ſen.
paſ. Cõtrariũ dico q: ſiue dicas ꝙ hec reſtitu/
tio ſit in pꝛiſtinũ ſtatũ repoſitio: ſiue ꝙ idulgẽ/
tia ſeu ꝓmiſſio trãſeundi ad aliũ ſtatũ ſepara/
tim: nõ recuperat bona tam alijs q̃ſita q̃z fiſco.
vt. l. gallus. §. ⁊ qđ ſi tm̃. ff. de libe. ⁊ poſthu. ⁊
ibi not. in ſi. magne glo. ⁊ ideo non recuperat.
vt. C. de ſen. paſ. l. i. ⁊. l. tutoꝛ cum ſi.
¶ Ponit aliquas q̃ſtiões de fratrib⁹. Ca. iij.

q Quero antalis frater minoꝛ fact⁹
ep̃s: vel ad aliã religioneȝ
legitime trãſlatus: ſuccedat ab inteſta/
to parẽtibus agnatis ⁊ cognatis. Et videt ꝙ
ſic. vt. ff. de ſen. paſ. l. i. Ecõtra videt ꝙ nõ: ca/
ſus eſt. ff. ad. trebel. l. ij. §. i. vbi loquitur de filio
fa: facto ſeruo. ⁊ poſtea liberato. ¶ So. putarẽ
dicendũ ſic: vt iſte liberat ab oꝛdie auctoꝛitate
ſũmi põtificis: ⁊ puto ꝙ ius ſuccedẽdi recupe/
ret vt. l. i. de ſen. paſ. ad trebel. l. i. §. filius q moꝛ
tis. ¶ Itẽ puto ſi aliter legitime ab aliquo ar/
chiep̃o vel aliquo p̃lato ꝓmoueret ad aliquaȝ
dignitatẽ: ꝑ hãc. n. ꝯceſſionẽ bñficij itelligo eũ
ad oia reſtitutũ: vt dictis legis: quũ ius ſucce/
dẽdi recuperet: nec eſt in eo ſtatu in quo erat
añ igreſſũ: facit. xix. q. i. c. ſtatutũ. ꝑ qđ. c. ⁊ mul
tas alias rõnes. R. P. d. Frãciſcus đ Aſiſio de
cretoꝛum doctoꝛ abbas monaſterij camei regij
iſtũ paſſũ ad mei iterrogationẽ ſic diſputãs de
terminauit. Si ṽo reperiret alius modus licit⁹
q̃z exp̃ſſa ꝯfeſſiõe bñficij vel dignitatis ꝑ quaȝ
ab eo oꝛdine abſolueret: tũc ius ſuccedẽdi non
recuperaret. vt. d. l. ij. §. i. ad trebel. ⁊. d. l. i. §. fi/
lius q moꝛtis. eo. ti. vbi tex. facit iſtã diſtinctio/
nẽ ⁊ bñ alias aduertat. Hoc aũt põt ꝯtingere ſi
aliqs frater ꝑꝑ ei⁹ demerita ab oꝛdine licẽtiare
tur: ⁊ ab oꝛdine ei ꝑmitteret: vt trãſiret ad aliã
regulã: ꝙ eo caſu eis licet nõ alias vt ꝑ multa
pꝛiuilegia romanoꝝ põtificũ frib⁹ eſt ꝯceſſũ: q̃
hic non refero: q: lõgũ: eo caſu nõ puto eos re/

cuperare ius ſuccedēdi per iura p̄dicta:illa.n.
abſolutio magis eſt ad penā:q̃ȝ ad p̄mium ꝛc̄.

p **Oſſet** queri aliquis erat graua/
tus reſtituere:ſi ꝯcederet
ſine liberis q deceſſit inſtituto filio fra
tre minore:An talis filius facit iſtam conditio/
nem deficere ꝛc̄. ¶ Uel pone per Italiaȝ ſunt
ſtatuta ꝙ filie femine non ſuccedant extantib⁹
maſculis. Utrum filius maſculus frater minor
facit feminaȝ nõ admitti. Et plura alia poſſent
queri q̃ licȝ ſint dubia pp ſtatum frm̄ minorū:
tñ q: hec ad eos non ptinent:non eſt.n.eoꝝ cõ
modū vel icõmodū:iõ ad p̄ſens opus nõ perti
nēt:ſȝ hec in alijs locis debitis ſūt tractāda.

¶ Explicit tractat⁹ minoricaꝝ.d.Bartoli de
Saxoferrato ciuis Peruſini egregij legum do
ctoris ſup r̄laȝ frm̄ minoꝝ:Anno dñi.1353.in/
ditione qnta:tempore ſanctiſſimi in chriſto pa
tris ꝛ domini dñi Innocētij pape ſexti.

¶ Incipiūt ꝯſtitutiões papales Bñdicti.xij.
que ꝛ ſi pro ꝯuentualib⁹ tm̄ faciāt attamē quia
q̃ȝpluribus in noſtris declarationibus citātur
iccirco interſeruntur.

¶ Incipiunt capl̄a ꝯſtitutionuȝ earūdem.

De diuino officio celebrando. cap.j.
De ſilentio. cap.ij.
De ſalubri nouiciorum ꝛ iuuenum informa/tione. cap.iij.
De abſtinentia. cap.iiij.
De qualitate habitus ꝛ veſtium. cap.v.
De modo licentiandi fratres. cap.vj.
De muneribus non dandis. cap.vij.
De famulis. cap.viij.
De ſtudijs. cap.ix.
De expenſis ſtudentium euitandis. cap.x.
De libris diſtribuendis. cap.xj.
De donis ꝛ legatis factis fr̄ibus. cap.xij.
De elemoſynarum memoria ꝛ de ſuffragijs fa/ciendis. cap.xiij.
De iuramento generalis ꝛ prouincialium mi/niſtrorum ꝛ aliorum. cap.xiiij.
De familia ꝛ expenſis generalis miniſtri ꝛ ra/tione reddenda. cap.xv.
De viſitatiõe generalis miniſtri. cap.xvj.
De viſitatione ꝓuincialiū miſtroꝝ. cap.xvij.
De reſtitutione ꝛ renūciatione prouincialium miniſtrorum. cap.xviij.
De familia ꝛ expenſis ꝓuincialium miniſtroꝝ ꝛ ratione reddenda per eos. cap.xix.
De cuſtodum ꝛ guardianorum electione ꝛ cõfirmatione. cap.xx.
De inq̄ſitionib⁹ ad capl̄m mittēdis. cap.xxj.
De denūciatiõib⁹ ꝛ iq̄ſitiõib⁹ exceſſuū. ca.xxij.
De capl̄o culpaꝝ fiēdo ter i ebdomoda. c.xxiij.
De procuratore ordinis. cap.xxiiij.
De predicatoribus ꝛ confeſſoribus. cap.xxv.
De fratribus euntibus ſeu mittendis ad par/tes infidelium. cap.xxvj.
De adhibendis ad conſilia fr̄ibus ꝛ modo te/nendo in eis. cap.xxvij.
De dormitorijs:cameris:ꝛ clauſuris. c.xxviij.
De edificijs. cap.xxix.
De monialibus ſeu minoriſſis. cap.xxx.

¶ Incipit epiſtola.G.M.ad ꝓuinciales Mi
niſtros ordinis minorum de acceptis conſtitu
tionibus Benedicti.xij.

i **N chriſto** mihi chariſſimis
fr̄ibus Miniſtris
Cuſtodib⁹:Guardianis:ceteriſq̃ȝ fri/
bus ordinis minoꝝ:frater Gerardus Gñalis
miſter ꝛ ſeruus. Salutē ꝛ paceȝ in dño ſempi/
ternā. Lr̄as ſciſſimi in xp̄o p̄ris ꝛ dñi dñi Bñ/
dicti diuina ꝓuidētia pape duodecimi. Ordi/
nationes p eum circa ſtatū nr̄m editas:ſtatuta
mādata ꝛ volūtateȝ ipſi⁹ plenius ꝯtinētes me
noueritis cū debita reuerētia recepiſſe:cū dili/
gentia iſpexiſſe ꝛ in nr̄o gñali capl̄o apud Ca/
turchū Anno dñi.1307. In Pēthecoſte cele/
brato. Solēniter legi ꝛ publicari feciſſe:quarū
lr̄arum tenor de verbo ad verbū eſt iſte.

¶ Incipiunt cõſtitutiones. Prologus.

B **Enedictus** ep̄s:ſer/
uus ſer/
uoꝝ dei. Ad ppetuā rei memo/
riā. Redēptor nr̄ factor celoruȝ
ꝛ vniuerſe ꝯditor creature:ho/
minē creaturaꝝ terreſtrium di/
gniſſimū:iõ ad imaginem ſuā ꝯdidit vt in bo/
nis ꝛ ſanctis opib⁹:ſui ſit imitator auctoris:ꝛ
hāc eē voluit hūani gñis dignitatē vt in eo q̃ſi
in quodā ſpeculo ꝛ diuine imaginis forma re/
ſplēdeat:ꝛ ſcārum opa reluceant actionuȝ:do/
nās eis ſm̄ vnū ꝛ eundem ſpm̄ diuerſoꝝ dona
cariſmatū. Scdȝ gr̄as differētes fundās mili/
tātē eccleſiā eāq̃ȝ inſignēs diuerſis ꝯditionibus
hoium in xp̄o credētium ꝛ ordinib⁹ in diuinis
obſequijs

obſequijs militātiuȝ pſonaꝝ que viuentes ſub
regula ab ipa iter recte viuēdi recipiunt ꝛ trā/
ſigendi p̄ſentis militie curſuȝ p diuinoꝝ ſemi/
tam mādatoꝝ normā ſanctā ſuſcipiūt ꝛ lauda/
bilē diſciplinā. ¶ Ut igit̄ in ſacro frm̄ minorū
ordine quē ab olim geſſimus ꝛ gerim⁹ in viſce/
rib⁹ charitatis diuinoꝝ offõꝝ ſacrificium:debi
tūq̃ȝ ſilētium ciboꝝ abſtinētia ſcimonia habit⁹
obſuent̄:ſtudium quoq̃ȝ ſacre pagine in dicto
ordine vigeat ꝛ pſonis eiuſdē ordis ad h̄ aptis
inſiſtendi:diſciplinis ſcolaſticis cõmoditas mi
niſtret̄ ac charitas dei ex qua v̄tutes cetere ge/
nerant̄:regnet ꝛ ferueat in cordibus eorūdem
ceteręq̃ȝ laudabiles obſuātie regulares ſic exē/
plariter luceant in eiſdē:vt ſint etiā alijs in re/
cte viuendi ſpeculum ꝛ imitāde ſcitatis exem
plū ad laudē dei ꝛ ſpūalem pfectū oium mili/
tātiū in ordine memorato. Infraſcriptas ordi/
natiões in dicto ordine auxiliante deo ppetuis
futuris tp̄ibus obſuandas adhibitis ēt nobis
ad hec q̃ȝ plurib⁹ viris ſolēnibuſ ſcē ro.eccleſie
Cardinalib⁹.vȝ.venerabilib⁹ fr̄ib⁹ Petro pe/
neſtrinenſi Gualſelmo albanenſi ep̄is ac dile/
ctis Petro tituli ſancte Praxedis p̄ſbytero:
ac Girardo eccleſie ſcē Lucie in ſcilice:ꝛ Bel/
trando eccleſie ſcē Marie in acgro diaconibuſ
cardinalib⁹:ac ēt venerabilib⁹ fr̄ib⁹ nr̄is Soc/
cio p̄iarcha Cõſtātinopolitano ꝛ Jacobo ep̄o
Brix. Gilberto ſancti Uictoris marſiliēſis:ac
Guilelmo montis ſollõi dilectis filijs carca/
ſonēſis diocesis abbatib⁹ monaſterioꝝ:cartha/
ſenſiuȝ diaconib⁹:necnõ Geraldo gñali Henri
co Frācie:Joāne Burgūdie:Paſtore prouin
cie:Petro Tuſie:necnon Pontio carbonelli
Aragonie:ac Petro de Saxoferrato:marchie
anchonitane:Philippo quõdaȝ Mediolanē.
Laurētio:laboris ꝓuincialib⁹ miſtris:Nicolao
de Hoio:Gualtero canto:Guilelmo:Bernar
di de Podio:Antonio ꝺ Ualētia:Fortanerio
vaſalli ſacre theologie magr̄is:ac Petro ꝺ ſtra
ta pcuratore i curia dicti ordis minoꝝ eiuſdeȝ
ordis pfeſſoribus prouidimus faciendas.

¶ De diuino officio. Cap.j.

i **N primis** circa agēduȝ di/
uinū offm̄ i eo/
dē ordine auc̄te ap̄lica ordinam⁹ ꝙ añ
miſſaꝝ ꝛ horaꝝ p̄ncipia:frēs dicti ordis:quos
cā rõnabilis nõ excuſat ad choꝝ ꝯueniant p̄pa
raturi dño corda ſua:ibiq̃ȝ ſine diſcurſu:mur/
mure:riſu:abſq̃ȝ vagis ꝛ vanis aſpectibus:ſub
ſilētio:in pace ꝛ cū debita grauitate pmaneāt:
cantent:ꝛ orent:ꝛ vſq̃ȝ in finē vnanimiter pſe/
uerent. Quia v̄o cant⁹ eccleſiaſticus diuine lau
dis ſacrificium:fructuſq̃ȝ labioꝝ canētium:nõ
ſolum eoꝝ q pſallūt:ſȝ ēt auditoꝝ edificatio eē
dȝ:eoſdē frēs hortamur in dño vt diuinas lau/
des itegre:attēte:honeſte ac religioſe pſoluāt:
geſtus leues:ꝛ cant⁹ diſſolutos ſeu fractos oi/
no declinent:tractim pſallāt:debito more ince
pta q̃ ſimul canēda ſunt ſimul ꝯtinuent:ſimul
pauſent. ¶ Ordinam⁹ ēt ꝙ in ſingulis ordis
iaȝ dicti ꝯuentib⁹:hora ſexta:ſicut alie hore cū
nota dicat̄. Cuſtodes ꝛ guardiani eorūq̃ȝ vica/
rij diligēter itendāt:ꝙ p̄ſcript⁹ modus venien
di ad choꝝ ꝛ dicēdi offm̄ iugiter obſeruet̄. Si
v̄o queq̃ȝ in aliquo p̄miſſoꝝ culpabilem cõpe/
rerint debite puniant ſm̄ delicti exigētiaȝ ſiue
culpe. ¶ Miſter v̄o gñalis ſeu ꝓuinciales ip/
ſos cuſtodes ꝛ guardianos eorumq̃ȝ vicarios
quos ſup ordinationū hmõi obſeruātia repre/
hēderint notorie negligētes a ſuis officijs tan/
q̃ȝ negligētes ꝛ inutiles debeant amouere:for/
ma aūt circa hmõi amotionē deſcripta iferius
obſeruata. Nulluſq̃ȝ frater eximat̄ a choro:ſed
oēs frēs teneantur ire ad oēs horas canonicas
ꝛ ad miſſas:exceptis egrotātib⁹ actu ꝛ multuȝ
antiq̄s ſup q̄b⁹ guardiani habeant arbitrari ꝛ
magiſtris ꝛ lectorib⁹ ac Bacalarijs in gñalib⁹
ſtudijs ꝯſtitutis:ꝛ legētib⁹ in alijs ſtudijs dum
actu ſuas ꝯtinuant lectiões:exceptiſ ēt ſtudēti
bus dū in lectionib⁹ theologie vel diſputatio/
nibus ordinarijs fuerint occupati. Porro illi
de p̄dictis q ne ſurgāt ad matutinū in oratoriū
cū alijs ſunt exēpti:ꝯueniāt hora ꝯgrua ſimul
ad capl̄m:vel locū alium idoneū ꝛ ibidē ſimul
offm̄ matutinale pſoluāt. Ad hoc aūt aſtringi
nolumus grauiter egrotātes vel lectores actu
legentes qui cõmode nequeunt intereſſe.

De ſilentio. Cap.ij.

p **Reterea** q: pax eſt opus iuſti
tie:ꝛ ſilētium cultus
eius ne deuotiõis feruor:p ingētudinē
multiloquij extinguat̄. Statuim⁹ ꝛ ēt ordina/
m⁹ ꝙ ſilētiū a cõpletorio vſq̃ȝ ad p̄mā pulſatio
nē p̄me diei ſequētis ab oib⁹ obſeruet̄ exceptis
hoſpitib⁹ de nouo venientib⁹:ꝛ eis miſtrātib⁹

vel aſſiſtentibꝰ vſq; ad horam ꝯgruam de guar
diani ſui licētia vel mādato. Sileaꝫ aūt in clau
ſtro: in choro: ⁊ in eccleſia: a ꝑncipio chori: ⁊ ſu
pra: ⁊ in dormitorio i quo ſūt celle ſiue ſtudia:
omni tpe: in dormitorio vero a ſtudijs ſeparato:
tpibus qbꝰ frēs ibidem dormiunt: ⁊ in refecto
rio taꝫ in ꝑma mēſa qꝫ in ſcda: ⁊ extra refecto/
rium vbi erit multitudo frm̄ ſimul comeden/
tium ⁊ hoc nō ſolū a reſidētibus verūetiā a fo/
renſibꝰ obſerueꝫ. In locis aūt vbi frēs nō hn̄t
officinas diſtinctas ab imediatis ſupioribꝰ eoꝝ
locoꝝ: loca diſticta ⁊ cōmoda ꝯputenꝫ: vbi fra
tres ſileant ⁊ vbi poſſint loq alꝛs dū opꝫ. Silꝛ
hora dormitionis a feſto reſurrectiōis dn̄i vſq;
feſtum exaltationis ſcē crucis: qualibꝫ die poſt
ſecūdam mēſam imediate pulſeꝫ cāpanella re/
fectorij ⁊ ex tūc ſileaꝫ vſq; ad nonā. In diebus
vō ieiunioꝝ: ſimili mō a pulſata cāpanella: poſt
mēſam ſecūdam ſilentium obſerueꝫ: donec fiat
ſignū ſurgēdi a ſōno: ſm ſpaciuꝫ a Guardiano
ꝓuide aſſignādum. Liceat tn̄ frībus qꝫ neceſſe
eſt loq: breuiter ⁊ ſubmiſſe. Si qs aūt ſilētium
fregerit: debeat in caplo dicere culpā ſuam: eaꝫ
ꝓut qs deliquiſſe meminerit exprimēdo cui a
Guardiano abſtinētia a pulmēto vel a vino vꝉ
ab vtriuſq; vel alia pena vel penitētia ſm cul/
pe exigentiam imponatur.

De ſalubri nouiciorū ⁊ iuuenum informa
tione. Cap. iij.

Circa ſalubrem quoq; Nouicioꝝ ⁊ iuuenū dicti ordinis iſor
mationem. Statuimus ⁊ mandamus
inuiolabiliter obſeruandum: qꝫ qlibet prouin/
cialis Miniſter: vel eius locum tenens annua
tim in tabula diffinitionis ſui ꝓuincialis capi/
tuli: de diffinitoꝝ ꝯſilio certos ꝯuentus in ſua
ꝓuincia deputet: in qbus omnes nouicij: eiuſ/
dem ꝓuincie debeant cōmorari: ⁊ in quolibet
illorum ꝯuentuum: Magiſtrum nouicioꝝ aſſi
gnet: virum in eadem religione ꝓbatum: ma/
turum: deuotū: ꝓuidum: ⁊ diſcretū: qui hmōi
nouicioꝝ ꝯtinuam curaꝫ gerat: qui eos doceat
pure ⁊ frequēter confiteri: ardēter orare: hone
ſte ꝯuerſari humilꝛ obedire: ⁊ ſeruare cordis ⁊
corporis puritatē: zelare ſacratiſſimā paupratē:
mores ⁊ obſeruātias eiuſdē religiōis eis verbo
⁊ exēplo demōſtret. Hmōi aūt nouicij ſue ꝓba
tionis tempore ſtudio ſcolaſtico nō intēdant:
ſed diuinū adiſcant officium: ſtudio deuotiōis
⁊ orōnis vigilāter inſiſtant: nec ordines ſacros
ſuſcipiant: nec ꝯfeſſiones audiant ſi fuerint ſa/
cerdotes: nec portā ꝯuentus exeant niſi cā trāſ
lationis: vel gn̄alis ꝓceſſionis: vel emergentis
neceſſitatis: vel alia iuſta: ſeu rōnabili cauſa q̄
per frēs ꝯfeſſores ⁊ predicatores ꝯuentus: vbi
hmōi nouicij fuerint extiterit iudicata: nec lit
teras mittant nec recipiant ſine ſui magiſtri li/
centia ſpāli: nec loquanꝫ cuꝫ aliqua ſeculari ꝑ/
ſona: niſi ſuo p̄ſente magiſtro: aut alio ꝑ ſuum
magiſtrū vel guardianū ad hoc ſpecialꝛ depu/
tato. Caueant aūt guardiani ⁊ ipſoꝝ nouicioꝝ
magiſtri ac frēs alij ne quē ꝯſtitutum iſra ꝓba/
tionis annū: aliqualꝛ impedire p̄ſumant: quo
minus ad aliam religionē qꝫ maluerit trāſeat:
vel oīno ad ſeculum redeat ſi de ſua proceſſerit
volūtate. Profeſſio quoq; iuuenibꝰ qui etatis
ſue annū. xxv. nūdum attingerint: ſimili mō ꝑ
ip̄m miſtruꝫ: aliqs magiſter idoneus deputeꝫ
qui ſup eoꝝ vita ꝯtinue ⁊ diligenter inuigilet
eos moribꝰ inſtruat: ab inſolētia cōpeſcat ac re/
trahat ⁊ ad regularem obſeruātiam iſtāter idu
cat. Si q vō iſtructionem dicti magiſtri nō re/
uerenter ⁊ cuꝫ effectu receperint ipſe magiſter
defectꝰ ⁊ exceſſus eoꝝ ac cōtumaciam cuſtodi
ſuo vel guardiano denūciet: q eos tali diſcipli/
ne ſubijciat qꝫ ceteris tranſeat in exēplum. Si
q vero hmōi magiſtroꝝ poſt ꝓuinciale caplm
morte vel lōga egritudine: vel alia iuſta aut ra/
tionabili cā fuerint p̄pediti miſter eoꝝ cum di
ſcretoꝝ frm̄ ꝯſilio de alijs idoneis debeat cele/
riter ꝓuidere. Tpe aūt regiminis ſeu cure hu/
ius magiſterij p̄dicti magiſtri non mittanꝫ ex/
tra ꝯuentus ſeu loca in qbuꝫ ad p̄dicta fuerint
deputati: aut alias ſic occupenꝫ quo minꝰ vtiliꝛ
⁊ ſalubriter cure inēdere valeant prelibate. Si
aūt frēs ad huius magiſterium deputati ipſuꝫ
pertinaciter ſuſcipere recuſauerint puniantur
pena qua fratres inobedientes debent ſm ip/
ſius ordinis inſtituta puniri.

De abſtinentia. Cap. iiij.

Circa abſtinētiam vero ꝓuide du
ximꝰ ordinandū qꝫ in gn̄a/
li ⁊ ꝓuincialibꝫ caplis ⁊ etiam vbiq;
in refectorijs dicti ordinis abſtineaꝫ ab eſu car/
nium quodq; vbi cōmode fieri poterit in con/
uentu quolibet ordinis vna magna pars ipſiꝰ

conuentus iuxta diſpōnem guardiani ac conſi
liatoꝝ ꝯuentus: oī die in refectorio comedat ⁊
in domo in qua alia ps ꝯuentꝰ iuxta diſpōnem
dicti guardiani comederit ſicut refectorio ab
oībus ſilentium obſerueꝫ: ⁊ in menſa habeaꝫ le
ctio. In feſtiuitatibꝰ vō natiuitatis: reſurrectio
nis ⁊ aſcēſionis dn̄ice: pēthecoſ. aploꝝ Petri ⁊
Pauli. Aſſumptiōis Uirginis glorioſe ⁊ beati
F. ſci Antonij: ⁊ bti Ludouici epi totus ꝯuen
tus in refectorio comedat. Rurſus ēt ordina/
mus qꝫ miſtri: cuſtodes ⁊ guardiani ac eoꝝ vi/
carij ſint cum frībꝰ in ꝯuentu in ecclia: in men
ſa ⁊ in cibis: veſtibus: ⁊ lectis: qꝫdiu ſani ⁊ for/
tes fuerint eiſdē frībus ſe ꝯforment. Ubi tā de/
bilitas vel infirmitas aut labor itineris ſeu ad/
miniſtratiōis alꝛ ſuaſſerit faciendū poſſint ſe a
cōi vita ꝯuētus. Infirmi qdē ⁊ debiles ſe ſub/
trahere qꝫdiu iſirmitas vꝉ debilitas durauerit.
Alij vō itineris ſeu admiſtratiōis laboribꝰ fati
gati: diebꝰ aliqbꝰ ſepari pn̄t ⁊ in aliquo ꝯgruo
⁊ honeſto loco refici moderate a ſupfluis cōui/
uijs ⁊ exceſſiuis expēſis penitus p̄cauēdo. Or/
dinamꝰ qꝫ miſtri ⁊ cuſtodes ſolicitā curā gerāt
qꝫ de elemoſynis ⁊ rebꝰ alijs q̄ ꝯuentibꝰ obue/
niunt ꝑ guardianum ꝓuideaꝫ moderate: iuxta
elemoſynaꝝ ⁊ obuētionū hmōi qꝫtitatē frībus
in cōi ne frēs ipſi pp defectum cōis ⁊ ſufficien/
tis victus ſeorſuꝫ comedere ⁊ particulariter ac
inordinate vite nec̄cia ſibi ꝓcurare coganꝫ. Di/
cti aūt guardiani diligēter caueant ne ſine ma/
nifeſta ⁊ rationabili cauſa dent fratribus extra
cōmunitatem licentiam comedendi.

De qualitate habitus ⁊ veſtium. Cap. v.

Sane cum felicis recordatio/
nis Jo. papa. xxij:
p̄deceſſor noſter itendēs qdam dubia
circa vilitatem formā ⁊ qualitatē veſtiuꝫ ⁊ ha/
bituum frm̄ exorta plenius declarare: ac teme/
ritatem ⁊ p̄ſumptionem quorūdaꝫ frm̄: q pre/
latis ſuis inobedientes in his exiſtebāt: ⁊ habi
tus ſingulares ⁊ deformes cōtra cōem ordina/
tionem ⁊ obſuātiaꝫ ordis ⁊ p̄latoꝝ ſuoꝝ iudi/
cium non verebanꝫ aſſumere ⁊ deferre prouide
corrigere ⁊ caſſare iter alia in qdam ſua ꝯſtitu/
tiōe que icipit. Quorūdā exigit. Adiecit clau/
ſulam que ſequiꝫ in hec verba. Noſq; prefatoꝝ
miſtroꝝ: cuſtodū ⁊ guardianoꝝ iudicio: p̄ſen/
tium auctoritate cōmittimus determinare. vꝫ.
arbitrari atq; precipere cuius longititudinis:
latitudinis groſiciei ⁊ ſubtilitatis cuiuſue for/
me ſiue figure atq; ſimiliū accidētiū eſſe debe/
ant tā habitꝰ qꝫ ēt ipſoꝝ caputia ac interiores
tunice: qbus frēs dicti minoꝝ ordinis induun
tur: ac inſup cuius quāteq; vilitatis indui eos
ipſis veſtimētis oporteat: ⁊ an in veſtimentis
hmōi ſm regulā ⁊ declarationes predeceſſoꝝ
noſtroꝝ ⁊ ordinis ꝯſtitutiones reluceat aſperi
tas vilitas ⁊ paupertas: vtrumue qꝫtū ad colo
rē preciū vilitatē pauptatē quoq; ac cetera acci
dētia ſupradicta frēs veſtimētis induanꝫ vt de
bent. Sup qbus eoꝝ miſtroꝝ cuſtodū ⁊ guar/
dianoꝝ ꝯſcientias oneramus diſtricte p̄cipien
do mādātes quatenus in p̄dictis ⁊ ſimilibus
eoꝝ arbitriū ⁊ determinationē ſeu iudiciū gn̄a
lis qdē in totius. Prouincialis vō in ꝓuincia
rū miſtroꝝ cuſtodū ⁊ guardianoꝝ ad miſtra/
tionibꝰ: cuſtodijs ⁊ guardiātibꝰ ſeu cōuentibꝰ
ordinis memorati cōmiſſis eiſdē frēs oēs ⁊ ſin
guli ſeq oīno eiſq; parere ꝑ oīa teneanꝫ: ac inſu
ꝑ qꝫ illoꝝ ſequēdo determinationē ſeu iudiciū
illiſq; parēdo: nec ſint nec dici poſſint: nec de/
beant: nec eo ipſo ſeipſos autument ſue regule
vel ꝯſtitutionū ſui ordinis trāſgreſſores. Uerꝫ
q2 nōdū vt audiuimus ceſſat temeritas ſeu p̄/
ſumptio aliquoꝝ frm̄ eiuſdē ordinis habitꝰ ⁊
veſtes ſingulares ac deformes portātiū vt p̄fer
tur: volētes eoſdē ꝑ pene adiectionē a temeri/
tate ⁊ p̄ſumptione hmōi ad cōmuneꝫ ordinis
obſeruātiā reuocare pn̄tiuꝫ auctoritate ſtatui/
mus: qꝫ ſi qui eiuſdē ordinis ꝓfeſſores: ꝯtra ar/
bitriū determinationē ſeu iudiciū: miſtroꝝ cu/
ſtodū ſeu guardianoꝝ in ordine ipſo p̄ſidētiū:
habitꝰ aūt ipſoꝝ habitū capucia ſeu veſtes de/
formes ⁊ veſtibꝰ alioꝝ frm̄ cōitatē ordinis te/
nentiū diſſimiles ⁊ deformes portare aut qꝫ fra
tres ordinis talibꝰ vti deformitatibꝰ teneantur
ptinaciter aſſerere p̄ſumpſerint niſi infra qnde
cim dieꝝ ſpatiū poſtqꝫ hec nr̄a pn̄s ordinatio
ad eos peruenerit a talibus iſolentijs inobediē
tes deſtiterint ipſo facto ſententiaꝫ excōicatio/
nis incurrant: a qua per gn̄alem ſeu prouincia
les in ſuis prouincijs miniſtros dūtaxat ſatiſſa
ctione premiſſa poſſint abſolui. Ut autē ſit ma
ior veſtiuꝫ vniformitas inter fratres ⁊ charitas
reluceat amplius inter eos. Ordinamus qꝫ pn̄
nus cōmunis ſm regulam ⁊ declaratiōes pre/

deceſſorum nr̃orum ordini ⁊ fratribus conue/
niens per illos ad quos ptinuerit pcuret tem
pore cōpetenti de quo cōmuni panno miſtri ⁊
cuſtodes guardiani:lectores pfeſſores:predica
tores:pcuratores:⁊ ceteri frēs oēs:ſine diſtin/
ctione aliqua aut ſpālitate tam īterius q̃ʒ exte/
rius iduantur. Si qs aūt frater ſupfluas veſtes
habuerit teneatur eas exhibere miſtro cuſtodi
vel guardiano qui eas in tali loco reponere te/
neant vt de ipſis neceſſitates ſupuenientium
frm̃ vel alioꝝ indigētium ſubleuent. Si v̈o di/
cti frēs neglexerint ſeu ptēpſerint veſtes hmōi
exhibere cuſtodes vl̃ guardiani p̄dicti tenean
tur licite eis auferre. Si autēʒ pānus alicui fri
detur vel p eo emat non p̄ſumat dict⁹ frater ex
ipſo pāno ſibi veſtes ſeu habitū facere fieri niſi
prius dictum pānum ſuo ſuperiori oſtēderit ⁊
obtinuerit ſuper hoc licētiam ab eodem.

¶ De modo licentiandi fratres. Cap.vj.

v T autem in frib⁹ dicti ordis debita grauitas ⁊
maturitas vigeat ⁊ diſcurſus inutiles
arceant: puidam⁹ ſalubriter ordinādūʒ: q̄ nul/
lus frater extra locū mittat vel ad eundū licē/
tiet niſi maturus morib⁹ vel cuʒ maturo ſocio
⁊ honeſto: nec detur alicui ſocius ab ipſo peti/
tus: ſʒ ſocius de quo videbit expedire p̄ſidēti:
nec extra ciuitatem villā caſtrum vel oppiduʒ
in quo frēs morant ad alia loca frm̃ ituri licen
tient ſine lr̃is teſtimonialib⁹ obiam vel licētiaʒ
continētibus in qb⁹ ſm locoꝝ diſtātiam pſona
rum ac negocij qualitatem cert⁹ redeundi ter/
minus a pcedente licētiaʒ vel dante obiam p̄/
figatur: nec alicui hmōi licentia pcedat ſine cā
iuſta ⁊ rōnabili q̃ʒ ij qui dant licentiam exti/
ment eſſe veram. Quū aūt alicui dabit licētia
ingrediendi ciuitatem villā caſtrū vel oppidū
vbi frēs morant his q licētiabit euʒ ingrat de
loco vel locis de pſona ſeu pſonis in qb⁹ vel cū
qbus frater licētiandus hēbit aliqd expedire
⁊ prefigat ſibi certam horā iſra q̃ʒ redire ad lo/
cum de quo egredit teneat. Frater v̈o hmōi li
cētiaʒ accipiēs caueat ne ad alia loca declinet:
nec cū pſonis alijs tractet: nec vltra p̄fixaʒ ſibi
horā redeundi ptrahat moraʒ niſi ſupueniens
necitatis articulus eū cogeret alr̃ ſe hr̃e: quem
ipſe ⁊ ſocius ei⁹ in eoꝝ regreſſu: ſuo ſuperiori ex/
ponere teneant. Prouinciales v̈o miſtri in quo/
rum puincijs ⁊ cuſtodes in quoꝝ cuſtodijs ac
guardiani in quoꝝ pūentib⁹ diſcurſus inutiles
fuerit frequētati puniant diſcurrētes ſm hmōi
diſcurſuū q̃ʒtitatē ⁊ etiam qualitatē. Et ſi dicti
miſtri hmōi diſcurſus inutiles in ſuis puincijs
pmiſerint frequētari p viſitatores illud denū/
cietur gn̄ali cap. vel gn̄ali miſtro vt p̄dicti mi/
niſtri p p̄ſatum cap. vel miſtrum. prefati v̈o cu/
ſtodes ⁊ guar. per puinciales miſtros de hmōi
negligētia debite corrigant. Porro quū in re/
gula dicti ordi. ptineat q̄ frēs nō debeant eqta/
re niſi manifeſta necitate vel iſirmitate cogan/
tur. Ordinamus q̄ priuſq̃ʒ aliqs frater de loco
aliquo dicti ordis pfecturus exeat de p̄dictis
neceſſitate vel iſirmitate: Miſter vel cuſtos ſi
fuerit ibideʒ p̄ſentes: vel in eoꝝ abſentia de di/
ſcretoꝝ pſilio guardiani vel eoꝝ vicarij debeat
arbitrari. Si v̈o alicui frm̃ extra loca dicti or/
dinis in itinere vel alibi pſtituto neceſſitas vel
infirmitas hmōi aduenerit: ita q̄ p̄dictorum
miſtri vel cuſtodis guardiani aut vicarij p̄ſen/
tia cōmode nō poſſit hr̃i: tūc frater quē eqtare
ptigerit debeat ſtatim quū venerit ad p̄ſentiaʒ
alicui⁹ p̄dictoꝝ ſuperioꝝ ſuoꝝ: cām pp q̃ʒ eq/
tauerit explicare q cum cōſilio diſcretoꝝ cām
hmōi examinare habeat: ⁊ ſi eaʒ approbauerit
frater ille ſit imunis a pena: alioqn tam is qui
ſine p̄dicto ſui p̄lati arbitrio p̄ſumpſerit eqta/
re q̃ʒ etiam ille cuius in caſu pximo cām non
indicauerit eſſe iuſtā pro die qualibet qua hu/
iuſmodi rei tranſgreſſor extiterit vna die in pa
ne ⁊ aqua d̈beat ieiunare q̃ʒ pniaʒ iſra .xv. dies
imediate ſequētes debeat inchoare: ad q̃ʒ etiaʒ
pagendam p ſuos ſuperiores cogat. Qd̈ ſi miſtri
vel alij ſuperiores p̄dicti: in hoc repti fuerint cul
pabiles: p viſitatores acrius puniant. Et ſi hu/
iuſmodi vitium eqtādi in aliq̄ puicia cōe fue/
rit: aut cōmuniter vſitatū: p eoſdeʒ viſitatores
denūcietur capitulo generali: in quo prouidea
tur ſuper hoc de remedio oportuno.

¶ De muneribus non dandis. Cap.vij.

c Eterum ordinamus volum⁹ ⁊ mādamus: q̄ frēs
dicti ordis munera ſeu donaria: miſtris
ſeu alijs ſuperiorib⁹ ſuis: aut eoꝝ ſocijs: ſeu fami/
liarib⁹ p ſe vel p aliū nō audeant imptiri. Ipſi
quoqʒ miſtri ſeu ſuperiores alij eorūqʒ ſocij aut fa
miliares ea p ſe vel p aliū recipe nō p̄ſumant: ſ

ſam

ſam miſtri: ⁊ ſuperioreſ p̄fati: q̃ʒ frēs alij dicti ordis
caueāt: ne pſonis ex̄ ſuū ordinē hmōi munera
ſeu donaria: dare ſeu offerre prſus attētent: niſi
put eis in p̄miſſis caſib⁹ ⁊ eoꝝ quolʒ eſt p̄miſ/
ſum p pſtōnes ordis vel puilegia ſedis apl̄ice:
ītra vel ex̄ ordinē aliqd elargiri. Si qs autem
ptra hmōi ordinationē dare vel recipe quicq̃ʒ
p̄ſūpſerit donator pro qualʒ vice p tres dies in
pane ⁊ aq̄ ieiunet infra octo dies imediate ſe/
quētes. Recipiens v̈o totū q̄ recepit i vtilita/
tē ſeu licitos vſus frm̃ pūēt⁹ ſeu loci dicti ordis
in quo recepit: ſeu magis vicini: ſi ex̄ pūētū vel
locū hmōi recepit: iſra ſex dies poſt receptionē
p̄dictā: puertere vel puerti facē pcuret: ac nihi
lomin⁹ pūerſionē hmōi ⁊ cām ipſi⁹ duob⁹ frib⁹
diſcretis: ipſi⁹ pūent⁹ ſeu loci exp̄mere teneat.
Qd̈ ſi eum poſtea (q̄ abſit) receptioneʒ iterare
ptingat debeat p̄ter pūerſionē p̄ſataʒ pro quali
bet vice ſemel i pane ⁊ aqua ieiunare iſra octo
dies a receptione hmōi computandos.

¶ De famulis. Cap.viij.

n Ulluſq̄ʒ frater famulū teneat: niſi cui ex offō cōpe/
tierit: niſi p nr̃a vel ipſius ordis iſtitu/
ta. Poſſint tū gn̄alis miſter vel puinciales cū
magr̃is in theologia dc̄i ordis q̄ famulū tenē
valeant diſpēſare ſi eis lʒ viſuʒ fuerit expedire.

¶ De ſtudijs. Cap.ix.

s D pmouēdū inſup ſacre theologie
doctrinā i ordie memorato. Statuim⁹
q̄ frēs q ordinabunt ad legēdū ſn̄ias Pariſi⁹.
Un⁹ aſſumat vno āno de puicia Frācie p ipſi⁹
puicie puiciale capl̄m eligēdus. Duo āt duo/
b⁹ ānis ſequētib⁹ d̈ alijs partib⁹ ordis. Un⁹. vʒ.
de ciſmōtanis ali⁹ de vltramōtanis partib⁹ : p
gn̄ale capl̄m eligēdus. Qui aūt ordiabunt ad
legēdū ſn̄ias Oxonie duo aſſumant duob⁹ an/
nis de puicia Anglie: p ipſius puicie puiciale
capl̄m eligēdi. Et terti⁹ āno tertio d̈ alijs ptib⁹
ordis p gn̄ale capl̄m: tā de ciſmōtanis q̃ʒ de vl/
tramōtanis viciſſiʒ ptib⁹ eligēdus. Sil̄r quoqʒ
mō eoꝝ q ordinabunt ad legēdū ſn̄ias i ſtudio
cathabrigie: duo aſſumant duob⁹ ānis de puin
cia Anglie: p ipſi⁹ puicie puiciale capl̄m eligen
di. Et terti⁹ āno tertio de alijs ptib⁹ ordis per
gn̄ale capl̄m: tā de ciſmōtanis q̃ʒ de vltramōta
nis partib⁹ viciſſim eligendus. Quoꝝ oium ⁊
ſingulorūʒ ⁊ electores ⁊ pſone electe: ſi p̄ſentes
fuerint: p̄ſentent gn̄ali miſtro: q ſi nihil habue/
rit ptra eos mittat ipſos cū ſuis obedientialib⁹
lr̃is: ad ſtudia memorata: ceteris tpib⁹ iniūcta
eis lectionū: ⁊ alioꝝ actuū ſcolaſticoꝝ opa ſm
datā ipſis a deo grām impleturos. Si v̈o ptra
aliq̃ʒ p̄dictoꝝ idem miſter aliqd̈ graue habue/
rit: ex quo eius iudicio ſit merito ab hmōi offō
repellēdus: audito q de eo ſi p̄ſens fuerit in eo/
dē caplo gn̄ali: coraʒ qnqʒ de miſtris ⁊ quinqʒ
alijs de diffinitorib⁹: q tūc erūt in eodeʒ caplo
gn̄ali: ⁊ rn̄ſis ac defenſiōib⁹ eius pſcriptis vel ſi
abſens extiterit vocato eo p ip̄m gn̄aleʒ miſtrū
ac defenſionib⁹ ſuis ſi quas habuerit ſufficiēter
auditis corā decē bonis ſinceris ⁊ diſcretis fra
trib⁹ dicti ordis: q vitā ⁊ actus eiuſdē electi co
gnoſcāt. Et ſi in caſu p̄miſſo in quo electus eſt
p̄ſentat⁹ in dicto. c. Pn̄s erit p̄dictoꝝ miſtroꝝ
⁊ diffinitoꝝ ſeu maioris ptis nūero eorūdē. Si
v̈o abſens erit p̄ſatoꝝ decē diſcretoꝝ ſe maioris
partis nūero eoꝝ iudicio repellēdus fuerit re/
pellat. Quoꝝ dicta remaneāt penes ip̄m gn̄alē
miſtrū: de manib⁹ ipſoꝝ ad pſiliuʒ vocatoꝝ cō/
ſcripta. Ex qb⁹ de eius repulſiōe ipſe gn̄alis mi
niſter ſi neceſſe fuerit poſſit reddere rōneʒ. Si
tū dicti miſtri ac diffinitores in p̄mo caſu: ſeu
in ſcd̈o p̄ſati diſcreti decē ſeu maior pars in nu
mero eorūdem ip̄m repellēdū nō iudicauerint
minime repellat. Sed ad exequēdū hmōi offm̄:
vt p̄dicit d̈ſtinet. In caſu v̈o i quo aliqs de ele
ctis mortuus vel repulſus fuerit: ſeu aliter fue/
rit ipeditus: ⁊ alterius loco eius electio facien
da per generale capl̄m in caſu in quo ad ipſuʒ:
vel per prouinciale capituluʒ: vbi ſm premiſſa
ad ipſum electio alr̃s ptineret cōmode expecta/
re non poſſet: generalis miniſter deliberatione
prius habita diligenti: cum decem fribus dicti
ordis: probis: prouidis: ⁊ diſcretis: ſuper ido/
neitate perſonarum dicti ordis: notitiaʒ de ip/
ſis perſonis habentibus quales ſint: ſi cōmode
haberi poſſint de regiōe illa de qua fuerat mor
tuus: vel repulſus ſeu grauiter impeditus: de
conſilio dictoꝝ decem fratrum ſeu vbi omnes
non cōcordarent: de cōſilio maioris partis nu/
mero eorūdem prouideat de alio idoneo illius
regiōis ſeu partis ordis de qua erat mortuus:
ſiue repulſus: vel etiam ipeditus: vt vnicuiqʒ
regioni: ſeu parti ordis: honor ⁊ vtilitas obſer/

uetur. Si tñ hoc caſu: mora: ſeu dilatio nimia dānum vel periculum afferent: ita ꝙ generalis miſter cito ꝓuidere nō poſſet: tunc alius frater q ad legēdum imediate poſt aliuȝ ſnias extiterat aſſignat⁹: legat ſnias loco ⁊ tpe mortui: repulſi: vel ipediti: q̄ȝuis de alia regione ſeu parte ordis exiſtat. Subſequēti tñ āno legat frater alius de illa ordinis pte ſeu ragiōe de qua erat prefatus mortuus: repulſus vel ipeditus: mō premiſſo ſi cōmode fieri poſſit p electionē gnālis capl'i: in caſu quo ad ipſum vel prouincialis in ſuo caſu: vt p̄mittiť aſſumēdus: ⁊ gnāli miniſtro p̄ſentandus: ⁊ p eum approbandus: ꝙ ſi electio hmōi tempore congruo: fieri vel expectari nō poſſit: prouideat gnālis miniſter premiſſa deliberatiōe predicta: ⁊ de ꝯſilio p̄dictoꝝ diſcretoꝝ de aliquo idoneo regiōis de qua erat vt p̄mittitur eligendus: p ſubſequēti āno predicto. Quod ſi ꝯtingat p ſedē apl'icam in poſterū ordinari: ꝙ in alijs locis ſeu ſtudijs fiāt ſeu fieri valeant ſacre theologie Magiſtri vel Bachalarij: illi q de dicto ordine deputabunť ad legēdas ſentētias in eis: eligantur pro vt ſupra de Pariſiēſi ſtudio eſt ordinatū ⁊ vt de alijs eſt permiſſum: p̄ſententur generali miniſtro: ⁊ in eis obſeruētur que in alijs ſunt premiſſa. Nullus quoqȝ frater dicti ordinis ad legendum in prenominatis ſtudijs. ſ. Pariſius: Oxonie: ⁊ Cātabrigie ſententias aſſumatur: niſi prius legerit quattuor libros ſentētiaꝝ cuȝ ſcriptis approbatiſſimorum doctoꝝ. In alijs ſtudijs que in eodē ordine dicuntur generalia: vel in conuentibus infraſcriptis videlicet. Rotomagēſi. Remenſi: Metēſi: Burgenſi: Locdonēſi: Boracenſi: Marconicēſi: Noruicēſi: Nouicaſtri: Stāfordiēſi: Conuaterenſi: Exoniēſi: Burdegalienſi: Narbonēſi: Marſiliēſi: Comētariēſi: Aſtenſi: Burdigonenſi: Pragedinenſi: Piſanenſi: Fordiēſi: Ariminēſi: Tudertiniēſi: Clardiēſi. Nullus autem Bachalarius in aliquo trium prenominatoꝝ ſtudioꝝ pncipalium ſeu illorum in qbus vt premiſſum eſt cōtigerit in poſteꝝ per ſedē apoſtolicam ordinari: ꝙ fiant in eis in theologia magiſtri icipiat vt recipiat magiſteriū magiſter anteq̄ȝ textū Biblie cum gloſis ordinarijs ſtuduerit. In quolibȝ aūt doctoꝝ triū vel proxime dictoꝝ ſtudioꝝ ille prior ad magiſteriū p̄ſentetur: qui prior in eiſdē ſtudijs fuerit in lectura ſententiaꝝ: eo ſemp ſaluo ꝙ anteq̄ȝ preſenteť ſup ipſius vita ⁊ ſufficientia collatio habeatur p miniſtrum prouincialē vel guardianū cū alijs fratribus qui ſolent ad illi⁹ loci in quo aſſumēdus erit ad magiſteriū ꝯſilia euocari. Et ſi inuentus fuerit inſufficiēs vel indignus nequaq̄ȝ p̄ſentetur. Sed generali miniſtro caſus inſtructus: cū dictis eoꝝ qui fuerint in ꝯſilio nuncietur. Qui cū duodecim diſcretis fr̄ibus matura deliberatione p̄habita de ꝯſilio eorūdem mādet dicto Miniſtro vel guardiano ꝙ Bachalariū: qui poſt predictuȝ imediate debebat ad magiſteriū promoueri: ſi ſit idoneus: alioquin illū de quo ipſe gnālis: p̄dicta deliberatione p̄miſſa de ꝯſilio predictoꝝ duodecim prefatis miniſtro ꝓuinciali vel guardiano mādauerit in tali caſu debeat ad magiſterium p̄ſentare. Cū aūt hmōi frēs aſſumpti fuerint ad magiſteriū: ⁊ in vniuerſitate ſua pfecerint curſum ſuū fiant lectores alibi in locis ſolēnibus: vt in lectura valeāt vtiliter occupari.

¶ Alijs aūt ꝯuentibus habētibus ea ſtudia q̄ in ordine gnālia nuncupātur gnālis miniſter in. c. generali prouideat de idoneis lectorib⁹ ⁊ Bachalarijs de ꝯſilio miniſtroꝝ ⁊ magiſtroꝝ q erunt in loco dicti capl'i. Ubi aūt ex incidēti cauſa haberet alicui vel aliquibus ſtudijs: extra gnāle capitulū prouidere: prouideat de ꝯſilio. io. diſcretoꝝ fr̄m: de idoneitate ⁊ ſufficiētia p̄ſonaꝝ notitiam habentiū: ⁊ nihilominus de ꝯſilio miniſtri ꝓuincialis: ac cuſtodis de cuius prouincia vel cuſtodia erit fr̄ ad p̄dicta aſſumēdus: ſi cōmode eorum preſentia poſſit haberi gnāli ⁊ prouincialibus miniſtris ac cuſtodib⁹ guardianis ⁊ diffinitorib⁹ magiſtris ⁊ diſcretis ac lectoribus p̄dictis ⁊ alijs quibuſcūq̄ȝ ad quos hoc pertinuerit in virtute ſancte obediētie diſtricte pricipimus: ne in eligendis vel aſſumendis ſeu mittēdis aut deputādis ſeu promouendis in Pariſienſi: Oxonenſi: Catabrigēſi: ſiue in alijs ſtudijs ſupradictis magiſtris: lectorib⁹: ſeu Bachalarijs: vel ſcolaribus: aut in prouiſionibus eiſdē ſtudijs faciēdis: de ipſis vel aliquo ſeu aliqbus p̄dictoꝝ minus ſufficiētes p̄ponāt ſcienter magis ſufficientib⁹ odioꝝ gr̄a: ſeu fauore. Predicti vero magiſtri lectores ⁊ Bachalarij: legētes theologiā: dictis phoꝝ nō multū inſiſtāt: ſed que theologice pñt tractari

ctari: ꝯtractent theologice: ⁊ dictis cōmunib⁹ antiquoꝝ ⁊ approbatoꝝ doctoꝝ: prout ſ̄ȝ deū ⁊ veritatē poterūt ſe ꝯforment. Magiſtri ⁊ lectores alij legentes: textū Biblie debeant inſiſtere circa dubia q̄ ſiunt iuxta ipſam: ⁊ circa dicta ſanctoꝝ catholicoꝝ patrū: ac gloſaꝝ ordinariarum biblie memorate. Circa frēs ſiquidem tam ad Pariſiēſe q̄ȝ ad alia ſtudia generalia ordinis trāſmittendos prouide duximus ſtatuēdum ꝙ illi q ad hmōi ſtudia extra ſuas ꝓuincias: de debito trāſmittuntur p ſua prouincialia capitula eligantur: electores aūt meliores ⁊ magis ad hoc idoneos eligere in v̄tute ſancte obedientie teneanť. Alij vero qui ad hmōi ſtudia de gratia ſunt mittendi nō mittanť: ſine generalis miniſtri licētia ſpeciali: ⁊ ſine ſui miniſtri ⁊ ꝓuincialis capl'i approbatione p̄cedenti. Miſſi vero ſiue de gratia ſiue de debito ſi fuerint minus idonei ad ſcientiā capeſcēdam: vel male ꝯuerſenť ibidē: ſeu pacis ⁊ ꝯuentuū: ſeu ſtudentiū fuerint turbatores p miniſtrum vel guardianū in eius abſcētia de ꝯſilio diſcretoꝝ loci in quo ſtuduerint ad eoꝝ prouincias trāſmittanť. Numerus aūt ſtudentiū de gratia recipiendoꝝ in ſingulis ꝯuentibus ſtudia generalia habentibus taxetur in. c. generali ſ̄m ſtatum ⁊ ꝯditionē ꝯuentuum eorūdē vltra quē numeꝝ nullū recipere teneantur. Ad p̄dictuȝ aūt pariſienſe ſtudiū de ſingulis prouincijs nō poſſint ſimul mitti vel in eo recipi niſi duo ſtudentes de gr̄a: nec iſti: nec alij de debito mittēdi poſſint pro lectoribus reuocari: niſi ſtuduerint p duos ānos ibidē. Cū aūt ſtudentes in gnālibus ſtudijs conſtituti ad ſuas redibūt ꝓuincias: litteras teſtimoniales guardiani ⁊ lectoris loci in quo ſtuduerit: de ſua ꝯuerſatiōe ⁊ ꝓfectu aut d̄fectu in ſtudio ſecū portēt quas ſuis miſtris oſtēdere teneanť. Et vt ꝓficiēdi occaſio ſtudētib⁹ p̄beať p̄dicti guardiani ⁊ lectores nō dent hmōi ſtudētib⁹ teſtimoniales lr̄as niſi ſic frēs de ꝯſilio loci in quo ſtuduerint vel maior ps numero eoꝝ ꝯſuluerit eis dari. Ipſis v̄o guardianis ⁊ lectorib⁹ ⁊ alijs fr̄ib⁹ de ꝯſilio in v̄tute ſancte obediētie iniungim⁹ vt p̄beāt fidele teſtimoniū v̄itati de hmōi ſtudētiū ꝯuerſatiōe, ꝓfectu: ⁊ defectu ⁊ de aſſiduis vel nō aſſiduis ſcolaꝝ ⁊ actuū ſcolaſticoꝝ exercitio ſeu ſequela. Miniſtri aūt eoꝝ ipſos lectores nō inſtituant niſi laudabile teſtimoniuȝ p modū p̄ſcriptum recipiant de eiſdē. Ne autē noua doctrina cuiuſuis aut opa per frēs ipſius ordis icaute vel p̄iculoſe cōmunicari aut publicari cōtingat. Diſtricte p̄cipimuſ: ꝙ nouū opus theologicum: iuridicum: vel phicum. ſ. librum ſeu libellum: ſūmā: cōpendium: poſtillā: expōnes: gloſas: tractatū: vel collationes: ſeu cōpillationem qōnum vel ſermonū a quocūq̄ȝ fuerit editus vel edita ſeu editū: nullus frater ſine ſubſcripto examine ac miſtri ⁊ capl'i gnālis prius obtēta lnīa ſpāli: itra vel extra ordinem publicare: cōmunicare vel copiare p̄ſumat. Siqs āt hoc attentare preſumpſerit oibus ſcolaſticis ⁊ actibus legitimis: ac vſu libroꝝ ſe nouerit ipſo facto eſſe p̄uatum. Predicti aūt opis examen fiat p quattuor frēs eiuſdem ordis in theologica facultate magiſtros ad hoc per gnāle capl'm ſpāl'r deputatos. Qui ad diligēter inſpiciēduȝ ⁊ examinādum noua hmōi opa examini eoruȝ cōmiſſa: ⁊ ad fidel'r referēdum p obiam aſtringanť: q completo examine per ſe vel p lr̄as generali miſtro ⁊ gnāli capl'o referre teneāť: que approbatione vl' reprobatione digna reperint. Quorum relatio ⁊ approbatio vel improbatio in libris ordinis regiſtrentur.

¶ De expenſis ſtudentium euitādis. Cap. x.

O Rdinamus etiaȝ ꝙ p p̄ncipijs magiſtroꝝ dicti ordis in theologia vel Bachalarioꝝ ſnias incoantium ſeu occaſione p̄ncipioꝝ nō expendant in cibis vel potibus niſi ſemel dūtaxat q̄ȝtum ſufficit ēt pro vna moderata refectione ꝯuētus loci in quo fient hmōi p̄ncipia. Ceteri vero Bachalarij: lectores: aut curſus in Biblia faciētes: ſeu quis alij ſtudentes tam Pariſius q̄ȝ in alijs p̄ticularibus ſtudijs: p nullo p̄ncipio vel actu ſcolaſtico ſuo vl' alieno qcq̄ȝ expendāt. Porro qꝛ nōnulli dicti ordis habitū eiuſdē religionis geſtātes: ſȝ a puritate ac cōitate ipſius recedētes ꝓcurāte ſatore maloꝝ ſub ſimulata quadaȝ ſcitatis ſpecie: damnatas p ſacroſanctā Ro. eccleſiaȝ hereſes: dogmatizare: predicare: defendere: ⁊ approbare preſumūt: ſuaq̄ȝ doctrina ⁊ p̄dicatione ſacrilega ⁊ p̄uerſa: corda ſimpliciuȝ dānabil'r corrūpere ⁊ deprauare conanť. Diſtricte p̄cipimus: vt ꝯtra tales ⁊ quoſlibet alios dci ordis frēs: q

talia verbo vel ſcripto ꝑſumpſerint:ſic̄ ꝯtra he
reticos debite ꝓcedaꝛ:⁊ ꝯtra fautores:defenſo/
res ⁊ receptores eoꝝ ꝓcedi debeat iuxta cano/
nicas ſanctiones. Illos ēt q auſi fuerint doctri
nā:ꝑpõnem:vel opionem ꝑ dictā eccleſiā repro/
batā:docere:ꝑdicare:defendere vel approbare:
aut ꝑ eādeʒ eccleſiā approbatā reprobare aiad/
uerſione canonica decernimus puniēdos. Di/
ſtrictius ēt ihibemus:ne qs fr̄ dci ordis opio/
nem de fide vel de morib⁹ ſuſpectā :aut ꝑ magi
ſtros ſacre theologie cõiter reprobatā:dogma/
tiʒare:ꝑdicare:defendere:vel approbare pꝛeſu/
mat. Quibuſcūqʒ frib⁹ dci ordis:q aliquē eiuſ/
dem ordis ſciuerint vel audierit talia faciētes:
in v̄tute ſcē obie iniungimus:vt q̄ʒcito cōmo/
de poterūt ſupiori ipſius debeāt nūciare : q aī
oia eis diſtricte ꝑcipiat ne talia vlterius recitet
vel attētet:donec ſup his plena veritas ſit diſ/
cuſſa. Pro cui⁹ diſcuſſiõe idē ſupior ad aliquos
de viciniorib⁹ theologie ſtudiis lectores feſtine
recurrat ⁊ ſup his veritate cõperta:fratri talia
dogmatiʒāti:ꝑdicanti:defendēti:ſeu approbā/
ti:aut qbuſcūqʒ alijs fribus ei fauētib⁹:vel euʒ
defendētib⁹:ꝓut culpaꝝ eoꝝ qualitas ſeu pre/
ſūptio temeritatis exegerit de ꝯſilio diſcretoꝝ
loci ꝑfati ſtudij:debitā penā iponat:⁊ ad reuo
cādum cū effectu ꝑdictā opionē erroneā ipos
moneat ⁊ inducat:ꝙ ſi partinaciter parere cõ/
tēpſerint nec a talibus forte deſiſtere voluerit:
eos de ꝑdictoꝝ ꝯſilio carceri mancipet:⁊ deti/
neri faciat mācipatos:donec efficaciter parue
rint ⁊ deſtiterint a predictis ⁊ nihilominus ꝑ/
dictus ſupior de ꝑmiſſis oibus:plenā ⁊ fideleʒ
relationē faciat in ꝑmo ſequēti.c. Generali:in
quo quidē qđ ſup eos faciēdū fuerit plenius or
dineꝛ. Diſtricte ēt inhibemus:ne poſtq̄ʒ ſuper
negocio fidei q̄ſtio ſeu dubitatio aliqua ſup q̄ʒ
fuerint opiniones aduerſe : vel diuerſe:dedu/
cta fuerit ad apl̄ice ſedis examē q̄ʒq̄ʒ ex tūc al/
teram partē determinate eligere vel approba/
re ꝑſumat:ſed ſup ea ſedis: eiuſdē iudiciuʒ ſeu
declaratio expectetur. Preterea ordinamus ꝙ
magiſtris:lectoribus:bachalarijs:in ſtudijs ge
neralib⁹ legētibus ꝑ ꝯuentus locoꝝ vbi legūt
de vite neceſſarijs debeat prouideri:alias auteʒ
expenſas ſiue pro itinere ſiue pro libroꝝ vectu
ra ꝯuētus de quo mittentur habeat ꝓcurare:
moderatas tm̄ ⁊ prius a miniſtro gn̄ali vl̄ pro/
uinciali taxatas. Si aūt ꝯuētus nõ ſufficiat ad
expenſas hmōi miſtrandas faciat eis dictus ge
neralis vel ꝓuincialis ꝓuideri ꝑ cõmunitateʒ
cuſtodie vel ꝓuincie de qbus aſſumunꝛ de ꝑ/
dictis expenſis. Qñ aūt remittētur prouideāt
eis ꝯuētus a qbus recedūt. Et ſi ꝯuent⁹ hmōi
nõ poterūt ꝓuidere faciat eis ꝓuideri dictus
gn̄alis vel ꝓuicialis ꝑ cuſtodias vel ꝓuicias cu
ius erūt pro vt ſupra in caſu alio eſt prouiſum.

De libris legatis ordini vel pſone. Cap.xj.

r Urſus ordinamus ꝙ de libris
donatis vel legatis cui
vis cõitati ſeu pſone ordinis:de qbus
donātes prouide diſpoſuerint fiat id dūtaxat
ꝙ diſpoſitū vel ordinatū fuerit ꝑ eoſdē. Libri
vero frm̄ decedētiū:quos ipſi fratres dum vi/
uerēt:a cõitate prouincie:cuſtodie:vel ꝯuētus
habuerāt:libere ad illā cõitatem a qua eos ha/
buerant reuertanꝛ. Illi v̄o libri q fratribus
aliter q̄ʒ ſupradictū eſt obuenerint vel obueni/
ent ſeu de qb⁹ ꝑ donātem ſeu legātem expreſſe
nõ fuerit ordinatū ipſis fribus decedētibus ad
eoꝝ ꝯuētus libere reuertātur. Nec libri ad cõ/
uentū aliquē pertinētes diſtribuātur vel alie/
nētur:ſed de ipſis muniātur plene ꝯuētus:ita
ꝙ de Grāmatica: Dialetica: Phia ⁊ Theolo/
gia habeātur in ipſo ꝯuētu libri duplicati: vel
amplius multiplicati:ſꝫm magnitudinē:nume
roſitatē:ꝯditionē ⁊ ſtatū cuiuſlibet ꝯuentus.
Poſtq̄ʒ v̄o ꝯuēt⁹ fuerit libris ꝑmiſſis hoc
mõ munit⁹ de alijs fiat diſtributio. Primo fra
tribus eiuſdē ꝯuētus habilibus ⁊ indigētib⁹:
deinde ſi facta diſtributiõe hmōi ſupfuerint li/
bri vel ſi in ipſo ꝯuētu frēs nõ fuerint habiles
vel indigētes diſtribuantur alijs frib⁹ de eadē
cuſtodia tm̄ cui⁹ eſt dict⁹ ꝯuētus. Diſtributiões
aūt hmōi fiant ꝑ guardianū de ꝯſenſu ꝯuētus
de lnia miſtri. Decētib⁹ aūt ipſis frib⁹ libri q eis
fuerāt diſtributi ad ipm ꝯuentuʒ a quo habiti
fuerāt libere vt ꝑmittiꝛ:reuertāꝛ mõ ꝯſili alijs
diſtribuēdis de nouo:ꝓuiſo tn̄ ꝙ meliores ſeu
vtiliores libri ſemp remaneāt in ꝯuētu ꝓ muni
tione ꝑdicta. Libri v̄o ad cõitatē cuſtodie ꝑti/
nētes:diſtribuanꝛ in ꝓuinciali capl̄o frib⁹ eiuſ/
dem cuſtodie tm̄:ꝑ miſtruʒ ⁊ diffinitores:iux/
ta diſpõneʒ cuſtodis ⁊ frm̄ diſcretoꝝ ſeu voca/
liuʒ:vt eoꝝ v̄bis vtamur ipſius cuſtodie. Libri
aūt ad cõitatē ꝓuincie ꝑtinētes diſtribuanꝛ in
ꝓuinciali

prouinciali capl̄o ꝑ miſtrum de ꝯſilio ꝑ aſſenſu
diffinitoꝝ ⁊ cuſtodū. Inſup ordinam⁹ ꝙ li/
bri cõitatis ꝓuincie nõ poſſint extra ꝓuinciaʒ:
nec libri cuſtodie extra cuſtodiā cui⁹ erūt diſtri
buti:ꝙqʒ diſtributiones ꝑdicte:⁊ pſone qb⁹ fiēt
regiſtrari debeāt ꝑ illos ꝑ quos hacten⁹ ꝯſuetū
eſt in ordine fieri. Et regiſtra hmōi fidelr̄ cu/
ſtodiri:nec ꝑ illos qb⁹ libri ꝑdicti fuerint diſtri
buti dci libri poſſint diſtrahi cõmutari vel vē/
di ſeu qūolibʒ alienari:niſi aut ꝓ meliorib⁹ vel
vtiliorib⁹ libris:⁊ tūc de ꝯſenſu ⁊ lnia miſtri:⁊
illoꝝ ꝑ quos fuerāt diſtributi. Qđ ſi ꝯtra pre/
ſumpſerint puniank pena q̄ pro grauiorib⁹ cul/
pis in ordine ꝯſueuit iponi. Ut aūt libri in ipo
ordie meli⁹ valeāt ꝯſeruari. Ordinam⁹ ꝙ guar
diani in ſua nouitate ifra vnum mēſem poſtq̄ʒ
offm̄ guardianatus aſſumpſerint:⁊ in ꝯuentu
ſuo fuerit teneank in ꝑſentia ꝯuētus ſui facere
fieri iuentariuʒ de oibus libris q in ipſo ꝯuētu
tūc fuerit eiſdē libris dicto ꝯuētu realr̄ demr̄a/
tis. Ipſi ēt guardiani libros q tpe admiſtratio/
nis ſue ꝯuētui obueniēt in ꝑſentia ipſius ꝯuē/
tus cuʒ iuentario recipiāt:⁊ hmōi iuētaria re/
nouenꝛ annis ſingulis:⁊ leganꝛ in ꝑſentia ꝯuē
tus:libris ipſis ēt tūc vt ꝑmittiꝛ realr̄ demr̄a/
tis. Leganꝛ ēt tūc ibidē lr̄e ſeu regiſtrū:⁊ tunc
nihilominus in dicto iuentario ꝯſcribanꝛ ſup
libroꝝ diſtributiõib⁹ ſupradictis ꝯfecta. Ordi/
namus ꝙ libri frm̄ decedētiuʒ in loco romane
curie:ꝑ ꝓcuratorē ordis remittāꝛ cõitati ꝓuin/
cie:cuſtodie ſeu ꝯuentus ad quā ſeu quē ſꝫm ꝑ/
miſſaʒ nr̄am ordiatiõnē dn̄t remitti. Ueſtes v̄o
cõmunitati curie dicti loci applicēꝛ. Si v̄o pe/
cunia fuerit ꝓ nec̄itatib⁹ hmōi frm̄ in loco ro/
mane curie decedētiū:apud aliquē in dicto lo
co repoſita valorē q̄ttuor florenoꝝ excedēs : ⁊
dn̄s pecunie nõ reuocauerit:ad aliquē ſpūaleʒ
amicū ꝯuēt⁹ eorūdē frm̄ decedētiū remittaꝛ:ꝙ
ſi pecunia dictā ſūmā pecunie nõ exceſſerit ꝓ
ꝓcuratoris officio expēdaꝛ. De reb⁹ aūt alijs
parui valoris:ſi q̄ fuerit ꝑdict⁹ ꝓcurator ⁊ guar
dian⁹ dicti loci romane curie:diſponāꝛ ꝓut eis
ſꝫm deū videbiꝛ expedire. De oib⁹ aūt alijs in/
uētis tā retētis q̄ʒ remiſſis dict⁹ ꝓcurator ordi
nis:cū guardiāo ⁊ diſcretis loci dicte curie:in/
uētariū faciāt ⁊ ipſum ad ꝯuentum fratris de/
functi q̄ʒcitius poterunt deſtinare procurent.

De donis ⁊ legatis factis fribus. Cap.xij.

q Uilibet etiā frater dicti ordi/
nis cui aliqd ſine de/
terminato vſu legari:donari vel ꝓ quo
deponi continget:poſtq̄ʒ huiuſmodi legatum
donatum ſeu depoſitum ad eius notitiā perue
nerit cuſtodi aut guardiano ſuo vel eius vica/
rio q̄ʒcito cõmode poterit d̄beat fideliter reue
laꝛ. Hoc idē faceꝛ d̄beat q̄cūqʒ fr̄ alius habens
notitiā ꝑdictoꝝ. Guardianus aūt ſi frater cui
donatū ſeu legatū vel pro quo depoſitū fuerit
ſit habilis ad ſciētiā capeſcēdā prouideat ei ſeu
ꝓuidere procuret ſꝫm legati vel donati vel de/
poſiti quātitatē:⁊ ſꝫm fratris ipſius idoneitatē
de libris ad ei⁹ ſtudiū oportunis. Si aūt hmōi
fr̄ libris nõ idiget aut vbi libris idigeret ꝓuiſo
de libris ſufficienter eidē aliquid de legato vel
donato ſeu depoſito hmōi ſupeſſet guardian⁹
eius hmōi legatū:donatuʒ ſeu depoſitum:vel
id qđ facta ꝓuiſiõe hmōi ſupererit in cões ſui
ꝯuētus neceſſitates:conuerti ſeu diſpenſari ꝓ/
curet:⁊ neceſſitatib⁹ ei⁹ cuius cõtemplatione
oblatum:datum ſeu oblatū fuerit fauorabiliter
ſtudeat ſubuenire. Pro hmōi tn̄ vel ꝑ quauis
alia ſupra vl̄ infraſcripta ꝯſtitutiõe felicis recor
datiõis Bonifacij pape.viij. ꝑdeceſſoris nr̄i q̄
incipit. Sup cathedrā:in nullo intēdim⁹ dero
gare. Inhibem⁹ inſup ne frēs dicti ordinis
eqtaturas eoꝝ vſui aplicatas:vltra vſuʒ exple
tum:aut lectiſternia eoꝝ ordini non cõgruen/
tia:ſeu alia exceſſiua:aut argētea vel aurea vaſa
ſeu alia iocalia ꝑcioſa teneāt. Sʒ ſi eis talia do/
nari legari vel aliter obuēire ꝯtigat:vel iā for/
ſan donata ſeu legata ſūt:vl̄ aliter obuēta eiſdē
in libros vel in res alias qbus fratres ipſi pn̄t
vti licite:ꝓut de alijs ſupradictū eſt ꝯuertan/
tur:niſi fuerit repoſita ſeu cõmodata vel ꝑ dn̄ʒ
reuocata. Qđ ſi ſupiorib⁹ ſuis infra tres mēſes
poſtq̄ʒ hmōi noſtra ordinatio in ꝓuinciali co/
rum.c. fuerit publicata predicta non reuelaue/
rint vt premittitur ꝯuertēda ⁊ ex tunc ea reti/
nere ꝑſumpſerint pena ꝓprietarij puniantur.

De elemoſynaruʒ memoria ⁊ de ſuffragijs
faciendis. Cap.xiij.

o Rdinamus etiā ꝙ i quo/
libet cõuētu
ſeu loco dicti ordis ſit deinceps vnus
liber in quo ſcribanꝛ fidelr̄ noia ⁊ cognomina
bn̄factoꝝ:⁊ beneficia ſeu elemoſyne fribus pro:

viuis ſeu defunctis impenſa. Et taliuz benefa/
ctorum noia ⁊ cognomina ⁊ bn̄ficia: ſeu elemo
ſyne eoꝝ iſra ebdomodam in qua facta fuerint
in caplo fribus recitenť ⁊ ſuffragia ibidē fiant
pro bn̄factorib⁹ ipſis ⁊ orones: ⁊ miſſe: pro ipſis
bn̄factoribus: fribus imponanť ibidem ſm ꝙ
guardiano vel eius vicario videbiť faciendū:
noia ēt ⁊ cognomina illoꝝ qui loca dictoꝝ fra
trum in toto vel in parte fundauerint: aut fri/
bus edificia ꝯſtruxerint: ſeu ꝯſtrui fecerint: vel
eis notabilia donaria fuerint elargiti: ipſa quo/
q; bn̄ficia eorūdem: āno quolz in caplo reciten
tur ⁊ p eoꝝ aiabus a fribus in ſpāli oreť. Per
hoc aūt nō itendimus in aliquo derogare: or/
dinationib⁹: ſtatutis: vel obſeruantijs rationa/
bilibus dicti ordinis: ſm que predicta debent
recitari frequentius.

¶ De iuramēto generalis ſeu prouincialium
miniſtrorum ⁊ aliorum. Cap. xiiij.

o **Rdinamus** etiā ꝙ dein/
ceps genera
lis miſter in ſua nouitate anteq̄ʒ ſuum
officium exequať teneať iuramētuʒ preſtare in
preſentia gn̄alis capli: ſi tpe electiōis ſue ibi p̄/
ſens fuerit vel ſi abſens fuerit preſente ꝯuentu
loci in quo eum decretū ſue electiōis recipe cō
tigerit ſub forma que ſeqtur. Ego frater. A. mi/
niſter gn̄alis ordis frm̄ minorum ab hac hora
in antea fidelis ero ſcō Petro ſancteq; Roma
ne eccl̄ie: dn̄oq; nr̄o dn̄o pape ſuiſq; ſucceſſori/
bus canonice itrantib⁹: nō ero in ꝯſilio: nec in
facto vt vitam perdāt aut mēbruʒ: vel capianť
mala captione: ꝯſilium qd mihi aut per ſe: aut
p lr̄as: aut p nūcium manifeſtabūt ad eoꝝ dā/
num nulli pandam. Vocatus ad ſinodum ve/
niam niſi fuero ꝑpeditus canonica ꝑpeditiōe:
in correctionib⁹ iudicialib⁹ grauium criminuʒ
⁊ in ꝑuiſionib⁹: ꝑmotionib⁹: ꝯfirmationibus:
deſtitutionib⁹ ⁊ repulſionib⁹ faciendis de pſo/
nis dicti ordis fideliter ⁊ ſm deum ⁊ regulam
beati Frāciſci puram ⁊ rectā ꝯſcientiaʒ me ha
bebo: ſic deus me adiuuet ⁊ hoc ad ſcā dei euā
gelia. Simile iuramētum p̄ſtat [illegible]t miſtri pro/
uinciales ſtatim cum fuerint cōfirmati in pre/
ſentia primi ꝑuincialis capli ⁊ nihilominus ꝙ
ſubiectionē ⁊ reuerētiam ⁊ obiam a ſanctis pa
tribus ꝯſtitutam ſm regulā beati Frāciſci ge/
nerali miſtro ⁊ ſuis ſucceſſorib⁹ canonice intrā/
tib⁹ vel ſubſtitutis exhibebunt quādiu in obe/
dientia ⁊ vnitate ſancte romane eccl̄ie fuerint.
Ordinamus etiam ꝙ diffinitores capitulorū
gn̄alium ⁊ ꝑuincialium anteq̄ʒ ſua exequātur
officia p̄ſtent in p̄ſentia ipſoꝝ caploꝝ corpora/
liter iuramētum: ꝙ ſuū offm̄ fidelr̄ exercebūt.
Electores etiam gn̄alium ⁊ ꝑuincialiuʒ mini/
ſtroꝝ anteq̄ʒ ad electionez ꝑcedant in p̄ſentia
dictoꝝ caploꝝ iurare teneantur ꝙ nullum eli/
gent quem ſciant vel credant indignum. Ele/
ctorib⁹ aūt cuſtodum ⁊ guardianoꝝ diſtricte p
obiam iniungim⁹: q̄tenus in eligendis ſe ha/
beant ſm deuʒ ⁊ puras ⁊ rectas ꝯſcientias eo/
rūdem. Ipſis etiā cuſtodibus ⁊ guardianis in
virtute ſancte obie iniungimus ꝙ in cōmiſſis
ſibi officijs diligēter ⁊ fideliter ſe habeant.

¶ De familia ⁊ expenſis generalis miniſtri ⁊
ratione reddenda. Cap. xv.

p **Reterea** ordinam⁹ ꝙ gn̄alis
miſter duos frēs no
tabiles ꝑuidos ⁊ diſcretos habeat ſo/
cios: vnum ciſmōtanuʒ ⁊ alium vltramōtanū
p eundem de ꝯſilio ꝑuincialium miſtroꝝ ⁊ in
generali caplo habito aſſumendos: ⁊ ſi eos vel
alterum eorum mori vel impediri ꝯtigerit lo/
co eius vel eorum alium vel alios ſm modum
premiſſum de cōſilio aliquoꝝ diſcretorum de/
beat ſubrogare: ⁊, nihilomin⁹ habeat duos fra/
tres alios dicti ordis boni teſtimonij ſocios ⁊
duos honeſtos famulos qbus dūtaxat debeat
contentari. Eidem autez generali ⁊ prefatis ſo
cijs ⁊ famulis ꝑuideať moderate in ſuis neceſ/
ſarijs per conuentus ſeu cuſtodias vel prouin/
cias prout eſt hactenus in ordine conſuetum.
Ipſe vero generalis miſter pro ſe ⁊ his q erunt
ſecum non ꝑmittat: imo fieri ꝑhibeat exceſſi/
uas expenſas. De his vero que ſibi romane p/
ſone vel officij: dari legari vel offerri vndecūq;
continget: per vnum de p̄dictis ſocijs reddat
in capitulo generali debitam rōnem.

¶ De viſitatione generalis miniſtri. Ca. xvj.

o **Rdinamus** etiaʒ ꝙ gene
ralis miniſter
teneatur oēs ꝑuincias dicti ordis tri/
bus dūtaxat exceptis inferius deſignatis infra
decē annos poſtq̄ʒ ad officium miſteriatus aſ/
ſumptus fuerit pſonaliter viſitare ⁊ in viſitan/
do eaſdem prouincias illum ordinē teneat qui
expedientior

expedientior vel expeditior videbitur capitulo
generali. Et poſtq̄ʒ viſitauerit vnam ꝑuinciā:
nunq̄ʒ poſtea cauſa viſitationis ad eā reuertať
priuſq̄ʒ oēs reliq̄ ꝑuincie ab eo fuerint viſitate.
Qđ ſi forſan aliqs caſus arduus emerſerit pp
quē prouincia viſitata plus alijs q̄ viſitāde ſue
rint indiguerit viſitari: tūc dictus generalis: ſi
p miniſtrū prouincialem ⁊ prouinciale capitu
lum ꝑuincie viſitate fuerit requiſitus vel gn̄a/
li capitulo: vel ipſi gn̄ali miniſtro pp magnaʒ
neceſſitatē vel magnū periculū videbiť fore ad
eādem ꝑuinciam cauſa viſitationis intermiſ/
ſis alijs prouincijs redeundū: poſſit ad eandē
cauſa viſitationis redire ꝑuinciaʒ ne animaꝝ
ꝑfectus aliquatenus negligať. Ubi aūt ex qua
uis cauſa rationabili hmōi viſitatiōis ordinez
interruperit ipſa cauſa ceſſante eūdem ordinē
viſitādi reſumat. Et vbi viſitationē p̄deceſſor
dimiſſerit ibi eādem viſitationē debeat inchoa
re ſucceſſor. Si vo eūdē gn̄alem miſtrum con
tingerit legitime ipediri ꝙ pſonaliter viſitare
nō poſſet: tūc p aliū vel alios idoneos dicti or/
dinis fratres hmōi viſitationis offm̄ exequa/
tur. Ad tres vo ꝑuincias vt p̄fertur exceptas
quas gn̄alis miniſter nō teneať pſonaliter viſi/
tare vʒ Hibernie. Grecie ac Terre ſancte infra
eoſdē decē ānos mittat dictus gn̄alis frēs ido/
neos ⁊ diſcretos ad hmōi viſitationis officiuʒ
exequendum de cōſiglio generalis capituli de
putandos qui ipſas prouincias viſitare tenean
tur tam publice q̄ʒ priuate.

¶ De viſitatiōe miſtroꝝ ꝑuincialē. Cap. xvij.

s **Inguli** quoq; miniſtri prouin/
ciales illi. vʒ. q paruas
prouincias hn̄t ſingulis ānis: q vo ma
gnas hn̄t ꝑuincias de triennio in triennū ad
minus ꝯuentus ⁊ alia loca prouinciaꝝ ſuaꝝ vi/
ſitare ⁊ cōplere in eis viſitationis offm̄ teneā/
tur: q ſi rationabili cauſa ceſſante non fecerint
a ſuis miniſterijs debeāt amoueri. Prefat⁹ quo
q; gn̄alis miniſter teneať fideliter facere relatio
nē in. c. gn̄ali de ſtatu ꝑuinciaꝝ q̄ p eū fuerint
viſitate. Et quilibet ꝑuincialis miniſter in eo/
dem capitulo generali hoc idem facere tenea/
tur de ſtatu ꝑuincie ſibi cōmiſſe ⁊ quicunq;
alij qui prouincias viſitabunt.

¶ De deſtitutione ⁊ renouatione miniſtroruʒ
prouincialium. Cap. xviij.

q **Uia vero** circa electionem ⁊
inſtitutionē mini/
ſtroꝝ prouincialiuʒ eſt p ꝯſtitutionem
felicis recordationis Clemētis pape quinti p̄/
deceſſoris nr̄i ſufficienter prouiſum nihil ſuper
hoc duximus innouādū. Sed cū eadē ꝯſtitu/
tio in deſtitutione eorūdem prouincialiū mini
ſtroꝝ ſeruari voluerit ꝙ hactenus in ipſo ordi
ne extitit obſeruatū obſeruātiā hmōi cū qbuſ
dā nr̄is ordinatiōib⁹ vel additiōib⁹ deiceps vo
lum⁹ mō ſubſcripto in ordine ipſo teneri vʒ ꝙ
in. c. gn̄ali ꝑuinciales miſtri ſi p̄ſentes fuerint
p ſe renunciare teneātur: vel p lr̄as ſi abſentes
quoꝝ renūciatio a gn̄ali miſtro vel ab eis q te/
nebūt capitulū loco ei⁹ cū aſſenſu capli gn̄alis:
ſeu maioris partis numero eiuſdē ſi videbitur
admittať. In. c. aūt ꝑuinciali quū deſtituendi
fuerint deſtituanť p p̄dictū gn̄alē vľ viſitatorē
ſup hoc ſpāliter deputādū de ꝯſenſu ipſius pro
uincialis capli ſeu maioris partis numero eiuſ
dē. Extra vo dicta capitula nō deſtituanť niſi
pro graui crimine notorio euidētia rei legiti/
me ꝑbato ſeu ꝯfeſſo: ſiue pro inſufficiētia mani
feſta vel pro ſui regiminis inutilitate ꝑbata ⁊
tūc fiāt hmōi deſtitutionis p dictū gn̄alē ſeu vi
ſitatorē cū ꝯſilio ⁊ aſſenſu duodecim proboꝝ ⁊
diſcretoꝝ frm̄ vľ maioris partis numero eorū/
dē ⁊ p̄ſertim cuſtodū ꝑuincie cui⁹ eſt miniſter
ſi cōmode haberi poterit p̄ſentia eorūdē cuſto
dū ⁊ veriſimiliter ijdē cuſtodes nō p̄ſumātur
ſuſpecti. Qđ ſi qs p̄dictoꝝ miniſtroꝝ extra p̄/
dictū capitulū gn̄ale ſpōte vel abſolute renun/
ciare voluerit ⁊ cū inſtantia petierit ſe abſolui
poſſit gn̄alis miſter renūciationē hmōi admit
tere ſi ei videbitur rationabiliter admittenda.

¶ De familia ⁊ expēſis miniſtroꝝ ꝑuincialiū
⁊ ratione reddenda per eos. Cap. xix.

q **Uilibet** ēt ꝑuincialis miniſter
de ꝯſilio ꝑuincialis ca
pituli vnū ſociū prouidū ⁊ diſcretū aſ/
ſumat q̄ʒ ſi mori aut impediri contingat aliuʒ
ſubroget de ꝯſilio diſcretorum ⁊ nihilominus
habeat vnum fratrem ſcriptorē fidelem ⁊ vnū
honeſtum famulum ⁊ his tantum debeat con
tentari cuilibet in neceſſitatibus ſuis prouidea
tur per conuentus ſue prouincie. Ipſe vero p/
uincialis pro ſe ⁊ his qui ſecum erunt nō per/
mittat imo fieri prohibeat exceſſiuas expēſas.

De his aũt que ſibi rõne pſone vl' officij offerri legari vel dari vndecũq; ꝯtigat in capl'o ꝓuinciali reddat fidel'r rõnem. Quum aũt predicti gñalis vel ꝓuincialis miſtri de loco ad locum cõducenſ a fribus ꝓuideaſ ne hmõi ꝯductus fiant in cioisvel al's ſupflue ſiue imoderate expenſe: nec habeãt a ꝯuentu niſi duos fratres q eos ducant pro expenſis huiuſmodi faciendis.

¶ De cuſtodum ⁊ guardianorum electione ⁊ confirmatione. Cap. xx.

S Tatuimus inſup vt deinceps guardiani in ſingulis locis cõuentualibus dicti ordis eligãtur p ꝯuentus eorundem locoꝝ die ad celebrãdum electionem hmõi p eorundem vicarios ꝯuentuũ aſſignata. In quoꝝ electionem nullus vocẽ habeat niſi q ſaltez. xxv. annũ ſue etatis attigerit ⁊ in ſacris fuerit ordibus ꝯſtitutus: nec in hmõi electiõe vocez habeant fratres alij non conuẽtuales: lz morenſ ibidez q erũt de ꝓuincijs alienis niſi eiuſdẽ loci lectores exiſterẽt. Electio aũt Guardiani pariſiẽſis fiat vt hactenus ẽ ꝯſuetũ. Cuſtodes vo in die que apud eos craſtinũ diffõnis ꝓuincialis nũcupaſ eligãtur p frẽs diſcretos cuſtodiarum: qbꝰ de cuſtodibus fuerit ꝓuidẽduz ex pte ꝯuẽtuũ vel capl'oꝝ cuſtodialiuz more ſolito ad capl'm prouincie trãſmiſſos. Guardiani vo in hmõi electione vocẽ nõ hẽant niſi p capl'a cuſtodialia vel p ſuos ꝯuẽtus fuerint ꝑ diſcretis trãſmiſſi. Si vo cuſtodez aliquẽ p quattuor mẽſes añ ꝓuinciale capl'm mori vel ab offõ abſolui vel moueri ꝯtingat: de ſingulis cõuẽtibꝰ ſue cuſtodie ſinguli diſcreti p ꝯuẽtus electi ad pncipalem locũ cuſtodie die certa p illius loci pncipalis guardianũ aſſignata ꝯueniant pro electione hmõi celebrãda. Dictaꝝ vo electionuz tam cuſtodũ q̃z guardianoꝝ ꝯfirmatio ptineat ad gñalem vel ꝓuincialẽ miſtrum. Et ſi ad electiones hmõi p viam ſcrutinij ꝓcedaſ ⁊ votis in diuerſa diuiſis electiões plures in diſcordia celebrari ꝯtingat illa que a maiori parte numero oium vocem in dicta electione habentium: nulla zeli vel meriti colatione habita fuerit celebrata exceptione ſeu ꝯtradictione quacunq; partis alterius nõ obſtante: per dcm̃ miſtrum de conſilio diſcretoꝝ de ordine: prius tñ ex officio ꝓut ſpectat ad ipm dil genti examinatione premiſſa ꝯfirmetur vel infirmetur: prout ei ſm deum viſum fuerit expedire. Et ſi fuerit infirmata ad dictos electores electio reuertatur: niſi eligerent ſciẽter indignum quo caſu ad dictum Miniſtrum illa vice ipſo facto ꝓuiſio deuoluatur ⁊ eadẽ fiat ↄuolutio: ſi dicti electores die predicta ad eligendum Guardianum ſeu Cuſtodem vt premittiſ aſſignata vel ordinata Guardianum vel Cuſtodem eligere ꝑtermittãt. In electionibus quoq; predictis vel confirmationibus eorundẽ nõ intendimus electores ſeu ꝯfirmatores formis aut ſolemnitatibus alijs quibuſcũq; a iure ſtatutis arctari.

¶ De inquiſitoribus ad capitulum mittendis. Cap. xxi.

C Eterum circa etiã inquiſitiones que ad generalia vel ꝓuincialia capitula ſolent mitti q̃ apud eos viſitationes vocãtur. Auctoritate pſentium ordinamus: ꝙ nulla mittatur ad capitulũ gñale que nõ fuerit prius p prouinciale capitulũ diſcuſſa: examinata: ꝓbata legitime approbata a maiori pte numero ipſius ꝓuincialis capituli fideliter ꝯſcripta: lecta: ⁊ ſigillata corã oibus ſigillis Miſtri cuſtodis ⁊ guardiani loci in quo capitulũ celebratur. Ubi aũt facto ꝓuinciali capitulo aliqd adeo graue emergeret: ꝙ ſine periculo graui vſq; ad ſequẽs ꝓuinciale capitulũ differri nõ poſſet: tũc p Cuſtodem guardianũ ⁊ fratres loci vbi illud ꝯtigerit priꝰ diſcuſſum ⁊ examinatũ de ꝯſilio Miniſtri vel Uicarij ꝓuincie deſtinetur capi. gñali. Quod ſi dictum miniſtrũ tangeret: tunc p predictos modo ꝯſimili diſcuſſum ⁊ examinatũ de ꝯſilio vicarij mittatur. Si aũt dictũ vicariũ tãgeret: tũc eodẽ mõ diſcuſſum ⁊ examinatũ mittaſ p ꝑdictos de ꝯſilio dicti miſtri ad dictũ capitulũ gñale. Nulla ẽt inqſitio vel viſitatio ad capitulũ ꝓuinciale portef: niſi ꝓus fuerit diſcuſſa ꝓbata examinata legitime ⁊ in terminis explicata ⁊ approbata a maiori pte numero frm̃ loci in quo fiat fideliter ꝯſcripta lecta ⁊ ſigillata corã oibꝰ fribꝰ ipſius loci ſigillo. Q̃n aũt diſcutienſ mittẽda ad capitulũ gñale vel ꝓuiciale dil gẽter grauia examinenſ ⁊ ſpãliter inqraſ de ſciẽtia: viſu: auditu: loco tpe: mõ: ⁊ d alijs circũſtãtijs ad factũ ptinẽtibꝰ: ⁊ hec forma in inqſtione ſeu viſitatiõe q̃libꝫ obſeruef. Ordinamꝰ ẽt q ea que

q̃ in hmõi inqſitionibꝰ ſeu viſitatiõibꝰ repta fuerit ꝯſcripta p itegrũ cũ nomibꝰ denũciãtiũ: accuſantiũ: deponẽtiũ: ⁊ depoſitiõibꝰ teſtiũ: ⁊ nõ ſolũ ꝯcluſiões atteſtãtiũ: ipẽ atteſtationes ex integro trãſmittãſ vt q̃libet ⁊ a quo dictũ fuerit plenius agnoſcaſ: nec in hmõi viſitatiõibꝰ cuiuſcũq; accuſatio: denũciatio ſeu depoſitio recipiaſ: niſi prius ab eodẽ accuſante: denũciante: ſeu deponẽte: de calũnia ⁊ malitia ac vitate dicẽda pſtito iuramẽto inſinuenſ ⁊ exponanſ ẽt añq̃z recipianſ: accuſatões: denũciatões ſeu depoſitiões hmõi accuſatoribꝰ ſeu denũciatoribꝰ cũ teſtibꝰ pene excõmunicatiõis ⁊ alie ꝯtra calumniatores ſeu falſo deponentes per ſtatuta dicti ordinis prouide vt dicitur promulgate.

¶ De denunciatiõibus ⁊ inquiſitionibus exceſſuum. Cap. xxij.

V T autem circa correctionez exceſſuũ delinquẽtiũ frm̃ deinceps certiꝰ ꝓcedaſ ⁊ via calũnijs ꝑcludaſ. Statuimus vt exceſſus enormes frm̃ de qbꝰ aliqs ꝯdẽnatꝰ: aut ꝯuinctꝰ legitime ſeu iudicialiter ꝯfeſſus: vel q euidentia rei erũt notorij regiſtrenſ in libris ordinis in qbꝰ talia ſolent ſcribi. Enormes aũt itelligi volumꝰ in hoc caſu illos pro qbꝰ in dicto ordine grauiores ⁊ ꝯfuſibiles pene ꝯſueuerũt imponi. Si vo exceſſus enormis occultꝰ tñ p vnũ ſoluz ꝯtra aliquem dicti ordinis frẽm al's bone fame alicui ſuperiori ipſius ſecrete denunciari ꝯtingat: nõ recipiaſ hmõi denunciatio vt ꝑponiſ cauſa ad inquiſitionẽ ſeu diſcuſſionẽ iudicialez nõ ꝓcedaſ: niſi denũciãs requiſituſ p ſupreiorẽ eorũdẽ dicat ſe fore paratũ ea q̃ ſic dixit ⁊ ꝓut ea denũciat deponere vt teſtis ⁊ in pñtia denũciati iurare: nec regiſtreſ talis denũciatio in dictis libris ordis niſi pfatus ſupior veriſil'r credat vel exiſtimet poſſe ſup denunciatis exceſſibus teſtes alios idoneos reperiri. Poſſit tñ ſupeis hmõi denunciatio p ipſum ſuperiorẽ recipi vt denunciatio q̃zto breuius poterit in ſecreto maneat ſi ⁊ prout diſcretioni ſue videbitur faciẽdũ. Ubi aũt denũciator ſeu teſtis alius idoneus ſup hmõi ocultis exceſſibꝰ poſtea appareret poſſit ſupior ad ſecretã ſi ei viſum fuerit ẽt ſi denũciatꝰ abſens ⁊ remotꝰ extiterit iformationẽ ꝓcedere tã pmum q̃z ſecũdum: ⁊ quoſcũq; alios teſtes idoneos recipe recepto ab eis priꝰ corpali iuramẽto: iformationẽq; hmõi ⁊ in pfatis libris regiſtrareſ tñ ifra biẽniũ q̃z cito cõmode poterit ſup pdictis iuſtitiã facere teneatur. Qđ ſi ifra pdictũ biẽniũ pfatus ſupior denũciatũ nõ vocauerit ⁊ ea de qbus delatio ſiue ꝯtra eũ iformatio ſeu regiſtratio facta extiterit ei nõ expoſuerit vt pferſ ipſo elapſo biẽnio iformatio ſeu regiſtratio ſeu ꝓceſſus hmõi ipſi denũciato nocere non poſſit. Si vo plurium ſingulariũ pſonaꝝ teſtimonia ꝯtra frẽz aliquẽ ſup exceſſibꝰ eiuſdẽ gñis hẽanſ ex qbꝰ ꝓbabil'r redđaſ ſuſpectꝰ tũc ad veritatis inqſitionem pleniorem ẽt ſi expediens videbiſ p arctationem pſone ꝯtra q̃z habebunt hmõi teſtimonia ꝓcedaſ ſm modum ſuſpitiõis ⁊ q̃litatez exceſſus ac ſtatũ ⁊ ꝯditionẽ pſone. Et ſi crimen p inqſitionẽ hmõi nõ ꝓbeſ ipſeq; denũciatus remaneat iſamatꝰ donec indicaſ ei purgatio vel alio mõ ꝓuideaſ ordis honeſtati ⁊ fame denũciati. Cõtra tñ iſamatos apud bonos ⁊ etiã graues vniꝰ denũciatio de enormi exceſſu lz ſecrete facta fuerit ſcribaſ: ⁊ in prefatis libris ordis regiſtreſ: ⁊ ad inqrẽdũ veritatẽ exceſſuũ ꝓut ꝓxime de alijs pmittiſ ꝓcedaſ ẽt ſi expediens videbiſ p arctationẽ pſonaꝝ ipſaꝝ ſm modũ ſuſpitionis: qualitatẽ exceſſuum: ⁊ ſtatũ ac cõditionẽ pſonaꝝ. Et ſi exceſſus p inqſitionẽ hmõi nõ ꝓbeſ ipſi quoq; remaneant infamati donec indicaſ ei purgatio vel ꝓut pmittiſ ꝓuideatur al'r fame frm̃ ipſoꝝ ⁊ ordis honeſtati. Ceteruz miſtris cuſtodibꝰ ⁊ viſitatoribꝰ diſtricte pcipimus: vt ea que vt pmittiſ fuerint regiſtranda fideli ſcripture comẽdẽt: ⁊ toto regimis ſeu officioꝝ ſuoꝝ tpe cuſtodiant diligenter: diſtricte nihilominꝰ pcipientes eiſdez ⁊ alijs qbuſcũq; dicti ordis ne libros pdictos ſeu acta q̃ in ipſis notata vel ſcripta fuerint vel aliquid đ eis deleant: ſubtrahant: cõburant: vel al's deſtruant ſiue mutẽt vel hoc fieri mãdent p alios: vel pmittãt ſine gñalis miſtri ſpãli licẽtia ⁊ expſſa. Qđ ſi qs pdictorum hmõi libros ſeu acta vel aliquid de eiſdẽ ſcienter ⁊ malitioſe delere ſubtrahere: cõburere: deſtruere ſeu mutare ſine pdicta licẽtia: aut alia in eis falſo ſcribere vl' ſcribi facere: vel ſi quiſq̃z pfati ordis dictis miſtris cuſtodibꝰ ſeu viſitatoribus inferior ipſis ignorantibus vel iuitis clauſuras vel ſigilla ſub qbus huiuſmodi libri ſeu acta ſeruantur frãge

re vel apire ſcienter vel malitioſe pſumpſerit
ſniam excōicationis incurrat a qua per gn̄alez
dūtaxat miniſtruz vel p eum cui hoc ipſe duxe
rit cōmittēdū poſſit abſolui. Et ſi de hoc legi/
time fuerit ꝯuictus pena carceris puniat. Qū
vͦ predictos Miniſtros. Cuſtodes aut viſita/
tores ab officio remoueri vel eos eidem renū/
ciare ꝯtingerit ſucceſſoribus ſuis libros ꝛ acta
predicta integralr̄ tradere ꝛ relinquere p obiam
teneant. Si tn̄ ꝯtra hmōi ſucceſſores in libris
ſeu actis hmōi vel regiſtris aliqua hēant tran/
ſcribantur plene ꝛ itegre in libris ſeu regiſtris
generalis miniſtri de ipſius miniſtri gn̄alis li/
centia ſpāli anteq̄z tradant vel relinquant ſuc
ceſſoribus ſupradictis: ꝛ de libris alijs ꝺleant:
de qbus libris ſeu regiſtris gn̄alis miniſtri nū/
q̄z talia aut quecūqz alia que in eis ſcripta fue/
rint deleant vel imutent ēt per ipm̄ gn̄alez mi
niſtrum: ſm̄ put veritas ſe habuerit ppetuo i/
corrupta remaneāt in eiſdem. ¶ Preterea or/
dinamus ꝙ ſi in puincia cuſtodia vl̄ ꝯuētu ali/
quo fuerit turbatio vel diuiſio iter frēs que per
puincialē miſtruz tolli nō poſſit Gn̄alis mini
ſter p ſeipm̄ vl̄ p viſitatorē vl̄ viſitatores viſitet
hmōi puinciam cuſtodiā vel cōuentum ꝛ eos
quos reperit talium turbationū ꝛ diuiſionum
actores: ſi in officijs fuerint cōſtituti eos amo/
ueant ab officijs ipſis de ꝯſilio diſcretoꝝ: put
ſupius duximus ordinādum: ꝛ tā ipſos in offi
cijs ꝯſtitutos q̄z alios q non fuerint in officijs
ꝯſtituti ſi viſum fuerit expediens de ſui expul/
ſiōe puincie vel alr̄ puniāt put pacifico ſtatui
ordis expedierit ꝛ culpa exigerit eorūdem.

¶ De caplo culpaꝝ fiēdo ter in ebd̄s. c. xxiij.

p Ro ſalubri quoqz puritatis aug/
mēto dicti ordis. Tenore pſen
tium duximus ordinandum ꝙ caplm
culpaꝝ vt audiuimus ſm̄ morē in dicto ordi/
ne obſeruatū hactenus ſemel dūtaxat ꝯſuetuz
in ſeptimana teneri fiat: ꝛ teneat deinceps ppe
tuo ad minus trib⁹ diebus cuiuſlibet ſeptima/
ne in qbuſcūqz locis ꝯuētualibus eiuſdē ordis
ꝛ alijs in qbus erūt ſaltem ſex frēs vel ſupra: ac
ēt in qbuſcūqz alijs in qbs dcm̄ caplm fieri cō
ſueuit. In quo qdez caplo culpaꝝ quotidiane
culpe ac negligētie ſigillatim ꝛ ſpecifice plene
recognoſcant: ꝛ recognite debite puniant. Or
dinent aūt ꝛ ſtatuāt miſtri ꝛ guardiani in ſin/
gulis locis pdictis ꝛ preſertim in illis in qui
bus erunt ſtudentes ſiue ſtudia ſic prudenter
horam hmōi capitula celebrādi ſm̄ qualitatez
pſonaꝝ: varietatē tēpoꝝ: ꝛ ꝯditionē locoruz ꝛ
alijs oibus pēſatis in talib⁹ q̄ ſm̄ datā eis a deo
prudētiā viderint expedire: ita ꝙ ipſa capitula
plene fieri ꝛ teneri valeant trib⁹ dieb⁹ pdictis:
ꝛ dicte culpe ꝛ negligētie recitari ꝛ puniri put
ſuperius eſt pmiſſuz. Et nihilominus diuinis
officijs: ſmonib⁹: lectionib⁹ ꝛ alijs q̄ expedien
da fuerint ſufficienter vacari quēadmoduz in
pluribus religiōibus laudabiliter obſeruatur.
Preterea ordinamus ꝙ ſi miſter gn̄alis ſeu p/
uinciales: ſeu cuſtodes vel guardiani: ſiue qui
nis alij pſidētes dicti ordis reperti fuerint cri/
minoſi: ſeu puaricationis ordis: aut bti Frāci/
ſci regule ꝯtēptores: ſiue notabiliter negligen/
tes ꝛ remiſſi ꝛ ſpecialiter ſi ordinationes ꝛ ſta/
tuta nr̄a pſentia: vel ſtatuta regularia dicti or/
dinis nō faciāt quātū in eis fuerit obſeruari ab
eorum officijs ſeu preſidentijs deponantur.

¶ De procuratore. Cap. xxiiij.

ſ Urſus ordinamus ꝙ procura/
tor gn̄alis dicti ordinis
p miniſtrū gn̄alē in gn̄ali. c. ꝯſtituat de
cōſilio ipſius capituli vel maioris ptis ipſius.
Et ꝙ in quolibet. c. gn̄ali regratur miniſtroꝝ
ꝛ diffinitoꝝ ꝯſiliū. An videlicet hmōi pcura/
tor ſit i officio retinēdus: an vͦ ammouēdus ꝛ
alius ſubrogandus ꝛ ſup hoc fiat illud ꝙ capi
tulū vel maior ps dicti capli numero duxerit
ꝯſulēdū. Si tn̄ poſt ipſum gn̄ale capitulū pcu
ratorē ipſum p generalē miniſtrū aut p cōmiſ/
ſariū ſuū inſufficientē vel inutilez legitime re/
periri ꝯtingat idē gn̄alis miniſter de maturo
bonoꝝ ꝛ diſcretoꝝ dicti ordinis ꝯſilio ipſum
āmoueat: ꝛ de ꝯſilio eorūdē alium ſufficientē ꝛ
idoneum ꝯſtituat vſqz ad primū gn̄ale capitu
lū duraturꝝ. Et mō ꝯſimili ꝯſtituat alius vſqz
ad dictū capituluz gn̄ale dūtaxat pmanſurus.
Si pfactū pcuratorē mori vel infirmitate diu
tina detineri aut alr̄ ſic impediri ꝯtingat ꝙ cō/
mode exequi officiū pcuratoris nō poſſit. Et
tūc in. c. nouiter inſtituat idez ſubſtitutus vel
alius de ipſius capituli ꝯſilio vt ſuperius eſt p/
miſſus. Si aūt hmōi pcurator natione fuerit
ciſmōtanus aſſignet ei p dictū gn̄alē miniſtrū
ſocius vltramōtanus q ſit puidus ꝛ diſcretus.

Si vero

Si vͦ dictus procurator fuerit vltramōtanus
aſſignet ei: vt pdicit: ſocius ciſmōtanus. Gn̄a/
lis ꝛ pcurator ordis victū recipiat a ꝯuētu lo/
ci vbi eſt romana curia. Ueſtimēta autez ꝛ alia
necēia recipiat a miſtris puincialib⁹: put eſt ha
ctenus ordie fieri ꝯſuetū. De his aūt q̄ a dictis
miſtris recepit ꝛ alijs vn̄cūqz obueniētibus ſi/
bi rōne pſone vel officij in. c. gn̄ali reddat fide/
liter rōnē: ꝛ moderatas expenſas faciat: ab ex/
ceſſiuis expēſis puide abſtinēdo vel recepta a
dictis miſtris expēdat pro particularib⁹ ꝯuen/
tibus ſeu pſonis vel pro cōibus cauſis ꝛ nego/
cijs ſiue pro vtilitate cōi ordinis ſupradicti. Ca
ueat aūt ne munera vel donaria recipiat a frib⁹
dicti ordinis pcurator pfatus. Cuſtodes etiam
de receptis ꝛ expēſis p eos ſiue ratiōe officij vl̄
pſone ānis ſingulis in puincialib⁹ capitulis fi/
deliter reddāt ratiōe. Guardiani aūt ꝛ ceteri
officiales ſeu adminiſtratores qcūqz hoc idem
in pſentia cuſtodū ꝛ ꝯuentuū ſuoꝝ ſeu ipſoruz
q per Cuſtodes ꝛ ꝯuētus eoſdē ad hmōi fue/
rint deputati facere teneant. Nō intēdim⁹ au/
tē p pdicta piudicare in aliquo ꝯſuetudini vel
ſtatutis ſeu ordinationib⁹ dicti ordinis ſeu ſin/
guloꝝ locoꝝ eiuſdē ſi q̄ fuerint p q̄ ad redden/
dū ſepius rōnē hmōi teneātur. Premiſſis aūt
adijcimus ꝙ in reddēdis rōnib⁹ ſeu computis
p Guardianū ſeu puiſorē aut quoſcūqz alios
officiales ſeu adminiſtratores ꝯuētus Pariſiē
ſis pſentes eſſe debeant qnqz de ſtudētibus ibi
dē: q apud eos aſſiſtētes vocātur: q computa
hmōi audiāt ꝛ examinent diligēter ꝛ defectus
ſi quos reperit in rōnib⁹ ſeu cōputis aut pui/
ſione vel adminiſtratiōe pdictoꝝ exponāt fri/
b⁹ de ꝯſilio ſupradicti ꝯuēt⁹ Pariſiēſis vt ipm̄
ꝯſiliuz prouideri faciat de remedio oportuno.

¶ De pdicatorib⁹ ꝛ ꝯfeſſoribus. Cap. xxv.

o Rdinamus ēt ꝙ prouin/
ciales miſtri:
extra eoꝝ capitula puincialia non eli/
gant vel aſſumant frēs ad pdicationis verbi
dei ſeu ꝯfeſſionū audiēdaꝝ officia priuſq̄z gn̄a/
lis ſeu miſtri pdicti frēs deputēt ſeu aſſumant
ad officia memorata diligētius examinent ad
eadē officia pmouēdos ꝛ recipiāt teſtimoniuz
d ipſoꝝ vita ꝛ ſufficiētia a frib⁹ fide dignis ꝛ no
titiam hn̄tib⁹ de ipſis fribus pmouendis: ꝛ de
eoꝝ ac cuſtodialiū diſcretoꝝ ad puinciale capi
tulum trāſmiſſoꝝ ꝯſilio illos deputent ꝛ aſſu/
māt. Et nihilomin⁹ miſter gn̄alis q taz itra q̄z
extra caplm frēs pdictos ad pdicta officia va/
leat aſſumere quū ex̄ caplm eos aſſumē volue/
rit teſtimoniū ꝛ ꝯſilium ſuoꝝ miſtri ꝛ cuſtodis
adhibeat ꝛ ingrat ſi pn̄tiam hēat eorūdē: alio/
quin p ipſoꝝ lr̄as ſi cōmode fieri valeat: ꝛ ſi ad
dicta officia aſſumēdi dicto miſtro ꝛ pfatis di/
ſcretis cuſtodialib⁹ videant idonei. Sup quo
eoꝝ ꝯſcias oneram⁹ aſſumant ꝛ ordinent per
ipm̄ gn̄alē miſtrum ad officia ſupradicta. Qui
aūt ad hmōi offm̄ ꝯfeſſiōis aſſumunt priuſq̄z
hmōi offm̄ exequant: ſint ſufficienter iſtructi
de caſib⁹ ſedi aplice ꝛ dioceſano epo reſuatis ac
de phibitionib⁹ ꝛ penis a iure ſtatutis ꝯtra ip/
ſos q temeritate ppria in caſib⁹ pdictis abſol/
uunt vel in alijs in qb⁹ abſoluere non pn̄t. Ca/
ueant aūt frēs pfati q ad ꝯfeſſionū audiendaꝝ
offm̄ aſſūpti fuerint vt nō paſſim pnias pecu/
niarias iponāt: ꝛ in caſu i quo pnia pecuniaria
imponēda rōnabilr̄ fuerit vel ſatiſfactio idicē/
da nō mādent eam vel pcurēt ſibi vel alijs ſin
gulis fribus vel ꝯuentibus ſui ordis diſtribui:
vel etiaz erogari. Miſtri aūt cuſtodes ꝛ guar/
diani cōpellant frēs etiā notabiles ad audien/
das ꝯfeſſiones nō ſolum potētuz ꝛ diuitū: ſed
etiam paupeꝝ pſonaꝝ. Ordinamus ꝛ diſtricte
mādamus: qꝺ ꝯfeſſiones mulieꝝ audiantur in
aliquo patenti loco eccleſie: vel alio honeſto ꝛ
etiam patēti: ꝛ nihilomin⁹ ſeruent q̄ circa hoc
ſunt in dicto ordine puide iſtituta. Per pmiſ/
ſa aūt nō itēdimus pfate ꝯſtitutioni felicis re/
cordatōis Bonifacij pape. viij. pdeceſſoris nr̄i
que icipit. Sup cathedram: derogare.

¶ De fratribus euntib⁹ ſeu mittēdis ad par/
tes infidelium. Cap. xxvj.

d E fribus aūt ad ptes ifideliū
pro pdicatōe verbi
diui mittēdis. Ordiam⁹ ꝙ gn̄al̄ miſter
nullos frēs licētiet vl̄ mittat ad dictas partes:
niſi phabito teſtimonio miſtri puincialis cui⁹
erunt frēs mittendi. Prouicialis aūt miſter p
obiam ſup h̄ regſitus teneat phibere fidele te/
ſtimoniuz veritati. An. vz. frēs hmōi ſint ido/
nei ad mittēduz. Ante vͦ q̄z hmōi teſtimoniū
phibeant frēs mittēdos de fide ꝛ doctrina q̄z
ſequunt vel hactenus ſecuti ſunt ijdem miſtri
puinciales examinēt diligēter: ꝛ nihilominus

frm̄ diſcretoꝝ hmōi frm̄ notitiam hn̄tium re/
grāt teſtimoniū ⁊ ꝯſiliū dare ꝑ eandē obiꝫ te/
neant. Ita ꝙ nullus de aliquo errore vel ſupſti
tioſa doctrina: vel de mala ꝯuerſatōe ſuſpectus
ad ptes hmōi deſtinet. Prouinciales v̄o miſtri
nullū ad memoratas ptes mittāt ſine ꝯſcia ⁊ li
cētia gn̄alis miſtri: ⁊ nihilominꝰ illos quos ide
hēant: que p̄miſſa ſunt ꝑ omnia obſeruare.

¶ De adhibendis ad conſilia fribus ⁊ de mō
tenendo in eis. Cap. xxvij.

p **Reterea** ſalubriter ꝓuidemuſ ordinādū ꝙ gn̄alis
⁊ ꝓuinciales miſtri eorūqꝫ vicarij: necnō
⁊ viſitatores ſup ꝯfirmatiōe vel ꝓmotōe ſeu ꝓ/
uiſiōe ad officia ordis: ac ēt ſup iudiciali corre/
ctiōe grauium criminū ꝯſiliū decē ꝓboꝝ ⁊ di/
ſcretoꝝ frm̄ nō partialium: ſꝫ zelū dei hn̄tium
regrere teneant vel ſex ad minus vbi cōmode
hri nō poſſent. x. Et auditꝫ rn̄ſis eoꝝ id ꝙ ip/
ſis p̄ſidētibꝰ ⁊ maiori ſeu eq̄li parti nūero dicto
rū ꝯſulētiū videbit exequant. Qꝺ ſi maiori pti
nūero ipſoꝝ ꝯſulētiū aliud q̄ꝫ eiſdē p̄ſidētibus
videat: ⁊ ipſis p̄ſidētibꝰ ꝯſilium ipſius maioris
ptis minꝰ ſanū vel ſuſpectū apeat: tūc in alio lo
co ſolēni ⁊ oportuno totidem alioꝝ ꝓboꝝ ⁊ di
ſcretoꝝ frm̄: ſemel dūtaxat regrāt ꝯſilium non
pſonā: ſꝫ caſum cū debitis ⁊ nec̄ijs circūſtātijs
ſolūmō exp̄mēdo: niſi deliberatōe p̄us ſup hoc
hita ijdē p̄ſidētes videāt fore expediens noiare
pſonā. Qꝺ aūt eiſdem p̄ſidētibꝰ aut maiori vel
eq̄li parti nūero hmōi ꝯſulētium videbit exe/
quant. Qꝺ ſi etiam in hͦ caſu maiori pti nūero
hoꝝ ꝯſulētium aliud q̄ꝫ p̄ſidētibꝰ videat: tūc ſi
ipſis p̄ſidētibꝰ ſm̄ eoꝝ bonas ⁊ rectas ꝯſcias vi
deāt alr̄ q̄ꝫ hmōi ps maior nūero cōſulat iudi/
cādum vel agēdum ſupiorē ꝯſulant vel referāt
negocium ꝓuinciali caplo vel gn̄ali: ꝓut q̄litas
ſeu magnitudo negocij gn̄ali vl̄ ꝓuinciali caplo
ipm̄ exegerit referēdū. Quibꝰ tā p̄ſidētibus: q̄ꝫ
ꝯſulentibꝰ in virtute ſcē obie iniūgimꝰ vt poſt/
poſitis quorūcūqꝫ p̄cibꝰ ⁊ iductionibꝰ odijs ⁊
fauoribꝰ ad id ꝙ eis ſm̄ deuꝫ ⁊ ſm̄ ſuas bonas
cōſcias videbit ſua conſcia dirigere teneat his
que circa predicta vel al̄s ſunt ſuperius ⁊ infe/
rius ordinata in ſuo robore duraturis. Nullus
inſup preſidens ſuam in ꝯſilio ꝑ ſe vel ꝑ alium
aperiat volūtatem anteq̄ꝫ ꝯſiliarij ꝯſilium de/
derint ſup his de qbus ab eis ꝯſilium regrat:

ſed verbis ſimplicibꝰ ⁊ planis illud ſeu illa de
qbus fuerit agēdum ꝓponat: nec ꝯtra aliqueꝫ
de conſiliarijs ipſis ante vel poſt rōne dati vel
dandi ꝯſilij turbationem oſtēdat. Ipſis quoqꝫ
ꝯſiliarijs ihibemus ne ad verba iniurioſa ſup/
ba aut ſciēter ſupflua vel turbationē ſeu impe/
dimentum preſtantia ſe conuertāt: ſed reueren
ter ⁊ humiliter dent conſiliuꝫ ſup his de qui/
bus fuerit impendendum.

¶ De dormitorijs: camerꝫ: ⁊ clauſurꝫ. Ca. 28.

c **Eterum** ordinamus ꝙ nllus frater hēat cameram
clauſam vel a dormitorio ſeq̄ſtratā ex/
ceptis miſtris ⁊ lectoribꝰ ꝯſtitutis in gn̄alibus
ſtudijs: ⁊ ꝙ in cellis ⁊ ſtudijs frm̄ nō habeant
velamina vel clauſure: quominꝰ frēs itus exi/
tes patere poſſint aſpectibꝰ alioꝝ. Magiſtri āt
in theologia ēt non legētes ⁊ ſi ēs emerite ſene
ctutis poſſint de lnia gn̄alis vel ꝓuincialis mi/
niſtri hre cameras a dormitorio ſeq̄ſtratas. In
dcis aūt cellis ⁊ ſtudijs ſeu cameris comedere
vel bibere nō p̄ſumāt: niſi forte i cameris rōne
īfirmitatis vel de lnia miſtroꝝ ⁊ aliq̄ alia rōna/
bili cā: ꝙ ſi ꝯ̄riū fecerint ſm̄ ſupioꝝ ſuoꝝ ar/
bitrium puniant. Volumꝰ ēt ꝙ in locis ordis
ſufficientes clauſuras nō hn̄tibꝰ clauſure hmōi
fieri ꝓcurent: ⁊ ꝙ diebꝰ ſingulis infra ſpacium
cōprehēdens eccl̄iam: oratorium: clauſtrū: dor/
mitorium: ⁊ ſtudia ad dormienduꝫ vel ſtudia a
dormitorio ſepata ⁊ ſecrete nec̄itatis locū: frēs
oēs p̄ter īfirmos ⁊ forenſes ac ſeruitores eoruꝫ
⁊ illos qbꝰ ꝯceſſum eſt hre cameras a dormito/
rio ſepatas: a cōpletorio vſqꝫ ad p̄mū ſignū pri
me diei ſequētis ſe recoligāt ſeu includāt: ſic ꝙ
ꝑ domos alias: vel porticꝰ aut plateas illō tpe
gerl ⁊ orōni debito nullatenꝰ euagent nec ad le
ctores de nocte p̄ſumāt accedē: ēt ſi eoꝝ camē
fuerint īfra iclusionē p̄dictam. Ad īfirmos aut
extra ꝯ̄nem p̄dictaꝫ poſſint de lnia guardiani
vel eius vicarij accedē: ſi caſus nec̄itatis emer/
gat. Loca v̄o dci ordis q̄ ad hmōi iclusionē nō
ſūt diſpoſita q̄ꝫcito cōmode fieri poterit diſpo/
nant: ⁊ huic ſalubri obſeruantie coaptentur.

¶ De edificijs. Cap. xxix.

p **Reterea** volumꝰ ⁊ ēt ordinamus ꝙ i locis dci or
dinis eccleſie aut officine ſeu q̄uis alia
edificia ſumptuoſa nō inchoent nec deſtruant:
niſi deliberatiōe prius habita diligēti ꝑ gn̄aleꝫ
ſeu ꝓuincialem miſtrum: cuſtodē guardianuꝫ: ⁊
diſcretos loci: ⁊ nihilominꝰ iteruenienti aucte
gn̄alis ſeu ꝓuincialis miſtri. Et cū facienda fue/
rint ⁊ ichoanda hmōi edificia caueāt diligen/
ter p̄dicti ⁊ alij ꝙ ꝑꝑ ipſa ſeu occaſiōe ipſorum
ꝯuentus dicti nec̄ia non amittāt: nec loca ipſa
debitis agrauent: ꝯſtōne p̄fati Clementis p̄de
ceſſoris nr̄i edita in ſuo robore duratura. Per
p̄miſſa v̄o vel aliqꝺ p̄miſſoꝝ nō intendimꝰ rl̄e
ipſoꝝ frm̄ ſeu ꝯſtōnibus ac declaratiōibꝰ quo/
rūcūqꝫ romanoꝝ pōtificum p̄deceſſoꝝ nr̄oruꝫ
ſubſtitutis vel factis vel hitis ſup ea in aliquo
derogare: qnimo p̄miſſa oia ⁊ ſingula ſm̄ regu
lam ⁊ ꝯſtitutiones predictas inq̄ꝫtū ipſas tan/
gunt itelligi volumus ⁊ mādamus ſeruari.

¶ De monialibus ſeu minoriſſis. Cap. xxx.

i **Nſuper** quia decet xp̄i famulas ⁊ deuotas āc illas
que mūdanis ꝯtēptis illecebris aduer
ſus principes tenebraꝝ ⁊ ꝯtra ſpūales neqtias
pugnature ſe ꝑ ꝓfeſſionis votum ⁊ diſciplinis
regularibꝰ aſtrixerūt in agone pn̄tis militie ſic
ꝑ rectū iter obſuātie regularis icedere: vt per
pfectā cordis ⁊ corpis puritatē: poſt ꝯſūmatuꝫ
curſum mundialis certamis ſupne vocatiōis
brauium ꝯſeq mereant. Nos ſtatui monialiuꝫ
ſi que ſunt ſub cura ſeu regimie frm̄ ordis mi.
vel erunt in futuruꝫ ſiue minoriſſaꝝ aut ſancte
Clare ſiue ſci Damiani ordinū ſeu qbuſuis vo
cabulis nūcupant p̄rie ſolicitudis ſtudio ꝓui/
dere volētes aucte pn̄tiuꝫ. Ordinamꝰ ꝙ in ſin
gulis monaſterijs earūdē ꝑ ꝓuinciales miſtros
eiuſdē ordis minoꝝ de ꝯſenſu abbatiſſaꝝ ⁊ cō/
uētuū ſeu maioris ptis earūdē nuō aucte apl̄i/
ca certꝰ monialiū nūerus ſtatuat iuxta mōaſte/
rioꝝ ipſoꝝ ſuppetētiam obuētionū ⁊ facultatū
ita ꝙ ex ipſis ꝯgrue valeāt ſuſtētari: ꝙqꝫ vltra
dcm̄ numeruꝫ nulla in eis poſſit recipi niſi de
aplice ſedis aucte ſeu lnia ſpāli vl̄ niſi adeo ip/
ſoꝝ monaſterioꝝ facultates ſeu obuētiōes ex/
creſcerēt ꝙ plibꝰ poſſent ſufficē cōpetēter. Sꝫ
⁊ tūc priꝰ talis excreſcētia referat cap. gn̄ali di/
ctoꝝ frm̄ mi. in quo hēant ordinare quot pſo/
ne ex ipſis fructibꝰ vel excreſcētibꝰ obuētioni/
bꝰ vltra dcm̄ ſtatutū nūeꝝ poſſint poni. Quuꝫ
aūt īfra dcm̄ ſtatutum numeꝝ alicuiꝰ receptio
fuerit facienda talis receptio fieri nequeat niſi

de miſtri gn̄alis vel ꝓuincialis ſpeciali licentia
⁊ expreſſa qbus diſtricte p̄cipimus vt anteq̄ꝫ
hmōi ꝯcedant licētiam diligēter ꝓuideant: ne
aliqua pactio illicita ſeu prauitaſ ſimoniaca in/
tercedat. Si v̄o contingat aliqd gratis offerri
monaſterio ab igredientis parētibus vel ami/
cis eius vel alterius monialis: vel pēſioneꝫ ſeu
redditꝰ alicui moniali vel qcqd aliud donari
vel legari per abbatiſſam ipſam recipiatur ⁊ in
vſu cōmuni ꝯuertat ⁊ nec̄itatibꝰ eius culꝰ con/
tēplatione oblatū: donatū ſeu legatū fuerit fa/
uorabilr̄ ſubueniat. Caueant īſup p̄fati gn̄alis
⁊ ꝓuinciales miſtri ne pro ꝯcedenda predicta
lnia ſeu al̄s vel qua q̄uocūqꝫ occaſione ipſiꝰ vel
quouis alioꝝ colore vel figmēto queſito aliqd
a quacūqꝫ ſeu qbuſcūqꝫ pſona vel pſonis per ſe
vel ꝑ alium ſeu alios ante ipſam lniam vel po/
ſtea recipe q̄nqꝫ p̄ſumant ſeu recipi a qbuſcūqꝫ
alijs etiam ſui ordis ſingularibꝰ fratribꝰ vel cō/
uentibus ſeu dari offerri locis vel fabricis ſeu
alijs vſibus qbuſcūqꝫ dicti ordis vel locoꝝ ip/
ſius faciant ꝓcurent aut quātum in eis fuerit
hoc fieri ꝑmittant etiam p̄textu cuiuſcūqꝫ con
ſuetudinis q̄ꝫ reputamus potius corruptelaꝫ.
Si v̄o ꝯtrarium fecerint ipſo facto ſniam excō
municationis incurrant a qua nequeant niſi ꝑ
ſūmum pontificeꝫ preterq̄ꝫ in articulo mortis
abſolutionis bn̄ficiuꝫ obtinere. Et ſi de hoc le/
gitime conuicti fuerint ab eoꝝ miſterijs ſeu of
ficijs ꝑpetuo deponant. Preterea ordinamꝰ ꝙ
tā abbatiſſe q̄ꝫ alij ſeu alie: q ſeu q̄ bona ⁊ obuē
tiones dictoꝝ monaſterioꝝ admiſtrabūt colli/
gent recipent aut expēdent teneant annis ſin/
gulis coram gn̄ali vel ꝓuinciali miſtro ſeu vi/
ſitatore ⁊ ceteris monialibus ipſoruꝫ monaſte/
riorum ꝓuidis ⁊ diſcretis ad hoc per ꝯuentus
eorūdem monaſteriorum electis de receptis ⁊
expēſis ac de his que eis vel que per eas debē/
tur: ⁊ de ſtatu in quo monaſteria erunt plenaꝫ
⁊ fidelem reddere rōnem. Ordinamus etiam
quod deinceps in ſingulis monaſterijs ſiue lo/
cis ipſaꝝ in nouitate cuiuſlibet abbatiſſe infra
duos menſes poſtq̄ꝫ pacificam poſſeſſionē bo/
norum monaſterij habuerit in p̄ſentia genera/
lis vel prouincialis miniſtri ſeu viſitatoris ip/
ſius monaſterij: ⁊ ſex diſcretarum monialium
eiuſdem: de omnibꝰ bonis eiuſdem monaſterij
mobilibus ⁊ immobilibus ſeſeqꝫ mouentibus

in qbuſcūqꝫ cōſiſtāt fiant īuentaria ſeu regiſtra
ꝯſilia duplicata ſigillis abbatiſſe ⁊ ꝯuent⁹ ſigil/
lata: in qb⁹ iter oia ꝯtineant quot extēt vel de/
ficiant aialia ⁊ q̄lia ⁊ q̄ꝫta blada: vina ⁊ cetera
victualia: ⁊ q̄ ⁊ quot ⁊ qb⁹ monaſteriuꝫ dꝫ ⁊ q̄
⁊ quot ⁊ a qb⁹ debent eidē ⁊ ſub qbus obliga/
tionib⁹ dꝫ vel debent eidē: ⁊ q̄ ⁊ quot vaſa ſiue
ornamēta vel ſuppellectilia ⁊ ſ'lia in ibi fuerit.
Et ſi qua abbatiſſa i bono recepit monaſteriū
ip̄m poſtea ad malū ſtatū deduxerit: bona ipſi⁹
debitis obligādo idebite vel dilapidando: ſeu
alienādo ab admiſtratiōe abbatie remoueatur
oīno ⁊ al's debite puniat. Predicta aūt īuenta
ria ſeu regiſtra clare ⁊ itegral'r in capl'o ipſi⁹ mo
naſterij pn̄tib⁹ miſtro gn̄ali vel ꝓuīciali ⁊ mo/
nialib⁹ ꝯuent⁹ eiuſdē ⁊ ad h' ſpāl'r ꝯgregatis le/
gant ⁊ vulgarizent qb⁹ ſic lectis vnum penes
abbatiſſam remaneat ⁊ aliud penes dcm̄ ꝯuen
tū ⁊ trāſcriptū ipſi⁹ penes dcm̄ gn̄alē vel ꝓuin
cialē miſtrū. Cetez cum vniuerſe ⁊ ſingule di/
ctoꝝ ordinū moniales ſm̄ eaꝝ r'las ⁊ ꝯſtōnes
felicis recordatōis Bonifacij octaui p̄deceſſo/
ris nr̄i ſup h' editas ſub ꝑpetua in ſuis mona/
ſterijs debeāt ꝑmanere clauſura ⁊ in nōnullis
monaſterijs monialiū p̄dictaꝝ: ſicut accepim⁹
nō vſqꝫquaqꝫ ſeruent volētes ꝯſtōnes p̄dictas
īuiolabil'r obſuari. Diſtricte p̄cipim⁹ miſtris
viſitatorib⁹ abbatiſſis ⁊ qbuſcūqꝫ alijs ad quos
vel quas h' ꝑtinuerit vt clauſurā hmōi diligen
ter teneri faciāt ⁊ ſuari: ita ꝙ nulli eaꝝ tacite
vel exp̄ſſe ꝓfeſſe ſit vel eē valeat q̄cūqꝫ rōne vl'
cā clauſurā hmōi deinceps egredi facultas niſi
forte cā plātandi vel edificādi eandē religionē
ad aliquē locū aliq̄ trāſmittant vel tāto forte ⁊
tali morbo eu dēter eaꝝ aliq̄s laborare cōſtaret
ꝙ nō poſſent cum alijs abſqꝫ graui ꝑiculo ſeu
ſcādalo cōmorari. Qdqꝫ null'i r'lari vl' ſcl'ari vel
laice ꝑſone cuiuſcūqꝫ p̄eminētie dignitatis ſta/
tus vel ꝯdītiōis extiterit: ingreſſus pateat ad
eaſdē ſine apl'ice ſedis lnia ſpāli: exceptis ſolū/
mō ꝑſonis illis qb⁹ in certis caſib⁹ ꝑ p̄dictoruꝫ
p̄deceſſoꝝ nr̄oꝝ ordinatiōes ⁊ ꝑ p̄dictaꝝ mo/
nialiū r'las noſcit eſſe ꝑmiſſum. Eiſdem quoqꝫ
miſtris cuſtodib⁹ ⁊ guardianis diſtricti⁹ tenore
p̄ſentium duxim⁹ iniūgēdum: vt frēs dci ordis
ſibi ſubditos arcere ſtudeant ab acceſſu ad mo
naſteria monialium quarūcūqꝫ: iuxta beati. F.
r'lam ⁊ apl'ica ac ipſoꝝ ordis inſtituta penas in

dictis iſtitutis ꝓuide ordinatas eoꝝ tranſgreſ/
ſorib⁹ inſligēdo. Quāuis aūt in r'la dictaꝝ mo/
nialium ſcē Clare ſequens clauſula iter alia ſit
inſtituta. vꝫ. Poſſint aūt in ſingulis monaſte/
rijs recipi aliq̄ licꝫ pauce ſub ſuitialiū noīe vel
ſoroꝝ ad hmōi ꝓfeſſiōis obſuātiaꝫ aſtringēde
p̄terq̄ꝫ ad articulū de clauſura ⁊c̄. Nos tamen
honeſtati ⁊ fame tam ipſaꝝ monialiū ſci Cla
re q̄ꝫ minoriſſaꝝ ⁊ ſci Damiani p̄dictaꝝ i hac
parte ꝓuidere volētes ordinatiōe p̄ſenti perpe
tuo valitura diſtricte p̄cipim⁹: ⁊ hmōi ſeruitia
les ſeu ſorores ad obſuātiam ꝓfeſſiōis aſtricte
⁊ q̄ de cetero aſtringent queādmoduꝫ ⁊ cetere
moniales debeāt ſub ꝑpetua clauſura manere:
Poſſint tn̄ ſingula monaſteria dictaꝝ monia/
lium hr̄e aliquas tn̄ paucas mulieres moribus
⁊ etate maturas ꝓuidas ⁊ honeſtas: in ſeculari
honeſto habitu icedētes: que dictam clauſuraꝫ
nullaten⁹ igredi ꝑmittant: ſꝫ negocia monaſte
rij ac nec̄itates monialium ꝓut eis cōmiſſum
fuerit fidel'r exterius ꝑagāt ⁊ ꝓcurēt. Porro ſi
abbatiſſa ꝯtra p̄miſſa clauſurā ipſaꝫ exire pre/
ſumpſerit vel ad exeundū aliquā licentiauerit
monialē: ꝑ miſtrū ſuū de diſcretoꝝ frm̄ conſi
lio remoueatur a regimine abbatie. Moniales
v̄o dictam exeuntes clauſuram in caſib⁹ non ꝑ/
miſſis ip̄o facto ſint inhabiles ad q̄cūqꝫ officia
in eaꝝ ordine obtinēda: ⁊ nihilomin⁹ ſubdant
penis que pro grauiorib⁹ culpis in ipſo ordine
ꝯſueuerūt iponi. Ad hec diſtricte ꝓhibem⁹ di/
ctoruꝫ ordinium monialib⁹ in eaꝝ dormitorijs
cellas hr̄e: ſi quas v̄o hn̄t oino deſtrui p̄cipim⁹
⁊ mandamus ꝑ miſtros ſeu viſitatores in p̄ma
viſitatiōe q̄ꝫ impēdent in monaſterijs earūdē.
Cōtraditiones ſi q ſeu ſi que fuerint ac dantes
eis in hoc auxilium vel fauorē auctē apl'ica per
cenſurā eccleſiaſticā cōpeſcēdo. Ut aūt ſaluta/
ria ſtatuta ⁊ ordinatiōes hmōi ꝑ quoꝝ obſuā/
tiam ꝓfeſſores eiuſdē ordis eterno regi in puri
tate mētiuꝫ obſequētes de ſpūalibus hoſtibus
aiaꝝ poterūt deo ꝓpitio facilius triūphare eoꝝ
publicatiōes ſolēnes ad cunctoꝝ ꝓfeſſoꝝ dicti
ordis notitiaꝫ deducant ac deuote ⁊ fidel'r ob/
ſeruent ab eis: auctē apl'ica tenore p̄ſentiuꝫ or/
dinam⁹ ꝙ ſtatuta ⁊ ordinatiōes p̄dicte in p̄ri/
mis eorum gn̄ali ⁊ ꝓuīcialib⁹ capl'is a p̄ncipio
vſqꝫ in finem itegre ꝓut iacent legant publice
⁊ ſolēniter publicent eorūqꝫ copie ſingulis mi/
niſtris

niſtris ꝓuincialibus ad p̄fatum primuꝫ gene/
rale capl'm ꝯuenientib⁹ ꝑ miſtruꝫ gn̄alem eius
⁊ diffinitorum eiuſdem capl'i gn̄alis ſigillis ſi/
gillate tradant: ⁊ etiam aſſignent. Jidēꝫ quoqꝫ
ꝓuinciales miſtri copiaꝫ ſtatutoꝝ ⁊ ordinatio/
nū hmōi ſingulis ꝯuentibus ꝓuinciaꝝ ſuaruꝫ
infra duoꝝ mēſium ſpacium poſt publicationē
earū in ſuis ꝓuincialib⁹ capl'is factam mittere
teneant. Uolumus etiā ⁊ auctē ſtatuim⁹ ſupra/
dicta: ꝙ in ſingulis ꝯuentibus dicti ordis ſta/
tuta ⁊ ordinatōes p̄ſate legant quolꝫ menſe ſe/
mel ⁊ ꝙ q̄libet alia ſtatuta ⁊ ordinatiōes eiuſ/
dem ordis ꝯtraria his nr̄is ordinationib⁹ ⁊ ſta
tutis ipſo facto oi robore careant: ⁊ ēt firmita/
te. Dicti quoqꝫ miſtri ⁊ frēs dicti ordis pn̄tes
⁊ poſteri ꝯtra ordinatōes ⁊ ſtatuta hmōi q̄cq̄ꝫ
ſtatuere vel ordinare aut obſuātiaꝫ aliq̄ꝫ itro/
ducere nō p̄ſumant: ꝙ ſi ſcienter p̄ſumptū fue
rit auctē apl'ica irritum decernimus ⁊ inane ⁊
nullius penit⁹ exiſtere firmitatis. Uolum⁹ etiā
⁊ mādamus ꝙ ſinguli miſtri ꝓuinciales in ſin
gulis ſuis ꝓuincijs: ſingulis ꝯuentibus monia
lium p̄dictaꝝ que ſub cura ſeu regimine dicto/
rum frm̄ cōſiſtunt inq̄ꝫtum eas tangere vel re/
putare dignoſcunt iſra dictum terminum ſub
eoꝝ diffinitoꝝ ſigillis ſingulas copias debeant
aſſignare eaqꝫ eoꝝ ꝯuentibus legi ac vulgariza
ri faciant ⁊ exponi ac ſub penis ꝯtentis in eis
diſtricte mandari: vt illa deinceps debeant in/
uiolabiliter obſeruare.

Nulli ergo oino hoium liceat hanc pa
ginam nr̄orum ſtatutoꝝ ordina/
tionum volūtatum ⁊ mādatoruꝫ iſringere vel
ei auſu temerario ꝯtraire. Si qs aūt hoc attē/
tare p̄ſumpſerit indignationem omnipotentis
dei ac beatorum Petri ⁊ Pauli aploꝝ eius ſe
nouerit icurſurum. Datum Auinioni. iiij. kal'.
Septēbris pontificatus noſtri anno ſecūdo.

h As igitur chariſſimi fratres
apl'icas ſanctiōes
reuerēter audite ⁊ cum gr̄arum actio/
ne ſuſcipite ⁊ obedienter implete. Hec eniꝫ or/
dinata ſunt ad nr̄aꝝ aiarum ſalutē ⁊ nr̄i ordis
honeſtatem ⁊ ad obſeruātiam regulareꝫ que ſi
vobis adſint ⁊ ſupent nō vacuos nos nec ſine
fructu conſtituent in domini Jeſu chriſti com
miſſionem. Jdeoqꝫ puriſſimaꝫ patris itentio/
nem ſtudij laborem fructumqꝫ ſequētem vigi/
lantius attēdentes vos ipſos ⁊ corda veſtra di
ſponite quō cuncta que in p̄miſſis ordinatiōi/
bus ſeu ſtatutis iniuncta ſint vobis diuina gr̄a
aſſiſtente obſeruare poſitis. Jn p̄miſſarum igi/
tur receptionis iſpectionis lectionis ⁊ publica
tionis teſtimonium preſentes lr̄as feci fieri ⁊
meo ⁊ diffinitoꝝ capl'i memorati ſigillis iuxta
mandatum dn̄i pape prefati muniri. Datum
Caturcij. xxij. die menſis Junij: anno domini
ſupradicto ⁊ pontificatus ipſius domini Be/
nedicti pape. xij. anno ſecundo.

Expliciūt ordinatōes dn̄i Bn̄ di. pape. xij.

Jnfraſcripta ſunt capl'a que ꝯtinent in con
ſtitutionibus iſraſcriptis. R. p. Guilelmi Fari
nerij gn̄alis miſtri totius ordis minoꝝ frm̄.

De religionis ingreſſu. cap. j.
De qualitate habitus. cap. ij.
De obſeruantia paupertatis ⁊ de nō recipien/
da pecunia. cap. iij.
De modo interius conuerſandi. cap. iiij.
De modo exterius exeundi. cap. v.
De occupationibus fratrum. cap. vj.
De correctione delinquētium. cap. vij.
De viſitationibus prouinciarum. cap. viij.
De electionibus miniſtrorum. cap. ix.
De capitulo prouinciali. cap. x.
De capitulo generali. cap. xj.
De ſuffragijs defunctorum. cap. xij.

Jncipit ꝓlogus in gn̄ales conſtōnes ordi/
nis minoꝝ editas Aſſiſij in capl'o gn̄ali ibi no/
uiter celebrato per. R. in chriſto patrem frēm
Guilelmum farinerium tunc eiuſdem ordinis
generalem miniſtruꝫ Anno domini. 1354. Jn
feſto Penthecoſtes.

Quoniam vt ait ſapi/
ens: vbi nō
eſt ſepes diripiet poſſeſſio: ne/
ceſſarium eſt volentibus regni
celeſtis poſſeſſionem preclaraꝫ
in quaꝫ per ſpm̄ pauptatis in/
tratur cuſtodire illeſam ſepem illi circūdare di
ſcipline. Nequaq̄ꝫ enim ſupfluunt morum ob/
ſeruantie regulares: que non ſolum ad ſpūalis
vite ꝯcordiam decorem ⁊ cuſtodiam ſuffragan
tur verūetiam vt in pluribus itra ꝓfectiōis ⁊
puritatis regule ꝓmiſſe ſubſtātiaꝫ icluduntur.
Et has potiſſime explicare opꝫ: ne per caligi/
nem ignorantie in trāſgreſſiōis foueam icida/

tur. Nullus igitur de poſſeſſione virtutis glorieꝶ in corde: ſi diſſipator eſt ſepis in ꝯuerſatōe. Si qs. n. teſte ſcriptura: putat ſe religioſum eē non refrenās linguam ſuam: ſz ſeducēs cor ſuū huius vana eſt religio. Opz igitur ori ⁊ ceteris ſenſibꝰ: ⁊ actibꝰ: ⁊ geſtibꝰ: ⁊ moribꝰ: ſepem circūdatam ꝑ honeſtatem regulariuz ſtatutoꝝ: a viris ꝑfectis nō deſtrui: ſed ſeruari. Ne duz ſepem diſſipāt mordeanꝶ a colubro ſm ſniam ſapientis. ¶ Non. n. abſqz periculo paruipendi pōt qđ cuz tāta difficultate: tot laboribꝰ ⁊ periculis: tot ⁊ tātis deliberatiōibꝰ ꝓ ſalute aīarum a gn̄ali ſtatuitur caplo: apud quod ꝑcipua reſidet auctoritas ordinem gubernādi. Si qs aūt grauem reputat horuz ſarcinā ſtatutoꝝ hic cogitet apud ſe ꝙ iuxta aplm. Ois diſciplina in ꝑſenti nō eſt gaudij ſed meroris: fructuz autez pacatiſſimuz iuſtitie exercitatis per eam affert in futurum. Quia vo ꝯfuſio eſt tam itelligētie q̄z memorie inimica: expedit vt ꝯſtitutionum varietas ad certos titulos reducaꝶ: vt. vz. Primo ordinenꝶ: que ſpectant ad religiōis ingreſſum. Secūdo que ad habitꝰ qualitatez. Tertio que ad obſeruātiaz pauptatis. Quarto que ad formā interius ꝯuerſandi. Quinto q̄ ad formā exterius exeundi. Sexto que ad occupationez frm̄. Septimo que ad correctiones delinquentium. Octauo que ad viſitationes ꝓuinciarū. Nono qui ad electionē miſtroꝝ. Decimo que ad caplm ꝓuinciale. Undecimo que ad caplm gn̄ale. Duodecimo q̄ ad ſuffragia defunctoꝝ.

¶ Explicit prologus.

¶ De ingreſſu religionis. Cap. j.

s **Statuimus** in principio ꝙ q venientē ad ordinem nrm̄ oz in frēm recipe: diligēter ingrat ⁊ attēdat ſolicite ꝙ recipiendus vt docet rla ſit fidelis ⁊ catholicus de nullo errore ſuſpectꝰ: mrimonio nō ligatus ꝑ copulā carnalē: corpe ſanus: aio ꝓptus: legitime natus: debitis expeditus: ꝯditiōe liber: etate. xiiij. annoꝝ ad minꝰ niſi fuerit a parētibꝰ oblatꝰ: nulla vulgari iſamia maculatꝰ: ꝯpetēter lratꝰ: vel ad labores fribꝰ honeſtos ⁊ vtiles aptus: aut talis ꝯditiōis exn̄s ꝙ eiꝰ receptio: clero ⁊ pplo non modicā edificationē afferat. Si qs aūt alr receptus fuerit nō admittaꝶ ad ꝓfeſſionez ſine generalis vel ꝓuincialis miſtri lnia ſpeciali cum conſilio diſcretoꝝ. Porro laici nō recipianꝶ ad ordinez abſqz lnia gn̄alis miſtri. Et nullus pro laico recipiaꝶ ad ordinē citra. xviij. annuz: nec vltra quadrageſimū: niſi eēt pſona multū notabilis vel iſignis: de cuiꝰ receptiōe eēt edificatio magna in pplo ⁊ clero. Nec aliqs đ laicatu ad clericatū aſcendat ſine aſſenſu capli gn̄alis. Si aūt iuxta qđ rla ꝯcedit miſtri cū aliqbꝰ clericis vel laicis diſpēſarēt: vt ꝓbōnis caputiū mime portarēt fiat eis tūc iuridica ꝓteſtatio ꝑ illos q eos recipient: ꝙ ex tali ꝯceſſione habitꝰ ꝓfeſſorū: nulluz ius acqrent in ordine: q̄zuis annus ꝓbōnis trāſiret: donec expꝑſſam ꝓfeſſionē fecerint iuxta nri ordis inſtituta. Nulli vo miſtro: cuſtodi ſeu guardiano: liceat recipe aliquē eiectū de ordine vel ꝑ ſe egreſſuz de admiſtratiōe alterius miſtri: ſiue ſit in nro habitu ſiue non. Inhibemus etiā ꝙ nullus profeſſus in ordine mēdicātiū ad nrm ordinez recipiaꝶ ꝙ ſi ſecus factum fuerit hmōi receptio irrita ſit ⁊ caſſa. Nec de nō mēdicātibꝰ aliqs recipiaꝶ niſi prius a ſuo ſupiore lnia poſtulata. Itez nullus ꝓ alienā receptꝰ ꝓuincia: vel ad ſuā trāſlatus iſtātiaz poſſit ad natiuā redire ꝓuinciaz maturus ibidem: niſi de generalis licentia ſpeciali.

¶ Priuilegium Bonifacij pape.

v **Volentibus** veſtro aggregari cōſortio q ſuſpēſiōis aut interdicti vel excōicationis ſentētijs a iure vel a iudice gn̄alr ſūt ligati abſolutōis būficiū obſuata forma canonica impertiri: ipſoſqz in frēs recipe: ac eos q poſt aſſumptū habitū vel ꝓfeſſionē ꝑmiſſam recoluerint ſe talibꝰ in ſclo fuiſſe ſentētijs inodatos: ſm formā ipſam vos gn̄alis ⁊ ꝓuicialis miſtri ⁊ prefati cuſtodes ⁊ veſtras vices gerentes valeatis abſoluere: ⁊ cum eis in irregularitatibꝰ diſpēſare: ſi talibꝰ forſan fuerint inodati ſentētijs: vel in locis interdicto ſuppoſitis diuina ꝑſumpſerint officia celebrare vel ordines recipere ſic ligati. Ita tamē ꝙ ſi aliq ex hmōi ſentētijs propter debitum ſint aſtricti eiſdez ſatiſfaciant vt tenenꝶ. Volumus nihilominus ꝙ volētes huiuſmodi vro aggregari collegio niſi mox poſtq̄z fuerint abſoluti ordinem veſtrum intrauerint etiam ſi ad hoc indutie a ꝑlatis eiuſdē ordinis ꝯcederentur eo ipſo in prefatas ſentētias a qbus eos abſolui contigerit relabantur.

Caplm

¶ Capitulum generale.

c **Completo** vo anno ꝓbationis ſi nouicij a fratribus cū qbus ꝯuerſati fuerint hēant laudabile teſtimoniū: de gn̄alis vel ꝓuincialis miſtri lnia a ſuis cuſtodibꝰ ad ꝓfeſſionez recipi poſſint. Et interdū ex rōnabili cā poſſit miſter hoc ipm ꝯcedere guardianis. Quā qlibet nouitius faciat in hūc modū: quum ad ꝓfeſſionē recipiꝶ. Ego frater. N. voueo ⁊ ꝓmitto deo oipotēti ⁊ btē Marie vgini: ⁊ btō Frā. ⁊ oibus ſcis: ⁊ tibi pr toto tpe vite mee ſeruare regulā frm̄ minoꝝ ꝑ dn̄m Honoriuz papā ꝯfirmataz: viuendo in obia: ſine ꝓprio ⁊ in caſtitate. Et q eum recipit ꝓmittat ei vitam eternā ſi hec obſeruauerit. Et hec receptio tm̄ fiat in caplo coram fribꝰ ad hoc ſpālr ꝯuocatis. Hmōi aūt nouitij an ꝓfeſſionē ſint expropriati oino ⁊ nihil pro ſe in teſtamēto vel alr faciant reſeruari. Si aūt ꝯuerſatio alicuiꝰ nouitij fuerit dubia apud frēs eiꝰ ad ꝓfeſſionē receptio ꝓuiciali miniſtro penitus reſeruēꝶ. Nullus aūt nouitius pro clerico ad ꝓfeſſionē recipiaꝶ: niſi totum diuinum offm̄ ſciat dicere per ſeipm. Illi vo q iam ſunt recepti vel in poſteꝝ ꝯtra ꝑſentez ordinationē ꝯtigerit recipi: nō ꝓmoueanꝶ ad ordies ſacros nec mittanꝶ ad ſtudia: nec ad aliquā ꝑſidētiaz aſſumanꝶ anteq̄z pfecte ſciuerint diuinū offm̄ vt dcm̄ eſt. Si qs autez cuſtos vel guardianus aliquem ꝑdicta neſciētem ad ꝓfeſſionē recipe vel ad ordines ſacros ꝓmoueri facere preſumpſerit puniatur grauiter per miniſtrum.

¶ De qualitate habitus. Cap. ij.

c **Cum** autē regula dicat ꝙ frēs oēs veſtimētis vilibus induanꝶ ꝓut in ſtatu bone memorie dn̄i fratris Bonauēture ꝯtineꝶ. ¶ Ordinamus ⁊ ſtatuimus: vt veſtimētoꝝ vilitas attēdaꝶ in ꝑcio pariter ⁊ colore. In oibꝰ aūt q̄ ad habitū frm̄ ſpectāt ad imitationē patrū nroꝝ ſemp in veſtibꝰ reluceat aſpitas vilitas ⁊ pauptas. Et vt ignorātia nemini ſit occaſio đlinquēdi: ordinamus ꝙ oēs frēs veſtibꝰ talibus induanꝶ ꝙ nec ſint adeo ꝑcioſa vt vidētes eos de curioſitate ⁊ vanitate notare debeant: nec ita vilia ⁊ groſſa ꝙ ipſa vidētes in horrorē inducāt ⁊ ꝓuocent ad deriſum. ¶ Lōgitudo aūt habitus vltra longitudinē fris deferētis talis ſit ꝙ nec plica vltra q̄ttuor digitos ꝓtēdatur: nec ita breuis q ī corda ex ea valeat opiri. Latitudo vo. xviij. palmoꝝ nō excedat mēſurā: nec ſit minor qndeci. Capuciū vo tali mō fiat ꝙ exn̄s i capite extremitas ꝑ lōgitudinē duoꝝ digitoꝝ nō excedat cingulū: nec ꝑ duoꝝ digitoꝝ latitudinē ſupra cingulū debeat remanere. Pānus aūt anteq̄z incidaꝶ preſenteꝶ cuſtodi vel guardiano ꝯuentus: q iudicare teneaꝶ: an pānus ꝑfatꝰ ꝯueniat nre profeſſioni: ⁊ nō niſi ſm alterius eoꝝ arbitrium pānus pro habitu vel mantello aliquo mō ſcindatur. Qđ ſi oppoſitū per frēm aliquē fuerit attētatuz: ipſum cuſtos vel guardianus ꝑuare debeat ipſo pāno. ¶ Caueant aūt miniſtri cuſtodes ⁊ guardiani ne pānos guttatum reſpſos diuerſis coloribus: vel nimiam albedinem vel nigredinē pretendētes pro habitibus vel mātellis frēs deferre ꝑmittāt. Exceſſus ēt quoad numeꝝ i habitibus tunicis ⁊ mātellis caſtigatione qua ꝯuenit reprimatur. Et q in ꝑmiſſis corrigēdis vel aliquo ipſoꝝ fuerint negligētes: tādiu a vino abſtineant: q̄zdiu predicta ex eoꝝ culpa remanſerint incorrecta. Miniſtri ēt ſine moroſa dilatione oēs ⁊ ſingulos frēs ſue ꝓuincie teneātur reducere ad vniformitatem habituū ⁊ veſtium ſicut in ꝯſtitutionibus papalibus cōtineꝶ. Mātellos quoqz de pāno vili ⁊ humili frēs habeāt: nō rugatos circa collum nec criſpos: nec vſqz ad terram per integrum ſaltem palmū protēſos. Et in forma ſeruetur modus antiquus ⁊ hactenus conſuetus oi curioſitate penitus abdicata. Nec vnq̄z dormiāt frēs ſine habitu: femoralibus ⁊ corda niſi manifeſta neceſſitate vel infirmitate cogātur. Quicūqz aūt frater reptus fuerit ſine habitu iacere: in terra corā fribus ſine habitu in ſequēti prādio comedere teneaꝶ. Et ſi camiſiam lineam de bombice vel de cotone ad carnē portauerit: in ſequēti prādio in terra comedat: habens corā ſe camiſia pro tobalia vel mātili. Si vo relapſus fuerit in aliquo ꝑdictoꝝ voce actiua ⁊ paſſiua ipſo facto ſit ꝑuatus: ⁊ ꝑ mēſez ꝓbationis caputio puniaꝶ. Et eiſdē penis ſubiaceant veſtes ſeculares in ſuis cellis tenētes ſine ſupioris ſui ſcitu ⁊ licētia ſpāli. Miſtri ⁊ cuſtodes grauiter puniāt illos q vitioſi fuerit nō cogēte necitate portar: capitergia ſeu ſudaria circa collū: ⁊ almutia alba ſiue rubea de pāno vel

de tela. ¶ Itē quū ordo nr̄e profeſſionis quaſi
tunica xp̄i incōſutilis mira virtutuꝫ varietate
ꝯtextꝰ idiuiſibilis in plures ordies cenſeaᷣ oi
no. Idcirco ordinat gn̄alis miſter de ꝯcordi cō
ſilio oium diffinitoꝝ ⁊ ꝯſenſu miſtroꝝ ⁊ magi/
ſtroꝝ capl̄i gn̄alis: ne deinceps ſecta aliqua ex
fribꝰ dicti ordinis exurgere ꝑmittaᷣ: q̄ p̄tēdat
ꝓbabiliter ex ſeparatione locoꝝ ⁊ habituū ip/
ſos eſſe aio ſeparatos. Preſertim cū talis ſecta
ꝑ declarationē dn̄i. Ioā. pape. xxij. ⁊ dn̄i Bene
dicti pape duodecimi. Tāq̄ꝫ p̄ſumptuoſa ⁊ te/
meraria iudiceᷣ. Itē ſani frēs in dormitorio cul
citris: liteaminibꝰ ⁊ puluinaribꝰ de plūma nō
vtātur. Cingulū habeaᷣ corda cōmunis ⁊ ru/
dis: ⁊ ois curioſitas ⁊ ſingularitas ab ea penitꝰ
reſcindaᷣ. ¶ Itē cū ſc̄m rl̄aꝫ calciamēta niſi in
caſu necitatis frēs portare nō d̄beāt: ⁊ ꝑ hoc ēt
a religioſis ceteris diſtinguanᷣ: ordinat gn̄alis
miſter de ꝯſenſu capl̄i gn̄alis ⁊ p̄cipit: ꝙ nul/
lus frater portet calciamēta ſine vrgenti ⁊ ma/
niſeſta necitate de miſtri licētia ſpāli. Quā licē
tiā in eiꝰ abſentia cuſtos vel guardiani aut vi/
carij eorūdē dare poſſint cū ꝯſilio frm̄ diſcreto
rū. Ad qd̄ ꝯſiliū fideliter tribuēdū teneanᷣ di/
ſcreti cū fuerit reqſiti. Et qui ꝯtrafecerit infra
octo dies ꝑ vnā diē nālē ꝑ obediētiā nō bibat
niſi aquā: vel ab oi cocto abſtineat p̄ter paneꝫ.
Et habeanᷣ calciamēta ꝓ celebrādis miſſis in
cōmuni: qbus frēs occaſione miſſaꝝ ⁊ non al̄s
calcienᷣ. Tōſurā deſup aures tā clerici q̄ꝫ laici
ſibi fieri procurēt. Ad qndenā aūt ſemꝑ in eſta
te radanᷣ. In hieme v̄o infra tertiā ſeptimanā
⁊ ſit raſura nō modica vt decet religioſos. ſ. vt
inter ipſam ⁊ aures non ſint, pluſq̄ꝫ tres digiti.

¶ De obſeruantia paupertatis ⁊ de non reci/
pienda pecunia. Cap. iij.

P Reterea quū rl̄a dicat ꝙ frēs
nō recipiāt pecuniā
ꝑ ſe nec ꝑ interpoſitā ꝑſonā: ⁊ qualiter
intelligi debeat per duos ſummos pontifices
ſcilicet Nicolaū tertium ⁊ Clementem quin/
tum aperte fuerit declaratū: ordinamus vt hoc
melius obſeruetur ꝙ declarationes p̄dicte q̄ꝫ/
tum ad iſtum articulum ⁊ alia que pertinent
ab obſeruantiam paupertatis quater in anno:
⁊ ipſe declarationes bis ꝑ integrū ad minus in
anno legantur ne ignorantia ſit ipſis fribꝰ oc/
caſio delinquendi. Nullus fr̄ quaçūqꝫ ex cau/
ſa pecuniā apud aliquem deponi ſuſtineat vel
ꝯſeruari ſine licētia ſpāli: ⁊ ſemꝑ cuꝫ ꝯſcientia
guardiani: ⁊ nulli ꝯcedaᷣ niſi ꝓ necitate p̄nti
vel de proximo iminenti. Quilibet aūt frater
teneaᷣ ifra octo dies poſtq̄ꝫ ſui guardiani p̄ſen
tia habuerit eidē totā elemoſynā q̄ ꝓ ipſo quo
cūqꝫ mō expendēda vel pro alijs diſtribuenda
habebiᷣ integraliter reuelare. Et hoc idē guar
dianus cuſtodi ⁊ cuſtos miſtro facere teneaᷣ.
Et quicūqꝫ hoc facere ꝯtempſerit pena ꝓprie/
tarij puniaᷣ: ⁊ nihilominus recurſu ad dictaꝫ
elemoſynā ſit priuatꝰ. Et eidē pene ſubiaceat
quicūqꝫ pecuniā ſuꝑ ſe portauerit vel ꝓpria ma
nu ꝯtrectauerit: vel in cella vbi fr̄ fuerit de cō/
uētu retinuerit. Qui v̄o ſecūda vice repꝰtꝰ fue/
rit pecuniā ſuꝑ ſe portaſſe vel manu ꝓp̄a ꝯtre/
ctaſſe pena carceris puniaᷣ. Pena ēt ꝓpetarij
puniaᷣ qcūqꝫ libros ſeu res alias quaſcūqꝫ ſuo
vſui deputatas apud perſonā aliquā extra cō/
uentū ſeu locū frm̄ depoſuerit abſqꝫ ſcitu guar
diani: ⁊ aliquoꝝ proboꝝ frm̄ ꝯuētꝰ ſeu loci. Te
neanᷣ aūt miſtri ⁊ cuſtodes ꝑ obediētiā d̄ hoc
ingrere diligēter ⁊ terminū certū p̄figere ifra
quē ipſa pecunia in res licitas ꝯuertaᷣ. Simili
quoqꝫ pena puniaᷣ q pro ſe vel pro alio in ꝯtra
hendis debitis iuētꝰ fuerit vitioſus. Et ſimilr̄
q libros vel res alias ſuo vſui d̄putatas ꝓ ſe vl̄
pro alio pignori ſuppoſuerit ſine ſui miſtri licē
tia: q ſuꝑ hoc habeat licētiā ꝯcedēdi: vt eā poſ/
ſit dare cuſtodibꝰ ſi forte viderit opportunum
Guardiani iſuꝑ res ꝯuētuū vel locoꝝ ſine ma
gna necitate vl̄ euidēti vtilitate ipignorare nō
audeāt: niſi maioris ꝑtis frm̄ ſuoꝝ maxie ſenio
rū habeaᷣ aſſenſus. Caueāt aūt guardiani ⁊ fra
tres alij ne ſe vel locū aliquē in debita oneroſa
inducāt vel induci ꝑmittāt abſqꝫ miſtri ꝯſilio
⁊ aſſenſu. Et de his debitis in quolibꝫ ꝓuicia/
li: c. ꝑquiraᷣ. Vleꝝ pro edificijs ꝯſtruendis: lo/
cis ēt mutādis vel amplādis ⁊ pro libris ſcri/
bēdis vel emēdis debitū fieri ꝓhiebemꝰ: niſi
miſter prouincialis pro cauſa rōnabili viderit
diſpēſandū. Nullus inſuꝑ fr̄ libros ſcribi faci/
at ad vēdēdū: nec habitos vēdat cariꝰ in ordie
q̄ꝫ ſint empti. Et q vltra acceperit eidē penitꝰ
auferaᷣ: ⁊ nihilominꝰ puniaᷣ. In ſuꝑ frēs non
habeāt nec mutuent vaſa aurea vl̄ argētea vel
vtanᷣ eiſdē vel alijs iocalibꝰ p̄cioſis. Et qcūqꝫ
ꝯtrafecerit habitu ſpolieᷣ: ⁊ d̄ mutuatis nihi/
lominus
lominꝰ puniaᷣ ad arbitriū miſtroꝝ. Itē fratres
nullā lr̄am vel iſtrumētū ꝯfici ꝑmittāt in qbꝰ
ꝓteſtenᷣ ſe pecuniā recepiſſe. Sufficiat tn̄ di/
cere fore tātā quātitatē pecunie datā vel legatā
pro ſua necitate vl̄ vtilitate: ab aliqua ꝑſona eē
acceptā ⁊ ſibi plenarie ſatiſfactū. ¶ Circa ꝯſti/
tutionē quoqꝫ domini Bn̄dicti pape duodeci
mi in caſu quo vult ꝙ libri frm̄ decedentiū ad
eoꝝ ꝯuētꝰ libere reuertanᷣ: intelligimꝰ talium
frm̄ decedētiū dici ꝯuentū pro quo ad nr̄m or
dinē ſunt recepti. Quāuis inde vel eiꝰ terris
non ſint nati. Frm̄ aūt indiſtincte in ꝓuincijs
vel cuſtodijs: ad ordinē receptoꝝ itelligimꝰ eē
ꝯuētꝰ illos ex quoꝝ terris originē ꝯtraxerunt.
Et vt in p̄dictis deinceps certius ꝓcedaᷣ vo/
lumꝰ ꝙ qn̄ aliqs fr̄ recipiᷣ in ꝓuicia vel cuſto
dia nō natiua val iā receptus extiterit d̄termi
neᷣ ꝑ miſtrū determinate ad locū aliquē ꝑtine
re. Libri aūt frm̄ tranſlatoꝝ de ꝓuincia cuſto/
dia vel ꝯuētu ꝑ incorporationē alterius quos
tēpore ſue trāſlationis habuerint: ad ꝯuētū p̄/
ſtinū ipſoꝝ ſc̄m ꝙ p̄mittiᷣ reuertanᷣ. Qui vero
poſt p̄fatā trāſlationē obuenerint illiꝰ erūt cō/
uētꝰ ſeu loci cui fr̄ ꝑ miſtrū fuerit deputatus.
¶ Et de pecunia q̄ pro frm̄ necitatibꝰ idiſtin/
cte apud ſpūales amicos a dātibꝰ fuerit depu/
tata niſi ꝑ dn̄m reuoceᷣ idē iudiciū habeatur.
Inhibemꝰ diſtricte ſub pena priuationis libro/
rū ⁊ officioꝝ ordinis aut pene equalentis cui
hec pena nō cōpetit: ꝙ nihil ꝑmittaᷣ d̄poni in
locis frm̄ i auro vel argēto: gēmis ſeu alia qua
cūqꝫ re p̄cioſa ſolis libris exceptis: niſi aliquis
necitatꝫ articulus emergat: quē frēs ſine ſcāda
lo vitare nō poſſent: ⁊ nunq̄ꝫ fiat ſine ꝯſilio di/
ſcretoꝝ ⁊ licētia guardiani vel vicarij: ita ꝙ vi
deaᷣ ab ipſis qd ⁊ quātū ſi fieri ꝑmiſerit q de/
ponit: ⁊ cui ⁊ qualiter reddi debeat ⁊ hoc ſub
ſcriptura auctētica vel deponētis ſigillo ſi hꝫ: ⁊
ſemꝑ cū ꝓteſtatiōe ꝙ frēs deponētibꝰ de cuſto
dia nullatenꝰ tenebunᷣ. Talia v̄o depoſita ſem
ꝑ in cōmuni loco a guardiano aſſignato ſeruē/
tur: ⁊ eo mō quo accepta fuerint reddanᷣ cum
idonea cautione. Miſtri: Cuſtodes: Guardia/
ni: Procuratores: ⁊ alij officiales: ceteriqꝫ frēs
de collatis ⁊ expenſis ac ſuo ꝯſilio ⁊ aſſenſu ad
diſpenſandū cōmiſſis reddant debitā rationē:
ita ꝙ miſtri in prouinciali. c. ⁊ cuſtodes ibideꝫ
corā fribus ſue cuſtodie: guardianus ac procu/
rator ſemel infra. xv. dies corā aliquibus fratri
bus diſcretis loci vel ꝯuentus ad hoc cōmu/
niter aſſignatis. Alij frēs miſtro vel cuſtodi cū
fuerint requiſiti. Ipſi v̄o miſtri ⁊ cuſtodes te/
neantur de his congruis temporibus require/
re rationē. ¶ Eccleſias ēt ⁊ alia edificia q̄ con
ſiderato frm̄ inhabitantiuꝫ numero exceſſiua
merito debeāt reputari fieri de cetero firmiter
prohibemus. Paramēta etiā ⁊ vaſa eccleſiaſti/
ca decētia in numero ⁊ magnitudine ſufficien
tia competenter a fratribus habeantur. ¶ Et
in his miniſtri ⁊ cuſtodes inuigilent vt ois ſu
perfluitas euitetur. ¶ Nullū etiā notabile edi
ficium de cetero conſtruatur vel deſtruatur ſi/
ne licentia ⁊ diſpenſatione miſtri. Et qui con/
trarium fecerit vel conſuluerit ꝑ miniſtruꝫ de
loco irreuocabiliter expellaᷣ: ⁊ alijs penis gra/
uioribus puniatur. Cuſtos v̄o ſtatim predictū
exceſſum teneatur denunciare miniſtro. Inhi/
bemus etiam per obedientiam ꝙ nullus fra/
ter per ſe vel per alium inducat aliquā perſo/
nam ad faciendum ſeu ordinandum aliquā ele
moſynam perpetuam vel ad vitam ſibi vel al/
teri fri vel etiā ordini exhibendaꝫ. Et ſi aliqua
talis fuerit ordinata nullo modo a fribus vel
ab aliquo nomine ipſoꝝ in iudicio exigaᷣ vel
exigi procuretur. Si quis aūt cōtrarium atten
tauerit ſcienter inducendo vel in iudicio exi/
gendo vel exigi faciendo mō p̄dicto ipſo facto
ſententiam excōmunicationis incurrat a qua
per miniſtrum vel eius vicarium poſſit abſol/
ui. Precipimꝰ ꝑ obediētiā oibus fribus ſingu/
loꝝ ꝯuentuū vel locoꝝ ne ꝯſentiant cuſtodibꝰ
vel guardianis ſeu eoꝝ vicarijs in pactionibꝰ
vel ꝯuentionibus cū clericis faciendis vel qui
buſcūqꝫ ꝑſonis ſine miſtri licentia expreſſa vi/
ua voce ſeu ſua littera ſpāli. Et qcunqꝫ ꝯtrafe/
cerit ab oi actu legitimo ſit ſuſpenſus: nec reſti
tui poſſit niſi ꝑ gn̄alem miniſtrum: vel ꝑ illuꝫ
cui in ſpeciali duxerit cōmittendū. Et eidē pe
ne cuſtodes ⁊ guardiani ⁊ eoꝝ vicarij ſubiace/
ant: ſi talia quoquo mō facere attētabūt. Hanc
aūt ꝯſtitutionē de pactionibus ꝑpetuis ⁊ rebꝰ
notabilibus intelligi declaramꝰ. Et caueāt fra/
tres pro poſſe ab oi ſcandalo clericoꝝ ⁊ irreue/
rentia p̄latoꝝ. Et tp̄e gn̄alis interdicti ſc̄m for
mā ſtatuti dn̄i Clemētis pape quinti matrici/
bꝰ eccleſijs ſe ꝯformēt. Mādat ⁊ p̄cipit capitu/

ū gñale ꝙ frēs de his funeralibus: q̄ ad eos de
rōne eoꝝ q apud illos ſepelliunt obueniūt li/
bere curatis exhibeāt canonicā portionem. Et
ſūmo ſtudio caueāt ne occaſiōe ipſius canoni/
ce portionis in romana curia vel alibi lites mo
ueant cū curatis. Ubi aūt irrationabilia graua
mina ratione vel occaſiōe portiōis p̄dicte cura
ti ipſi ingererent fribus nr̄is: ꝙ ad ſedē aplicā
vel obſeruatores nr̄oꝝ priuilegiorū recurrere
oporteret ſtudeāt prudēter ⁊ cū deliberatione
anteq̄ʒ lites incipiāt iuris pitoꝝ ꝯſilia ſalubria
habere ⁊ ab eiſdē informationē recipere an iu/
ſtitia ſit p eis: ⁊ in dubio nullaten⁹ ad litigan/
dū ꝓcedant. Ceteꝝ cū nr̄o ordie aliq frēs fue/
rint ⁊ ſint excellentes in deuotiōe ⁊ obſeruātia
ſtrictiori nr̄e ꝓfeſſionis: vult ipſe gñalis miſter
cū gñali.c. vniuerſo: ꝙ ſic viuētes p p̄latos bñ
tractent̃ ⁊ fauorabiliter in ſuis deuotionib⁹ nu
triant̃: ſicut ſemp in nr̄o ordie fieri ꝯſueuit. Qr
v̄o dñs p ꝓphetā dicit. Ecce q̄ʒ bonū ⁊ q̄ʒ io/
cūdū habitare frēs in vnū: ideo ordinat gñalis
miſter cū ſupradicto gñali.c. ꝯſtitutione p̄ſenti
ꝙ frēs deinceps indifferenter in ꝯuētib⁹ habi/
tent: ſm̄ diſpoſitionē miſtroꝝ ⁊ cuſtodū: ⁊ in
heremitorijs idē fiat. Caueāt aūt p̄dicti p̄lati
ne frēs aliquos ad heremitoria mittāt pro reſi
dētia ibidē faciēda: niſi ſolidos ⁊ ꝓbatos i ob/
ſeruātia regulari: vbi fieri poterit bono modo.
Itē qcūq̄ʒ frater noſtri ordinis ꝓfeſſor aſſerere
p̄ſumpſerit publice vel occulte ꝙ frēs rem ſibi
neceſſariā nō poſſint emere vel ſolutionē face/
re pro re iā ʒ empta de elemoſyna pecuniaria p
nūcium illius a quo res emit̃; vel illius a quo
eiſdē fribus elemoſyna datur: vel p aliquē aliū
volentē facere elemoſynā preſentatū aut imi/
nentib⁹ neceſſitatibus ad ſpūalem vel familia/
rem amicū apud quem p dñm pecunie vel nū
cium auctoritate eiuſdem dñi depoſita fuerit
pecunia ꝓ neceſſitatibus frm̄ diſpenſanda re/
currere abſq̄ʒ hoc ꝙ cēſeantur ſue regule tranſ
greſſores ipſo facto ſententiā excōicationis in/
currant: cū hec aſſertio ꝯtraria ſit declarationi
⁊ determinationi domini Gregorij pape noni
ſpālis ꝓtectoris ⁊ familiaris ꝯſiliarij bti Frā/
ciſci manifeſtiſſime ꝯtradicat. Eidē etiā pene
ſubiaceant q temerarie aſſerunt ꝙ ex arbitrio
miſtroꝝ ⁊ cuſtodū fribus qñ viderint ⁊ certa
ſcientia ⁊ experiētia ꝓbauerint ꝙ vite neceſſa/
ria pro cōmunitate ꝯuentuū ⁊ locoꝝ de mēdi/
catis quottidie vel ꝓcuratis nō poſſent viue/
re abſq̄ʒ ꝯgregatione grani ⁊ vini in granarijs
⁊ cellarijs: p̄dicta ꝯgregatio grani ⁊ vini no/
bis minime ꝯueniat ſm̄ noſtre regule puritatē
q̄ aſſertio declarationi dñi Ioānis pape. xxij.
ꝯtradicit expreſſe. Si v̄o ꝯtra duas ꝯſtitutiōes
p̄dictas ꝑtinaces extiterint eis oppoſita aſſerē
do in p̄dicatione diſputatione vel priuata in/
formatione ſi p teſtes idoneos de his ꝯuicti fue
rint pena carceris puniant̃: nec liberari debe/
ant niſi a ſuis aſſertionibus cum proteſtatione
ꝙ nunq̄ʒ recidiuabunt deſiſtant.

¶ De modo interius conuerſandi. Cap. iiij.

q Uum ſ̄ʒ regulā teneamur duas quadrageſimas ieiunare: ⁊
intermedia ſuadeat̃ cū bñdictōe diuina:
ex hui⁹ bñdictionis amore. Statuim⁹ ꝙ tali
hora comedant frēs: ꝙ q nolunt ieiunare non
grauent̃. ſ. hora ſexta. Obſecrat tñ gñalis mini
ſter cū gñali.c. ꝙ oēs frēs in ipſa quadrageſima
intermedia. ſ. bti Frāciſci in ꝯuētu ſint vna re/
fectione ꝯtēti ad amouēdas multas deordina/
tiones ⁊ obtinēdam bñdictionē paternā exce/
ptis minutis debilib⁹ ⁊ infirmis. Aploꝝ vigi/
lie ieiunent̃ intus ⁊ extra beatoꝝ Philippi ⁊
Iacobi: Ioānis euāgeliſte: ⁊ Barnabe tm̄ ex/
ceptis. Uigilia beati Bartholomei ieiunet̃: ⁊
feſtū fiat ſ̄ʒ morē patrie. Uigilia aūt beati Frā/
ciſci ieiunet̃. Ieiunia rl̃e i cibo quadrageſima/
li ſeruent̃: ⁊ quadrageſime obſeruātia a qnqua/
geſima inchoet̃. ¶ Circa eſum carniū frēs tē/
perate ⁊ ſtricte ſe habeāt ⁊ de ſero in locis ſuis
nullo tēpore carnes comedāt exceptis ifirmis
⁊ hoſpitibus de nouo veniētib⁹: qb⁹ pñt tātuʒ
primo ſero quo venerūt de carnib⁹ prouideri:
exceptis illis etiaʒ qui poſt prādiū veniſſent: p̄/
dicaſſent: ⁊ manualiter artificibus ⁊ q̄ſtorib⁹ p
cōmuni vtilitate tota die laborantib⁹: niſi car/
nes in prādio comediſſent. Caueant fratres in
feſtis ſancti Nicolai vel Innocentum vel qui/
buſcūq̄ʒ alijs feſtis veſtes extraneas: religioſas:
clericales: vel ſeculares: vel muliebres iduere:
aut nouitates alias diſſolutas iducere etiā ſub
pena amotionis ꝯfuſibilis de ꝯuētu. ¶ Ordi/
namus inſup ꝙ ifirmis fribus frēs infirmarij
⁊ alij frēs infirmoꝝ ſeruitijs deputati ſtudeāt
cum diligentia ⁊ ſedulitate eis ſeruire. Mini/
ſtri

ſtri vero cuſtodes ⁊ guardiani eorumq̄ʒ vicarij
eis ſeruiri facere ⁊ de cunctis necītatibus ꝓui
dere vel prouideri facere teneantur. Et hoc de
cōibus elemoſynis: niſi pro necītate fris ifirmi
indiſtincte fuerit aliqua elemoſyna deputata.
Et vt hoc melius obſeruet̃ volum⁹ ⁊ manda/
mus miſtris ⁊ cuſtodib⁹: vt in ſuis ꝯuentib⁹ ⁊
locis in qb⁹ erūt ſiqui fuerint infirmi pſonali/
ter viſitent: ⁊ inquirāt ſolicite qualiter ꝯſuetu/
dinarie ꝓuidet̃ ⁊ ſeruit̃ infirmis. Et ſi aliquos
defectus cōpererint frēs q fuerint in his culpa
biles: ſm̄ defectus ⁊ culpaꝝ exigētiā puniāt: ⁊
defectus prout poterūt faciāt emēdari. Cuſto/
des aūt in quolibʒ loco ſue cuſtodie deputent
vnū frēm q in eius abſentia infirmos frēs fre/
quenter viſitet ⁊ guardianū ⁊ ꝓcuratorē ⁊ in/
firmariū ꝓut viderit expedire ſolicitet: ita ꝙ
vt p̄miſſum eſt bñ ꝓuideat̃ ⁊ ſeruat̃ infirmis.
Porro miſtri ſi quos cuſtodes vel guardianos
vel eoꝝ vicarios legitime dep̄henderint in pre
miſſis notabiliter deliquiſſe ipos ſicut crude/
les vel nimiuʒ negligētes in ꝓuinciali.c. a ſuis
officijs d̄beāt amouere. Infirmarios v̄o ⁊ alios
ſuitores quos in hmōi officio repererint deli/
quiſſe: ſm̄ qualitatē delicti debite ſubijciant di
ſcipline. Uiſitatores ēt in ꝓuincijs quas viſi/
tant de hoc articulo ſingulariter inquirāt. Et
ſi aliquas ꝓuincias in hoc vitioſas inuenerint
fideliter v̄itatē ſignificent.c. gñali. Itē ordina/
mus ꝙ guardiāi nō poſſint indui de quacūq̄ʒ
elemoſyna: nec pannū recipere ꝓ veſtitu: do/
nec oib⁹ frib⁹ indigētibus ſui loci de veſtimen
tis ſm̄ aplica inſtituta fuerit ꝓuiſuʒ. Indigen
tes aūt intelligant̃: q p obediētiā requiſiti di/
cunt ſe elemoſynā nō habere nec habere poſſe
a ꝯſanguineis vel amicis de qua poſſint ſibi de
veſtib⁹ hmōi prouidere. ¶ Frēs oēs hoſpites
recipiant̃ in viſcerib⁹ charitatis maxie veniē/
tes de extraneis ꝓuincijs ⁊ lōginquis. ¶ Et
qñ frēs p̄dicatores ad loca venerit nr̄a: velut
frēs nr̄i ordis bēigne recipiāt̃ ⁊ charitatiue. Et
ſeminātes iter eos ⁊ nos ʒizaniā ⁊ ſcādala gra/
uiter puniant̃. Ipſi v̄o hoſpites i locꝭ vbi vltra
tres dies morā ꝯ̄xerit dicāt in.c. culpas ſuas: ⁊
dicta culpa acceptaq̄ʒ pnia egrediant̃. Itē cū il
lius ſūme op⁹ grē q̄ hō ꝯiūct⁹ eſt deo in vnita/
te pſone legit̃ i miſſa genuflectant̃ frēs oēs. Et
ad illud v̄bū euāgelij. Uerbū caro factū eſt. Et
ad illud v̄bū ſymboli. Et hō fact⁹ eſt. Et ad il/
lud v̄bū euāgelij. Ecce āeilla dñi. Et ad illud
v̄bū euāgelij. Procidētes adorauerunt eū. Et
ad illud v̄buʒ apl̃i. In nomie ieſu oē genu fle/
ctat̃. Et alibi ſic i ordiario poſitū iuenit̃. Et ad
illud aūt altiſſimū ſacramētū diligēter ſe p̄pa/
rēt oēs frēs. Et vt hoc meli⁹ fiat ordinam⁹ ꝙ
frēs ſinguli determinatos de ꝯſcientia guardia
ni habeāt ꝯfeſſores qbus bis ad minus ꝯfiteā/
tur in qualibʒ ſeptimana. Frēs v̄o nō ſacerdo/
tes de qndena in qndenā ſemp cōicare tenean
tur in miſſa ꝯuētuali: niſi remāſerint de licētia
p̄ſidētis. Et de hoc ſint ſoliciti guardiani: vt p
vtriuſq̄ʒ ſacramēti frequētiā ſancte ꝯuerſatiōis
in vtroq̄ʒ hoie puritas obſeruet̃. Ordinam⁹ ēt
ꝙ ꝓcurator ordis i curia romana ⁊ ei⁹ ſocij: añ/
q̄ʒ ſuū officiū exequant̃ p̄ſtent gñali miſtro vel
illi cui in ſpāli duxerit cōmittēdū corporale iu/
ramētū ꝙ ſuū officiū fideliter exequent̃. For/
ma aūt iuramēti eſt iſta. Ego frater N. ordinis
minoꝝ frm̄ ⁊ reuerendi patris gñalis miſtri in
romana curia procurator promitto eſſe fidelis
dicto ordini ⁊ R. patri generali miſtro ac eius
officio ⁊ ſucceſſoribus eius canonice intranti/
bus in aſſumendis: proſequendis: ⁊ defenden/
dis oib⁹ cōmiſſum mihi procurationis officiū
tāgētib⁹: nec vnq̄ʒ v̄bo vel ſcripto nec facto cō
ſcius ero alicuius ꝯſilij: tractat⁹ vel informatio
nis: q̄ in p̄iudiciū dicti ordinis vel ipſi⁹ gñalis
miſtri ⁊ ei⁹ officij ac ſucceſſoꝝ ei⁹ poſſint ⁊ va/
leant redūdare. Et de cōmiſſo mihi ꝓcuratōis
officio fidel̃r quātū potero ⁊ ſciuero ſ̄ʒ deuʒ ⁊
ꝯſciētiā rectā me habebo. Sic me de⁹ adiuuet:
⁊ ad ſcā dei euāgelia. Ordinam⁹ ēt ꝯſtitutione
pñti vt ꝓcurator ordis in romana curia noui/
ter inſtitutus a ſuo p̄deceſſore vl̃ ſocio tā priui
legia litteras ⁊ inſtrumēta cauſaꝝ ordis in ro/
mana curia ſtatū ⁊ q̄cūq̄ʒ ꝓcurationis officiū
tangentia ſub inuentario ⁊ ſpāli regiſtro reci/
piat i pñtia guardiāi loci curie p̄dcē ⁊ aliquo/
rū diſcretoꝝ frm̄ p ꝓcuratorē nouiter iſtitutuʒ
ad h̄ ſpāl̃r vocatoꝝ. Guardian⁹ v̄o oia q̄ p̄dict⁹
ꝓcurator recipiet faciat copiare ⁊ i arca i q̄ ſigil
lū ꝯuēt⁹ ꝯſeruat̃ illam copiā diligēter cuſtodiri
ꝓcuret: vt qñ ordinabitur alius procurator ex
collatione ſcirpturaꝝ ꝓcuratoris antiq ⁊ guar
diani p̄dicti colligi valeat ſi ea que eidem ꝓcu
ratori per p̄deceſſorem eius fuerant tradita in/

tegre ⁊ fideľr ꝯſignenť. Et iſte modus deinceps
ſub forma q̄ ꝑmittiť a ꝓcuratore ordis ⁊ guar/
diano loci curie ꝑ obiam teneať. ¶ Itē ordina
mus ꝙ ꝓcurator ⁊ ſocius eiꝰ teneanť ad gñale
capľm accedē: ⁊ tā de cauſis motis in ꝯciſtorio
⁊ in audiētia tangētibꝰ ordinē ⁊ ꝓuicias q̄ȝ de
receptis ⁊ expēſis reddāt debitā rōnē. ¶ Itez
ordinamꝰ ꝙ dictꝰ ꝓcurator imediate poſt mini
ſtros reſignet offō: ⁊ ibidez de ſua idoneitate ⁊
ſufficiētia vel ꝯrijs diſcutiať. Et ſi maiori parti
capľi viſum fuerit ꝙ negligēter ⁊ inutiľr ſe ha
buerit in ꝓſequēdis cauſis ordis ſua reſignatio
admittať ⁊ ꝓuideať de alio: ꝓut in ſtatutꝫ dñi
Bñdicti pape. xij. plenius ꝯtineť. ¶ Item in
aſſumēdis ⁊ ꝓſequēdis cauſis ordis ꝓcurator
⁊ eiꝰ ſocius ſi bono mō fieri poterit ſp debeāt eē
ſimul. ¶ Item qlꝫ miſter ab vno capľo gñali
vſqꝫ ad ſequēs capľm gñale procurare ſtudeat
tres florenos ꝓ aduocatis ⁊ defenſoribꝰ cārum
nřaꝝ in loco curie ro. ⁊ ordis ſcē Clare. Quilꝫ
etiā inqſitor heretice prauitatis ꝓ cauſis ſui of/
ficij defendēdis tres florenos ꝓcuratori ordi/
nis vel eius ſocio mittere teneatur. Qui pro/
curator debeat eos aduocatis ⁊ procuratoribꝰ
cauſarum fideliter aſſignare.

¶ De modo exterius exeundi. Cap. v.

n **Ullus** frater vadat pedes vel
eques ſine frē: vľ ſine frē
ſocio alicubi cōmoreť. Ad monaſteria
aūt ſcimonialium quaꝝ eſt nobis cura cōmiſſa
nullus frater accedat: niſi ex offō ꝑdicationis:
ꝯfeſſiōis: viſitatiōis: vel ex ſpāli miſtri ſui lnia
in ſcriptis obtēta. Nec aliqs ꝑ miſtrū lniatus
cum aliq̄ ſorore ſine frē ꝑſente ⁊ v̄ba audiente
loquať: niſi miſter ex cā rōnabili cum aliqbus
maturis honeſtis fribꝰ ⁊ etate ꝓuectis in ſcri/
ptis duxerit diſpēſandum. Si qs aūt ꝯ pñtem
ordinationē ad aliqđ monaſterioꝝ memorato/
rū accedē vel cuꝫ ſorore loq ꝑſūpſerit ꝓuatꝰ ſit
ipſo fcō vſqꝫ ad annū acceſſu ad mōaſteria mo
nialium quarūcūqꝫ niſi forte cā ꝑdicatōis: vbi
tūc aliꝰ hri nō poſſet: ita tñ ꝙ cū ſororibꝰ nō lo
quať. Si tñ fr̄ talis ꝯditiōis exiſteret: ꝙ eū pe/
na ꝑpoſita nō grauaret cuſtos eū punire ꝓbō/
nis caputio vſqꝫ ad miſtri ꝓuicialis vel gñalis
aduētuꝫ teneať. Et vt diſcurſus inutiles cōpe/
ſcanť miſtri extra ſuā ꝓuinciam frēs non mit/
tant abſqꝫ neceſſitate vel euidēti vtilitate cer/
tum eis in lřis obialibus terminum ꝑfigentes
reuertendi. Cuſtos etiā extra ſuam cuſtodiam
ad miſtrum vel alˀs guardianus extra guardia
nie ſue terminos frēs nō mittat niſi ꝑ vrgenti
necitate vel euidēti vtilitate viderit faciendū
ꝑfixo eis breui ⁊ certo termino reuertendi. Et
quotiens qs ꝯfecerit ꝑdictorū totiens ieiunet
in pane ⁊ aqua. Fribus ſine teſtimonialibꝰ lřis
ſui ꝓuincialis miſtris extra ſuam ꝓuinciam ⁊
cuſtodis extra ſuam cuſtodiaꝫ euntibꝰ caputia
⁊ oia q̄ portant auferanť ⁊ non reddanť niſi in
caſu excuſabili de ꝯſilio diſcretoꝝ. Hoc idē fiat
ei q ſine ſocio vadit vel morať ſiue eques ierit
ſiue pedes. Nullus quoqꝫ frater extra ſuam ꝓ/
uinciam ſine lnia ꝓuincialis miſtri vel ex cau/
ſa multū rōnabili ad pñtiam gñalis miſtri pre/
ſumat accedere: ꝙ ſi ꝯtrarium ꝑ aliquē attēta/
tum fuerit: fiat ꝙ ꝑ eundē gñalem miſtrū ad
miſtrum ſuū ꝓuincialem ꝯfuſibiľr remittetur.
Frēs nō comedant vel bibāt in villis: caſtris:
ciuitatibꝰ vel oppidis vbi moranť frēs niſi cuꝫ
dñis terraꝝ ⁊ ꝑlatis ⁊ viris religioſis in domi
bus eoꝝ. Nec iterpretatiue qlibet cenſeať prela
tus aut dñs terraꝝ. Qđ ſi qs ꝯtrarium fecerit
infra octo dies a vino in vna cōpleta refectiōe
abſtineat per obiam ſalutarē. Nec mulieres in
domibus frm̄ comedere ꝑmittanť niſi miſtris
aliter aliud videreť. Nec ad iteriora ꝯuentuū
admittantur: niſi de licētia guardiani vel eius
vicarij cum conſilio diſcretorū: qui eis tenean
tur ſocietatem fratrum honeſtorum idoneam
aſſignare. Fratres v̄o quum in itinere fuerint
ſi ad loca vbi morantur fratres tempore come/
dendi vel hoſpitandi ꝑuenerint ad fratres ve
niant ad comedendum ⁊ hoſpitādum cuꝫ eis
vel ſaltem ad excuſandū ſe rationabiliter apud
eos niſi manifeſta necitate fuerit impediti. Et
contrarium facientes ſi legitime fuerint depre
henſi ſemel in terra comedant coram fratribus
in conuentu. Omnes fratres ſuas prouincias
exeuntes in locis ſingulis fratrum intra diem
naturalem: ex quo ad loca ipſa peruenerint vľ
citius ſi fuerint receſſuri guardianis vel eorū
vicarijs per obedientiaꝫ ſuas obedientias oſtē
dere teneantur. Ipſiqꝫ guardiani vel eorū vi/
carij ſub eiuſdē diſtrictiōe precepti dictas obe/
dientias requirere teneanť: ſi fratres prefati in
oſtēdēdo eas fuerit negligētes. ¶ Inhibemꝰ
etiam

etiam diſtricte ne aliquis in via vel alibi por/
tet pecuniā alicuius: nec burſariū ſecū ducat.
Sed ſi ꝯtingat aliquos frēs pro aliqua cōmuni
vtilitate ordinis vel euidenti neceſſitate ire ꝓ/
lixius in qua probabiliter videať ꝙ nō poſſint
mēdicādo victualia neceſſaria inuenire: ꝑ ali/
quē honeſtū nunciū cui aliqua elemoſyna ꝯbi
to mō cōmittatur ab aliquo cuius auctoritate
illā recipiat ⁊ expēdat poſſit neceſſitatibꝰ frm̄
ſic euntiū ſubueniri. Prouiſo tñ ꝙ hmōi ele/
moſyna in honeſtis cibarijs ⁊ alijs neceſſitati/
bus tēperate ⁊ ſtricte ſicut decet paupes expē/
datur. Et qcūqꝫ ꝯtrafecerit alia de cā ducēdo
vel aliter expēdēdo ꝓ qualibet refectiōe ſuſce/
pta duobus diebꝰ in pane ⁊ aqua abſqꝫ diſpēſa
tione debeat ieiunare. Frēs trāſeūtes ꝑ viā ni/
hil acqrāt in villis in qbꝰ morātur frēs ꝑ quas
trāſitū faciunt niſi de licētia cuſtodis vel guar/
diani. Et obediāt eis q̄ȝdiu morātur ibidē: ⁊
de manifeſtis offēſis quas faciūt correctōi ſub/
iaceant eorūdē. Frēs nihil portent in v̄bis vel
ſcriptis qđ poſſit redūdare in ſcādalū alicuiꝰ.
Et ſcienter ꝯtrariū faciētes ꝓbatiōis caputio
vel alia pena puniant arbitrio miſtroꝝ ſꝫ qua
litatē delicti. Si ꝯtingat aliquē frēm oneroſuꝫ
vel periculoſum ab vna prouincia trāſferri ad
aliā ad morādū: teneatur miſter firmiter a cu/
ius prouincia egrediť frater ſignificare miſtro
ad quē mittiť ꝑiculoſas ꝯditiones ipſius vt ei
deꝫ ſicut expedit caueať. Et hoc idē faciat gña
lis. Teneať aūt miſter ꝯditiones eiꝰ ſignificare
cuſtodi ad cuiꝰ cuſtodiā trāſfert frēm: vel guar
diano ſi mittiť ad ꝯuētū: ⁊ cuſtos ſimiľr guar/
diano. Et hoc tali mō fiat vt fris iſamia cauea
tur. Itē miſtri q frēs ſuos licentiant ad indul
gētiā portiūcule exprimāt in litteris eoꝝ licen
tiā ꝑdictā ꝯtinētibus: ꝙ frēs ipſi añ. vj. kalen/
das auguſti ꝓuinciā ſcti Frāciſci nō intrent ⁊
poſt habitā indulgentiā infra. v. dies ipſaꝫ ꝓ/
uinciā exire teneantur. Miſter v̄o ꝓuincie ſci
Frāciſci ſignificet miſtris ſuis trāſgreſſores cō
ſtitutionis ꝑdicte vel gñali miſtro ſi prope fo/
ret: ⁊ ad hoc firmiter teneatur. Ordiamus ꝙ
nullus miſter poſſit licētiare fratres ad ꝓuin/
ciā vbi reſidet romana curia vel ſedes apoſto/
lica. Et ſi qs frater ſine licentia gñalis miniſtri
ꝯtrariū attētare preſumpſerit ipſo facto oi actu
legitio ſit priuatus. ¶ Itez vult gñalis mini/
ſter cū capitulo vniuerſo ꝙ ꝓcurator ordinis
deinceps librū hēat in quo culpas graues fra
truꝫ q ſequunť locū romane curie debeat acti/
tare vľ regiſtrare. Itē nullus frater accedat ad
locum romane curie ēt cum lnia gñalis miſtri:
niſi ſecum lřas teſtimoniales ipſius ꝓuincialis
miſtri ꝯtulerit. Qđ ſi frater punitus fuerit car
cere vel in actis ꝓuincie ita notatꝰ ꝙ iuſte poſ/
ſit puniri: miſter ꝓcuratori ordis mittere tenea
tur quecūqꝫ frēm illuꝫ ꝯtingūt ſub clauſis lřis
ꝑ obiam ſalutarē. Et niſi dictus fr̄ lřas ꝓuin/
cialis miſtri ꝓcuratori ordis exhibuerit ipſius
fris malas ꝯditiones detegētes: ꝓcurator ipm
tanq̄ȝ ſuſpectū ꝙ venerit ſine lnia: ſine mora ꝺ
loco curie expellere teneať: nec in hoc deferat
lřis generalis miſtriꝰ. Oia v̄o que cōtra talem
frēm miſter ſcripſerit in libro actuū ꝓcurato/
ris ordinis dictus ꝓcurator in ꝑſentia ſocij ſui
ſcribere teneať. ¶ Item inhibemus ꝙ nullus
fr̄ in romana curia extra ꝯuētum dormiat nec
moreť: niſi in libertatis dñoꝝ Cardinaliū vel
notabilium ꝑlatoꝝ vel ꝑncipum q ſecum frēs
ordinarie tenēt. Et qcūqꝫ ꝯtrafecerit ꝑ ꝓcura/
torē de loco curie ꝯfuſibiľr expellať. Procura/
tor tñ ordis in caſu in quo miniſtros vel ſacre
theologie magiſtros vel alios frēs notabiles i/
fra locum ſuū nō poſſet cōmode collocare: ho/
ſpitia honeſta ad eoꝝ ꝓuiſionē aſſignet i villa.
¶ Itē ſtudētes q vadūt ⁊ redeūt de Pariſius
vľ ad ſtudia mōtiſ peſulani Toloſe ⁊ Lugduni
ſiue ad alia quecūqꝫ ſtudia ꝑ locū ro. curie nul
latenus trāſeāt. Aliogn ex ordinatiōe pñti ſtu/
dijs eis ꝯceſſis ſe nouerint eſſe ꝓuatos. Illi v̄o
q de ſtudijs ꝑ locū ro. curie redeūt ꝓmotione
habita vel hñda ꝑuenť: donec ꝑ gñalem mini
ſtrum ſecū fuerit diſpēſatū. ¶ Itē nullus fr̄ i/
ter ſeculares maxie ꝑncipes ⁊ magnates ziza/
niam diſcordie ſuſcitare: aut ēt ꝓmouere verbis
vel factis directe vel indirecte ꝑſumat: nec ſe ꝺ
iuribꝰ eoꝝ de qbꝰ iter eos ꝯtrouerſie occurrerēt
quoquo mō temerarie itromittat. Et ſi qs fue/
rit iuentꝰ in hͦ ſcelere vitioſus carceri mācipeť.

¶ De occupationibus fratrum. Cap. vj.

q **Uum** regula dicat ꝙ fratres q/
bus dedit dñs gratiaꝫ la/
borandi laborent fideľr ⁊ deuote. Or/
dinamus ꝙ tam clerici q̄ȝ laici compellanť ꝑ
ſuos ſupiores in laboribus ſibi cōpetētibus ex/

erceri. Et ſi q inuenti fuerint notabilr ocioſi p
miſtruȝ ⁊ cuſtodē voce actiua ⁊ paſſiua puenſ
⁊ ab oibus pmotionib9 retrahanſ. Qđ ſi ſupio
res in hoc fuerint negligētes a viſitatorib9 pu/
nianſ: q diligēter ingrant qualr hec cõſtitutio
obſeruef. Si alicubi frēs idigēt obſequijs pue/
roꝝ ſeculariuȝ honeſtos accipiant ⁊ ſecuros q
ad iteriores officinas nõ admittanſ ſine neceſ/
ſitate p miſtrū de ꝯſilio diſcretoꝝ iudicata. Sȝ
magis ipſi frēs pro xpo humilitatis officia nõ
recuſent. Nullus frater p ꝯfeſſiōe audiēda ſeu
alia quacūqȝ de cā iuxta mulierē ſtet vel ſedeat
niſi ipſe ⁊ ſocius libere poſſint mutuo ſe vide/
re. Et caueāt frēs oēs a ſuſpectis ꝯſortijs ⁊ col/
loquijs plixis mulieꝝ. Et q ꝯtrafecerint a ſo/
cijs accuſenſ. ℂ Itē nullus fr a muliere uotuȝ
ꝯtinētie regrat ſeu oblatum recipiat: aut ad fa/
ciendū ſibi obiam inducat. Et q ꝯtrafecerit a
miſtro p ſex mēſes pbationis caputio puniaſ.
Et ad hāc penā infligēdam miſtri firmiter te/
neanſ. ℂ Item frēs nõ ſint iudices vel arbitri
qõnum: nec de alijs officijs ordinē nr̄m inde/
cētibus ſe aliqualr itromittāt. Et q ꝯtrafecerit
oibus actib9 legitimis ſit puatus. ℂ Ad ocio/
ſitatem vitādam lectores incipiant legere a fe/
ſto ſancti Frāciſci: ⁊ vſqȝ ad terminū ſui puin/
cialis capli ſuas ordinarias ꝯtinuēt lectiones.
Et q in diſcõtinuatione ſuaꝝ lectionum nota/
bilr iuenti fuerint vitioſi puenſ per miniſtruȝ
oibus gratijs que lectoribus cõceduntur: ⁊ in
ſequēti anno in nullo officio ponanſ. Notabi/
le vo diſcõtinuationis vitiuȝ gnālis miſter de
cõſilio diſcretoꝝ fore determinat: qn lector nul
la longa egritudine vel alio impedimēto legi/
timo fuerit ppeditus: ⁊ in āno gnquaginta nõ
legerit lectiones. Et in hoc caſu hmōi lectori/
bus penā premiſſam inferri iubet: ⁊ ad eam i/
ferendam miſtros puinciales conſtringit. Ar/
ceanſ aūt frēs clerici ad ingreſſum ſcholarum
cum nõ fuerint circa officia ſibi iniuncta occu
pati. Et q ocioſitati dediti vel fuerint negligē
tes de itrādo ſcholas graui ſubiaceāt diſciplie
vel de loco ſtudij emittanſ. Tpib9 āt vacationū
cogāſ frēs clerici aliqb9 lectiōib9 occupari: nec
nõ ⁊ rõne hui9 ſtudij ab humilitatis obſequijs
⁊ diuinis officijs nullatenus eximanſ. ℂ Stu
dētes er̄ ſuas puicias alibi qȝ Pariſi9 morātes
ꝯfeſſiones nõ audiant mulieꝝ: niſi talis caſus
ꝯtingeret: q aliqua vellet ꝯfiteri cuius lingnā
nullus alius nõ intelligeret d ꝯuētu. Et ſi mi/
ſter aliquos inuenerit notabiliter inſolētes: vl
in ſtudio negligentes eoſdē ad ſuas remittat p
uincias de ꝯſilio diſcretoꝝ. Itē ordinamus q
fieri nõ valeat diuiſio vel cõmutatio ſtudij Pa
riſienſis: niſi tm̄ de vno āno integro: niſi ex ca/
ſu infirmitatis: vel ex aliqua cauſa q p ꝯſilium
Pariſiēſe fuerit rationabilis iudicata. ℂ Itē
frēs ſacros ordines nõ recipiant ſine ſui miſtri
licētia vel cuſtodis: cui miſter prouincialis hāc
licētiā dederit. Et quicūqȝ ꝯtrafecerit a ſuſce/
pto ordie ipo facto ſe nouerit eē ſuſpēſuȝ. Nec
pmoueatur ad ſacerdotiū niſi etatis ſue .xxv.
annū attigerit. ℂ Nullus frater p ſe vel p aliū
quoquo mõ procuret cõmitti ſibi vel alteri fri
aliqua negocia procurāda p reges: pricipes ba
rones: platos: ſeu cõmunitates: aut q maneat
aut equitet cuȝ eiſdē. ℂ Nec ēt aliquis nimis
ſe ingerat curijs platoꝝ vel quorūlibet domi/
noꝝ vel dominaꝝ. Si quis aūt ꝯtrariū fecerit
procurādo cõmitti ſibi negocia vel ſuā cū pſo/
nis extra ordinē māſionē: ipſo facto oibus offi
cijs ordinis ⁊ promotionib9 habeaſ indignus.
Et ſi ſacerdos ſit ipſo facto ſuſpēſus ſit a ꝯfeſſio
nib9 audiēdis. Ordinat gnālis miſter cū gnāli
capitulo vniuerſo: q frēs qui ad gnālia ſtudia
theologie trāſmittunſ de debito p ſua capitula
eligātur. Itē bachalarij Oxonie ⁊ Cathabri/
gie vadāt tēpore dbito taliter q ſint ibi in pn/
cipio āni pcedētis lecturā eis debitā ad oppo/
nendū ſicut eſt in eiſdē ſtudijs ꝯſuetū. Qđ ſi tē
pore debito nõ iuerint: ⁊ eos cauſa legitima nõ
excuſauerit iudicio maioris ptis ꝯſilij ꝯuētuuȝ
pdictoꝝ Oxonie: ⁊ Cathabrigie ille vel illi q
oppoſuerint in eoꝝ defectu debeāt legere ſentē
tias in anno illo alijs bachalarijs aſſignato q
in oppoſitionib9 hmōi defecerūt. Et illi bacha
larij q cõmiſerūt dfectū opponēt in āno ſequē
ti in quo debuiſſent legere ⁊ legāt poſtea ſentē/
tias in ꝯuētu. Similiter bachalarij lecturi ſen/
tētias Pariſius debeāt āno pcedēti lectionem
eoꝝ anteqȝ bachalarij alij in ſtudio incipiant
ſententias acceſſiſſe: itaqȝ in oibus principijs
incipientiū ſentētias debeāt intereſſe. Qđ ſi vt
pdicitur nõ fuerint: nec ſe legitime excuſaue/
rint: iuditio maioris ptis ꝯſilij Pariſiēſis illis
bachalarijs q imediate poſt eos legēt poſtpõi
debeant

debeāt: tā in choro qȝ in ꝯcilijs: hoſpitio ⁊ i ſco
lis. Itē frēs q eligūſ ad legēdaȝ ſnia i pdciȝ ſtu/
dijs. vȝ. Pariſius Oxonien̄. ⁊ Catabrigien̄. in
offō miſterij fuerit abſoluāſ: nec cuȝ miſteriat9
offō illuc accedē valeāt vllo mõ. ℂ Itē dein/
ceps capla puicialia nõ ſcribāt gnāli. c. p pmo
tiōe alicui9 fris ad officia lectionū aut ad pmo
tionē vl elōnē ad ſtudia. Sȝ p miſtros ⁊ diſcre
tos gnāli. c. de hmōi fiat plena informatio: qui
de ſufficientijs frm̄ ſuaꝝ puinciaꝝ veniāt ple/
nius informati. ℂ Itē lectores ⁊ bachalarij in
gnālib9 ſtudijs ꝯſtituti ſuas ꝯtinuent lectiōes
maxime a feſto beati Fran. vſqȝ ad feſtū Pēte/
coſtes: q ſi notabiliter diſcõtinuauerint vel p/
termiſerint p ſuos miſtros prouinciales denū/
cieſ gnāli. c. vt de alijs loco ipſoꝝ debeant cele
riter puidere. ℂ Itē ordinat gnālis miſter cū
vniuerſo. c. gnāli q ingſitores nr̄i ordinis ſup
heretica prauitate ſolū per duos annos rema/
neant in ingſitionis officio. Et āno quolibȝ in
capitulis puiciaꝝ i qb9 gerūt ingſitiōis offm̄.
debeāt intereſſe ⁊ cõputum reddere. Ibiqȝ de
ſuis exceſſibus ⁊ defectib9 in ingſitionis offō p
illos qb9 exceſſus vel defect9 noti fuerit dbeāt
viſitari. Et ſi notabiliter iuēti fuerit in dicto i/
gſitiōis offō vitioſi: miſter vel vicari9 q pēſt. c.
cū aſſenſu diffinitoꝝ ⁊ ꝯſilio diſcretoꝝ frm̄ cū
nota ꝯfuſiōis eos dponere: ⁊ in loco eoꝝ alios
ſubſtituere teneaſ. Si vo aliqs eoꝝ adeo ingſi/
tiōis offm̄ laudabiliter exercuerit q ſine offici
detrimēto ⁊ piudicio fidei cõpletis duob9 ānis
a ſupradicto offō nõ poſſēt remoueri fiat d h i/
formatio gnāli miſtro. Et iteriȝ illi frēs tā lau/
dabiliter ſe hn̄tes ex ordiatiōe pn̄ti ⁊ puicialis
capli remaeāt ēt i ingſitiōis offō vicarij: donec
a miſtro gnāli ſup ꝯfirmationē ipoꝝ ingſitoꝝ
reſpõſio habeaſ. Itē vbicūqȝ igſitorib9 ſufficiē/
ter puideſ a cõitate vl a dn̄o aliquo vel rõne
officij iudicio miniſtri de conſilio diſcretorum
conuentus in quibus morantur nullo modo
eis de victu prouideant vel veſtitu.

ℂ De correctione delinquentiū. Cap. vij.
Bonifacius papa.

a **B** argumētū ꝯtinuū religionis ⁊ or
dinū quos romana ſuſcepit ⁊ ap/
probauit eccleſia pn̄tis ſtudijs itendē
tes ⁊ ꝯſiderātes attētius q nõ itermiſſa ſeduli/
tas diſciplie ⁊ religiōis ordies ſupradictos ſta/
tuſqȝ rlares ſalubriter dirigit ⁊ ꝯſuat: q qȝ ſi eā
pire vl remitti ꝯtigeret: ordo glȝ collabi i nečio
cogereſ: pēſātesqȝ ſi rlariū pſonaꝝ correctio ri/
mas iuris ⁊ apices ſeqreſ h9i rigor lēteſceret ac
mltiplici laxatōe torpet. Nos vr̄is ſupplicatio
nib9 iclinati vob auctē aplica idulgem9 vt ad
correctiōes ⁊ punitiōes frm̄ eiuſdē ordis dlin/
quētiū iſligēdas plati ordis ſupdci ad quos h
eadē ſpectare noſcunſ rimulis ⁊ apicib9 ci9 poſt
poſitis libē pcedē valeāt ſm ꝯſuetudies appro
batas ⁊ gnālia fcā ⁊ fienda ordis iſtituta. Nec
volum9 eiſdē licē fi ib9 ab eiſdē correctōib9 ⁊ pu
nitōib9 aliqten9 appellaſ puia dlibatiōe ⁊ ma/
turitate dbita obſuare. ℂ Capl̄m gnāle.

o **Rdinam9** q nlſus fr puin
ciali miſtro infe/
rior: niſi ex ſpāli gnālis vl puin. miſtri
lnia poſſit aliquē frēm abſoluē. A pctō inobie
ꝯtumacis. Proprietarie reꝝ detētiōis. Lapſus
carnis. Furti rei notabilis. Iniectiōis manuuȝ
violēter. Falſi teſtimonij in iudicio fci. Cõpõ/
nis vel pfectōis aut publicatōis libellis famo/
ſi. Falſificatiōis ſigilli cuiuſcūqȝ pſone notabil.
Falſe crimiatiōis in iſamiā cuiuſcūqȝ. Dicim9
aūt iobiam ꝯtumacē qn qs trina monitiōe p/
miſſa fcis ꝯgruis iteruallis p diē nālē iobediēs
pſeuerat. Quare pn̄ti ordiatiōe ſtatuimus q ſi
q frēs dina pmittēte iuſtitia ⁊ hoſtis antiq p/
curāte fallacia qđ abſit pmemorat crimib9 fue
rint irretiti p abſolōnis bn̄ficio ad miſtros vel
ad pfatos eoꝝ cõmiſſarios recurrere dēant: vt
ptātē tenebraꝝ effugiāt ſine mora. Miſtri vo ⁊
eoꝝ cõmiſſarij diligēter attēdāt q mīe oleum
ifundētes: vinū iuſtitie ifundē nõ omittāt: vt
ſ. de pn̄ia dbita penitētib9 nõ modicā grām fa/
ciētes: iniuriā qdē paſſis i pſona: fama: ſeu reb9
alijs ſatiſfactionē debitā fieri faciāt: vl eos q fe
cerit iniuriā nõ abſoluāt. Talis aūt abſolō i fo/
ro qdē obtēta ſecreto non dȝ correctionē iudi/
cialis fori: ſi crimē pbatū fuerit ipedire. Si tn̄
fr penitēs iſtigāte ſe ſpū añqȝ ſit delat9 vl accu
ſat9 de crimie faciē miſtri corā teſtib9 in ꝯfeſſiōe
puenerit idulgem9 ⁊ ꝯcedim9 q miſtri d pleni/
tudine ptātis ⁊ grē a penis extremis d memo
ratoꝝ ꝯſilio teſtiuȝ frēm penitētem quoad ex/
trinſecū foꝝ getare valeant alia qdē minus cõ
fuſibili ipoſita penitētia ſalutari. Hoc aūt intel
ligimus de primo recurſu: ⁊ ſemp cum ꝯteſta

tione ꝙ ſi relabantur in illa de qbus fuerāt ge/
tati ad ſtatū priſtinū reducant̄ ſi de relapſu ip/
ſoꝝ ꝓbatio ſufficiens habeat̄. Nullus cōfeſſor
poſſit abſoluere de tactibus ĩpudicis enormi/
bus: niſi q de lapſu carnis habuerit licentiā ab
ſoluendi. Et q in tactibꝰ hmōi ꝯſuetudinarie
fuerint depꝑhenſi ⁊ moniti canonice ſe nō cor/
rexerit puniātur ſicut ꝺ lapſu carnis. Si tamē
ꝑdicti tactus eēnt multū enormes abſqꝫ moni
tiōe ꝑmiſſa puniri poſſint ſi miniſtris videbit̄
de ꝯſilio diſcretoꝝ. ¶ Et de ſolicitantibus ex
certa ſciētia ad pctm̄ carnis idē iudiciū habea
tur. Itē cuſtodes nō poſſint abſoluer̄ a ꝑdictis
ēt in ꝑuato cōmiſſis niſi p miniſtrum ſpāliter
cōmittatur eiſdē. ¶ Itē ſi aliqs ꝓuincialis mi
ſter cōmittat alicui ſubditoꝝ ſuoꝝ auctoritatē
ſuā ſup illis caſibus q miſtris ꝓuincialibꝰ reſer
uant̄: ſi ꝯtingat miniſtrū mori vel ab officio mi
niſterij amoueri talis cōmiſſio penes illū cui fa
cta fuerat remaneat donec miſter in prouincia
habeat̄. ¶ Et quicūqꝫ ꝯfeſſor ex certa ſcientia
ꝑſumpſerit a ꝑdictis abſoluere: ſuſpenſus ſit ip
ſo facto a ꝯfeſſionibꝰ audiēdis: nec reſtitui poſ/
ſit niſi p ꝓuincialem miſtrū. ¶ Et quicūqꝫ in
hoc vitioſus fuerit depꝑhenſus legitime pena
carceris puniat̄. ¶ Si qs āt auſus fuerit affir/
mare ꝙ qlibet ſacerdos poſſit abſoluere a pec/
cato ſuper quo non habet cōmiſſam auctorita
tem ⁊ maxie de ꝑdictis: ⁊ correctꝰ reuocare no
luerit tāqꝫ errās ⁊ ſubuerſor carceri mācipet̄.
¶ Bonifacius papa octauus.

g **Eneralis** ⁊ ſinguli miſtri ꝓ/
uinciales ⁊ eoꝝ vi/
carij ac ēt coſtodes in ꝓuincijs ⁊ cuſto
dijs ſibi cōmiſſis: fribus ꝯſtitutis ibidē: necnō
⁊ fribus alijs eiuſdē ordinis interdū ad eos de
clinantibꝰ vndecūqꝫ abſolutione ⁊ diſpēſatiōe
indigētibus ſiue priuſqꝫ intrauerit ordinē ſiue
poſt in caſibꝰ exceſſerint: ꝓ qbꝰ excōicatōis aut
interdicti: aut ſuſpēſionis icurrerint ſnias a iu
re vel a iudice gn̄aliter ꝓmulgatas: ⁊ hmōi ſē
tentijs inodati: aut in locis ſuppoſitis eccleſia
ſtico iterdicto diuina officia celebrātes vel ſa/
cros ordies ſuſcipiētes: ſic ligati notā irregula
ritatis incurrerint abſolutionis ⁊ diſpenſatio/
nis beneficiū valeant impꝑtiri: niſi adeo grauis
⁊ enormis exceſſus fuerit ꝙ ſint ad eandē ſedē
merito deſtinādi. ¶ Frēs ēt quos pro tpe vos
generalis ⁊ prouinciales miſtri: necnō ⁊ vices
veſtras gerētes ac ēt vos cuſtodes in proprios
ꝯfeſſores habueritis abſolutionis ⁊ diſpēſatio/
nis beneficiū vobis quū expedierit valeant im
pꝑtiri: iuxta formā ꝯceſſionis ſup abſolutione ⁊
diſpēſatione frm̄ eiuſdē ordinis veſtris ſuperiꝰ
vobis facte ⁊ infra. ¶ Inhibemꝰ iſup vniuer/
ſis fribus veſtri ordinis ne aliqs eoꝝ niſi in ne
cēſſitatis articulo alijs qꝫ ꝑlatis ſuis peccata
ſua ꝯfiteri ꝑſumāt vel alijs ſacerdotibꝰ eiuſdeꝫ
ordinis ſm̄ regulam ⁊ ipſius ordinis inſtituta.
¶ Capitulum generale.

s **Inguli** frēs de ꝯſenſu guardia
ni determinatos habe/
ant ꝯfeſſores: qbus bis ad minus ꝯfite
antur in qualibet ſeptimana. Ab excōicatione
pro iniectione manuū violēta poſſit cuſtos ab/
ſoluere vel guardianus ſi cuſtodis pn̄tia infra
diē naturalē haberi non poſſit: aut vicarius
guardiani ſi cuſtodis vel guardiani pn̄tia ifra
triduū minime poſſet haberi. Hoc aūt tā pri/
uilegiū qꝫ ſtatutū nō itelligit̄ de iniectōe atro/
ci vel de iniectione ſubditi in ꝑlatum. Nullus
incarceret̄ niſi pro manifeſto ⁊ enormi exceſſu.
Enormē aūt dicimus exceſſuꝫ vel ratione gra
uis pcti: vt eſt lapſus carnis: inobediētia ꝯtu/
max: ⁊ pfidia hereſis: vel rōne circūſtātie: ſicut
eſt furtū rei notabilis: vel notorie factū ſeu etiā
qꝛ frequēter iteratū: ⁊ de ſimilibus idē iudiciū
habeat̄. Declaramus ꝙ oēs q pena carceris pu
niunt̄ eo ipſo actibus legitimis ſint ꝑuati. Un
deqꝫuis liberent̄ a carcere nō pp hoc reſtituū
tur ad actus ꝑdictos: niſi hoc eis beneficiū ex/
plicite ipēdat̄. Ois. n. carceri mācipādus habi
tu ordinis ſpoliet̄. Si fr̄ fecerit aliqd pp qꝺ me
rito penā carceris debeat ſuſtinere: guardianꝰ
vel cuſtos vel eoꝝ vicarij de ꝯſilio diſcretorum
poſſint eū detinere ſiue ſit eoꝝ ſubditꝰ ſiue nō
donec p miſtrū qd ſit agendū de tali fuerit diſ/
finitū. Hoc aūt intelligimꝰ debere fieri qn̄ cō/
miſſus exceſſus eſt rei euidētia manifeſtus. Ha
beātur aūt boni carceres fortes ⁊ multiplices
ſed hūani. Quicūqꝫ frater p ſe vel p aliū ſigillū
vel litteras ꝑlatoꝝ vel ꝑncipū gn̄alis vel ꝓuin
cialiū miſtroꝝ ſeu aliaꝝ notabiliū pſonaꝝ falſi
ficare ꝑſūpſerit ipo fcō ſniaꝫ excōicatiōis icur/
rat. Et ſi legitime fuerit depꝑhenſus carceri mā
cipet̄. Qꝺ ſi falſificauerit ſigillū vel lr̄as gn̄alis
miniſtri

miniſtri nō abſoluat̄ ab excōicatiōe nec libere/
tur a carcere ſine ſpāli gn̄alis miſtri mandato.
¶ Quicūqꝫ frater lr̄as eorūdē malitioſe per ſe
vel p aliuꝫ deſtruxerit vel ipedierit ne mittant̄
eiſdē retinuerit vel apuerit ſuſpenſus ſit ab oi
actu legitimo ipſo fcō. Et cui hec pena nō cō/
petit ꝓbōnis caputio puniat̄. Et hoc itelligi/
mus tā de lr̄is quas ipſi alijs mittūt qꝫ de illis
que ipſis alijs trāſmittunt̄: nec releuent̄ niſi p
ſuum ꝓuincialē miſtrum. Si aūt fuerit gn̄alis
miſtri p ipm̄ gn̄aleꝫ tm̄mō releuent̄. Predicte
aūt pene ſubiaceant q ſupioꝝ lr̄as ſibijpſis miſ
ſas legē vel apire diſtulerint malitioſe. Et q re/
tinuerint apuerint vel reddere diſtulerit lr̄as
miſſas ſocijs gn̄alis vel ꝓuicialium miſtrorum
ſeu ēt miſſas ab eiſdē. ¶ Si qs fr̄ tacito ꝓprio
noie vel ſub noie alieno lr̄as vel libellos famo/
ſos ediderit eos mittēdo ꝓijciendo vel qūolꝫ
exponēdo in iſamiam alicuꝰ ipſo facto ſniam
excōicationis icurrat. Qꝺ ſi editi fuerint in iſa
miā gn̄alis vel ꝓuincialis miſtri nō poſſit re/
ſtitui actor eoꝝ niſi ſolū p gn̄alem miſtrum vel
ab eo cui ipſe in ſpāli duxerit cōmittendū. Si
v̄o aliaꝝ qr̄uuis pſonaꝝ iſamiaꝫ tāgat p ꝓuin/
cialem dūtaxat miſtrum eoꝝ actor poſſit rele/
uari. ¶ Et qcūqꝫ in hmōi legitime fuerit de/
prehēſus carceri mācipet̄. ¶ Mandat gn̄alis
miſter de voluntate ⁊ aſſenſu capl̄i gn̄alis vni/
uerſis miſtris ⁊ cuſtodibꝰ ꝙ grauiter puniant
improperātes ignominioſas culpas ⁊ penas ⁊
graues iniurias irrogantes. Et ꝟ idem faciant
guardiani de ꝯſilio diſcretoꝝ. ¶ Si aūt fr̄ ali/
qs ore blaſphemo de pſona ſūmi pontificis vel
de ꝯſtitutionibꝰ aplicis oblōq temerarie pre/
ſumpſerit: ⁊ in hoc legitime depꝑhenſus fuerit
pena carceris vel priuatiōis vel ꝓbationis: vel
alia pena cōpetendi ſm̄ quātitatē blaſphemie
p euꝫ corā quo deprehenſus fuerit de ꝯſilio di/
ſcretoꝝ puniat̄. ¶ Quicūqꝫ frater quācūqꝫ p/
ſonā falſo ⁊ ſciēter de crimine iſamauerit in oc/
culto nō niſi a miſtro vel cuſtode poſſit abſol/
ui. Si v̄o in publico non abſoluat̄ niſi a miſtro
impoſita ſibi pena crimis de quo falſo ⁊ ſcien/
ter alium infamauerit. Nec aliqs iſtoꝝ abſolui
valeat a ꝑdictis niſi ꝑmo ꝓut poterit reſtituat
famā iſamate pſone. ¶ Si aūt de veris in pu/
blico ipm̄ infamauerit puniatur ad arbitrium
miſtroꝝ. ¶ Ideo diſtricte ꝑcipimuꝫ fribꝰ vni/
uerſis ꝙ nullus in ſecreta collocutōe ſub ſigil/
lo ꝯfeſſiōis aliqd dicat quod vergat in iſamiā
alicuiꝰ: vel qꝺ poſſit iter frēs diſſenſionem ali/
quam gn̄are. ¶ Iteꝫ qcūqꝫ frater ſcienter pec
catuꝫ in ꝯfeſſione ſibi detectū quoquo mō ſcri/
pto: ſigno v̄bo: vel facto reuelauerit ipſo facto
ſniam excōicatiōis incurrat. Et ſi legitime fue
rit depꝑhenſus carceri mancipet̄. ¶ Item frēs
deiceps nō deferāt ambaſſiatas quaſcūqꝫ qua/
rūcūqꝫ pſonarū extra nr̄m ordinem: niſi prius
exponant̄ ꝓuincialibꝰ miſtris vel eoꝝ vicarijs
vel cuſtodibꝰ ſeu guardianis in abſentia eorū/
dem. Ipſiqꝫ anteqꝫ pmittant frēs ꝑdictoſ am/
baſſiatas aſſumere exponāt prius ꝯſilio diſcre/
toꝝ. Et ſi eis viſum fuerit ꝙ ambaſſiate ꝓ ordi
ne ſint honeſte ⁊ nō nociue acceptent̄ preha/
bita licētia a ſuo ſupiore ad quē ptinebit hmōi
lniam impꝑtiri. Precipimꝰ ꝓ obiam in virtute
ſpūſſci vt nullus frater p ſe vel p quācūqꝫ aliā
pſonam iterpoſitam ſuadeat vel ſuaderi faciat
alicui ꝑlato regi vel principi cōitati caſtro vel
ville ſeu alicui pſone extra nr̄m ordinē exiſtēti
vt aliquid imutetur de ſtatu ordis nr̄i vel ordi
natione alicuiꝰ ꝓuincie: vel diuiſione vel vnio/
ne ꝓuincie vel cuſtodie: vel quocūqꝫ fratre ſeu
fribus de loco aliquo amouēdis. Et qcūqꝫ ſci/
enter ꝯtrafecerit ex nunc nos gn̄alis ⁊ ꝓuicia/
les miſtri ⁊ diffinitores gn̄alis capl̄i taleꝫ frēm
ꝯtra ꝑceptum ꝑdictū ſcienter facientē excōica
mus in ſcriptis: ⁊ ab oium ordinū executione
ſuſpēdimꝰ: oīqꝫ actu legitimo priuamꝰ: nec ab/
ſolui a dicta excōicatione: ſeu a dicta ſuſpēſione
releuari poſſit: niſi p gn̄alem miſtrū vel ꝓuin/
cialem vel eius vicarium. Et cui hec pena nō
cōpetit ꝓbōnis caputio puniat̄: ac ſine ſpe re/
deundi de ſua ꝓuincia expellat̄. ¶ Itē qcūqꝫ
frater cuiuſcūqꝫ ꝯditiōis exiſtat p ſe vel p aliū:
ꝓ ſe vel ꝓ alio quoquo mō ꝓmotioneꝫ ꝓcura/
uerit in nr̄o ordine p pſonā aliquaꝫ extra nr̄m
ordinem exiſtētem: vel ꝙ in aliquo loco pona/
tur vel remoueatur: vel ꝙ nō poſſit remoueri
ſniam excōicationis icurrat: ⁊ oi actu legitimo
ſit priuatus: ⁊ illa promotione ⁊ omni actu ca/
reat ipſo facto: nec reuelari debeat niſi de ꝯſen/
ſu ſequētis capl̄i gn̄alis. ¶ In virtute ſpūſſan
cti per obiam inhibemꝰ diſtricte ne quis cām
depoſitionis gn̄alis: prouincialis: cuſtodis ſeu
guardiani vel eoꝝ exceſſum ſeu correctionem

aut ſecretum capli cuiuſcūq; ſeu diſſenſionem
diffinitoꝝ vel frm̄:vel aliqd aliud vnde ordo
noſter poſſit turbari vel iſamari ſciēter audeat
extra nr̄m ordinē publicare.Et ſi qs taliū fue/
rit depheſus oī actu legitimo ⁊ officijs ordis p
miſtrum priuet. Et cui hec pena non cōpetit
ꝓbōnis caputio puniat: vel ēt grauius ſm ꝙ
miſtro videbit de ꝯſilio diſcretoꝝ. ¶ Itē frēs
non releuent ad officia ordis niſi p ꝓuicialem
miſtrum de ꝯſenſu ꝓuincialis capli vel maio/
ris ptis eiuſdem. ¶ Nullus frater ꝯuictus de
crimine pp quod merito ſm nr̄i ordis iſtituta
carcerari deberet promoueat ad ſtudia gn̄alia:
vel ad lectiōis officia vel p̄lationis ſine ꝓuin/
cialis capli aſſenſu.Si tn̄ aliqs frater iam emē
datus fuerit ⁊ correctus de cuius grauib⁹ cul/
pis in ſua ꝓuicia fama publica nō extitit:mini
ſter ꝓuincie illius de ꝯſilio ⁊ aſſenſu q̄ttuor ꝓ/
boꝝ ⁊ diſcretoꝝ frm̄ cuſtodie p̄dicti fris eun/
dem frēm valeat abſq; reqſitione aſſenſus capi
tuli ꝓuincie ad officia ordis:put ſm deum ſibi
viſum fuerit releuare.Iniūgit tn̄ gn̄alis mini/
ſter p obiam oibus miſtris ordis:ne in hoc ali/
quā partialitatem oſtēdant:minus iſames ex/
ponēdo caplis: ⁊ magis iſames ſecrete ſine aſ/
ſenſu capli releuando. Predicta aūt releuatio
ad ꝓmotionem pariſienſis ſtudij mime ſe extē
dat. ¶ Nullus inſup frater hn̄s in ordine offi
cium aliqd̄ p̄latiōis vel lectionis ſi apoſtataue/
rit cum notabili ſcādalo reſtituat in ppetuum
abſq; diſpēſatione gn̄alis miſtri. ¶ Itē qcūq;
frater dephenſus fuerit tunicam:pecuniā:vel
res alias ludere ad taxillos pena carceris pu/
niat.Et qcūq; taxillos tenuerit aut ad taxillos
iocoſe luſerit pro p̄ma vice i terra panē ⁊ aquā
comedat:pro ſecūda actibus legitimis ſit priua
tus.Si aūt ter in hoc fuerit dephenſus carceri
mācipet. ¶ Item qcūq; frater deteſtabiles er/
rores ꝯtra fidem catholicam vel contra bonos
mores maxie in deteſtādo fructus pnie ⁊ auſte
ritates vite:⁊ in exaltādo carnalē amorē p̄dica
uerit ſeu dogmatizauerit publice vl' occulte pe
na ppetui carceris puniat. Et qlz miſter tenea
tur diligēter inqrere de erroribus ſupradictis.
¶ Item nullus frater hēat ſeu teneat poſtillā
fris Petri Joānis ſup apocalipſim.Et qcunq;
cōtrafecerit pena carceris puniat:niſi ſuo pro/
uinciali miſtro ipſam reddiderit ifra menſem

poſtq̄ ſibi ꝯſtiterit de mādato. Alia aūt eiſdē
fris Petri opuſcula ſuo miſtro ſine moroſa di/
latiōe reddere teneat. Si frater ſi i vel alteri p/
ſone minabit in pſona:vno mēſe impoſitū ſibi
p miſtrum vel cuſtodem portare ꝓbōnis capu
tium teneat.Si vo manū leuauerit vel aliqd
ad pcutiendum acceperit ꝯtra frēm:et ꝓbōnis
caputium tribus mēſibus iponatur p alterum
predictoꝝ.Si autē nō grauiter pcuſſerit:pre/
dictam ꝓbationem portet p annum ipoſitā p
miſtrum.Si autem grauiter pcuſſerit: vel ad
pcutiendum grauiter lapidem vel aliqd aliud
proiecerit:vel gladium vel aliqd aliud eduxe/
rit.Vel q etiam arma offenſiōis portauerit:vl'
in cella vl' alibi retinuerit pena carceris punia
tur.Quod ſi frater aliqs frēm alium vel ſecula
rem enormiter vulnerauerit vel mutilauerit:
vel alicui venenū dederit ppetuo carceri mā/
cipetur.Et eidem pene ſubiaceat qui hec eadē
vel ſilia p alium fieri fecerit vel ꝓcurauerit vel
ad hmōi facienda inuentus fuerit machinari.
Qui p malitioſam concordiam ſeu p conſpira
tionem āduerſus aliquē:⁊ maxime aduerſus
ſuperiorem ſe erexerit:oibus officijs ordinis ⁊
omni actu legitimo ſit priuatus:quouſq; p ſa/
tiſfactionem cōdignam p gn̄alem vel ꝓuincia
lem miſtrum fuerit reſtitutus.Non itelligitur
autem malitioſa concordia quādo ſubditi vo/
lunt gn̄ali miſtro vel alteri ſuo prelato aliquid
intimare.Sub iterminatione anathematis ꝓ/
hibemus ne aliquis verbo vel facto aliquo mō
ad diuiſionem nr̄i ordis laborare preſumat.Si
quis aūt ꝯtrarium ex deliberatiōe fecerit:ipſo
facto ſniam excōicationis icurrat:⁊ ſi legitime
fuerit deprehenſus carceri mancipet. Frēs eui
denter notati de ſuſpectis ꝯſortijs ⁊ colloquijs
mulierum que in regula prohibentur:ſi admo
niti ⁊ correcti ſufficienter ſe non correxerint:ſi
in officijs fuerint ab oibus officijs abſoluātur
vel ſuſpendātur:nec taliter ſuſpenſi ſeu abſolu
ti reſtituantur niſi in ꝓuincia in caplo per mi/
niſtrum. Si vo in officijs non fuerint:priuen/
tur libris ⁊ omni actu legitimo.Et cui hec pe/
na non competit probatiōis caputio ⁊ alijs pe
nis grauioribus puniatur ad arbitrium mini/
ſtrorū:⁊ ad hoc miſtri firmiter teneantur.Et
intelliguntur ſuſpecta conſortia non ſolum de
mulieribus:ſed etiam de ſuſpectis familiarita/
tibus

tibus quorumcūq;.Quicūq; frater fuerit con/
ſuetus a ſocio ſuo fratre cū mulieribus ſeque/
ſtrari:de qbus iudicio prelati ſui merito poſſit
oriri ſuſpitio ſi canonice admonit⁹ ⁊ correctus
ſe nō emendauerit:tanq̄ ſuſpectus de mulie/
ribus:omnibus officijs ordinis ⁊ actibus legi
timis ſit priuatus.Et ſi taliter punitus iterato
duobus fide dignis teſtib⁹ cōuincatur de ſeque
ſtratione predicta:vel ſi ſequeſtrationes hmōi
ſuſpitionem multū violētam fecerint:ſui prela
ti iudicio de conſilio diſcretorum ⁊ ꝓbet legiti
me:abſq; monitōe vel punitione p̄miſſa arcte/
tur ad veritatem dicēdam . Si vo vnus teſtis
fide dignus de ſequeſtratiōe predicta appareat
contra eum ⁊ alius de lapſu carnis arctet gra/
uius in domo diſcipline.

¶ Capitulum generale.

DIſtricte per obiam p̄cipit ge/
neralis miſter cū ge
nerali caplo:ꝙ nullus frater operatio
nes alchimie:aut alias quaſcūq; operatōes do
ctrinaꝝ vel artium ſuſpectarum:que in publi/
co nō docent aut ab eccl'ia reprobate ſunt adi/
ſcere;exercere vel docere:ſeu libros vel ſcriptu
ras ꝯtinentes talia ſcienter retinere preſumat.
qui vo ꝯtrarium fecerit ipſo facto ſententiam
excōmunicationis icurrat:⁊ ſi legitime fuerit
deprehēſus pena carceris puniat.Quicūq; in/
uent⁹ fuerit ꝓprietarius:libris ⁊ omni actu le/
gitimo ſit priuatus. Laici vo ⁊ clerici q libros
⁊ officia non hn̄t ꝓbatōis caputio puniantur.
Et ſi qs talis in morte iuentus fuerit eccleſia/
ſtica careat ſepultura. Poſtremo contra appro
priatores locoꝝ:ſtatuimus ꝙ miſtri quum v.ſi
tant qn̄ eis videbit expedire de hmōi diligēter
inqrāt ⁊ inqri faciāt p cuſtodes:⁊ ſi quos tales
inuenerint de ſuis locis expellere teneant.Di/
cimus aūt appropriatores locoꝝ qb⁹ ſi dantur
obie recedendi ꝓcurant eas per preces ſecula/
riū reuocari:vel qui alios nō de ſuis locis na
tiuis ſeu quos extraneos reputant ſubdi os vl'
p̄latos ſecū nolūt hre vel etiā pacifice ſuſtine/
re.Frēs icorrigibiles cum ſuis exceſſibus ꝯſcri
ptis ⁊ examinatis fidelr p miſtrum vel cuſto/
dem ſeu viſitatorē ad ꝓuiciale caplm trāſmit/
tant.Qd ſi adeo icorrigibiles fuerit ꝙ nec cul/
pā humilr recognoſcere:nec pniam ꝯdignam
ſubire voluerit i carcere marcerent:ſi vo pniā

accipiant ⁊ correctionē ꝓmittant cū mi͂a eius
pnia iponat:quā ſi portare ꝯtēpſerint ad ꝯſue/
tavitia reuertētes in ſequēti caplo carceri mā/
cipent.Teneant aūt frēs per obiam exeuntes
in redditu ſuo ſecrete guardiano ſuo:exceſſus
ſuos notabiles itimare. Et ſi vnus frater exceſ
ſus alterius ſciuerit p duas vias vtpote p ꝯfeſ/
ſionem ⁊ p alium modū nō ꝓpter hoc minus
tenet vt p̄dicit dicere guardiano:⁊ etiā alteri
ſuo ſupiori ab eo p obiam reqſitus:q2 hoc nul/
lo modo ſigillo ꝯfeſſiōis preiudicat:qn potius
ſi taceret inobie crimen icurreret.Et ſi quis cō
trarium fecerit vel aſſeruerit ⁊ correctus reuo/
care noluerit omni actu legitimo priuet.Item
dogmatizare ꝙ frater q frēz corripit de aliquo
exceſſu ſm formā euāgelicā in occulto nō te/
netur dicere ſupiori ſuo:q̄uis ab eo p obiā ſit
reqſitus.Silr ꝙ quum aliq ſunt ſocij in crimi
ne non tenet alter alterum reuelare ſupiori: q
pōt ⁊ dē prodeſſe ac periculis aiaꝝ p̄cauere:ex
ſnia totius capli gn̄alis diffinitum eſt:hāc do/
ctrinam eſſe peſtiferā ⁊ nō ſanā:p eo ꝙ cedere
pōt in detrimētum or.⁊ regularis p̄iudicium
diſcipline:quū p̄lati ſcire debeant ſubditorum
exceſſus:nō ſolū vt puniant:ſz vt poſſint peri/
culis p̄cauere.Et idcirco oēm q talr dogmati/
zat vel tenet p̄uamus libris ⁊ oī actu legitimo:
⁊ ſi poſt talem pniam ꝯtinax fuerit pena carce
ris puniat. Nullus frater aliquē de aliquo ac/
cuſet cuius veritas vel fama ꝓbari non poſſit.
qui vo cōtrafecerit pro eo qd̄ frēz cōmiſiſſe aſ/
ſeruerit penā ſuſtineat que accuſato iſligi debe
ret ſi ꝯuictus fuiſſet.Dicim⁹ aūt accuſantem q
coram p̄lato ſe obligat p teſtes idoneos ad ꝓ/
bandū:idem fiat de illo qui ſciēter accuſat ali/
quem de aliquo de quo fuit ſufficienter corre/
ctus:ſi vero in probatione iſamie de qua tunc
accuſat vel in aliquo defecerit pro culpe modo
legitime puniatur. ¶ Quicūq; frater depoſue
rit coram quocunq; prelato vel viſitatore falſo
⁊ ſcienter de aliquo crimine cōtra fratrem vel
aliq̄ pſonā:vel ad hoc faciendū iduxerit:vl'
reuocauerit falſo:vel ad reuocandum induxe/
rit:ꝙ vere depoſuit ipſo facto ſniam excōica/
tionis icurrat:nec poſſit niſi p miſtrum ꝓuin/
cialē abſolui:ita dūtaxat ꝙ p̄us ſatiſfaciat put
ſibi poſſibile fuerit in forma ſm quā ꝺpoſuerit
vel reuocauerit.ſ.publice vl' occulte. Diſtricte.

per obiaꝫ inhibemus ne ꝑſone accuſantes: accuſatis vel alijs aliquo mō reuelent: qđ maxie de noibꝰ accuſantiū miſtrū ꝓhibemꝰ: niſi de crimine accuſati in excuſatione ſua petierit a ſuo ſupiore ſibi accuſantiū ⁊ teſtium noia reuelari.

¶ Inhibemꝰ etiā ꝑ obiam accuſatis: ne ſciēter de noibus accuſantium ſe ingrāt: niſi quuꝫ qs de crimie accuſať ⁊ petit accuſantium ſibi noia reuelari. Et qcūqꝫ ꝯ̄triū fecerit reuelando vel ingrēdo nō poſſit niſi ꝑ miſtrum ꝓuicialē abſolui: vel ꝑ ipm cui in ſpāli duxerint cōmittenduꝫ. Supiores vō. ſ. miſter: cuſtos vel guardianus: ſi ingrendo vel reuelādo ꝯ̄triū fecerint: necnō ⁊ ſubditi accuſatores eoꝝ reuelātes eiſdem īfra ſex mēſes. xv. diebꝰ cū̄ in pane ⁊ aqua per totum diem ſine diſpēſatione ꝑ obiam ieiunare teneanť: alˀs abſolutio eoꝝ ſit inanis. Miniſtri pn̄t viſitare frēs ſue ꝓuincie publice vel occulte ac ſigillatim coram ſe vocare: ⁊ ꝑponere vel poſtponere: ꝑuatim vel publice: ſicut eis videbitur expedire. Cuſtodes aūt viſitare non poſſunt publice vel priuate: niſi a miſtris eiſdē ſpāliter cōmittatur. Et ne ſimplicibus fribus ignorātia ſit occaſio delinquēdi cuſtos quū viſitat rl̄am ⁊ ꝯ̄ſtōnes tam aplice ſedis q̄ꝫ ordis ad viſitationē hmōi ptinētes eis in vulgari diligēter exponat. Ordinamꝰ etiaꝫ ꝙ nullus miniſter ꝓuincialis a pnia quā īpoſuit viſitator: ⁊ nullus cuſtos a pnia quam impoſuit miſter: nec guardianus a pnia quaꝫ impoſuit cuſtos: nec aliqs inferior a pnia guardiani abſoluat aliquem ſine licētia īponētis. Et ſi ꝯ̄triū factum fuerit ipſa abſolutio ſit inanis. Quia in pleriſqꝫ ſtatutis pene: excōicationis: ſuſpenſionis: ⁊ priuationis exprimunť: nolumuꝫ frēs obligari ad illas niſi ſcienter ⁊ ex deliberatiōe ꝯtrariuꝫ facientes. Item vbicūqꝫ in ꝯ̄ſtōnibus contineť aliqua cenſura excōicationis ſuſpēſionis ⁊ ſimilium: vbi nō ſit iam lata ſnīa: ſed tm̄mō cōminatio de futuro: nec ibi exprimiť a quo imponi debeat vel īfligi: ītelligiť ab eo īfligi debere coram quo legitime ꝓbatur exceſſus: dūmodo talis exceſſus correctio ꝑtineat ad eundeꝫ. In priuatione vō offōꝝ ordis ītelligiť priuatio nō ſolum p̄lationis: ſed ꝯfeſſionis: p̄dicationis: lectionis: diffōnis: viſitatiōis: ⁊ electiōis: ad capitulū pro diſcreto. In ꝑuatione vō actuuꝫ legitimoꝝ: nolumus ꝙ ītelligať ꝑuari executio ordinuꝫ: vel teſtificatio in iudicio niſi ſpāliter exprimať. Ne labor capl̄i gn̄alis ſit inanis: ⁊ in ꝯtemptuꝫ veniat ordis diſciplina: miſtri cuſtodes ⁊ guardiani ꝯ̄ſtōnes diligēter faciāt obſeruari: quas qlꝫ guardianus in ſuo loco ſtudeat hr̄e: ⁊ in ſua cuſtodia reſuare: cauēdo ne extraneis publicenť: ipſas etiam faciat ſemel in menſe: vel īfra duos ad minus fribus ſuis legi: maxime ſeptē ꝑma capl̄a: q̄ oēm tangūt cōitateꝫ. Si quos vō inuenerint diſcolos cogāt eos ad plenā obſuātiam penaꝝ que in ipſis ꝯ̄ſtōnibꝰ ſunt taxate. Et ſi eoꝝ ꝯtumatia exegerit etiam grauiores iponāt. Nec penas eis taxatas commutent: niſi fuerit heſitatio in ꝯſcia: obliuio in memoria: vel in corpe ipotētia faciendi. Cōcediť tn̄ miſtris in caſu ⁊ in ſpāli: atqꝫ ex cā rōnabili cōmutare penas hmōi: ac ēt mitigare. Qđ ſi ex eoꝝ remiſſiōe ſoluať ordis diſciplina accuſenť caplo gn̄ali. Ordinat gn̄alis miſter cuꝫ capitulo gn̄ali vniuerſo: ꝙ ſi ꝯtingat mori gn̄alē miſtrum acta ordis: ac ſigillū miſterij officij ſigillenť ſigillo ꝓuincialis miſtri ſi pn̄s fuerit: ⁊ ſocioꝝ eiuſdē gn̄alis cuſtodis ⁊ guardiani loci in quo ꝯtigerit eum mori vel vicarioꝝ eorūdē in abſentia p̄dictoꝝ: ſigillis ēt aliquoꝝ frm̄ ſolēniuꝫ ſi q fuerint in ꝯuentu: q̄ ſic clauſa ⁊ ſigillata tradanť eiſdem ſocijs gn̄alis: q ea teneant obſuare fidel̄r ⁊ tradere ſucceſſori miſtro gn̄ali ꝑ obiaꝫ ſalutarē. Si vō multū diſtaret terminus futuri capl̄i gn̄alis poſſint tradere ſic clauſa ⁊ ſigillata miſtro ꝓuinciali: q clauſa ⁊ ſigillata ad gn̄ale capl̄m ꝓxime celebrādū fidel̄r portare debeat ⁊ tradere ſucceſſori gn̄ali miſtro ꝑ eandem obiam ſalutarem. Si vō aliquē miſtrū ꝓuincialem grauiter ꝯtigerit īfirmari acta ſue ꝓuincie: ⁊ ſigillū ſui officij in p̄ſentia ſui ſocij: cuſtodis in cuius cuſtodia fuerit: ⁊ guardiani in cuiꝰ ꝯuentu īfirmať vel in eoꝝ abſentia: vicarioꝝ eorūdem faciat claudi ⁊ ſigillari in aliqua archa tuta q̄ tribꝰ ſeris claudať: quaꝝ vna cuſtodi p̄dicto: alia ſocio eiuſdē miſtri: alia guardiano tradať. Et p̄dicti ſeruēt p̄dicta acta ſucceſſori miſtro fidel̄r aſſignāda ꝑ obiam ſalutareꝫ. Qđ ſi p̄dictꝰ miſter morte ꝑuentus nō poſſet hoc executioni mādare: idem faciant eiuſdem ſocij cū cuſtode ⁊ guardiano in cuiꝰ conuentu moritur ſicut eſt expreſſuꝫ. Caueant aūt miſtri ꝓuinciales a multitudine ꝯ̄ſtōnuꝫ pro/

uincialium

uincialium ⁊ quorūlibet p̄ceptoꝝ: ꝑꝑ obliuionis ⁊ tranſgreſſionis periculum euitādum.

¶ Innocentius papa. iiij.

v Tapoſtatas ⁊ īſolētes veſtri ordis: niſi vr̄is ſalubribꝰ monitiꝫ acqeſcāt excōicare: capere: ⁊ ligare: ⁊ carceri tradere: ſi videbiť expedire poſſitis auctoritate preſentiuꝫ vobis concedimus facultatem.

¶ Capitulum generale.

v Olentes apoſtatis viam precludere nos gn̄alis miſter ⁊ ꝓuinciales miſtri ⁊ diffinitores capl̄i gn̄alis excōicamꝰ in ſcriptis oēm frēꝫ apoſtatātem ab ordine nr̄o ⁊ ex decreto pn̄tis ſtatuti: anathematis vinculo īnodamꝰ. Intelligimus aūt apoſtatātem oēm q ſine lnia vel cōtra obiam ſupioꝝ ſuoꝝ ꝑ terras: loca: ſeu priias cum hitu vel ſine habitu cū ſocio vel ſine ſocio iuerit: vel vagabūdus fuerit: ac gn̄aliter abſqꝫ eiuſdem ordis lnia diſcedētem. Ordinamꝰ etiā ꝙ ois apoſtatas ab ordine nr̄o carceri mācipetur. Quicūqꝫ frater īcarceratuꝫ frēm a carcere liberauerit vel ꝯſentiens fuerit: vt recedat ſine lnia miſtri: vel ſi ꝑꝑ negligētiam guardiani vl̄ eiꝰ vicarij ſeu cuſtodis ſibi aſſignati: frater īcarceratus manus ordis euaſerit: tā liberās q̄ꝫ cōſentiens: tā guardianꝰ ſeu eiꝰ vicarius q̄ꝫ cuſtos frī īcarcerato aſſignatꝰ: ſi de p̄miſſis ꝯuicti fuerint carceri mancipenť. Item qcūqꝫ frater ſine gn̄alis miſtri lnia: quā nl̄lus ei īferior dare poſſit p̄lationem: q̄ꝫcūqꝫ ex̄ nr̄m ordinē receperit ſicut apoſtata nr̄i ordis habeať: nec in locis fratrum recipiať: ſꝫ tanq̄ꝫ excōicatus ab vniuerſis fribꝰ euiteť. Idem de illis ſtatuimꝰ q ꝓmoti ſūt quoꝝ vita īfamis in ſcādalum nr̄i ordis noſciť redūdare. Et nl̄lus hmōi lnia ꝯcedať: niſi priꝰ reſignēt ordini libros ⁊ res alias ꝑut in priuilegio aplico ꝯtinetur. Poſtq̄ꝫ cuſtodibꝰ ſufficienter īnotuerit frēm aliquē vel aliquos ab ordine de ſuis apoſtataſſe cuſtodijs ipſum vel ipſos in ſingulis ſuaꝝ cuſtodiaꝝ ꝯuentibꝰ: in caplo fribus ꝯgregatis: bis in āno excōicatū vel excōicatos noiatim expreſſe denūcient ſeu denūciari faciant: vſqꝫquo de talium apoſtataꝝ abſolōne ꝑ documēta legitima eis facta fuerit fides. Miſtri vō ꝓuinciales āno quolꝫ in ſuis ꝓuincialibꝰ capl̄is in die diffōnis oēs ſuaꝝ ꝓuinciaruꝫ apoſtatas publice denūcient ſeu denūciari faciant excōicatos: donec vt p̄diciť de eoꝝ abſolutione ꝯſtiterit eis. Quilꝫ miſter ꝓuincialis hēat ordinariam iuriſditionē auct̄e gn̄alis miniſtri: excōicandi: capiendi: īcarcerādi: ac pena alia puniendi ſup oēs apoſtatas aliaꝝ ꝓuinciarum in ſuis ꝓuincijs. Idem poſſint cuſtodes ⁊ guardiani in caſu necitatis: ⁊ frēs alij auct̄eꝫ hēant apoſtatas nr̄i ordis capiendi. Caueant aūt miſtri ⁊ cuſtodes ꝙ nō ꝑmittāt apoſtatas ſuos ſiue alterius ꝓuincie in ſcandalum ordis euagari. Apoſtate q in ſuis locis ſeu cuſtodijs cōmode recipi: corrigi vel ꝯuerſari nō pn̄t per ꝓuincialem miſtrum de cuſtodia ad cuſtodiā: vel ſi neceſſe fuerit per gn̄aleꝫ miſtrum de prouincia ad ꝓuinciam trāſmittanť: eorūqꝫ conditiones ⁊ demerita cuſtodibꝰ ad quorum cuſtodias ⁊ miſtris ad quoꝝ ꝓuincias ꝑ miſtros de quoꝝ fuerint ꝓuincijs fidel̄r intimenť: vt hi q ipſos tranſlatos hēbunt regere ꝯſpectiores eē valeant circa eos. Nullus igiť apoſtata volens redire ad ordinem repellať: ſed iuxta mādatuꝫ dn̄i pape ſalua ordis diſciplina recipiať: ⁊ ſaluti aie ſue vt p̄miſſum eſt ꝯſulať. Nec eijciať qſq̄ꝫ ꝓfeſſus ab ordine: ſed ꝓuideatur peſtilentibus de remedio tranſlationis predicte vel de vinculo perpetue diſcipline.

¶ De viſitationibus ꝓuinciaꝝ. Cap. viij.

q Uum regula dicat ꝙ frēs q ſunt miſtri viſitent ⁊ moneant frēs ſuos: ⁊ humil̄r ⁊ charitatiue corrigant eos: ad p̄ſtandum eis adiutorium ⁊ negligentiam corrigēdam: ordinamus vt a tertio in tertium annū ꝑ viſitatores ſpāles viſiteť totus ordo. Ita ꝙ q̄libet ꝓuincia hēat vnum viſitatorem: cui deť vnus ſocius diſcretꝰ q ſuccedat ei in viſitatiōe tpe īfirmitatis vel mortis: cum quo poſſit hr̄e collationē in dubijs ⁊ ꝯſiliū non exp̄ſſis eoꝝ noibus de qbus agiť ſi fieri poterit bono mō. Teneanť aūt miſtri ⁊ diffinitores ꝓuidere bona fide de frē idoneo rōne honeſtatis diſcretōis ⁊ zeli ad tale offm̄ exequēduꝫ. Quē ſi ante egreſſum de ſua ꝓuīcia mori ꝯtigerit vl̄ aliter impediri miſter ꝯuocatis cuſtodibꝰ quādo bono mō ītereſſe poterit: ⁊ aliqbꝰ diſcretis de diuerſis cuſtodijs de viſitatore vel ſocio ī caſu ꝯſimili iuxta p̄miſſas ꝯditiones idonee poſſit ⁊ debeat ꝓuidere: ⁊ ad hoc taꝫ miſtri q̄ꝫ cō/

ſulentes firmiter teneant. Qđ ſi alter iſtorum poſt exitum de ſua ꝓuincia ⁊ añ igreſſuȝ ꝓuincie viſitãde deceſſerit vel alr̃ fuerit legitime ipeditus: teneat cuſtos illi⁹ cuſtodie: vel guardianus illius loci in cuſtodis abſentia ſupſtiti ꝓuidere de ſocio vſqȝ ad ꝓuinciã viſitãdam: tũcqȝ primus cuſtos ꝓuincie viſitãde teneat ſibi ſufficientem ſociũ aſſignare ac ſi in ſua cuſtodia deceſſiſſet. Ordinet aũt in gñali caplo que ꝓuincie debeãt viſitari: ita ꝙ poſt ſcđȝ caplm ꝓuinciale viſitatores ꝓuinciaꝝ tali tpe icipiant viſitare: ꝙ expleta viſitatõe ꝓuiciali caplo viſitatȝ ꝓuicijs valeant itereſſe: qđ imediate p̃cedit capitulum gñale. Si vͦo ɔtingat ꝙ ꝓpter morteȝ gñalis miſtri viſitatores ꝓuinciaꝝ nõ poſſent h̃re caplm ꝓuinciale ante caplm gñale: ipſi viſitatores in p̃mo ſequẽti ꝓuinciali caplo viſitate ꝓuincie ſi voluerit poterit itereſſe: ⁊ tũc notificari debeãt gñali miſtro que notificãda erãt caplo gñali. Viſitatores aũt nihilomin⁹ ſi accuſandi fuerit: tũc accuſent gñali miſtro. Iſti viſitent ſingula loca abſqȝ ɔſtõnum pſonaꝝ ⁊ edificioꝝ mutatione. In locis aũt ɔuentualib⁹ infra .vij. dies: in nõ ɔuẽtualib⁹ ifra tres ad plus: ſuum offm̃ exequant: q poſtq̃ȝ de loca frm̃ aduenerint exeq icipiant ifra duos dies: niſi magna ⁊ euidẽti neceſſitate vel cõiutilitate fratrũ fuerit differẽduȝ. Viſitatores aũt hmõi nõ intromittant ſe de occultis vel indiſcrete correctis: nec de diſcretione aut indiſcretione correctionis diſcutiant: niſi talis indiſcretio p frẽs fuerit accuſata. Caueant aũt ne ſup crimib⁹ de qbus iſamia nõ p̃ceſſit ingrãt pticulariter anteq̃ȝ crimia hmõi accuſent in publico. Procedant aũt in hũc modũ. Ingreſſis viſitatoribus locũ viſitãdũ legat regula ⁊ ɔſtões dñi Bñdicti pape .xij. ⁊ gñales ɔſtões ordis nr̃i quãtum ipſis viſitatorib⁹ pro ſue viſitatiõis officio vtilr̃ exequẽdo ꝓut viſuȝ fuerit expedire. Poſtea in virtute obie p̃cipiant vt oẽs q iterrogabunt ab eis rñdeant bona fide ſi ſciunt vel fama eſt frẽm p̃ſentem vel abſentẽ de quo fit iterrogatio exceſſiſſe ɔtra aliqueȝ articulũ p̃dictorum: ita ꝙ factum vel fama ꝓbari poſſit. Poſtea dicãt fratres ſigillatim culpas ſuas ⁊ egrediant per ordinem: ita ꝙ reſidui icuſent egreſſum de quo in publico fuerat accuſandus. Accuſationes que ſcribende ſunt certis vͦbis iuxta approbationem capli ɔſcribant. Fratri autẽ accuſato poſtq̃ȝ fuerit reuocatus audientia nõ neget: ⁊ ſic p ordinem culpe dicant: ⁊ cum debita correctõe pnie imponant. Viſitatores aũt in nullo caſu poteſtatẽ habeant: excõmunicandi: ſuſpẽdendi: vel iterdicẽdi: niſi ſpecialr̃ miſſi a gñali miniſtro: nec poſſunt abſoluere cuſtodes: nec etiam guardianos: nec ad monaſteria ire: niſi habuerint ſup hoc lñiam ſpãlem. Iteȝ penitẽtie quas imponunt non pñt ſe extẽdere vltra ãnum. Fratres aũt teneant viſitatoribus ſuis obedire in his que ad offm̃ viſitatoris ptinent: ⁊ non in alijs. Et de nullo teneant obedire eiſdem qđ non poſſit p duos alios frẽs probare. Viſitatores ergo iuxta formã p̃miſſaȝ corrigant exceſſus frm̃ quos viſitãt. Hoc ſaluo ꝙ exceſſus miſtri ꝓuincialis: ⁊ ſi que alia inuenerint difficilia caplo prouinciali reportent: ⁊ in eodem caplo poſt diffinitorum electioneȝ vna die dũtaxat in corrigẽdis pſonaruȝ exceſſibus ſuum officium exequant: ⁊ cum miſtro ⁊ diffinitorib⁹ coram illis tãtum qui ſciunt: correctionem exerceant de iuentis: niſi ſit talis exceſſus: q ſit pena publica puniendus. Alijs vͦo agendis .c. non iterſint: nec ipſi capitulo iterſint ſocij eorũdem. Quicqd etiam viſitator portauerit ad capitulum generale corrigẽdum ibidem deferat illud ſub ſigillo illius loci in quo iuenerit. Si vͦo viſitator reputet aliqd notabile valde in prouincia corrigendum qđ miſter ⁊ diffinitores capituli non poſſint corrigere vel nõ velint ſeu corrigẽdum non reputent: caſus inſtructus cum rõnibus ⁊ oppoſitionibus vtriuſqȝ partis conſcriptus cõmuniter ſub ſigillo miſtri ⁊ viſitatoris mittat per diſcretum illius ꝓuincie electum iturum ad capituluȝ generale: ipſi capitulo gñali ad minus mittãt per ſe ſi caplm non conueniet aut nullatenus conſentiret. Ad extirpationem vͦo malorum in noſtro ordine pullulãtium ne ſuccreſcant iniũgimus viſitatorib⁹ vniuerſis: vt ſi quas iuenerint prouincias vitioſas in ſumptuoſitate edificioruȝ ⁊ veſtium vel eſu carnium: aut equitationibus vel relaxationibus regularis diſcipline aut generalium ſtatutorum tam miſtros q̃ȝ ꝓuincias teneant accuſare caplo gñali. Teneant etiam per obedientiam ſtatum ꝓuinciarum quas viſitãt ſiue bonum ſiue malum eidem caplo generali nunciare.

nunciare. Si quis autem viſitator obedientie ac veritatis contẽptor: amore vel odio: diſſimulatione vel palliatione huiuſmodi ſtatum mendaciter nũciare probet: inhabilis ad cuncta noſtri ordis officia per generale capitulũ cum nota mendacij ⁊ inobedientie reddat. Nec vllo modo in ꝓuincijs quas viſitant: ſeu in eorum ꝓuincialibus caplis exiſtentes de ſtatu eorum predicto verbo vel ſcripto perhibeant teſtimonium ipſis: nec alquis ab eis huiuſmodi teſtimonium poſtulare p̃ſumat. Eiſdẽ quoqȝ viſitatoribus prouincie a qbus mittunt de veſtimentis ⁊ de expenſis ſi indigent tam in eundo q̃ȝ in redeundo debeant ꝓuidere. A ꝓuincijs vͦo quas viſitant: nihil pro huiuſmodi petant vel accipiant vllo modo. Et ſi ɔtrariuȝ fecerint accuſent caplo gñali. Nulli etiaȝ viſitatori lr̃e recomẽdatiue ɔcedant. Exceſſus auteȝ viſitatoris examinati per prouinciale capitulũ trãſmittantur correctiõi capituli generalis: ita tamen ꝙ ſi viſitator in illa prouicia fuerit nuncietur eidem. Si vͦo abſens ſignificent ſibi exceſſus ſui per lr̃as ſpãles: vt ſe excuſaturus cõpareat capitulo generali. Aliogn de his in qb⁹ accuſatus fuerit nihilomin⁹ puniet.

¶ Inſup ordinamus ꝙ ſingulis ãnis viſitetur dom⁹ pariſienſis p ſpãlem viſitatoreȝ miſſum a generali miſtro. Qui ſi inuenerit aliquem de ſtudentibus inſolẽtem: cum prouinciali miſtro poſſit eum remittere ad ſuam ꝓuinciam. Cõuentus ſacri loci de Aſſiſio ſit ſub manu ꝓuincialis miniſtri: eius tamẽ viſitatio gñali miſtro reſeruetur. Cõuentus quoqȝ loci vbi erit romana curia: ſeu vbi ꝓcurator ordis rõne ſui officij moratur: p ſpecialem viſitatorem miſſum a generali miſtro ãnis ſingulis priuate ⁊ publice viſitetur. Et ad viſitatiões hmõi ɔuocent omnes frẽs nr̃i q in dicta curia quocũq̃ȝ titulo continuam moram trahũt: ⁊ ſubijciant ꝓut iuſtitia exegerit debite diſcipline. Et in ipſo ɔuẽtu ponant p ipm gñalem miſtrum frẽs diuerſaꝝ nationũ: q ſuaꝝ nationũ p̃latis ⁊ alijs pſonis notabilib⁹ ad romanã curiã venientib⁹ ſeruire valeant qñ ⁊ ſicut ſm deuȝ ꝓcuratori ordis videbit decẽs eſſe. Prefati aũt viſitatores attẽdant ſolicite: vt in locis que viſitãt tollat picturaꝝ abuſus oĩno: ſic ꝙ nec falſitas in rep̃ſentatione nec indecẽtia in imagine: nec aliqd retrahens a deuotione in picturis nr̃is valeat apparere. Quare nec rep̃ſentatio trinitatis: nec figuratio rei nunq̃ȝ viſe: nec laſciuus aut diſſolut⁹ ſanctoruȝ aut ſanctaꝝ geſtus apud frẽs pingi: aut picta manere ſinantur.

¶ De electione miniſtrorum. Cap. ix.

Cum ſm regulam gñalis miſter ſit a miſtris ꝓuicialibus ⁊ cuſtodibus eligẽdus: ordinamus ꝙ ad electionem ꝓcedat hoc mõ. Electorib⁹ congregatis die ad eligẽdum p̃fixa: p̃mo inuocata ſpũſſancti gr̃a fiat incluſio electoꝝ: ſicut habet in illo paragrapho de capi. gñali. Miſter generalis in p̃mis coram oibus ſe accuſet ⁊c̃. Deinde miſter ꝓuincialis vbi ſit caplm diſquiſitores inſtituat de duoꝝ vel trium conſilio diſcretorum: qui ſinguloꝝ vota ſeorſum aliquãtuluȝ coram oculis oium pergrant fidelr̃ ⁊ conſcribant: ita ꝙ ſinguli anteq̃ȝ recedant ab eis audiant qualr̃ conſcripſerint vota ſua: ⁊ frẽs electores in exprimendo his verbis vtãtur. Ego talis miſter vel cuſtos talis ꝓuincie noĩo taleȝ fratrem pro generali miſtro. Quibus per ordinem conſcriptis: ſtatim in eodem loco anteq̃ȝ fratres recedant vel colloquant adinuicem publicent in medium que ɔſcripſerunt. Quod ſi diuina gratia iſpirante in vnum aliquẽ concordauerint: illius electio firma eſt abſqȝ alia queſtione. Si vͦo in partes inequales ſe diuiſerint: ille in quem plures medietate omnium eligentium ɔſenſerint priuſq̃ȝ electio fuerit pronunciata de vigore talis electionis ⁊ preſentis conſtitutiõis verus generalis miſter habeatur auctoritate priuilegioꝝ nr̃o ordini a ſede apoſtolica indultoꝝ. Surgat tñ vnus ex electoribus a predicto miſtro vel cuſtode deputatus ⁊ dicat. In nomine patris ⁊ filij ⁊ ſpiritusſancti. Amẽ. Ego frater. N. nomine meo ⁊ nomine omniũ veſtrum q mecum conſenſiſtis eligo talem fratrem in generalem miniſtrum ordinis noſtri. Quo facto ſtatim incipiant. Te deum laudamus ⁊c̃. Et in omni pronũciatione electionis forma predicta ab omnib⁹ fribus vniformiter obſeruetur. Si vero iterato huiuſmodi ſcrutinio quotiens videbitur electorib⁹ expedire cõtigerit ꝙ nullus eẽt electus a maiori parte electorum poſſint compromittere cõmuniter in tres vel qnqȝ fratres idoneos ⁊ diſcretos: q vi

ce oiuꝫ de ꝑficiendo valeant prouidere. Si vͦ
gn̄alem miſtrum mori ꝯtigerit ante feſtū ſan/
cti Michaelis: miſter in cuius admiſtratione
moꝛit: vel eius vicarius teneat ſine dilatione
ſignificare miſtris oibꝰ: qbꝰ bona fide poterit:
vt in pēthecoſte ſeq̄nti fiat caplꝫ gn̄ale. Si vͦ
poſt ꝑdictū feſtū Sācti Michaelis deceſſerit
nūciet nihilominꝰ vt dictū eſt: non tn̄ fit capi/
tulū gn̄ale niſi alꝭ illo āno debuerit celebrari:
ſed celebrabit in ſequēti: ⁊ hoc in loco ⁊ ꝓuin/
cia vbi ꝑ gn̄alē miſtrū ordinatū fuerit celebra/
ri. Predictꝰ vͦ miſter ꝓuincialis vbi fit capi/
tulū gn̄ale poteſtatē habeat ſup alios cohercē/
di eos in his q̄ ad expeditionē capituli ꝑtinēt
quouſqꝫ ſit electꝰ gn̄alis ſi fuerit ꝑſens. Si vͦ
abſēs ipſe miſter ꝓuincialis vbi fit capitulum
aſſumptis ſecū duobꝰ miſtris vno traſmōtano
⁊ alio ciſmōtano: de ſeipſis vl̄ alijs de vno mi/
ſtro prouideāt q ſup alios vſqꝫ ad finē capl̄i ha
beat poteſtatē. Qđ ēt intelligimꝰ quacūqꝫ alia
de cā gn̄alis ꝑdicto caplͦ nō poterit intereſſe.
¶ Idē poſſit cuſtos illiꝰ ꝓuicie electꝰ ad gn̄a/
le caplm̄ qn̄ miſter ſuus ꝑſens nō fuerit. Alijs
aūt tractatibꝰ gn̄alis capl̄i nō interſit. Circa vͦ
electionē ꝓuincialiū miſtroꝝ: ſimilr̄ ꝓcedatur
ſicut in electione gn̄alis miſtri: excepto ꝙ ele/
ctores nō opꝫ includi: nec in finecātari. Te deū
laudamꝰ. Ordinamꝰ aūt ꝙ ipſi ꝓuinciales mi/
ſtri ꝯuocato ꝓuinciali caplͦ a ſubditis. i. a fribꝰ
de corpore capl̄i ꝓuincialis eligant ꝯfirmandi
ꝑ gn̄alē miſtrū. Electores vͦ ꝓuicialiū miſtro/
rum poſtq̄ꝫ ad caplm̄ ꝯuenerint eligant ꝑciſe
in die ſequenti. Qđ ſi ipſa die nō elegerint vel
in eligēdo nō ꝯuenerint: ex tūc gn̄alis miſter
eis ꝓuideat de miſtro: nihilominꝰ tn̄ ipſi electo
res poſſint ⁊ debeāt de vicario ꝓuidere. Poſ/
ſint aūt ꝓuinciales miſtri eligi de toto ordine.
Qđ ſi ꝓuiciali caplͦ ꝯgregato miſtrū ꝓuincia
lem mori ꝯtigerit vel abſolui: poſſint in eodeꝫ
caplͦ ꝯgregati aliū ſibi eligere in miſtrū: q̄ꝫq̄ꝫ
ad hoc miſſi nō fuerint vel vocati. Cuſtos in
cuius cuſtodia moritur prouincialis miniſter
poſtq̄ꝫ ſibi de morte conſtiterit certo die prefi/
xo ⁊ loco in quo poſſint frēs cōmode conueni
re: prouinciale capituluꝫ teneatur q̄ꝫcitius po/
terit conuocare: niſi propinquus fuerit termi/
nus prouincialis capituli celebrandi. Cuſtos
vero illius cuſtodie in quo capitulū celebratur:
vel ſi ipſe defuerit: ⁊ in prouincia vicarius mi/
ſtri nō habeatur: guardianus illius loci in quo
capitulum celebratur tenebit ipſum capituluꝫ
donec electio miſtri fuerit celebrata: ⁊ vicarius
de aſſenſu maioris partis capituli fuerit iſtitu/
tus: q ex tūc taneat ⁊ regat prouinciā quouſqꝫ
miniſter in prouincia habeat. Nullus frater in
miniſtrum electus vtatur officio vicarie: cum
hoc videatur ꝯtra ſtatutuꝫ concilij generalis.
Electione vero celebrata terminatoqꝫ capitulo
vicarius prouincie duos frēs inſtituat de cor/
pore capituli ſide dignos de ꝯſenſu ipſius capi/
tuli: ⁊ cū electionis decreto mittere debeat ſi/
ne mora ad generalem miniſtrū pro confirma
tione petēda. Qui de electiōe ⁊ electo ac ſtatu
ipſius prouincie ſciant ⁊ poſſit gn̄alem mini/
ſtrum iuxta qđ expedit reddere certiorē. Nul/
lus aūt frater fungatur ſimul coſtodis ⁊ electo
ris officio vel viſitatoris: niſi manifeſta neceſſi
tas illud req̄rat. ¶ Itē fratres aſſignati curijs
dominorum in q̄bus continue vel frequenter
eos adeſſe oporteat nō ponantur nec dimittan
tur in officijs ordinis. Illis duntaxat exceptis
qui nō ſolum alibi ⁊ apud illos vel ēt in curijs
ipſis ⁊ apud curiales oportet vel expedit exer/
ceri. Si vero guardianum nō ꝯuentualem mo
ri ꝯtigerit poſt prouinciale capitulū cuſtos de
aſſenſu miniſtri de guardiano prouideat illi lo
co cū aliquorum ꝯſilio diſcretoꝝ: nec tn̄ illum
amoueat ſine licentia miſtri ſpeciali. Locū aūt
non ꝯuentualem dicimus vbi. xij. fratres ⁊ ſu/
pra: pro maiori parte anni non poſſunt debite
cōmorari. Diffinimus ꝙ cuſtodes ⁊ guardia/
ni habeantur pro ꝑlatis: quia ex priuilegio dn̄i
Clemētis pape qđ dicitur Maremagnum eis
cōmittitur cura animaꝝ: ⁊ guardiani in omni
bus obediant ſuis cuſtodibꝰ. Caueant tn̄ ne in
ſuis officijs adinuicē ſe ꝯturbēt. Miniſter ꝓ/
uicialis quādo vadit ad capitulū generale: vel
alꝭ exijt prouinciam: vel ſic infirmatur ꝙ non
poſſit caplͦ ꝓuinciali intereſſe dimittat vicariū
de conſilio diſcretorum. Vicarius aūt ſic inſti/
tutus: ſi miſter in capitulo generali fuerit ab/
ſolutꝰ: vel ipſum interim mori cōtigerit rema/
neat vicarius auctoritate miniſtri ⁊ capituli ge/
neralis. Quod ſi miniſter abſens abſolutus fue
rit in capitulo generali officium exerceat do/
nec ſibi conſtiterit ꝙ fuerit abſolutus: ⁊ ex tūc
officium

officium vicarie exerceat donec prouinciale ca
pitulum fuerit ꝯgregatū. Vicarius iſte prouin
cialis miſter ⁊ alius vicarius a ꝓuinciali capi/
tulo conſtitutus eandem habeant poteſtatem
in oibus: exceptis in his q̄ vicario miniſtri ex
priuilegijs ſpāliter ꝯcedunt. Poſt enim vterqꝫ
illoꝝ abſoluere ab illis differentijs peccatoruꝫ
que miniſtris ſolummodo relinquūtur. Alijs
tamen cōmitrere nequeunt: ſed poſſunt puni/
re peccantes. Poſſunt ēt inſtituere vicariū cu
ſtodis vel guardiani de ꝯſilio diſcretoruꝫ ſi ca/
ſus neceſſitatis id requirat. Nō auteꝫ poſſunt
ad ſacros ordines promoueri facere: nec ad or/
dinem recipere vel eijcere iaꝫ receptos. ¶ Itē
fratres nō mittant extra prouinciam ad manē
dum nec alios recipiant in ſua ꝓuincia mora/
turos. ¶ Itē frēs non transferāt de vna cuſto/
dia ad aliam ad morandū niſi euidens neceſſi
tas vel cōis vtilitas hoc req̄rat. Et hoc de con
ſenſu illoꝝ cuſtodū ſi fieri poterit bono modo.
Et breuiter de loco ad locum non mittant fra
tres niſi ex neceſſaria cauſa fuerit faciendum.
Cuſtos ſimiliter cū vadit ad gn̄ale capitulū vl̄
aliter quādocūqꝫ exijt cuſtodiam foris aliquā/
diu moraturus vicariū iſtituat in ſua cuſtodia
de aliquoꝝ ipſius cuſtodie ꝯſilio diſcretorum.
¶ Iteꝫ ꝓpter euitanda pericula volumus ꝙ
guardiani nō poſſint: quando de domo egre/
diuntur vicarios inſtituere: niſi certos fratres
diſcretos ⁊ ſecuros: ⁊ hoc de conſilio miſtroꝝ
ſuorum vel cuſtodū. Frēs patientes defectus
natalium nō fiant ꝑlati in ordine noſtro nec vi
carij ordinarij: ita ꝙ oporteat eos tenere capi/
tulum: aliter autem poni pn̄t ad modicū tem/
pus in quo non oporteat eos capitulo ꝑſidere:
nec poſſunt etiam fieri inquiſitores nec viſita/
tores ordinis nr̄i: nec ēt ſoroꝝ ordis ſancte Cla
re: nec fiāt diffinitores: niſi quū eis fuerit diſpē
ſatū. Nec illa diſpēſatio in ꝑdictis ſortiat effe/
ctū donec ſub ſigillo noto ⁊ auctētico ꝓuiciali
caplͦ fuerit certitudinaliter ꝺclarata. Nullus
fr̄ ꝑficiat in officio frm̄ niſi ducere poſſit vitaꝫ
cōeꝫ: q̄ tā a ꝑlatis q̄ꝫ a ſubditis obſeruet maxie
in veſtibꝰ cibis ⁊ lectis. Executionē aūt ꝯfeſſio
nū quarūcūqꝫ ꝑſonaꝝ extra nr̄ꝫ ordinē exiſten
tiū: ⁊ ꝑlatiōis offm̄ nullus habeat de cetero ni
ſi trigita ānos cōpletos habeat in etate. Itē ꝑ
obiam inhibemꝰ: vt nullus fr̄ i aliqua electio/
ne ſeu viſitatiōe vel ꝓmotiōe alicuiꝰ ad quod/
cūqꝫ offm̄ ordis faciat colligatiōes vel iductio
nes ꝯminādo: ꝓmittēdo: laudādo: vel mēdaci
ter detrahēdo. ⁊ ſi ſcienter ꝯtrafecerit: ipſo fa/
cto ab omni actu legitimo ſit ſuſpenſus.

¶ De capitulo prouinciali. Cap. x.

Quum. r̄a dicat ꝙ miſtri ⁊ cu/
ſtodes poſſint ſi voluerit
⁊ eis expedire videbit ſingulis annis
in ſuis ꝓuincijs frēs ſuos ad caplm̄ ꝯuocare.
Ordinamꝰ ꝙ ſingulis ānis in ſingulis ꝓuicijs
ꝓuinciale caplꝫ celebret iuxta qđ magis con/
gruit cuilibꝫ regiōi in quo locꝰ ⁊ dies ſeq̄ntis
capl̄i aſſignet. Ita ꝙ redeuntes de caplͦ gn̄ali
ꝓximo ꝑcedēti valeāt intereſſe. Ad illud aūt
caplm̄ ꝯueniāt cuſtodes ac frēs de ꝓuincia ꝑm̄
ꝙ in ꝓuinciali caplͦ fuerit ordinatū: ꝓuiſo tn̄
ꝙ multitudo veniētū euitet. Et iō nullus fra
ter ꝓ ꝑdicatiōis offō ad ꝓuinciale caplm̄ mit/
tat niſi de miſtri ꝯſilio ⁊ aſſenſu. In hoc aūt ca
pitulo ⁊ alijs electionibꝰ vocē ꝑ ſe nō habeant
frēs in monaſterijs cōmorātes. Admittant au
tē ad electionē diſcreti ad caplm̄ tranſmittēdi
in locis iuxta q̄ morant ſicut frēs ceteri de con
uētu. Nullus fr̄ pn̄s vel abſens poſſit i electio/
ne aliqua facta ꝑ ſcrutiniū vocē ſuā cōmittere
alteri: niſi iuxta formā q̄ in ꝑuilegio dn̄i Nico/
lai de cuſtodibꝰ ꝯtinet. Ad ꝑfixū aūt diē electio
nis diſcreti oēs frēs ꝯuētꝰ eiuſdē venire bona
fide ꝑ obiam teneant. Et guardiani ꝑ obiam
denūciare oibꝰ qbꝰ poterūt teneant bona fide.
Et vt aliquoꝝ ābitio euitet ⁊ inſolētia nō cre/
ſcat ordinat gn̄alis miſter cū gn̄ali caplͦ vni/
uerſo: vt nullus fr̄ oino eodē āno in electiōe di
ſcreti ad ꝓuiciale caplm̄ ſeu cuſtodiale vocem
habeat niſi vnā. Et ſi ſecꝰ factū fuerit ſcđa vox
nulla ſit: ⁊ iter voces eligētiū minime cōputet.
Ordiat iſup ꝙ frēs iuuenes nō habeāt vocē in
electiōe diſcreti: nec in approbatiōe mittēdoꝝ
ad caplꝫ ꝑuſq̄ꝫ etatis ſue. 20. ānū cōpleuerit ꝑꝫ
cuſtodis iudiciū de ꝯſilio diſcretoꝝ: niſi de ipa
etate aliud teſtimoniū certius habeat. Lecto/
res vͦ extra ſuā prouinciā legentes ⁊ ſimil̄r fra
tres extra ſuā ꝓuinciā ſtudētes in electiōe di/
ſcretoꝝ ad prouinciale caplm̄ vocē tm̄ actiuā
habeāt ⁊ nō paſſiuā. Hāc aūt electionē diſcre/
ti ad capitulū ꝓuinciale mittendi frēs faciant
prima die. Aliogn miniſter cuſtos vel eius vi/

carius eis ꝓuideat de diſcreto: quem ſi contingat mori vel legitime ipediri ante exitum de cuſtodia ſua alterius ꝓuiſio ad miniſtrum pertineat vel cuſtodē. Guardianus aūt teneat capitulum qñ de exceſſibus miſtri vel cuſtodis ꝛ eoꝝ inſufficiētia ꝛ de alijs trāſmittendis ad capitulum ꝓuinciale pergrif. Quum vͦo de guardiani exceſſibus ingritur aliqs eoꝝ inſtitutus a guardiano de cōſilio aliquoꝝ fratrum diſcretoꝝ teneat caplm. Predicti vͦo de exceſſibꝰ p̄latoꝝ ꝛ de inſufficientia eoꝝ diligēter p obiam ingrere teneanf: ꝛ alij frēs ingrenti teneanf p obiaꝫ bona fide de veritate rñdere. In p̄dictis aūt ingſitionibus tam reuelātes incuſantium noia q̄ꝫ ingrentes ad penā que in alijs ꝯſtitutionibus de ingſitionibus ponif obligenf. Cuſtos aūt hmōi ſcrutinio nō iterſit: iſtud autem ſcrutiniū vltra vnius diei nālis ſpatium volumus ꝓlongari. Exceſſus aūt guardiani q mittuntur ad caplm ꝓuinciale recitenf ei in publico coraꝫ ſuo ꝯuentu: ſi ad dcm̄ caplm non fuerit ꝓfecturus: ꝛ ſi aliqd graue accidiſſet in prouincia vel ꝯtigiſſet in via: qd aliter ad caplm miſſum nō eſſet debeāt frēs qbus notuꝫ eſt coram diffinitoribꝰ accuſare. Iſti in loco capli cōgregati ipſa die geſcant ꝛ deliberēt vſqꝫ in mane diei ſequētis: ꝛ tūc audita miſſa ingredianf caplꝫ: ꝛ inuocata gratia ſpūſſancti fiat ſermo fratribus in cōi. Deinde eligāt ex ſeipſis tm̄ quattuor diffinitores per diſqſitionem trium: quos miniſter cuſtos ꝛ guardianus loci: vel duo ipſoꝝ ſi tertius defuerit ad hoc duxerint eligendos. Si aūt in electionibꝰ diffinitoꝝ plures q̄ꝫ q̄ttuor maiorē ptē vocū medietatē oium ꝯtingat hr̄e: illi q plures voces habēt p diffinitoribus habeanf. Si vͦo qui pauciores hn̄t ex ipſis fuerint inequali numero: iteref ſcrutiniuꝫ quo ad illos quoadusqꝫ p pluritatem vocuꝫ electio vnius alteri preferaf. In huiuꝫ capli principio cuſtodes ꝛ guardiani per ſe ſi pn̄tes fuerint: vl per litteras ſi abſentes ſuis officijs renunciare teneanf: quoꝝ renūciatio a miniſtro vel ab eo qui tenet caplm loco eius quuꝫ diffinitoribus in fine capituli ſi videbitur admittaf. Si autē miniſter iteeſſe nō poterit ꝛ vicarius eius defuerit: cuſtos in cuius cuſtodia caplm celebratur: caplm teneat loco eius. Predicti vͦo diffinitores poſſint corrigere miniſtrum ꝓuincialem: diffinire ꝛ expedire cum ipſo oīa que ad capitulū prouinciale ptinebūt. Que ſunt hec. Collatio ſup trāſmiſſis ad caplm. Correctio eorū q̄ ꝓuinciali caplo corrigēda notificanf. Ordinatio eoꝝ q̄ ad neceſſitatē moꝝ vel honeſtateꝫ ꝓuincie videbunf ptinere: quū diuerſe ꝓuincie diuerſis ꝯſuetudinibꝰ varienf. Nullas ꝯſtitutiones vel ordinationes faciant ibidē abſqꝫ maioris ptis capli ꝯſilio ꝛ aſſenſu. Subditi vͦo q fuerūt diffinitores in gn̄ali vel ꝓuinciali p̄cedēti in ꝓximo ſequēti ꝯſimili caplo nō ſint diffinitores. Et dicimꝰ hic ſubditos oēs qui ſunt ſub miſtris ꝓuincialibꝰ ꝯſtituti. Predicti aūt electores quintū ex ſeipſis eligāt: q in tm̄ hoc poſſit articulo: vim: ſi quattuor diffinitores in correctiōe miſtri in partes equales ſe diuiſerit: ꝛ eoꝝ ſentētia p̄ualeat quā ipſe duxerit approbādā. Ideꝫ tn̄ qntus qui ſic eligef in capitulo ꝓuinciali non intelligaf pro diffinitore vn̄ poſt ſequēti āno eligi diffinitor. Electis igif diffinitoribus littere q̄ ſup facto prouincialis miſtria fribꝰ locoꝝ ſunt tranſmiſſe eiſdē diffinitoribus p̄ſentetur. Et ſi q ſunt in eodē capitulo q p̄ter illa q̄ ſcripta ſunt probabilia: tn̄ habent dicere de miſtro: diffinitoribus tm̄ dicāt: q ſuper ſcriptis aut taliter relatis habita ſeorſum diligēti deliberatione miſtrū corrigant ſm formā ſuperius p̄taxatam. Et qñcunqꝫ diffinitores voluerint de miſtro inquirere: teneatur ipe miniſter de capitulo exire. Nec aūt inquiſito vltra vnius diei ſpatium nullatenus prolongetur. Quod ſi incorrigibilis fuerit ipſum ab officio miniſterij ſuſpēdant: ꝛ vicariū de ꝯſilio ꝛ conſenſu maioris partis capituli diffinitores ꝯſtituant: ꝛ ſine dilatione cauſam incorrigibilitatis p capitulū approbataꝫ ſub ſigillo vicarij vel cuſtodis miſtro ſignificent gn̄ali. Si vero inſufficiens reputetur eidem ſimiliter ſignificetur. Ita tamē ꝙ nullus eorum fiat abſqꝫ maioris partis capituli conſilio ꝛ aſſenſu. Miniſter vero ſic ſuſpēſus non inſtituat vicarium nec intromittat ſe de officio donec de ſuſpēſione fuerit iudicatū. Nec ei precludatur via: quin poſſit ire ad generalem miniſtrum ad ſe ſi voluerit excuſandum. Teneantur aūt frēs in prouinciali capitulo imediate p̄cedenti capitulum generale viſitare gn̄alem miſtrū de notabilibꝰ exceſſibꝰ certis ꝛ interminis explicatis: ꝛ tales exceſſus p

custodem

cuſtodē eūtem ad gn̄ale caplm traſmittantur ſub ſigillis miſtri ꝛ cuſtodis ꝛ guardiani loci: in quo prouiciale caplm celebraf: q cuſtos miſtris ꝛ cuſtodibꝰ ad quos ſpectat illa correctio gn̄alis miſtri ex r̄ls repreſentet hmōi miniſtri viſitationē in caplo gn̄ali. Item per obedientiam teneantur capitula prouincialia ſignificare capitulo generali de exceſſibꝰ ꝛ inſufficiētia miſtri: ꝛ de receptione inutiliū p eundem: ꝛ de ſtatu ꝛ cōmuni pace ꝓuincie ſub eodē. Si vͦo quod abſit alicuius ꝓuincie ſtatus p ꝓuinciale capitulum gn̄ali capitulo fuerit mēdaciter nūciatus ꝛ hmōi mēdacium fuerit p documēta legitima ꝓbatum: cuſtos ꝛ diffinitores qui in hmōi mendatium ꝯſenſerint: inhabiles ad cuncta noſtri ordinis officia: ſicut inobedientes ꝛ mendaces per capitulum gn̄ale reddantur. Et cū de p̄dictis inquiritur: miniſter de capitulo exire teneatur. Et ſi pax nō fuerit cauſā turbationis ſcribant: ꝛ ſciant ꝙ ſm illa q̄ mittentur ꝓceditur in capitulo generali. Accuſationes aūt petitiones ꝛ ſtatuū prouinciaꝝ inſinuationes nō in vna littera ſed ſingula ſigillatim in ſingulis litteris ad maiorem expeditionem gn̄ali capitulo nūcienf. Forma cōis ſcribēdi prout ordinauit al's capitulū gn̄ale ab oibus obſeruetur. Ita ꝙ in litteris mittēdis ad capitulum gn̄ale de ſtatu prouinciaꝝ: nō ponatur nomē prouincialis miniſtri. Sigillū tn̄ eiꝰ in hmōi litteris apponatur ſicut ſuperius eſt exp̄ſſuꝫ. Predicte aūt littere clauſe ſint: nec miniſtri legāt aut videāt q̄ ꝯtinenf in eis. Nō aūt ſcribaf caplo gn̄ali p repetēdo miſtro vel cōmēdādo ipm ꝓuiciali caplo: poſſint tn̄ ſcribere ſi quid haēbt ſcribere contra ipſum. Idem modus ſcribendi contra cuſtodes ꝛ guardianos ad prouinciale capitulum teneatur.

¶ De capitulo generali. Cap. xj.

Quum r̄la dicat ꝙ caplm gn̄ale fiat vbicūqꝫ a gn̄ali miniſtro fuerit ordinatū. Statuimꝰ de volūtate miſtri gn̄alis ne vltra tres ānos differaf: niſi gn̄alis miſter cū gn̄ali caplo in ꝓximo p̄cedēti p manifeſta neceſſitate duxerit ꝓlongādū. Itē pp labores frm̄ cōpatiēdos ordinamus ꝙ gn̄ale caplm alternatim citra mōtes ꝛ vltra de cetero celebref in quacūqꝫ ꝓuicia vel loco vbi generalis miniſter duxerit ordinandum. Ad generale capitulum conueniat miniſter quilibet cum vno tātum ſocio honeſto: ꝛ cuſtos electus a cuſtodibus: ꝛ vnus diſcretus a capitulo prouinciali electus: ita ꝙ cuſtos portet litteras teſtimoniales ſub ſigillis cuſtodum: diſcretus vero ſub ſigillis miniſtri cuſtodis ꝛ guardiani loci in quo preſatum capitulum fuerit celebratum. Et ſi alterum iſtorum mori contigerit vel infirmari vel alias legitime impediri: ſic ꝙ non poſſit venire: alius cuſtos a cuſtodibus ꝛ alius diſcretus a diſcretis aliquibꝰ a miniſtro ꝯuocatis eligatur. Si tamen contingat aliquē ex predictis vel aliquos non venire: nihil eorum: q̄ expedienda ſunt per capitulū propter hoc omittatur. Si autē aliquem deueniētibus ad capitulum generale manifeſte ꝯtigerit impediri teneantur fratres illū aſſociare de loco ad locū donec ſocietas occurrat opportuna. Idem fiat de fribus euntibus pro ꝯfirmatione miniſtri prouincialis. Idē fiat de fratribus redeuntibus de capitulo gn̄ali donec ad ſuas prouincias reducātur. Quod ſi aliqui de predictis remanſerint q iudicio generalis miniſtri vel capituli nō fuerint legitime impediti: ſi in officio prelationis vel lectionis fuerint abſoluantur: ꝛ in eiſdem vel alijs reponi non poſſint vſqꝫ ad ſequēs capitulū gn̄ale. Nullus aūt terminum prefinitū ad intranduꝫ audeat preuenire: ſine licentia generalis miniſtri: ſi p̄ſens fuerit: vel illiꝰ miſtri i eius abſentia in cuius ꝓuincia caplꝫ celebraf. Itē nullus ad gn̄ale caplm accedere preſumat: niſi cui ex r̄la vel ꝯſtōne hoc cōpetit aut de licētia gn̄alis miſtri: aut ſui ꝓuicial' miſtri: ſi gn̄al' miſterij offm̄ tūc vacaret. Quicūqꝫ aūt aliter venerit: vel itētiōe veniēdi ꝓuinciā in qua moraf exiuerit: ipſo facto oi actu legitimo p annū integrū ſit priuatus. Et ſi capli locū intrauerit p guardianū loci: vel p eius vicariū a loco capituli ſtatim cum ꝓbationis capucio p obedientiā expellaf: quā debeat per octo dies portare. Idem p obedientiam dicimus de exeūtibus ſuas cuſtodias intentione veniēdi ad caplm ꝓuinciale per miniſtros ꝓuinciales nō vocatis vel etiam licentiatis: aut in miſtri abſentia p eius vicariū vel cuſtodem cuſtodie in qua capitulum celebratur: ꝙ ſi guardianus vel eius vicarius talibus ſic nō fecerit vna die tantū in pane ꝛ aqua

ieiunet. Ordiam⁹ φ gñalis capituli diffinito/
res ſint miſtri ⁊ vnus diſcretus ſubdit⁹ de qua
libet ꝓuincia in ꝓuinciali caplõ ad hoc elect⁹.
Et dicim⁹ hic ſubditos oẽs ſub ꝓuicialib⁹ mi/
ſtris conſtitutos. Salua tñ gñalis miſtri corre/
ctione abſolutione ⁊ electione: q̃ ẜm rl̃am mi/
ſtris ⁊ cuſtodib⁹ ꝓcedunt. In hoc aũt capitulo
miſtri ſemꝑ ꝑ ſe ſi pñtes fuerint vel ꝑ litteras
ſi abſentes renunciare teneant. Quoꝝ renun/
ciatio a gñali vel ab eo q tenet caplm̃ loco ei⁹
cũ ꝯſenſu gñalis capl̃i ſi videbit admittat. De/
clarat aũt gñalis miſter cũ gñali caplõ: φ frẽs
habitantes actu extra ſuas ꝓuincias puta Pa
riſius vel in alijs ſtudijs gñalib⁹ nõ pñt eligi
pro diſcretis ipſaꝝ ꝓuinciaꝝ ad capitulũ gñal/
le: nec miſter gñalis admittat petitionẽ ſi ſuꝑ
hoc in ꝯtrariũ porrigat. In oib⁹ aũt memorati
capl̃i diffinitionib⁹ ſñia pluriũ indiſtincte ꝑua
leat ⁊ inuiolabiliter obſeruet: nec ab ea aliquis
ꝓ̄ſumat appellare. Porro frẽs q veniũt ad gñal
le caplm̃: q non occupant in diffinitione nego
cioꝝ capl̃i qualibet die excepta vigilia ⁊ die pẽ
thecoſte ſolẽniter celebrẽt vnã miſſam ad ho/
norẽ ꝟgis glorioſe: qđ ẽt volum⁹ in ꝓuinciali/
bus capitulis obſeruari qñ fieri poterit bono
mõ. Cõgregati igit miſtri ⁊ dicti cuſtodes fe/
ria. vj. ꝓxima ante feſtũ pẽthecoſtes: prius qe/
ſcãt ⁊ deliberẽt vſq₃ mane diei ſequẽtis: ⁊ tunc
dicta miſſa igreſſi cãtẽt hymnũ. Veni creator
ſpũs. Dicat deide ꝟ. Emitte ſpũm tuũ ⁊c. oro.
Deus q corda ⁊c. vſq₃ per xp̄m dñm nr̃m. R.
Amẽ. Tũc l̃tere teſtimoniales cuſtodũ mini/
ſtro gñali ⁊ miſtris ꝓuincialib⁹ ꝑ̄ſentent. Po/
ſtea tractẽt de correctiõe ac ſtatu gñalis miſtri
hoc mõ. Gñalis in ꝑ̄mis corã oibus ſe accuſet:
poſtea egrediat. Quo egreſſo: guardianus loci
aſſumptis ſecũ aliqb⁹ diſcretis frib⁹ de ꝯuẽtu:
dictos miſtros cũ cuſtodib⁹ in ꝯclaui recludãt
ita φ nullaten⁹ exire valeãt: nec illis vllo mõ
aliqua alimẽta miſtrẽt donec ꝓuiderit: vt opʒ
circa ſtatũ gñalis miſtri: ⁊ ad hoc tã includen/
tes q̃₃ incluſi firmiter teneãtur: ita φ ſi aliquis
ꝯtrafecerit excõicatus ipſo facto ſit. Proceſſus
icluſoꝝ talis ſit. Miſter ꝓuincie illius in qua
capitulũ celebrat: vel ſi ipſe defuerit cuſtos illi⁹
ꝓuincie electus a cuſtodibus ad gñale capitu/
lũ regrat a ſingulis ꝑ ordinẽ in publico ſi quid
habent dicere de egreſſibus ⁊ in ſufficiẽtia ge/
neralis miniſtri. Et ſinguli teneantur bona fi/
de incuſare ipſum de qbus reputauerint incu/
ſandum. Qđ ſi alique accuſationes notabiles
ꝓponãtur dictus miſter ꝓuincialis vel cuſtos
cum duobus diſcretis quos ſibi ex ꝑ̄ſentibus
ad hoc aſſumãt diligẽter ꝯſcribãt: quas poſtq̃₃
conſcriſperint ⁊ mox in medium recitauerint
eidem reuocato audiẽtia ꝯcedatur. Et eodem
egreſſo iteꝝ ſuꝑ accuſationib⁹ cõmunibus col/
latio habeatur. Qua pacta predicti diſqſitores
ſinguloꝝ vota ſicut in electione faciẽda publi/
ce pergrant vtrum appareat eis dcm̃ genera/
lem miſtruʒ eſſe corrigẽdum vel penitus amo/
uendum. Quibus ꝯſcriptis ⁊ mox in mediuʒ
recitatis iuxta ſentẽtiam maioris partis: me/
dietate oium ad correctionẽ eius vel amotio/
nem ꝓ̄cedatur hoc modo. Si tãtum corrigen
dus fuerit per miniſtros ⁊ cuſtodes ibidem cõ
tinuo corrigatur. Si ꝟo penitus amouendus
predicti tres diſqſitores eidem reuocato ſeor/
ſum ſecrete prius ſuadeãt ceſſionem volunta/
riam. Si incõtinenti non ceſſerit nihilominuʒ
pro amoto habeatur: ac ſtatim ipſo foras egreſ/
ſo hoſtioq₃ vt prius firmiter obſerato ad ele/
ctionem alterius ꝓcedatur: ita vt in mane ſe/
quẽti habeat ordo alium generalem miniſtruʒ
preſentem vel abſentẽ. Feria ſecũda poſt pẽthe
coſten mane cãtetur miſſa de ſpũſancto. Qua
cãtata intrent fratres locuʒ capl̃i: ⁊ fiat ſermo
fratribus in cõmuni. Quo completo recitetur
numerus fratrum minoꝝ defunctoꝝ a tẽpore
generalis capl̃i ꝓxime precedẽtis: pro qbus di
catur ꝑ̄s. De profundis. In fine dicatur. Re/
quiem eternã: ⁊ pater noſter. Et ne nos. A por
ta inferi: Requieſcant in pace. Amen. Dñe ex/
audi orõnem meam. Et clamor. Dñs vobiſcũ.
oratio. Abſolue ⁊c̃. Numerus aũt fratrum ibi/
dem recitatus ad ſingulas ꝓuincias deferatur:
vt in ꝓuincialibus capl̃is modo ſimili abſolua/
tur. Poſt hoc littere ꝑ̄ſentande ꝑ̄ſententur ⁊
recomẽdatorie in fine capl̃i legantur: ⁊ reſpon
deatur de qbuſ fuerit reſpõdendum. Et oẽs q
non debent intereſſe capitulo exeant. Nullus
religioſus alterius religionis vel profeſſionis
nulluſq₃ ſecularis cuiuſcũq₃ ordis: dignitatis
ꝯditionis vel vite tractatibus capituli admit/
tatur. Miſſi ad excuſanduʒ frẽs q nõ venerũt
audiantur. Deinde fiat collatio ſuꝑ hiſ que de
prouincijs

prouincijs ad capitulũ ſunt trãſmiſſa. Et pro/
uideat ꝑ gñalem miſtrũ ⁊ diffinitores de ſingu
lis vt oportet de correctione corrigendoꝝ: de
ordinatiõe ordinandoꝝ: ⁊ ꝑgratur diligenter
qualiter rl̃a ⁊ ſtatuta dñi pape ⁊ gñalis capitu/
li in ſingulis ꝓuincijs fuerit cuſtodita. Proui
deat ẽt de lectorib⁹: ⁊ ꝑ̄dicatorib⁹: ⁊ de mitten
dis inter ſaracenos ⁊ alios infideles: de mitten
dis de vna ꝓuincia ad aliã prouinciã ad manẽ
dũ ⁊ hmõi. Et hmõi ẽt in fine aſſignet locus
ſequẽtis capl̃i: ⁊ fiat cõmunis ꝯfeſſio ⁊ abſolu/
tio: pſeuerãtib⁹ bñdictio: apoſtatis anathema/
tizatio. Poſtea cãtet Te deũ laudam⁹. Poſtea
ver. Confirma hoc deus: orõ. Actiones nr̃as.
In fine: per xp̄m dñʒ noſtrũ. R. Amẽ Simi/
lis ſolẽnitas in fine ꝓuincialis capl̃i obſeruet.
Quicqd aũt de cetero ſtatutũ fuerit in. c. gñali
ſub ſigillo gñalis miſtri ad ſingulas ꝓuincias
deportetur: oia ꝟo alia ſtatuta noſtri ordis gñal/
lia huic volumini nõ iſerta nos fr̃ Guilelmus
gñalis miſter ⁊ ꝓuinciales miſtri ac diffinito/
res capituli gñalis apud ſanctũ locũ Aſſiſij in
feſto Pẽthecoſtes. Anno dñi milleſimo tricẽte
ſimo qnquageſimo q̃rto nouiter cellebrata de/
nunciam⁹ oib⁹ fratribus eſſe iuribus vacuata.

De ſuffragijs defunctoꝝ. Cap. xij.

Statuim⁹ vt pro oibus no/
ſtris frib⁹ in ordie
noſtro decedẽtibus: qlibet ſacerdos ni
ſi ꝯtingat eũ langore vel itinere ꝑ̄pediri quali/
bet hebdomoda de mortuis celebret vnã miſ/
ſam vel appropriatã collectã mortuoꝝ. Ceteri
ꝟo frẽs clerici dicãt vnã vigiliã nouẽ lectionũ
Laici ꝟo. 100. pater noſter cũ totidẽ Aue ma/
ria. Et hoc ſi omittat in vna hebdomoda poſ/
ſit ſuppleri in alia. Oibus ſtatutis ꝓuincialiũ
capituloꝝ q̃ ad hoc ꝑtinent reuocatis: ordina/
mus pro frib⁹ noſtris ⁊ familiarib⁹ defunctis
quoꝝ recomẽdatio facta fuerit in. c. gñali quili
bet ſacerdos ãnuatim celebret vnã miſſam de
mortuis. Quilibʒ fr̃ cleric⁹ qnq̃gita pſalmos.
Et qlibet frater laicus. 100. pr̃ noſter. Et ꝑ vi/
uis familiarib⁹ miſſa ⁊ pſalmi ⁊ pater noſter to
tidem ꝑſoluant. Ordiamus vt pro Cardinali
q in ordis regimine deceſſerit a quolibet ſacer/
dote ordis tres miſſe celebrẽtur: ⁊ a quolibʒ cle
rico vnũ pſalteriũ: ⁊ a quolibet laico. ccc. pater
noſter. Et idẽ fiat ꝑ gñali miſtro in offõ dece
dente: ⁊ pro illis q vadũt ad capitulũ gñale: ſi
tũc ꝯtingat eos mori vna miſſa dicat a quolibʒ
ſacerdote. Et ſimiliter pro ꝓcuratore ordis fiat
in curia in officio decedẽte. Offm̃ ꝑ bñfactori
bus ⁊ defunctis fribus ⁊ pro his q in noſtris
cimiterijs ſunt ſepulti ter in ãno ſolẽniter cele
bret. ſ. ꝓxima die ante feſtũ beate Marie ma/
gdalene: ⁊ ꝓxima die ante feſtũ bti Michaelis:
⁊ feria ſecũda poſt dñicam ſeptuageſime. Simi
liter offm̃ fiat pro patribus ⁊ matribus oium
frm̃ vltimo die feriali ante aduentũ. Et clerici
veſpas ⁊ vigiliã cũ nouẽ lectionibus ⁊ miſſam
cãtẽt. Et laici dicãt. 100. pater noſter. ⁊c. Ordi
nam⁹ vt in quolibet ꝯuentu ordinet hebdomo
darius q miſſam alternatiʒ ꝓ viuis ⁊ mortuis
celebret vel ẽt recomẽdet ꝓ illis: q recomẽdã/
tur ordini in qualibet regione. Itẽ ſingulis an/
nis pro hoſpitib⁹ q in itinere recipiũt frẽs ifra
octauã bti. F. in honore ipſius ſancti approꝑe
tur vna miſſa ꝯuentualis: ⁊ vna ꝑ̄uata a quoli
bet ſacerdote ⁊. l. pſal. a quolibʒ clerico: ⁊ a quo
libet laico. 100. pater noſter. Obitus dñi Inno
cẽtij tertij: qntodecimo kalẽdas aug. celebret.
Obitus. d. Gregorij noni kalẽdis Septẽbris
celebret. Obit⁹. d. Innocẽtij pape q̃rti idibus
Septẽbris celebret. Obit⁹. d. Stephani cardi
nalis in craſtinũ eiuſdẽ. Obitus. d. Alexandri
q̃rti in vigilia trãſlationis. b. F. Obit⁹. d. Mar
tini q̃rti tertio kalẽdas April. Obit⁹ pie recor/
dationis. d. Nicolai tertij in craſtinũ aſſũptõis
btẽ Marie ſolẽniter celebret. Obitus. d. Ni/
colai quarti ꝑ̄die nonas Apl̃. Obit⁹ illuſtriſſi/
me. d. Joãne quõdã Regine Frãcie ꝑ̄die no/
nas Apl̃. celebret. Sufficiat aũt vna miſſa i cõ/
uẽtu i ãniuerſarijs ſuꝑ̄dcis ⁊ vigilijs ꝺfũctoꝝ.

Expliciũt ꝯſtitutiões generales R. P. F.
Guilelmi farinerij ſuꝑ regulã frm̃ mi.

Incipiunt ordinationes ſeu conſtitutiones Beati patris fratris Joãnis de Capiſtrano ſuper Regulam fratrum minorum.

Venerabilib⁹ i xp̄o fratri/
b⁹ Vicarijs: Guardianis: cete/
riſq₃ oib⁹ ⁊ ſingulis frib⁹ in qui
buſlibʒ ciſmõtanis ꝑtib⁹ cõmo
rãtib⁹ ⁊ cõmoraturis ordis mi/
noꝝ de obſeruãtia nuncupatis. Fr̃ Joãnes de
Capiſtrano eiuſdẽ ordis minim⁹ ⁊ idign⁹ ꝑe/

ſter inutilis ſeruulus ⁊ obſegalis: veſtrax̄ ora/
tionū patrocinio ſe cōmendās: atq; ſeip̄m pu/
ſillū offerēs gr̄az optat ſalutarē: v̄tutū augmē/
tuz religioniſq; ꝑfectū: ⁊ que exupat oēm ſen/
ſuz: pacē in dn̄o ſempiternā. Qm̄ vt ait Greg.
Quū enim augent dona: rōnes ēt creſcūt do/
nox̄. Tanto igit altiſſimo famulari ꝓfundiori
aſtringimur humilitate ꝯtinua: quāto potiora
nobis quotidie diuina bn̄ficia cumulant. No/
ſtis etenim quātis muneribus: q̄ztiſq; donis ⁊
p̄ſidijs: nō nr̄is meritis: ſed ſua clemētia ſera/
phiciq; nr̄i bti patris nr̄i Frācisci p̄cibus am/
plificauit dn̄s plem: adauxit familiā: multipli/
cauit gemina nr̄is tpibus. Et tam numero q̄z
v̄tute: ſcia ac vt ita dixerimus ſcitate atq; nobi
litate mox̄: q̄ generoſitate p̄ponderat: poſt hu
mani gn̄is corruptelā: ⁊ in italia ⁊ extra italiaz
iam vſq; ad fines terre: nouellos palmites atq;
ꝓpagines nr̄e ſacre religiōis renouate vite pa
riter ⁊ doctrine nō deſinit dilatare. Quas igit
maieſtati diuine de tātis donis: bn̄ficijs: ⁊ mu
nerib⁹ nobis imeritis: ſola ſua exuberanti gra/
tia ſūmaq; benignitate collatis: gr̄ax̄ actiones
debite reprēdendas mens nr̄a cogitare: lingua
ꝓferre vel calamus exprimere vtcūq; valeret.
Certe nec vnū pro mille millibus reddere ſibi
valeremus. Ego enim ipſe de me fateor inſuffi
ciētiaz meā maximā ineptitudinē: improbita/
tem: ībecillitatem: infirmitatē: tam ex etate ſe/
nili q̄z ex defectu v̄tutis ⁊ diligētie ad exercitia
ſpūalia. Et cuz in his oibus meis defectuoſib⁹
ptibus ad maius meū preiudiciuz pp demeri/
ta miſerabilis vite mee: nō mihi valuit excuſa/
tio: qn oportuerit me ſubmittere collum iugo:
⁊ debiles humeros ſupponere ſarcine tam gra
uoſe: ac mee fragilitati ⁊ pōderi iportabili ſuc/
cumbere ſum aſtrictus ex diſpōne illius preſu/
lis: cui⁹ ipio reſiſtere ptinaciter nulli licet. Cō/
fiſus igit ⁊ ſperās in ſūma bonitate diuina ⁊ in
ſuffragio oronum meritorūq; operum bonox̄
ſolicitudis veſtre in idip̄m diuinum adiutoriū
ꝙ viuaces ſitis ⁊ ꝓmpti ad euellēdas radices
malax̄ cogitationū: extirpādas vepres pullu/
lantes inordinatox̄ diſcretox̄: deſtruēdoſq; ra/
mos ⁊ palmites iniquox̄ opex̄ diſpdenda vi/
tia: ⁊ crimia diſſipāda: atq; v̄tutes plātandas:
deſideria ſancta fouēda: ⁊ quecūq; bona opera
ꝓmouenda. Et ꝙ ſitis idonei ⁊ ſufficiētes ad
reprimendos inſolentes ac girouagos ad ꝯfor/
tandos imbecilles ⁊ debiles: ⁊ fortes ac ſtabi/
les ꝯfirmandos. Exquo ſpeculator datus ſum
domui iſrael: ne cuiuſq; ſanguis de manibus
meis regratur: non qdem ad inijciendum vo/
bis laqueum aliquem: ſed ad excuſandum con
ſcientiam meam: necnon ad exhortandas oēs
charitates veſtras. ſ. atq; meā: vt ad ꝓpoſitum
nobis certamē vnanimiter ꝯcurramus ad ap/
prehēdēdum brauiū eterne ſalutis: ⁊ ad adipi
ſcendam imarceſſibilem coronā glorie ſempi/
terne. Zelo igitur dei motus cogitaui circa no
ſtrum ſtatuz vobis aliqua verbis breuibus re/
ſerare iuxta cōtinētiam noſtre regule: notū vo
bis faciens ꝙ mee intētionis eſt vigore officij
mihi iniuncti: vt pro viribus fragilitatis hu/
mane diligētius obſeruentur inquātum cōcer
nunt ſubſtātiam regule p̄cepto inhibitorie vel
eqpollenter ſub eadez obligatione qua obliga/
mur regulā obſeruare. In alijs aūt ſub exhor/
tatione ⁊ charitatiua admonitione ad ꝓmouē
dum veſtrum aiuz mētes ⁊ greſſus ad melio/
rem frugem vberiorūq; fructuuz in horrea do
mini ꝯgregādorum chariſmata meliora.

¶ Incipit vita minorum fratrum. Cap. j.

PRimo circa p̄mum capl'm pui
dēdum eſt vtil'r de capi
tibus inſtituēdis. Vn̄ pro quadā ꝯfor/
mitate iurium ⁊ ꝯſtitutionū ordis: dico ⁊ ordi
no: ꝙ circa tp̄s ꝯgregationis frm̄: ſiue capl'i no
ſtrax̄ familiax̄: qlibz locus eligat ſuū diſcretū:
ad cuius electionē admittātur oēs ꝓfeſſi: pre/
ſbyteri: clerici ⁊ laici: ⁊ habeat reſpect⁹ ad ma/
iorem ptem frm̄ domus vel loci: ſiue ꝯuentus
numero dūtaxat: ⁊ nō zelo neq; merito: q diſ/
creti (vt premittit) electi cū guardianis locox̄
totius ꝓuincie in loco capl'i ꝯgregati. Primo
⁊ an̄ oia ī noie dn̄i quattuor diffinitores eligāt
de fribus coadunatis ibidē: vel de exn̄tibus de
familia in loco ꝯgregationis vel capl'i an̄dicti.
In quox̄ diffinitox̄ manib⁹: pn̄tibus guardia
nis ⁊ diſcretis: vicarius q ꝓ tp̄e fuerit reſignet
p̄mitus vicariatus offm̄: lr̄as ⁊ ſigillum. Quo
facto predicti diffinitores: guardiani ⁊ diſcreti
ꝓuideāt diligēter ⁊ diſcutiāt ⁊ examinēt ꝯdi/
tiones ⁊ opa vicarij reſignantis: ⁊ ſicut eis ſ̄m
deum videbit vel illum religāt vel alium ma/
gis idoneū ſcia: vita: ꝯſcia: moribus ⁊ exēplis:
qui cōem

q cōem vitā frm̄ ſeq valeat ſaltē quoad cibaria
⁊ veſtiaria: in noie dn̄i eligāt in vicariuz. Cui⁹
electio tūc intelligatur eſſe canonica: qn̄ ſaltez
p maiorē ptē frm̄ p̄dictox̄ nūero duntaxat: vt
ſupra fuerit ꝯcorditer celebrata: ⁊ q̄zcitius fieri
poterit a R. P. M. ꝓuincie ꝯfirmatio poſtu/
letur iuxta formā inſtitutiōis officij mei ⁊ nul/
lo mō vltra trienniū cuiuſq; vicarij offm̄ exten
datur: p interuallū tn̄ ſeqn̄tis trienii vel ſaltem
duox̄ ānox̄ licita ſit electio de eodē cū circun/
ſtātijs an̄dictis ⁊ in qualibz ānua ꝯgregatiōe:
vicarius cū diffinitorib⁹ an̄dcis ⁊ nō ſine eis:
guardianos ordinet quorumlibz locox̄ noſtre
familie pn̄tādos in capl'o ꝓuinciali vt legātur
in tabula iuxta iſtōnē an̄dictā ⁊ vt oia ſ̄m deū
⁊ rectā ꝯſciam cautius pagātur: tā diffinitores
⁊ electores prefati q̄z ipſe vicarius electus in
p̄n̄tia totius capl'i vel ꝯgregatiōis debeāt p̄ſta/
re iuramētū ſ̄m formā traditā in ꝯſtōnib⁹ Bn̄
dicti ſub rubrica de iuramēto gn̄alis ⁊ ꝓuicia
liū miſtrox̄. Nā noſtri vicarij cedūt nobis lo/
co miſtri. Dignū eſt igit ⁊ iuſtū: ꝙ ſimile iura/
mētū p̄ſtent ēt ipſi vicarij ſic electi ad fidelitatē
obiam: ⁊ reuerētiam ſancte ro. eccleſie ꝯtinuis
tpib⁹ obſeruandaſ: iuxta ꝯtinētiā p̄mi ⁊ vlti/
mi capl'i nr̄e regule: q̄z maxie pp iſtātiā tpa pi/
culoſa ⁊ dies malos pnitioſi ſciſmat: qḋ vt cā/
cer ſerpit in hereſim maledictā. Et qlibz vica/
rius oia loca: domos: vel ꝯuētus: ⁊ frēs ſibi cō
miſſos: ſaltē bis in āno ſtudeat viſitare ⁊ diligē
ter inqrere ⁊ corrigere qcqd reppit corrigēdū
pſonax̄ acceptione ⁊ ipedimētis iuſtitie qbuſ/
libet reſeccatis: cum mīa tn̄ pniaz iniugendo.

¶ De his qui volunt vitam iſtam accipere: ⁊
qualiter recipi debeant. Cap. ij.

SEcundo circa 2m capitulum.
Dico ⁊ determino
ꝙ nullus recipiat ad ordinē: q decimū
octauum annū ſue etatis nō attigerit: ⁊ q vul/
tū virilē potiuſq; puerilē oſtēdat: ⁊ q ſit ido/
neus ad honeſtos labores ⁊ religionis onera
ſupportanda. Et nullus frm̄: iuuenē quempiā
vel etate ꝓuectū adulatiōibus: ſuaſionib⁹ vel
blāditijs preſumat attrahere ad noſtram reli/
gionem. Quinimo vitā noſtrā accipe volenti/
b⁹ diligēter ⁊ ſerioſe exponat rigor poti⁹ nr̄i ſta
tus: quoad obiam: pauptatē: ⁊ caſtitatē: ⁊ cete/
ra q in nr̄a r'la ꝯtinent. Et modus etiā viuēdi
quoad petendas elemoſynas. Quoad bonas
ꝯſuetudines: ⁊ cerimonias ordis: de ieiunijs:
vigilijs: orationib⁹: diſciplinis: celitijs ⁊ alijs
auſteritatib⁹ vite nr̄e: vtputa ſine calciamētis:
ſine camiſijs: liteamib⁹: ſine pecunijs in itiner
⁊ vbiq;. Et oi tp̄e ſiue ſanitatis: ſiue īfirmitat
dormire cū hitu ⁊ nunq̄z ſine: nec ī publico ſi/
ne hitu appere in ꝯſpectu ſecularīū pſonaruz.
Quū magis expediat nos honeſtatē ſ̄uare: q̄z
q̄ſcūq; ſeculares mulieres Nec ſint p̄cipites vi
carij ad recipiēdū quoſlibz idiſtincte: q ſe pn̄/
tāt ad ordinē: ſz iuxta diſpoſitionē r'le ⁊ ſtatu/
tox̄ noſtri ordinis p̄libati. Et illi q priuſq̄z reci
piantur ad pānos ꝓbationis vt pn̄t cōmode
ſua bona: ſi qua hn̄t pauperib⁹ erogare inſtruā
tur: vt de illis faciant teſtm̄: ⁊ de rebus ſuis fa/
ciāt ſiue diſponant ſicut dominus inſpirauerit
eis. Diſponant etiam de veſtimentis ſeculari/
bus: que ſecum detulerunt venientes ad reli/
gionem: nec ſeruentur p fratres. Sed ſi volūt
ipſi ſeruari facere: remittant ea ad domū parē/
tum: vel ad ſuum beneplacitum faciāt alibi re/
ſeruari. Auiſentur etiam ipſi nouitij ꝙ ſi priuſ/
q̄z habitum noſter religionis ſuſceperint: vo/
uerunt religionis ingreſſum: ſtatim ſuſcepto
habitu: intelligunt tacite profeſſi. Similiter ſi
in ipſa habitus ſuſceptione: firmum propoſitū
quiſq; habuerit ad ſeculum non redire: ⁊ oi/
no vitam mutare: ⁊ in religione perſeuerare: ⁊
pari modo intelligatur obligatus: ſi infra an/
num probationis firmo propoſito ⁊ delibera/
ta mente ſe perſeueraturum ſpoſpondeat in vi
ta regulari. Et multo magis ſi efficaciter voue
at. Simile ſi infra annum probationis ſcienter
⁊ ſine proteſtationem habitū profeſſox̄ defer/
rat diſtinctum ab habitu nouitiox̄ per triduū
ꝯtinuū. Similiter ſi cōpleto probationis anno
remaneat in religione cū habitu ſine proteſta/
tione: etiam per ſolum diem naturalem: tacite
profeſſus intelligitur: ⁊ obligatus religioni in
genere: nec vllo modo licet illi ad ſeculum re/
manere. Quinimmo ſi ſine habitu religionis
appareat in conſpectu ſeculariuz pſonax̄ excō/
municatus eſt ⁊ vt apoſtata iudicatur. Et ſi de
facto matrimonium contrahere preſumeret:
aliam maiorem excommunicationem incur/
reret ipſo facto. Auiſandi ſunt etiam ipſi no/
uitij: ꝙ q̄zq̄z in igreſſu religiōis: ex priuilegijs